

BIBLIOTECA ENERGIA

AMIRAL RICHARD BYRD

Singur

FUNDATIA REGALA PENTRU LITERATURA SI AR

CONTRA-AMIRAL RICHARD BYRD

SINGUR

Traducere de BARBU BREZIANU

FUNDAȚIA REGALĂ PENTRU LITERATURĂ ȘI ARTĂ
BUCUREȘTI - 1942

S'AU TRAS DIN ACEASTĂ CARTE, PE HÂRTIE VIDALON
VĂRGATĂ, DOUĂZECI ȘI ȘASE DE EXEMPLARE NEPUSE IN
COMERȚ, NUMEROTATE DELA 1 - 26.

NOTA TRADUCĂTORULUI

Cutezătoarea și singulara expediție a contra-amiralului Byrd la Polul Sud este o glorioasă ispravă și o mare biruință a energiei.

Acest om de aproape cincizeci de ani a stat cu desăvârșire *singur* într'un adăpost săpat în ghiață și zăpadă, timp de patru luni, în neclintita noapte polară, pe un ger năpraznic (termometrul cobora uneori la 80° sub zero), luptând și infruntând frigul, boala și moartea.

Totuși, deși istovit, deși pierduse treizeci de kilograme din greutatea trupului - și-a făcut datoria până la capăt, nechemând pe nimeni în ajutor.

Richard Byrd a trăit geografia: a pătruns, a locuit și a cercetat teritorii pân'aci necunoscute. Numele lui s'a înscris deapururi pe creștetul globului. În 1929, în miezul continentului antarctic, a întemeiat un Post meteorologic, un adevărat oraș polar, numit *Mica Americă*, - iar în 1934 (la 180 km de acesta) o altă Bază pe care a condus-o singur: *Postul înaintat*. De aci, din sihăstria lui, acest «Robinson polar» ne transmite nu numai un document autentic, nu numai o pildă de voință și bărbăție - dar și un îndemn de mai mare încredere în slabele noastre puteri omenești.

4 Iulie 1940.

Această carte este darea de seamă a unei experiențe personale. Atât de personale chiar, încât mi-au trebuit patru ani pdnă să mă hotărăsc s'o scriu; este cu totul deosebită de tot ce am scris până acum. In celelalte cărți vorbesc - în mod obiectiv și impersonal- despre sboruri sau expediții; pe cdtă vreme volumul de față este povestea unei întâmplări care în mare parte mă privește numai pe mine, și în care era cât p'aci să-mi pierd viața. Dar nu stă în firea omului să-și dea în vileag suferințele. Astfel că m'am tot gndndit cum aş putea scrie despre Postul Inaintat, fără să mă dau prea din cale afară în spectacol. Mi-a trebuit de asemenea multă vreme până să-mi refac sănătatea zdruncinată depe urma șederii mele la 80° 08' latitudine sud. Toate aceste întâmplări erau încă așa de apropiate, încât nu le puteam povesti cu destul sânge rece.

Prietenii însă nu-mi dădeau pace. Oriunde îi întâlneam, nu conteneau cu întrebările. In sfârșit, într' o seară din Decemvrie 1937, câțiva din ei mă hotărîră să-mi scriu cartea, atâta vreme cât întâmplările dela Postul Inaintat mai erau încă vii în amintirea mea. In cele din urmă, mă lăsai covins.

Am văzut dela început greutățile pe care aveam să le întâmpin. In primul rând, trebuia să re trăiesc clipele cele mai amarnice

prin care trecusem la Postul Inaintat; apoi îmi dădeam seama că pot fi nevoit să vorbesc tot timpul despre mine, într'un fel care pa părea desigur nesuferit și lipsit de bun gust. Dar, îndemnat de prieteni și de editor, îmi călcai peste suflet și mă hotărîi să pornesc la lucru.

Pe măsură ce scriam, temerile pe care le avusesem la început mergeau sporind. Am fost de mai multe ori pe punctul de a părăsi cu totul cartea - și aș fi făcut-o bucuros, de aș fi găsit o scăpare onorabilă. Erau unele lucruri despre care n' aș fi dorit să pomenesc deloc, fiindcă îmi puneau la grea încercare amorul propriu. Isprăvii totuși lucrarea începută. Ea nu povestește altceva decât faptele, întocmai așa cum s'au întâmplat.

Avusesem întâi de gînd să folosesc Jurnalul, care era foarte voluminos și plin de amănunte; dar îmi dădui seama că era prea încurcat, plin de repetiții și de mărunțișuri, cunoscute numai de mine, – astfel că ar fi fost aproape de neînțeles; mai cuprindea și unele lucruri pe care le scrisesem numai pentru ai mei, și care nu vroiam să apară.

Am folosit însă părți și crâmpoie din Jurnal, atunci când am socotit că erau într'adevăr folositoare pentru cititor; nu mi-am dat osteneală ca să arăt dacă transcriam o pagină întreagă sau numai un fragment. Jurnalul însă, precum și numeroasele note scrise la nimereală pe buletinele meteorologice, pe calendar sau pe foi de hârtie răzlețe, mi-au ajutat foarte mult ca să-mi reîmprospătez amintirile.

Cartea am numit-o Singur.

Dar e la mintea omului că nimeni pe lume n'ar fi putut face ce am făcut eu, fără sprijinul leal și plin de dragoste al

celorlalți. Acest ajutor a fost lucrul cel mai de preț din întreaga întâmplare; l-am simțit mai ales la înapoierea mea dela Postul Inaintat, când cei cincizeci și cinci de bărbați din Mica Americă făcură tot ce le stătu în putință ca să-mi ușureze sarcina de șef al expediției. Și am o datorie de recunoștință - pe care sunt fericit s'o pot mărturisi aci - către vechiul meu camarad, George Noville, ofițerul meu executor, care a avut neîncetat grijă de mine, până în clipa în care am ajuns în Noua Zelandă.

R. E. B.

Boston, Massachusetts, Octomvrie 1938.

1933: PROIECTUL

13

Baza meteorologică numită *Postul Inaintat*, pe care am locuit-o singur în cursul nopții de iarnă antarctică din anul 1934, - era așezată în mijlocul întunerecului nemărginit al Barierei lui Ross¹⁾, pe o linie care trece între Mica Americă și Polul Sud. Era cea dintâi stațiune ce fusese vreodată locuită pe continentul antarctic de sud. Hotărîrea mea de a petrece iarna acolo era poate chiar și mai dărză decât o gândeau unii dintre oamenii din Mica Americă. La început fusese vorba să alcătuiască Baza cu un număr oarecare de oameni. Dar, precum vom vedea, lucrul se dovedi a fi cu neputință. Așadar aveam de ales între a părăsi cu desăvârșire Baza și Misiunea științifică legată de ea, - sau a o conduce eu singur. Nu mă puteam însă împăca cu gândul că ar trebui să renunț cu desăvârșire.

Un lucru trebuie lămurit dela început: că mai presus de râvna ce o aveam pentru studiile meteorologice și pentru observațiile aurorale în acel ținut, până atunci nelocuit, al Antarcticei - și mai presus de orice, doream, la drept vor-

1) *Bariera lui Ross* este un perete abrupt de gheață înalt de 60 m, lung de peste 500 km și afundat sub apă la 300 m. În 1839 exploratorul James C. Ross a fost oprit de această « barieră » de netrecut (n. t).

bind, să plec de dragul experienței. Așadar, motivul era în parte personal. Afară de observațiile meteorologice și aurorale, nu aveam alte țeluri însemnate. Nimic altceva decât dorința unui om de a trăi această experiență pe deplin, de a fi numai al lui însuși pentru un timp îndelungat, - spre a gusta pacea, liniștea, singurătatea și a-și da seama cât de bune sunt ele.

Doar atât. E un lucru pe care cei hărțuiți de viața de azi îl vor înțelege dela sine. Suntem bătuți între vârtejuri ce ne împresoară de pretutindeni. In harababura aceasta, omul care gândește ar dori să găsească un liman, un loc liniștit unde să poată cugeta neturburat. Poate că eu exagerez nevoia de a avea un astfel de lăcaș - dar nu cred; cel puțin în ceea ce mă privește, mi-a trebuit în totdeauna mai multă vreme decât celorlalți, pentru ca să cuget adânc asupra lucrurilor. Prin aceasta nu vreau să dau de înțeles că viața mea privată nu ar fi fost pe deantregul fericită; ba, din potrivă, fusese mai fericită chiar decât aveam dreptul să mă aștept. Totuși, încetul cu încetul intrasem într'o mare încurcătură. Timp de patrusprezece ani, numeroase expediții, urmându-se una după alta, îmi răpiseră tot timpul și toate gândurile, fără să-mi lase vreme pentru nimic altceva. In anul 1919 avea loc zborul transatlantic al Marinei; în 1925, Groenlanda; în 1926, Polul Nord; în 1927, Oceanul Atlantic; în 1928-1930, Polul Sud; iar în 1933-1935, încă odată, regiunea antarctică. Intre expediții n'aveam răgaz. Nu apuca bine să se sfârșească una, că trebuia să pun la cale următoarea; și între timp mai trebuia să alerg dintr'un capăt într'altul al țării ca să plătesc

datoriile și ca să fac rost de bani pentru viitoarea expediție.

Ați putea spune că omul pe care viața l-a hărăzit să se perinde în locuri așa de îndepărtate - nu are o deosebită nevoie de liniște. Cei care gândesc astfel nu știu ce înseamnă expedițiile. De obicei ele se pregătesc într-o fierbere nemaipomenită și întotdeauna sub presiunea timpului trecător. Și așa va fi mereu, exploratorii nefiind îndeobște bogătași și explorările trebuind să țină seamă de atâtea necunoscute.

Fără îndoială, lumea socotește că este un lucru minunat să ajungi la Pol, sau chiar la amândoi. Mii de oameni s'au străduit o viață întreagă să ajungă la unul din Polii pământului și o bună parte din ei au murit pe drum. Dar printre pușinii care au atins 90° latitudine, fie la nord, fie la sud - mă îndoiesc că unul dintre ei să fi găsit priveliștea Polului deosebit de încântătoare ... Căci nici nu e mare lucru de văzut: la un capăt al pământului, un punct matematic în mijlocul unui ocean nemărginit și deșert - și la celălalt capăt un punct tot așa de abstract, în mijlocul unui podiș întins și vijelios. Ceea ce are însemnătate este nu faptul de a ajunge la Pol, ci știința pe care o dobândești în călătorie, și mai cu seamă faptul că te-ai dus până acolo și te-ai putut înapoia teafăr și nevătămat.

Până acum fusesem la amândoi Polii. Când priveam înapoi, se părea că isprava mea era destul de frumoasă. Și într-o oarecare măsură așa era; în primul rând fiindcă datorită Polilor putusem să dobândesc ajutorul publicului pentru a îndeplini tot programul științific pe care mi-l pusesem în gând. Albumul

cu tăieturi din ziare pe care-l păstra familia mea era din ce în ce mai umflat, și cele mai multe articole vorbeau numai de bine.

Acestea erau - negru pe alb - semnele vădite ale succesului - cel puțin în profesiunea mea.

Totuși nu mă simțeam pe deplin mulțumit. Ba dimpotrivă: când am isprăvit cu facerea inventarului, am avut simțământul că îmi lipsea ceva, că nu-mi îndeplinisem scopul; și mă frământam cu gândulla toate lucrurile pe care le trecusem cu vederea. De pildă, cărțile. Nu se mai sfârșea lista celor pe care doream să le citesc. Dar când le venea rândul, mi se părea că nu voi avea niciodată nici timpul și nici răbdarea pentru ele. Cu muzica se întâmpla la fel: dragostea și nespusa nevoie ce o simțeam pentru ea erau deopotrivă de vii - dar n'aveam voința și nici prilejul să curm decât arareori tabieturile de fiecă zi pe care mulți din noi le îndrăgesc, ca și cum ele ar fi însăși viața. Aceasta era adevărat și cu privire la altele: idei, concepte, dezvoltări noi, despre care știam prea puțin sau aproape nimic. Mi se părea un fel restrâns de a trăi. Cineva ar putea întreba: -- Dar de ce să nu încerci să le aduci pe toate acestea în viața de toate zilele? Trebuie oare să mergi așa departe și să te înmormântezi în mijlocul gerului și al întunerecului polar pentru ca să fii singur? La urma urmei, un străin plimbându-se pe Fifth Avenue poate fi tot așa de singur ca un călător care străbate deșertul. - Da, bine înțeles; dar cu rezerva că niciun om nu se poate socoti cu desăvârșire liber atâta vreme cât e copleșit de nevoile și de grijile mărunte ale vieții. Și, cu atât mai vârtos, un om în

situația mea, care e nevoit să ceară veșnic ajutorul publicului și să-i dea incontinuu socoteală de tot ce face și ce dreg.

De fapt, doream ceva mai mult decât singurătatea, în înțelesul geografic al cuvântului. Vroiam să împlânt rădăcini într'o filosofie îmbelșugată. Și mi se păru mie, după felul cum se desfășurau lucrurile, că Postul Inaintat era tocmai ce căutam. Acolo, departe, pe Bariera Polară de Sud, pe ger și pe un întuneric tot așa de adânc ca cel al Vârstei de Ghiață, - aș putea să câștig vremea pierdută, să învăț, să cuget și să ascult gramofonul. Și timp de șapte luni, departe de toate, să trăiesc după pofta inimii, neascultând decât de poruncile vântului, ale gerului și ale întunericului - neavând alt stăpân, decât pe mine însumi.

Astfel vedeam eu lucrurile. Poate să fi fost mai mult decât atâta. Dar a trecut atâta vreme, încât nu mai țin bine minte; poate că aveam în suflet și dorința să încerc un trai mai aspru decât avusesem vreodată. Petrecusem mare parte din viața mea în aviație. Omul care sboară își isprăvește viața stând așezat. Lupta când ia naștere între avion și puterile naturii îi parvine pilotului indirect, prin intermediul mecanic al comandai; ea își găsește desnodământul - fie în bine, fie în rău - în câteva ore, minute sau secunde.

Acolo unde mă duceam, aveam să fiu trupește și sufletește numai al meu. Acolo unde așezaserăm în sfârșit Postul Inaintat, condițiile de viață nu aveau să se deosebească de cele în cari trăiseră primii oameni, dibuind prin întunericul Vârstei de Ghiață. Că riscurile erau mari, aceasta o știam cu toții; însă niciunul dintre ele (pe cât puteam judeca), nu

mi se părea nemăsurat. Altminteri, ca îndrumător al unei importante expediții polare și purtând toate răspunderile unui șef, nu m'aș fi dus.

Socotisem însă greșit, deoarece eram cât p'aci să-mi pierd viața. Totuși, acum nu-mi pare rău că am fost. Căci mi-am cetit cărțile - deși nu chiar atât de multe câte aș fi voit, mi-am ascultat gramofonul - deși adeseori nu făcea decât să-mi sporească suferințele, și am cugetat, deși nu întotdeauna cu veselie. Toate acestea au fost bune și fac deacum parte din viața mea. Un lucru la care nu mă gândisem și pe care l-am descoperit acolo, este cât de aproape poate să fie un om de moarte și totuși să nu moară și să nu vrea să moară.

Și această experiență am trăit-o. Și toate au fost spre binele meu. Căci această încercare a desnodat probleme de proporții și de relații între lucruri, - cum nicio altă experiență n'ar fi putut-o face; și e de mirare, cu cât te apropii de țel, să vezi ce puține lucruri sunt pe lume despre care un om poate fi cu desăvârșire sigur.

Dacă am început să povestesc în felul acesta, este din pricina unor neînțelegeri ce se iviseră în câteva locuri, cu privire la motivele ce le aveam de a ocupa Postul Inaintat - eu singur. Intr'adevăr, câțiva mi-au contestat dreptul de a face ceea ce am făcut. Părerile oamenilor asupra noastră nu au o prea mare însemnătate atâta vreme cât noi știm care este adevărul. Dar am descoperit că uneori își au și ele însemnătatea lor, mai ales când ai intrat în lumea ziariștilor.

Odată ce ai pătruns printre ei, afli că nu există un singur adevăr, ci două: unul pe care îl știi prin tine însuși, dela fapte,

Iar celălalt, pe care publicul - cel puțin o categorie de cititori plină de imaginație - îl dobândește prin osmoză. Nu se întâmplă des ca principalul interesat să cunoască acest al doilea « adevăr »; prietenii lui au grijă de asta. Totuși mi s'a întâmplat să aflu diferite vorbe care circulau despre Postul Inaintat. Dumnezeu știe câte altele n'or mai fi fost! Unul spunea dc pildă că eram prigonit de propriii mei oameni. Altul, că mă duceam acolo ca să mă dedau la beție cu nădejde și temei. În trecut asemenea povești m'ar fi jignit, ba chiar m'ar fi infuriat. Astăzi însă nu.

Singurul lucru care m'ar fi putut pune la gânduri, venea din partea prietenului meu Charles J. V. Murphy, unul din membrii expediției. Înainte de a pleca la Postul Inaintat, îl rugasem să aibe grijă de treburile mele, împreună cu secundul, Dr. Thomas C. Poulter. Hotărîrea mea de a rămâne singur la Postul Inaintat urma să fie telegrafiată în Statele Unite numai în clipa când aş fi ajuns acolo. Se spunea atât: că mă duceam penrucă voiam să mă duc. Prietenii mei primiră știrea cu emoții diferite. Mesagiile radiofonice năvăliră în Mica Americă timp de patruzeci și opt de ore. Cele mai multe veneau din partea unor oameni a căror judecată o prețuiesc. Având în vedere cât de puțin aveau de făcut, - trebuie să spun că erau cât se poate de binevoitoare. Totuși pentru un mesagiu de aprobare se găseau alte trei de desaprobare: eram invitat, sau, mai bine zis, mi se porunca - să mă răzgândesc. Călătoria mea avea să se sfârșească printr'un dezastru aproape sigur pentru mine și mai mult ca probabil pentru ceilalți cincizeci și cinci de oameni lăsați fără conducător la Mica

Americă. Directorul unui mare Institut geografic prevestea că, dacă - Doamne ferește - s'ar întâmpla ceva la Mica Americă în lipsa mea, aş cădea într'o disgrație și mai cumplită decât aceea a lui Nobile - a cărui vină stă în faptul că și-a părăsit dirijabilul făcut țandări, înainte ca oamenii lui să fi putut fi scoși de acolo. Un prieten bancher îmi spuse fără ocol că tot proiectul meu era o născocire îndrăzneță și plină de primej dii.

Toate aceste sfaturi mi-erău transmise deadreptul, însă le recepționa Charlie Murphy. Acesta se afla într'o grea încurcătură. Noaptea de iarnă stătea să se aștearnă, gerul se întetea, și îmi dădeam seama că chiar și el începuse să fie îngrijorat de soarta mea. Știa ce strânsă prietenie mă lega de oamenii dela Mica Americă. Fiecăruia îi răspundea că mă aflu acolo unde mă aflam, din motive bine chibzuite; că tractoarele o porniseră pe drumul de întoarcere dela Postul Inaintat spre Mica Americă și că o nouă călătorie ar expune și alți oameni la primejdii năpraznice; că, după părerea sa, eram nezdruncinat în hotărîrea mea, și că, povara psihologică fiind și astfel destul de grea, - era de părere să nu mi se mai adauge noi griji, vestindu-mi prin radio că prietenii mei începuseră să desnădăjduiască.

De aceea, în așteptarea întoarcerii mele, care trebuia să aibă loc în Octomvrie, scrisorile se îngrămădeau teanc în Mica Americă. (Eram deabia în Martie și între timp trebuiau să treacă șase luni de întunec și de ger). Dar despre toate acestea n'aveam nici habar. Sunt fericit că lucrurile s'au petrecut astfel, căci eram prea om ca să doresc să fiu neînțeleș

- cel puțin de către prietenii mei. - Nu aveam destulă tărie pentru așa ceva. În convorbirile pe care le aveam în vremea aceea prin radio cu Murphy, acesta era întotdeauna vesel; niciodată nu pomenea de nimic. Și nici eu nu-l întrebam ce gândeau prietenii - pentru că nu voiam să aflu. Bănuiam, bine înțeles, că eram și criticat, - dar nu puteam să împiedec nimic. Rupsesem punțile în spatele meu. N'am să încerc să răspund întrebării ce aș fi făcut dacă aș fi avut cunoștință de mesagiile primite de Murphy.

Când privești înapoi, se ivesc tot felul de interpretări și de pricini noi. Singurul meu țel este de a arăta câteva din neînțelegerile care au întâmpinat ocuparea Postului Inaintat și diferitele piedeci care se nasc întotdeauna atunci când un om vrea să încerce să iasă din calea obișnuită.

Postul Inaintat nu era o născocire fără rost, ci rodul a patru ani de chibzuire. Ideea îmi venise din prima expediție pe care o făcusem în regiunea antarctică și era un produs simultan al interesului ce-l aveam pentru meteorologia polară. Dintre toate ramurile de știință pe care le slujește o expediție polară (până la urmă serveam 22 de ramuri), niciuna nu are o mai mare însemnătate practică decât meteorologia.

Plugarul care trăiește după urma grânelor, oamenii care le mănâncă, negustorii care le speculează, fabricanții care trăiesc din poftele țăranului, marinarul de pe ape și, până la turistul aflat în tâmplător în vacanță - toți aceștia au un interes vital în Vreme. Dar puțini își dau seama de rolul însemnat pe care îl joacă Polul în socotelile lor. Aproape toți cunoaștem din școală teoria circulației vânturilor. Un curent

de aer rece se scurge neîncetat dinspre Poli spre Equator. Un contracurent de aer cald, reîntorcându-se în același timp, pe deasupra, spre Pol, și săvârșind acest schimb neîncetat de vânturi, care este însăși respirația Globului. Se pune încă întrebarea până la ce punct merge înrâurirea Polilor asupra timpului? Câteva persoane autorizate merg atât de departe până a spune că Polul este adevăratul fabricant al vremii în emisferul său respectiv. Această părere a fost formulată în teoria lui Bjerknes asupra frontului polar, teorie care încearcă să explice circulația atmosferică după efectele produse prin inter-reația maselor de aer polar înghețat - așa numitele fronturi polare - cu masele de aer cald dela tropice în care năvălesc.

Cu toate că cunoașterea meteorologică polară este neapărat trebuincioasă pentru a se putea prezice în mod sigur vremea - se știe prea puțin despre ea. Astfel, din cauza nevoii unor informații mai întinse cu privire la legile circulației, prima grijă a unui șef de expediție este să aibă un departament meteorologic bine înzestrat.

Această condiție a fost îndeplinită de mai toate expedițiile. Rezultatele au fost totuși slabe, căci deabea de o jumătate de veac au început cercetările în regiunea antarctică; iar în ce privește datele meteorologice, volumul cunoștințelor se mărginește doar la vreo șase expediții bine izbutite.

Pentru un continent cu o suprafață de 4.500.000 mile pătrate, nu e mare lucru. Cel puțin așa mi se părea mie. În cursul primei mele expediții antarctice m'a izbit faptul că cel mai de seamă izvor de informație meteorologică nici nu fusese

încă atins. Datele culese erau în bună parte adunate dela Bazele de pe coasta Antarcticului sau de prin insulele din preajma coastei. Cercetările fuseseră făcute prin vapoare explorând apele vecine și prin expediții de câmp, sărăcăcios echipate pentru incursiuni făcute grabnic în timpul verii. Din punct de vedere meteorologic, interiorul Antarcticei prezintă un gol. Nicio stațiune nu fusese așezată în mijlocul ținutului, nicio cercetare nu se făcuse în timpul iernii mai departe de coastă; iar datele fragmentare adunate de acele explorări, făcute cu sania, se resfrângeau numai asupra lunilor de vară, relativ calde. Cu toate acestea, în mijlocul continentului, dincolo de influența moderatoare a mărilor, băntuia frigul cel mai cumplit depe întregul pământ. Acela era locul cel mai nimerit pentru cercetarea condițiilor continentale tipice. Și acolo năzuiam să așez Postul Înaintat. Acolo unde vremea ia ființă.

Datele strânse de un post ca acesta, dacă le-ai pune în cumpănă cu cele adunate simultan în Mica Americă, ar arunca desigur o lumină nouă și de cea mai mare însemnătate asupra fenomenelor meteorologice din latitudinile cele mai joase ale globului. De ce să îngăduim ca într-o civilizație așa de vigilentă ca a noastră - să dăinuiască o stare de fapt care poate aduce furtuni nimicitoare, pregătite cu mult înainte în centre îndepărtate, și de ce să le lăsăm să izbucnească fără a da de veste în părțile civilizate ale lumii?

Nu de mult, Mr. Willis R. Gregg, șef al Biroului Meteorologic al Statelor Unite, prezicea întemeierea în regiunile polare a unei stațiuni de observatori-roboți, care ar anunța datele prin telegrafie fără fir celorlalte stațiuni din latitudinile mai

joase. În felul acesta meteorologii ar putea observa condițiile pe măsură ce se desvoltă în amfiteatrul de căpetenie al lumii, pentru ca apoi să-și facă socotelile în consecință.

Aș fi vrut. să-mi fi venit mie gândul acesta, fiindcă Postul Înaintat era să fie stația centrală în jurul căreia s'ar fi grupat alte posturi similare. Cu singura deosebire că urma să fie condusă de oameni în carne și oase - și nu de creiere mecanice cărora să nu le pese de întunec, de frig și nici de pierderea memoriei. Hotărât lucru, planul nostru dintâi era cutezător. În convorbirile pe care le avusesem cu Bill Haines, maestrul meu meteorologist, nu am pretins niciodată că ideea mea ar fi altceva decât un simplu proiect. Cu alte cuvinte - mare ispravă dacă o puteam îndeplini!

În cele din urmă am hotărât să ne așezăm la poalele muntelui Queen Maud. Chiar așa ne dădeam seama că întreprinderea era poate peste puterile noastre. Însemna să cărăm acolo tone de material prin ținutul plin de crăpături al Barierei lui Ross, - biziundu-ne pe niște tractoare a căror capacitate nu putea fi prevăzută decât de Dumnezeu sau de ghicitoare.

Din toate punctele de vedere, și mai cu seamă din cel sufletesc - primejdiiile erau mari. Oricine s'ar încumeta să locuiască acolo, ar trebui să se deprindă cu gândul că va înfrunta frigul cel mai cumplit depe întreg pământul, o noapte nesfârșită și tot așa de întunecoasă ca cea de dincolo de lună, și o singurătate pe care, vreme de șase luni, nicio putere din lume nu o va putea curma. Împotriva frigului, exploratorul se poate apăra; împotriva accidentelor, - care sunt întâmplările cele mai de temut ale singurătății, el găsește din instinct

izvoare neașteptate de apărare. Dar împotriva întunecului nu are alt leac decât propria sa demnitate.

În stațiune, așa cum o întrevedeam noi, primejdiile obișnuite aveau să fie sporite de o mie de ori. Cantitatea de provizii fiind limitată, n'ar îngădui decât unui număr foarte restrâns de oameni să trăiască la Bază. Aceștia ar fi îngrămădiți clae peste grămadă într' o cabană mititică afundată în zăpadă. Vântul și gerul nu le-ar îngădui să iasă afară decât cel mult câteva ceasuri pe zi. Schimbările, în înțelesul obișnuit al cuvântului, și fără de care viața e greu de îndurat, ar fi inexistente. Tabăra întreagă ar fi sortită unei rutine de fier. Zilele ar fi toate pe același calapod, săptămânile ar fi pe calapodul zilelor și aproape că nu s'ar mai deosebi una de alta. Când nu pot găsi în afară o schimbare sau o variație, - oamenii sunt împinși tot mai mult înăuntru, ca să-și caute în adâncul ființei lor mulțumirea sufletească deplină.

Părerea mea era că trei oameni, - de preferință doi observatori meteorologiști și un operator de radio, ar putea conduce Baza. Greutatea de a transporta merinde în interiorul Antarcticei făcea ca trei să fie numărul maxim. Trei este numărul clasic. Trei oameni s'ar cumpăni unul pe altul ca picioarele unei pirostrie. Cu trei oameni, sorții unei înțelegeri ar fi sporiți, deoarece este în firea schimburilor omenești, ca un al treilea să-și asume rolul judecătorului nepărtinitor și să alcătuiască un fel de Curte de apel. În loc de a auzi veșnic același glas și de a vedea mereu același chip și de a avea tot timpul în față aceleași apucături și același idiosincrazii - fiecare ar avea neîncetat în fața lui două înfățișări și două personalități diferite.

În astfel de împrejurări nu trebuie multă vreme pentru ca doi oameni să se cunoască; aceasta se întâmplă fără voie. Vrând nevrând odată datoriile zilei îndeplinite, nu mai ai mare lucru de făcut decât să te măsoari unul pe altul. Nu înadins. Nu cu răutate. Dar vine momentul când niciunul nu mai are nimic de dat în vileag celuilalt. Și maniile lui devin nesuferite; felul cum stinge lampa, sau felul cum își aruncă bocancii, sau felul cum mănâncă, toate încep să pară nespuse de plictisitoare.

Și aceasta se poate întâmpla între cei mai buni prieteni. Oamenii care au trăit în pădurile Canadei știu bine ce se petrece cu vânătorii împerechiați astfel; amintindu-mi tot ce auzisem, mă hotărâi delă început să nu alcătuiesc o Bază în doi.

Chiar în Mica Americă am auzit despre doi inși care nu-și mai vorbeau fiindcă fiecare îl bănuia pe celălalt că-i cotrobăia prin unelte ca să i le strice.

Și am mai auzit despre unul care nu putea mânca din cauza unui arcar care mesteca solemn fiecare îmbucătură - de două zeci și opt de ori înainte de a o înghiți.

Intr'o tabără polară, lucrurile mărunte au darul să împingă pe oamenii cei mai disciplinați până în pragul nebuniei. Iarna dintâi pe care am petrecut-o în Mica Americă, mi s'a întâmplat să umblu ceasuri dearândul cu un om care vroia să se sinucidă, fiindcă se credea persecutat de cel mai bun prieten al său. Căci nu e nicăeri scăpare. Ești încercuit de pretutindeni de propriile tale slăbiciuni și de apăsarea celor dimprejur. Singurii care mai pot simți o oarecare fericire, sunt acei care se hrănesc din izvoarele lor sufletești, așa cum se hrănesc

animalele din grăsimea lor, atunci când hibernează. Locuit de trei bărbați de felul acesta, Postul Inaintat nu ar fi un loc chiar așa de rău. În orice caz așa gândeam eu.

În cursul lunilor care urmară întoarcerea primei expediții, gândul îmi era tot timpul la Postul Inaintat, în așa fel încât mă apukai să cercetez cu deamănuntul, care ar fi cel mai bun mijloc ca să pun proiectul la cale. Cu mult înaintea mobilizării celei de a doua expediții, târziu în 1933, patru din noi pornirăm lucrul la Bază. Unul era Victor Czegka, un sub-ofițer trimes pe lângă mine de către Marină. Al doilea era Paul Siple. Câteșidoi fuseseră în prima expediție și cunoșteau greutățile prin care trebuiau să treacă. Czegka era însărcinat cu desenul cabanei care avea să devie Baza, iar Siple cu studiul și cu adunatul materialului de construcție. Cabana, așa cum era, fusese făcută de unul, Ivor Tinglof, tâmplar în Boston. Și când «Jacob Ruppert », vasul-amiral cu care fusesem în a doua expediție, porni din Boston în Octomvrie 1933, el purta în cală, misterios desfăcute, bucățile unei cabane pentru trei oameni, precum și patru tractoare care urmau să tragă Baza spre interiorul ținutului.

Afară de Haines, de constructori și de mine, nimeni n'avea habar la ce putea folosi acea cabană. Vorbisem foarte puțin despre ea, căci experiența mă învățase că, în regiunile polare, chiar cele mai chibzuite planuri trebuie câteodată schimbate. Numărul de oameni fiind prea mic pentru alcătuirea unei Baze, nu mă hotărîsem încă pentru niciunul dintre ei. Călătoria de 15.000 mile pe mare îmi dădea prilej îndelungat ca să studiez și să cântăresc însușirile candidaților. Cât despre

mine, eram în voia timpului și a împrejurărilor. La început mă gândisem că n'aveam dreptul să-mi pun numele pe listă; expediția fiind făcută într'un moment de criză financiară, datoram o grămadă de bani. Aveam sub comandă două vapoare, patru aeroplane și o sută de oameni, așa că sorții care îi aveam ca să mă lepăd de răspundere nu erau prea binevoitori. Pe de altă parte îmi venea greu, ca șef, să cer dela trei oameni să-și ia o răspundere, pe care eu însumi n'aș fi luat-o.

Despre lunga mea călătorie în Mica Americă, nu mai am ce să scriu. Am povestit-o amănunțit în cartea mea *Discovery*, care dă seama de întreaga expediție.

După o ieșire în larg printre ghețuri și ceață departe de coasta încă nedescoperită din răsăritul Micii Americi, am ajuns în cele din urmă, la 17 Ianuarie 1934, în Golful Balenelor. Acolo am avut pentru întâia oară priveliștea înfricoșătoare a ghețurilor care aveau să joace un rol atât de însemnat în toate operațiunile pe care aveam să le îndeplinim. Cu toate că grămezi de gheață desprinse și plutind în voie blocau intrarea golfului, - totuși am izbutit să pătrundem cu vaporul până la trei mile de țărm. Trei mile, socotind după sborul pescărușului. Înaintând dealungul coastei de răsărit, am întâlnit un cordon de gheață lat de o milă, alcătuit din valuri peste valuri, grămadite, rupte, sfărâmate, cu crăpături uriașe, cu ochiuri deschise de mare, și având o adâncime de vreo 350 de stânjeni. Până n'ai văzut un asemenea morman de gheață, nu poți să-ți închipui ce este ! Brâul de gheață care ne împiedeca să ne apropiem de Mica Americă trezea în mine

imaginea unei mări biciuite de furtună și înmărmurită în culmea celei mai grozave deslănțuirii. Erau valuri împietrite a căror creastă atingea 120 metri. Și dacă n'ar fi fost decât atât, situația n'ar fi fost chiar așa de rea. Dar fluxul și curențurile săpau neîncetat pe dedesupt. Se auzea zvâcnetul și mugetul valurilor în sute de locuri diferite. Și un anume loc, care într-o zi părea ușor de trecut, a doua zi îl găseai prefăcut într-o despicătură uriașă. După ce cutreierăm regiunea cu avioanele și cu skiurile, - ne dădurăm seama că nici măcar săniile trase de câini - și cu atât mai puțin tractoarele - n'ar putea străbate în siguranță Mica Americă. Eram cât p'aci să părăsim cu desăvârșire Mica Americă și să construim nouă bază pe coasta de apus a golfului Balenelor, - când o ceată de skiori veni să ne vestească că găsise o trecătoare; era însă lungă de șapte mile și plină de primejdii.

Totuși o luarăm pe drumul acela, de teamă să nu fim nevoiți să așezăm încă o Bază pe cealaltă parte a golfului. Botezarăm locul «Misery Trail »¹⁾ și încă - numele era dat cu bunăvoință. Căci timp de două luni, zi și noapte, ne-am perindat între vapoare și Mica Americă ca să întâmpinăm condițiile neîncetat schimbătoare ale gheței, aruncând poduri peste crăpături, pe când marea sfărteca gheața în spatele nostru. În unele zile, soarele dela miezul nopții, făcându-și fără grabă ocolul zilnic, stătea cu noi tot timpul. În zilele acelea era așa de cald încât oamenii se desbrăcau până la brâu, iar câinii (erau în număr de 150) - se afundau în zăpada

¹⁾ «Drumul jalei» (n. t.).

moale ca să se răcorească. Dar arareori era așa. Vânturile băteau de obicei cu putere, umplând văzduhul cu vuietul lor și orbind conducătorii săniilor și a tractoarelor care trebuiau să dibuiască ca să-și găsească drumul dealungul semnelor ce marcau locul de trecere. Aproape veșnic era ceață, acea perfidă înșelătoare ceață din Golful Balenelor, care nu se aseamănă cu niciuna alta; de o consistență aproape lăptoasă, prefăcând laolaltă zăpada și cerul într'un plan egal, amestecând toate deavalma și dând călătorului strania impresie că umblă pe un ocean mișcător.

Dar despre « Misery Trail » nu voi mai scrie. Cum am transportat în Mica Americă 650 de tone de material, aceasta am descris-o îndelung în *Discovery*; cu toate că ați putea ceti cartea fără să vă dați seama de istovirea totală la care ajunsesem. O istovire așa de adâncă, încât am văzut oameni împleticindu-se și căzând jos pe drum, fără să-și amintească unde fuseseră trimeși. Și am văzut oameni cu ochii înroșiți de nesomn și amorțiți de frig căzând istoviți pe urmele lor.

În sfârșit, după o bucată de vreme, vapoarele plecară.

Pe urmă, într'o noapte, soarele se ascunse o clipă sub orizont; apoi, treptat, treptat apunea în fiecare seară puțin mai de vreme. În cele din urmă, Mica Americă fu gata reconstruită și reocupată. Și pentru întâia oară după o vreme ce mi se păruse lungă cât un veac - putui să mă gândesc iar la Postul Inaintat. Dar era aproape prea târziu. Sosise luna Martie. Iarna se închidea asupra noastră, noaptea polară era numai la 6 săptămâni de noi, și aveam în jurul meu oameni ale căror puteri erau cu totul istovite.

În timpul acesta, cabana pentru Postul Înaintat, purtată cu cea mai mare grijă printre ghețuri, rămăsese în mijlocul Micei Americi. Paul Siple o luase în primire ca să încerce încălzitul și ventilația. Acum că aveam vreme să mă gândesc, nu-mi trebui mult ca să ajung la concluzia că, oriunde am așeza Baza, ea nu va fi în niciun caz la poalele muntelui Queen Maud și nici în împrejurimi. Mai întâi, timpul era împotriva noastră. Eram în Martie, cu temperaturi coborând până la 20°, 30° sau 40° sub zero. În Martie expedițiile antarctice sunt pe sfârșite, din pricina nopții ce stă să se aștearnă. În al doilea rând, cele patru tractoare erau cu totul prăpădite, în urma drumului dela «Misery Trail».

Câinii nu ne mai erau de niciun folos. Caravana plecase cu Căpitanul Innes-Taylor pentru a așeza Baza în vederea operațiilor din anotimpul următor. Dar chiar dacă și câinii rămași ar fi fost « în formă » și încă ei n'ar fi putut căra singuri cele șapte tone de material de care aveam nevoie pentru Bază.

Avioanele ar fi putut fi folosite drept, mijloc de transport; dar această idee căzu în apă când *Fokker-ul* fu zdrobit și făcut praf într'un zbor de încercare. Nu ne mai rămâneau decât două avioane: *Condor-ul* bimotor și un *Pilgrim* cu un motor. Nu vroiam să folosesc *Condor-ul*: dacă i s'ar fi întâmplat și lui ceva, atunci toată explorația ar fi căzut baltă. Încercai să folosesc *Pilgrim-ul* pentru transportul sarcinelor mai ușoare, - dar odată ce fu încărcat cu hrana pentru echipaj și cu benzina de rezervă, nu mai rămase loc pentru nimic.

Chiar așa m'aș fi putut încă servi de el, de nu s'ar fi stricat vremea: echipajul, întorcându-se dintr'un zbor de recunoaștere

se rătăci prin ceață și fu cât pe aci să piară; ne trebui o zi întreagă ca să-l regăsim. După această întâmplare mă hotărâi să nu mai expun la noi primejdii alți oameni și nici singurul avion pe care-l mai aveam de rezervă. Astfel că mutarea Bazei mai departe - dacă ar avea loc - ar trebui făcută numai cu tractoarele. Cât de departe ar putea să ne ducă, asta ar depinde de cât de repede ar fi Demas în stare să facă revizia motoarelor și să repare o mașină care fusese în parte nimicită de foc.

Eu unul nu eram prca optimist cu privire la rezultat.

Trei din aceste mașini erau Citroene cumpărate în Franța; drumurile făcute pe « Misery Trail » dovediseră că erau cu totul sub cerințe și neputincioase față de drumurile ce le aveam de făcut. A patra era un Cletrac, făcut în Statele Unite. Toate erau slabe; toate, și mai ales Cletrac-ul de șase tone, erau scurte, greoaie și expuse să cadă prin crăpături.

Astfel că, oricum ai lua-o, sorții călătoriei nu se arătau a fi prea fericiți. Aceasta era prima încercare serioasă de a aproviziona acele ținuturi cu ajutorul automobilelor. Primejdiile erau inerente meseriei de pionier, căci nimeni nu ne putea spune dinainte cum o să funcționeze motoarele pe temperaturi joase de 60° sub zero; sau cum vor trage lanțurile pe o zăpadă presărată cu granulații fine ca nisipul; sau în ce fel vor trece prin regiunile brăzdate cu crăpături. Dacă vapoarele ar fi în stare să facă 200 de mile, ar fi o minune. Și eram gata să mă mulțumesc cu 150 de mile - și chiar cu mai puțin - atâta vreme cât călătoria n'ar expune oamenii la nicio primejdie.

Dar nu ne puteam încă pregăti în liniște. Când îmi amintesc câte s'au întâmplat înainte de plecare, mă mir cum de am ieșit la liman cu așa puține pagube. Tânărul John Dyer, inginerul-șef de Radio, se prăbuși dela 15 metri înălțime, din vârful unei antene, fără să-și facă altă stricăciune decât să-și jupuiască puțin bărbia. Rawson, navigatorul, trebui să fie operat la gât din pricina unei infecții. Pe urmă Pelter, fotograful, se îmbolnăvi de apendicită; încă o operație grabnică, făcută în condiții care deveniră dramatice din cauza nebăgării de seamă a doctorului: izbind din greșeală o lampă, luă foc magazia în care se găseau instrumentele chirurgicale; toți săriră ca să scape nu numai instrumentele, dar și o duzină de oameni care dormeau într'o odaie vecină. Acestea se întâmplau cu câteva zile după prăbușirea avionului în văzul tuturor celor adunați pe câmp; dintre sfărământuri ieșiseră patru oameni năucii, dar teferi și nevătămați.

Ținându-se lanț toate aceste necazuri, - și fiecare în parte ar fi putut fi fatal, - slăbiseră nervii oamenilor, și așa zdruncinați de încercările din Misery Trail. Eram în așa hal, încât nu ne lipsea mult ca să ne închipuim că o să găsim hoți ascunși pe sub pat! In această stare sufletească, descoperirăm într'o bună zi că Mica Americă era pe cale să se desprindă de Continentul Antarctic, și să alunece spre Marea lui Ross, în chip de iceberg nou-fătat!

Mica Americă este de fapt o țară plutitoare. Gheața de-o grosime de 1000 de metri, pe care este așezată, formează faleze cari se ridică în unele locuri la înălțimi de 500 metri deasupra mării. O parte din ținut plutește în voie, iar cealaltă parte se

sprijină pe stânci și pe bancuri de nisip adânc afundate în mare. Această uriașă Barieră face față Oceanului pe o lungime de 400 de mile și se întinde în mijlocul continentului până la poalele munților Queen Maud; ea nu este înțepenită pe loc, cum ar fi, de pildă, pământul. Mica Americă este, de fapt, un ghețar gigantic, destul de lat pentru a acoperi toate coastele din jurul Atlanticului, și, ca orice ghețar, el caută să înainteze neîncetat spre mare.

Impinse din spate de stâncile de gheață care coboară depe podișul polar, - marginile coastelor tind să se încovoie sub greutate până în momentul când, datorită apăsării ghețurilor și puternicei presiuni a fluxului și a furtunilor, - sunt în sfârșit rupte în bucăți uriașe și încep să plutească pe mare. Astfel iau naștere acele flote de iceberguri care fac de strajă pe coastele Antarcticii.

Cunoșteam aceste produse de desintegrare încă din timpul călătoriei prin Cimitirul Dracului, departe spre miazănoapte și spre răsărit de Mica Americă. Am numărat într'o singură zi nu mai puțin de 8000 de iceberguri, unele din ele având o lungime de 20 de mile.

Nu cred ca unul din noi să uite vreodată priveliștea care s'a desfășurat atunci în fața noastră: coridoarele de ape pustiite și veșnic lipsite de soare, negura care uneori se subția, dar nicicând nu se ridica, șuieratul vântului și câteodată, pe deasupra, uruitul ghețarilor rostogoliți de vijelii. Și pretutindeni, mormane de gheață uriașe depășind în mărime toate flotele din lume și plutind la întâmplare printr'o ceață groasă ca fumul. Printre toate aceste amenințări vaporul dibuia și se

împleticea ca o ființă răătăcită, prigonită de dușmani pe care îi întrezărea în chip de umbre negre și înfricoșătoare, lunecând prin ceață. Semnalele din camera telegrafului nu încetau o clipă să răsună; și luni de zile mai târziu unii din noi încă mai tresăreau noaptea din somn, cu mintea încordată, de teama unei ciocniri la care oricând ne-am fi putut aștepta. Vraja acestui ținut și gândul că Mica Americă e poate ea însăși sortită să pornească spre ghețurile fantome dela Nord, erau îndeajuns ca să ne trezească din oboseală; căci Mica Americă se afla abia la trei sferturi de milă depărtare de apă.

Din clipa sosirii noastre, în Ianuarie, gheața din Golful Balenelor se desprindea cu o iuțelă nemaipomenită. Către sfârșitul lui Februarie, când din experiență am fi fost îndreptățiți să ne așteptăm la un îngheț - ruperea ghețurilor începu, dimpotrivă, să sporească. Sloiurile se urniră din loc și împreună cu ele porni și temelia de gheață pe care se sprijinea Bariera. Crăpături uriașe se despicară jur împrejurul Micei Americi, și pe zi ce trecea, ele se lărgeau tot mai mult. În timpul nopții, când domnea o liniște deplină, - se putea simți uneori cum se mișcă podeaua cabanei, bătută de apele care zvâcneau sub gheață, la sute de metri adâncime. Aceasta se datora desigur furtunilor ce băntuiau prin Ocean la nord. Valurile, lovind neîncetat în maluri, spărgeau deopotrivă gheața veche și pe cea nouă de îndată ce prindea să se închege.

Intovărașit de d-l Poulter, un bătrân om de știință, am întreprins o călătorie cu tractoarele dealungul Barierei spre nord-est. La două sute de metri sub noi, apele bubuiau ca tunetul; în mai multe rânduri, când ne-am oprit, am auzit

desprinzându-se bucăți mari din Barieră și prăvălindu-se cu un zgomot asurzitor. Eram îngrijorați, fără îndoială. Nu știam la ce trebuia să ne așteptăm și nici cum am putea împiedeca vreo nenorocire.

În aceste împrejurări, făcui un lucru neobișnuit: mă hotărîi să convoc oamenii și să le înfățișez situația, rugând pe fiecare să spună ce are de spus, și adăogând că voi ține seamă de părerea fiecăruia. Ca urmare, hotărîrăm: să nu părăsim Mica Americă, cu nădejdea că ea nu va fi luată de ape, - dar totodată să mutăm o treime din provizii în partea de sus a Barierei, la o milă depărtare spre Sud-Est. Dacă Mica Americă s'ar desprinde, am avea destul loc pentru a ne mișca și destulă hrană pentru a petrece acolo iarna; iar dacă nu s'ar desprinde, nu am fi nevoiți să cărăm prea multe lucruri înapoi. Astfel, timp de câteva zile nu făcurăm altceva decât să transportăm gazolină, cărbuni, hrană, îmbrăcăminte și unelte - la tabăra de rezervă. Ca să grăbim lucrul, am scos tractoarele lui Demas din atelier și le-am pus și pe ele în mișcare.

Toate aceste întâmplări au avut o înrăurire asupra soartei Postului Inaintat. S'a pierdut un timp care nu mai putea fi recâștigat, și puterile oamenilor au fost puse la grea încercare. Nu mă puteam împiedeca de a gândi: «Ce păcat pentru atâta muncă irosită! ».

Dar n'apucărăm bine să isprăvim, că apele se potoliră, gheața încetă de a se mai sparge și înghețul se stârni deodată. În ziua de 15 Februarie, la miezul nopții, cabana Postului Inaintat fu demontată la lumina focurilor de gazolină și

încărcată pe două sănii trase de tractoare. În după amiaza zilei următoare, un șir de 4 tractoare părăsea Mica Americă. În urma fiecărui tractor șerpuia un rând de sănii încărcate cu merinde, aparate meteorologice, haine, cărți, scule și mii de lucruri trebuincioase vieții într'un loc ce nu poate da omului nimic altceva decât aerul de respirat. În fața convoiului se așternea drumul lung de 178 mile ce fusese cutreierat și marcat de către expediția Innes-Taylor la Sud, atunci când se pregătea de întoarcere.

Expediția noastră era alcătuită din 9 oameni, printre care se găseau Siple și Tinglof, dulgherul care clădise cabana în Boston. June și Demas erau însărcinați cu conducerea. Amândoi, spre deosebire de mine, erau optimiști. Când priveam coloana înaintând spre Sud, dealungul povârnișului alb, mă cuprindea grija. Cu toate că săniile erau încărcate până'n vârf, o cercetare amănunțită ne arătă că erau neîndestulătoare pentru trei oameni și că în așteptarea viitoareii călătorii, planurile noastre pentru organizarea Bazei ar trebui preschim-bate. Dar înainte de a lua vreo hotărîre nouă, m'am gândit că e mai bine să aștept și să văd ce se întâmplă.

După cum am spus, un șir neîntrerupt de raporturi, - în mare parte pesimiste, - soseau prin radio-telegrafie dela expediția cu tractoare. Stânjenite de frig, de troiene și de viscole, mașinile înaintau anevoie pe zăpada moale, proaspăt căzută. La vreo 24 de mile spre sud de Mica Americă, două tractoare erau cât p' aici să piară într'un ținut brăzdat de crăpături nebănuite; și la cincizeci de mile depărtare, în depresiunea în chip de covată, numită « Valea Crăpăturilor », expediția fu nevoită să facă un lung ocol spre est ca să treacă dincolo de crăpături ale căror poduri erau îndeajuns de trainice pentru săniile expediției Innes- Taylor trase de câini, dar nu și pentru mașinile noastre, greu încărcate. La 67 de mile depărtare de Mica Americă, Cletracul se strică de tot. O piesă importantă crăpase din cauza gerului, iar reparația necesară neputându-se face, am părăsit mașina în zăpadă. Odată cu Cletrac-ul mergea pierdut 50 la sută din capacitatea de transport a expediției. June și Demas împărțiră încărcătura între cele trei tractoare rămase și-o porniră din nou la drum. Orice nădejde de a împinge mult mai departe spre sud era de aci înainte spulberată. Cele trei Citroene care ne mai rămâneau, suferiseră felurite stricăciuni. Generatoarele erau uzate, radia-

toarele curgeau, soluția împotriva înghețului se pierduse pe drum, conducătorii trebuiau să scoată zăpada afară din radiatoare ca să poată înainta, iar una din mașini rămăsese fără faruri. Imi dădeam eu mai bine seama de greutățile oamenilor decât cei care le descriau în buletinele de radio.

În Mica Americă, conducătorii săniilor care nu voiau cu niciun chip să rupă cu datina, vorbeau în derâdere de expediția cu tractoarele numind-o « explorarea în limuzină ». Dealtfel nu era mult de ales între cele două feluri de a călători. Desigur tractorul merge mai iute, încarcă mai mult și explorarea poate fi făcută stând așezat. Dar în schimb își avea și el greutățile sale, dintre care unele care te scoteau cu totul din fire. De pildă, trebuia uneori să aștepți ore întregi cu făcliile aprinse ca să desgheți uleiul din cartiere, care se prefăcea într'o masă de consistența cauciucului, de îndată ce se oprea motorul. Sau să topești zăpadă în mașini de gătit, ca să ai apă de turnat în radiatoarele care curgeau cea niște ciururi. Sau să-ți lași pielea degetelor pe piesele de metal prea gingașe pentru a fi mânuite cu mânuși. Sau să stai cu inima cât un purice într'o cabină mișcătoare, așteptând dintr'o clipă într'alta să se prăbușească podul de zăpadă de sub roțile tractorului. Nimeni nu poate cere atât dela o ființă omenească.

În noaptea de 21 Martie, expediția cu tractoarele se găsea la unul din depozitele făcute de Innes-Taylor la 123 mile de Mica Americă. Aproape în același timp se întorcea și Innes-Taylor dinspre Sud, aducând rația de mâncare de o zi pentru câini. Era prăpădit de viscol și de ger. Atunci mă hotărîi să așez Postul Înaintat în preajma celui depozit, la 80°08'

latitudine sud și 163° 57 longitudine vest, la distanța de un fir de păr de meridianul Micei Americi.

Locul era destul de îndepărtat - după spusele meteorologiștilor - ca să îngăduie studii satisfăcătoare. June trebuia să se întoarcă a doua zi de dimineață pe urmele sale și să adune rămășițele Cletrac-ului. Acolo unde se găsea, temperatura coborîse între timp la 50° sub zero. În noaptea aceea, între orele în care June avusese vreme să sosească și apoi să plece, la 80°08' latitudine Sud, luai hotărîrea. Postul Inaintat trebuia să fie ocupat și - nu mai încăpea îndoială - ocupat de un singur om. Cu tractoarele înțepenite și cu soarele care stătea să ne părăsească peste cel mult o lună, nu ne mai rămânea nici timpul și nici mijloacele de a-l aproviziona pentru trei oameni, așa cum plănuisem întâi. Alungai din nou proiectul unei Baze în doi, pentru aceleași motive pe care le-am mai spus: adică tot cu gândul la nepotrivirea de caractere. Adevărul este că eu însumi nu mă încumetam să plec într'o tabără de doi. Unul dintre noi ar putea să se înrăiască; și acela aș putea fi chiar eu, în ochii celuilalt. A urî, sau a fi urît de un om, ar fi o experiență degradantă, care ar lăsa în suflet pecetea lui Cain. Nu puteam cere dela doi oameni să facă o încercare pe care eu însumi nu voiam s'o risc. Trebuia să fie un singur bărbat la Bază, și acela se cuvenea să fiu chiar eu. De altfel n'aș fi putut cere unui subordonat să-și ia el o așa grea răspundere.

Ideea de a părăsi Postul Inaintat prin lipsă nu mi-a trecut niciodată prin cap. Expediția fusese prea bine orânduită și oamenii trecuseră prin prea multe încercări ca să renunț așa

de ușor - cu toate că nu ne ținusem de cuvânt și nu așezasem Baza chiar așa departe spre sud, cum ar fi dorit-o meteorologiștii. Dar mai presus de toate (după cum am spus la început), așteptam cu nerăbdare prilejul de a pleca. Eram însetat după această experiență și doream s'o fac de îndată ce s'ar ivi condițiunile prielnice. De altminteri, mă simțeam mai bine pregătit ca oricare altul pentru a lua în mână această sarcină. Baza fusese visul meu de totdeauna; îl dădăcisem dela naștere și fiecare amănunt al cabanei - dela instalația de izolațiune, până la sistemul de închidere al ușii - își avea un mic loc în sufletul meu. Dela Dyer, care îmi dăduse instrucții prin radio, căpătasem destule informații ca să pot menține legăturile cu baza de căpetenie; iar Haines mă învățase cum să mânuiesc instrumentele meteorologice - care erau în mare parte automate.

În ce privește viața de toate zilele, meseria de explorator îmi dăduse o mare încredere în mine. Nu puteam spune, ca Thoreau, atunci când s'a retras la căsuța sa din Walden, că aș fi fost gata pregătit să clădesc o casă, să zidesc un horn, să însămânțez un câmp și să fabric creioane. Adevărul este că nu eram nici pe jumătate atât de îndemânat ec pe cât îmi închipuiam; dar toate aceste lipsuri se compensau prin două sau trei invenții care ar fi putut minuna și pe acel inspirat Robinson Crusoe.

Stătui toată noaptea treaz ca să-mi așez lucrurile. Nu a fost chiar așa de ușor cum crezusem la început. Ruperea cu tabieturile și cu obiceiurile vieții normale trebuia să fie desăvârșită, aspră și irevocabilă. Aveam unele clipe unde mă

rodea îndoiala - mai ales când mă gândeam ce s'ar face cei de acasă în caz că nu m'aș ține de cuvânt. Cât despre « problema morală » a celor 55 de oameni lăsați fără șef în Mica Americă, aceasta nu mă turbura de fel. Ofițerii știau tot ce aveau de făcut în lipsa mea; îi dăscălisem câteodată dela miezul nopții până la apusul soarelui. Numisem în fruntea lor, cu titlul de Secund, pe Dr. Poulter, Decanul nostru în științe. Era o namilă de om. Avea judecata practică și cumpătarea intelectuală necesare unui conducător de oameni care se socotesc oameni « de acțiune » (ca și cum prin această denumire s'ar pune la adăpostul vinei de a fi prea îndrăzneți).

Poulter ar avea astfel sub el o mână de bărbați trecuți prin ciur și prin sită și în măsură să se îngrijească ei singuri de soarta lor. Misery Trail îi oțelise și le fusese o școală cum nu se putea mai bună. Printre ei se aflau și veteranii celorlalte expediții. Haines, al treilea în Comandă, era la a treia sa expediție polară, ca și Demas. Noville, ofițerul de execuție, servise sub d'Annunzio în timpul războiului, fusese suprintendentul Poștei Aeriene și fusese cu mine la Polul Nord și în sborul transatlantic. Cu June sburase deasupra Polului Sud; Bowlin, al doilea pilot, fusese în marină timp de 16 ani. Innes Taylor se luptase cu Zeppelinurile deasupra Londrei în timpul războiului și trecuse Yukkonul în serviciul poliției canadiene; - Siple care era om de știință și Peterson care era un fotograf de mâna întâia, radiotelegrafist și skior, - fiecare din aceștia își arătaseră meritele în expediția trecută. Van der Wall, alt marinar, știa ce înseamnă să fii torpilat în Oceanul Atlantic, iar Bob Young, vechi lup de mare, luase parte la

bătălia dela Jutland. În fine Rawson, cel mai tânăr din toți, învățase și el multe în cele patru călătorii făcute în regiunea Antarctică. Aceștia erau bărbații. Și ceilalți nu erau mai prejos.

Unor astfel de oameni puteam fără nicio teamă să le încredințez soarta Miciei Americi pentru anotimpul de iarnă. Noaptea antarctică e deobicei liniștită. Nu se fac cercetări în câmp; oamenii au destul de lucru cu pregătirea campaniilor de primăvară, și acolo la adăpost de ger și de viscol, viața își găsește un nou rost. Apoi, nădăjduiam că voi putea păstra legătura cu ei prin radiotelegrafie. Așadar, în afară de câteva sfaturi date lui Poulter, nu găsii de cuviință să redactez un regulament complicat. Ultimul meu ordin către tabără nu cuprindea mai mult de 3 pagine bătute la mașină. Era un simplu îndemn la muncă; le spuneam să aibă grijă de provizii, după toate legile prevederii, și să respecte disciplina. Drept concluzie stătea scris: În această tabără fiecare om are dreptul să fie tratat cu bunăvoință și cu sinceritate, iar ofițerii sunt rugați să ia bine aminte la aceasta. Într'un fel, statutul nostru este primitiv. Nu facem deosehire de clase, ca în lumea civilizată. La Mica Americă nu se ține seamă de poziția socială pe care o are omul la el acasă. Cine a putut să greșască acolo, are aici un prilej să se îndrepte, și nimeni nu va fi judecat după locul pe care-l ocupă, dar după felul cum își îndeplinește sarcina, cât de umilă ar fi ea.

Ordinul fu gata scris în dimineața de 22 Martie, când mă pregăteam să-mi iau sborul spre Postul Inaintat. Eu, nemai având vreme, altcineva îl ceti în fața oamenilor după

plecarea mea. Noville îmi ajută să strâng diverse efecte personale, câteva duzini de cărți, un sextant, câteva cronometre, o luxoasă haină de blană pentru sbor, dăruită de un prieten, un aparat de ras, discurile de gramofon, și diverse alte fleacuri. Nu se făcu niciun fel de ceremonie, - expedițiile Byrd fiind îndeobște lipsite de alai. Bucătarul îmi strigă vesel: « Adu-ți aminte, Amirale: Nicio deosebire de clase la Postul Înaintat! ».

Bowlin și Bailey pregătiră Pilgrim-ul. Cu toate că turnaseră de curând ulei fierbinte în motor, acesta înghețase repede; temperatura era de 43° sub zero și nu contenea să coboare. Îmi amintesc cum am aruncat o privire la ceasul meu de mână: era ora 10,35 a. m. după vremea meridianului 18. Bowlin, ca și cum mi-ar fi cetit gândul, făcu ocolul Micci Americi înainte de a îndrepta avionul spre sud. Mă uitai cu drag la fiecare amănunt. Dacă înfăptuisem ceva în viața aceasta, era acest orașel întins sub ochii mei, scuipând fum, pe jumătate îngropat în zăpadă, așezat pe înălțimile din răsărit ale Golfului Balenelor și numit Mica Americă. Mă înduioșam privindu-l. Instalația era aproape gata și nu mai aveam nevoie să mă îngrijesc de nimic.

O privire aruncată spre nord îmi confirmă ceea ce știam dinainte - Marea lui Ross era înghețată cât puteam privi cu ochii, și orice primejdie de desintegrare a Barierei era înlăturată. Dincolo de brațul lui Amundsen, acolo unde Golful Balenelor face o cotitură, zărirăm urmele tractoarelor, desprinzându-se pe zăpada albă și neprihănită. La fiecare treime de milă se vedea câte un steag portocaliu și la fiecare 25 mile, câte o prăjină înaltă înfiptă într'un morman de

zăpadă, pe care flutura un steag mare de aceeași culoare, de care stăteau atârinate alte stegulețe fâlfâind în voia vântului. Acestea erau depozitele în care expediția Innes-Taylor îngropase proviziile pentru călătoriile din primăvara următoare; 76 de mile mai departe, Bowlin sbură mai jos, deasupra Cletracului stricat și înzăpezit. Demas și HiU, care munceau încă din greu la mașină, se iviră de sub un coviltir și ne strigară o urare. Puțin după aceea, o pată neagră din zare se prefăcu într'o grămadă de corturi: era Postul Inaintat.

Acolo unde îl așezaserăm, Bariera lui Ross era tot așa de netedă ca câmpiile din Kansas. Zăpada se întâlnea cu cerul într'un orizont fără de sfârșit.

Aici era întinderea nemărginită a pustiului. Față de ea, învălmășeală de corturi, tractoare, câini și oameni, părea ca o gămălie de ac pierdută în pustiu. Cu toate că aceste aspecte îmi erau bine cunoscute, deabia atunci mi-am dat seama în ce scop venisem acolo. Când e pe punctul de a îndeplini o hotărîre grea, cred că orice om - fie chiar cel mai lipsit de imaginație - trebuie să se simtă deodată cuprins de grijă în fața sarcinelor și primejdiilor care îl așteaptă.

Înlăturai însă aceste gânduri înainte ca skiurile avionului să fi atins pământul. Innes-Taylor venea în întâmpinarea mea; Bowlin era nerăbdător să sboare înapoi, de teamă să nu-i înghețe motorul. Cincisprezece minute mai târziu avionul era pe cer. Aburii dela eșapament lăsară în urma lui o dâră lungă ca o flămură, care rămase pe cer multă vreme după ce avionul pierise în zare.

- « Cum merge cu cabana? » întrebai pe Siple.

- « Cam încet », îmi răspunse. Uitându-mă la el și la ceilalți oameni veniți ca să mă întâmpine, văzui că obrajii lor purtau pete galbene și buzele lor erau crăpate și zâmbeau în silă.

- « Toată lumea e bine? » întreb ai eu.

- « Toată lumea, afară de Black », răspunse Innes-Taylor.

« Are un genunchiu înțepenit. Dar dacă toate merg bine cu cabana, aş vrea într'o zi-două, să-mi iau oamenii de aici ».

- « O să vedem », spusei eu. Știam, fără să-mi fi spus nimic, la ce se gândea. El și cu oamenii săi - Paine, Ronne și Black fuseseră pe drum mai bine de trei săptămâni, îndurând un frig de 55° sub zero. Imi dădui seama că avuseseră mult de suferit din cauza sacilor de dormit, care neînchizându-se bine, lăsau zăpada să pătrundă înăuntru. Le fusese cu neputință să doarmă mai mult de câteva minute dearându-l și dacă ar fi stat culcați, asta ar fi însemnat să moară degerați. Socotind că mai aveau înaintea lor cinci zile de mers ca să ajungă la Mica Americă, făgăduii lui Innes-Taylor să nu-i țin nicio clipă mai mult decât va fi nevoie. Nu mă gândeam numai la oameni, dar și la câini, care erau în număr de douăzeci și patru, toți legați în jurul corturilor.

June, cu șase oameni și cu două tractoare, se afla undeva pe drum, încercând să repare Cletrac-ul. Astfel că pentru lucrările preliminare eram în totul opt: oamenii lui Innes-Taylor, eu, apoi Siple, Tinglof și Petersen dela tractoare.

O groapă adâncă de 8 picioare, lată de unsprezece și lungă de cincisprezece, fusese săpată înainte de sosirea mea. Afundată în felul acesta, cabana ar fi ferită de viscole și de vije-

liile care smulg cu iuțeala fluxului orice obstacol ridicat deasupra pământului. Din fericire pentru noi, cabana fusese astfel concepută, încât se putea monta cu mare iuțeală. Tinglof și Siple așezau podeaua când venii și eu la lucru.

Ca să ridicăm pereții, era deajuns să așezăm bucățile la locul cuvenit, să le încheiem și să le ținim. De frică să nu înceapă între timp vreun viscol care să umple din nou groapa cu zăpadă, lucram de zor toată noaptea. În după masa aceea, temperatura coborî până la 50°, iar respirația noastră umplea șantierul cu o ceață deasă. Ne uitam mereu unul la altul, ca nu cumva să descoperim la unul din noi petele cadaverice ale înghețului. « O pată pe nas, Petersen! » spunea unul. Petersen, care până atunci nu simțise nimic, își freca pielea cu vârful degetelor, iar degetele începeau să-l frigă în clipa când își scotea mânușile; apoi sângele revenea în locul degerat, cu junghiuri de durere. « Isuse », spunea el. Și porneau iar la lucru.

Cu toate că munceam din răspuțeri, cabana nu era încă acoperită, când noaptea izbucni dela Polul Sud. Era ora 5. Temperatura coborîse la 61° sub zero. Lucram la lumina lanternelor și la căldura sobelor Primus. Apoi, Kerozina îngheță și luminile se stinseră; mai târziu o lampă electrică a cărei baterie înghețase, se stinse la rândul ei. Era întuneric beznă. Tinglof se poticni și băjbâi prin pivniță până dădu de cele două făclii cu gazolină pe care le lăsase June; la pâlpâiala lor slabă și la dogoarea flăcării de lângă picioare, continuarm lucrul.

Era aproape o sălbăticie să muncim așa din greu, dar, înainte de a ne gândi să ne culcăm, trebuia să ne facem un

adăpost. Mânușile lui Tinglof erau pline cu ghiață; când și le scoase ca să bată o țintă, văzui că mâinile îi erau acoperite cu bășicuțe mici, galbene. Același lucru se întâmplă cu Siple, care zidea soba. Când vru să potrivească clanta, îi înghețară mâinile pe metal; îl văzui mușcându-și buzele de durere și vârându-și pumnii sub « parkă» (șubă) ca să-i încălzească la căldura trupului. Fața și casca lui Paine arătau ca un sloi de ghiață. Ronne avea buzele crăpate și sângerânde. Cu toții tușeam, nu din cauza frigului, dar din pricina aerului înghețat care pătrundea în plămâni. Fără nicio exagerare, era o muncă năpraznică. Mă cățărui afară din șantier ca să caut un instrument meteorologic. Pe când scotoceam prin lăzi, nasul și obrații îmi înghețară. Stătui o clipă în picioare, frământând cu degetele carnea depe față. O lumină sepulcrală se ridica deasupra groapei, iar fumul dela făclii și volutele de aburi îmi amintiră de acea viziune din « Divina Comedie» unde Lucifer însoțește în iad sufletele celor pierduți. Un geamăt slab se auzi în întuneric; căutai lampa electrică în buzunar, dar lumina nu se aprinse, bateriile erau înghețate. În jurul meu pândeau zeci de ochi, sclipind de foame și de nerăbdare: erau câinii. Inima îmi sângeră la gândul că trebuiau să aștepte înșirați și înhămați pe gerul acela cumplit. Dar nu puteam să le fiu de niciun ajutor; luai hotărârea să grăbesc pe cât cu putință plecarea taberei Innes-Taylor. Singura ușă a cabanei era așezată spre vest - fără alt motiv, - decât că așa se nimeriseră bucățile. Temelia fusese săpată în așa fel, încât streășina acoperișului - care depășea zidul cu 65 centimetri alcătuia un fel de verandă. Prin această verandă puteam

ajunge la un tunel și - cu ajutorul unei scări -la ușa cu oblon.

Oblonul era o născocire minunată; avea o dublă acțiune: puteai să-l deschizi împingându-l; sau - dacă se îngrămădea zăpada pe deasupra, puteai să-l deschizi trăgând de două mânere. « Privește, Amirale », exclamă Czegka, când îmi arătă pentru întâia oară ușa. Împinge-o în sus. Acum trage-o în jos. De-aici înainte nicio primejdie să fii înmormântat de viu în caz de vijelie ».

Era aproape 1 dimineața și termometrul arăta 63° sub zero, când isprăvirăm cu acoperitul casei. Fusese o treabă din cele mai grele, din cauză că mai multe bucăți se scorjiseră pe drum. Ușa, croită spre a se închide ermetic, acum nu mai vroia să se închidă de loc. (Niciodată nu izbutii s'o închid bine în timpul celor 7 luni petrecute la Postul Inaintat). Eram de asemenea necăjit văzând că socotisem greșit adâncimea groapei. În loc de a fi pe același plan cu suprafața,-așa cum ar fi trebuit - acoperișul se ridica cu 60 de centimetri deasupra solului; greșala era fără leac, așa că nu mai era nimic de făcut. Siple instală soba și o aprinse; cu toate că mai trebuia să treacă multă vreme până să gonim tot gerul din cabană, ne strânserăm cu toții în jurul focului ca să ne bucurăm de puțină căldură. Era și timpul. Innes-Taylor își reaminti, întâmplător, că adineaori îi amortise un picior. Când își scoase cizmele văzurăm că piciorul îi degerase. Incercai să-l masez ușurel, dar în zadar. Acea superstiție de a se freca cu zăpadă nu se obișnuiește în regiunea antarctică; la 60° sub zero, zăpada capătă o altă structură tare și granuloasă ca

glasspapirul. Încercarăm o metodă bine cunoscută în ținuturile polare. Paine - cred că el era - își descheiă cămașa și puse piciorul lui Innes-Taylor pe pieptul său unde-l ținu vreo douăzeci de minute. Când se restabili circulația sângelui, îl apucară niște junghiuri atât de groaznice încât îl trecură toate nădușelile.

În noaptea aceea, după ce Innes-Taylor, Paine, și Ronne se retraseră sub corturile lor care erau întinse la câțiva metri de cabană, - cinci din noi ne așternurăm sacii de dormit pe podeaua Postului Inaintat. În clipa când focul se stinse, un ger năpraznic năpădi în cabană. « O să îngheți de moarte în beciul ăsta! », glumi Petersen, din sacul său. Dar eu, care mai dormisem în astfel de saci și în Mica Americă, știam că n'am să îngheț și că va fi chiar foarte plăcut de îndată ce gerul va ieși afară din pereți. Cabana era construită tot așa de migălos, ca un ceasornic. Cu toate că avea un spațiu de 30 metri cubi, - cântărea abea 800 de kilograme; toate bucățile care o alcătuiau erau cât se poate de ușoare pentru a putea fi transportate cât mai lesne. Pervazurile și pardoseala erau întărite cu lemn alb de molift, iar restul era numai coajă. Pereții aveau o grosime de vreo 40 de centimetri, iar un strat de lemn pus între două straturi de carton le căptușea pe dinăuntru și pe dinafară. Între lemn și carton făcusem un sistem de izolare din kapok. În interiorul cabanei, jur împrejurul pereților, era bătută o pânză verde neinflamabilă. Tavanul și partea de sus a pereților era din aluminiu strălucitor, ca să reflecteze

lumina și căldura. Czegka se gândise la toate. Și noaptea aceea, dormind pentru prima oară la Bază, aveam dreptate să mă bucur de tot ce înfăptuise el, împreună cu Tinglof. A doua zi de dimineață furăm sculați din somn de zgomotul tractoarelor:

June și Demas se înapoiaseră cu încărcătura depe Cletrac. Având în vedere noaptea pe care o petrecuseră în plin ger pe Barieră, oamenii erau într-o dispoziție din cele mai vesele. « E o minune », observă tânărul Dick Hill, cum de se mai pot urni mașinile astea din loc tocmai atunci când crezi că s'au dus naibii ». «Vrea să spună», întrerupse Skinner, «că se miră cum de mai le poate pune în mișcare odată ce s'au oprit. De câte ori stă motorul, crezi că totul s'a sfârșit. Dar dacă te apuci să dregi mai multă vreme, iată că o pornesc din nou ».

Deși pusă în glumă, știrea aceasta nu-mi plăcu de fel. Inapoierea spre Mica Americă, chiar în cel mai bun caz, ar fi nespus de grea; având în vedere temperatura ucigătoare, îmi era groază să mă gândesc că o simplă stricăciune la motoare ar putea să nimicească 20 la sută din expediție. N'aveam decât să mă uit la oameni ca să-mi dau seama prin ce încercări trecuseră. Parcă erau niște sperietori de păsări, cu hainele zdrențuite pe ei și fluturând în jurul picioarelor. Mâinile lor te înspăimântau - și mai ales ale lui Hill și ale lui Demas. Carnea fusese arsă și scorojită din pricina metalului înghețat pe care îl mânuiseră tot timpul, - unghiile erau vinete și zdrelite, iar sângele se prelingea printre degerături. June și Demas erau totuși plini de încredere. « N'am nicio grije » spunea Demas. În 24 de ore după plecarea de aici vom fi în Mica Americă. Dacă s'ar întâmpla ceva, am găsi acolo destul

ajutor; iar, în orice caz, oamenii lui Innes-Taylor ar aduce ariergarda. Cu toate acestea, situația nu prea era pe placul meu; căci în anotimpul acela, hotarul între siguranță și nenorocirea cea mai cumplită este cât un fir de păr. « S'a făcut mult prea frig, spusei eu, pentru a mai bate drumurile. Vreau să vă văd pe toți plecați de aici - în cel mult 48 de ore ».

În clipa de față o singură sarcină grea mai rămânea de îndeplinit: construcția și aprovizionarea a două tuneluri: unul pentru combustibil, iar celălalt pentru merinde și diverse alte provizii. Tunelurile erau paralele, ambele mergând spre vest, în partea opusă a verandei. Cu o echipă de 14 oameni, treaba ar merge repede. Fiecare din tuneluri era lung de 10 metri, lat de vreun metru și destul de înalt ca un om să poată sta în picioare. Tunelul cu merinde era spre sud. Săparăm în zăpadă un drum subteran, lăsând pe deasupra un acoperiș boltit, având o grosime de vreo 80 de centimetri. Dealungul pereților se înșirau cutiile cu conserve așezate una peste alta și cu etichetele față în față, în așa fel încât puteam să văd numai decât ce conțin. La capăt săparăm o gaură pentru toaletă care fu numită în glumă de Petersen « sondagiul deschis ». În celălalt tunel se găseau lăzile cu combustibil. De îndată ce lăzile fură sub pământ, acoperirăm tunelul cu hârtie groasă pusă dea curmezișul peste lavițele de lemn și așezarăm deasupra blocuri de zăpadă. Restul proviziilor fu băgat în verandă prin poarta cu oblon.

Pe măsură ce așezam proviziile, Siple și cu mine făceam un control exact. Varietatea lucrurilor era într'adevăr ceva de speriat: 350 de lumânări, 10 cutii de tablete de meta,

3 lămpi, 30 de baterii, 425 cutii de chibrituri, 2 lanterne cu kerozină, o lanternă cu gazolină de 300 lumânări putere, 2 saci pentru dormit (unul din blană și unul din puf de eider), 2 sobe Primus. Pe urmă, un «chaise-longue» cu o pernă de aer comprimat, dăruit de conducătorii tractoarelor, 9 bombe de foc și un aparat de stins focul, 2 lighiane, 2 oglinzi, un calendar, un covor neinflamabil, 2 sfeșnice, 2 perii (ca să perii zăpada depe haine), 3 duzini de creioane, o cană de vreo 15 litri umplută cu hârtie igienică, 400 șervete de hârtie. Apoi, 2 caete groase de hârtie, 3 cutii de săpun, un thermos, 2 jocuri de cărți, 4 metri de pânză pergament, bucăți de asbest, 2 pachete de scobitori. Toate împreună, proviziile de mâncare cuprindeau 180 kilograme de carne, 400 kilograme de legume, 35 kilograme de supă; 71 de kilograme de fructe confite și 40 de kilograme de fructe uscate, 27 kilograme de dulciuri, și o jumătate de tonă de diverse alte alimente, printre care și cereale. Cam astea erau lucrurile și mai erau multe altele pe de lături. Pe când așezam în grabă tunelurile și cabana, Waite instala antena de radio, care era lungă de 60 de metri și se rezema pe 4 prăjini de bambu înalte de vreo 15 metri. Isprăvi treaba în jumătatea după-amiezii; apoi instalează postul de emisiune și de recepție. Cu ajutorul lui Siple, așezai foarte bogata instalație meteorologieă. « Doamne Dumnezeule », observă Dustin, «mi-e tare teamă - dacă o fi adevărat ce-mi povestesc picioarele mele - că o să mori de frig pe-aci! ».

La sfârșitul zilei de-a doua, eram în 23 Martie, Postul Inaintat era gata pregătit pentru a-și lua în primire sarcina de stațiune meteorologică din latitudinea cea mai joasă a glo-

bului. În seara aceea, dădurăm un banchet în onoarea taberii Innes-Taylor care trebuia să plece a doua zi de dimineață. Și, pentru că era o seară de gală, oaspeții mei scoaseră din cămară un curcan și câteva perechi de pui pe care Corey, ofițerul însărcinat cu popota, mi le pusese în bagaj, cu gândul că mi-ar face plăcere să serbez câteva zile de vacanță. Carnea era tare ca piatra, dar conducătorii tractoarelor care aveau obiceiul, o desghețară la căldura făcliilor. Ales șef cu aclamații, Innes-Taylor prezidă peste cinci sobe Primus. Nouă oameni stăteau pe jos turcește, iar cinci care nu găsiseră loc, mâncară în picioare. Judecând după râgâitul conducătorului de câini, ospățul trebuie să fi fost satisfăcător, față de ciorba cu care se hrăniseră timp de o lună.

Praznicul se dovedi a fi prea timpuriu. În timpul nopții vântul începu să sufle dinspre răsărit și când ne scularăm, viscoalea puternic; încât nu se vedea la 50 metri, și vântul tăia ca cuțitul. De călătorie nu mai putea fi vorba, astfel că Innes-Taylor hotărî să mai stea o zi.

În noaptea aceea, ca în cea dinainte, nouă oameni dormiră în cabana mea. Tinglof se ghemuise sub o masă; Black se încolăcise în spatele sobei; Waite se culcase sub pat, June adormi deanpicioarelele într'un colț; iar ceilalți, întinși ca niște momâi în sacii lor, acopereau podeaua dela un capăt la altul al cabanei. Nu voiu uita niciodată acea noapte. Oaspeții mei făceau atâta gălăgie cu sforăitul lor încât mă goniră afară din cabană. Mă dusei sus să văd ce se întâmplă cu săniile. Vijelia se potolea, dar vântul era încă destul de puternic și lampa abia mai licărea. La câțiva pași se auzeau

troznind corturile ca pânzele corăbiilor bătute de furtună. Mă îndreptai până acolo prin întuneric. Paine mormăia ceva în somn, iar Innes-Taylor mârâi și se trase înapoi când simți în ochi raza de lumină; dar Ronne dormea cu nădejde, ca un bun norvegian. Pe când trăgeam de curea ca să închid cortul la loc, auzii răsunând în depărtare o larmă ce acoperea glasul vijeliei. Vuietul se umfla, se împletea cu cel al furtunei, dar era mai plin și părea alcătuit din multe voci. Căinii, bineînțele.

Erau așezați în trei șiruri paralele, despărțite de cabluri, legate de prăjini înfipite adânc în zăpadă. Haita se liniști când mă văzu; poate simțeau nevoia să aibă lângă ei ființe omenеști. Umblai dealungul cablului, cu lumina în mână; fiecare dulău era ghemuit ca o minge cu spatele spre vânt, și botul vârît în blană, iar vijelia făcea ca un zid împrejurul lui. Era de o nemaipomenită cruzime să-i ținem pe Barieră când anotimpul era așa de înaintat. Și totuși trebuiau să aștepte să se îndrepte vremea. O clipă furtuna se domoli și deodată se zări un cer senin și împodobit cu mii de stele. Da, s'ar putea ca vremea să se dreagă. În cazul acesta, Innes-Taylor și cu oamenii săi s'ar putea înapoia chiar mâine de dimineață.

Poate că Jack, marele conducător al săniilor lui Paines îmi ghici gândul, căci deodată îl văzui ridicându-se pe labe și scuturându-și zăpada de pe blană. Într-o clipă cei 24 de câini fură cu toții în picioare și începură să urle a jale, umplând Bariera cu acel vuiet melancolic cu neputință de descris. Sigur, îmi zisei, că mâine va fi o goană spre sănii.

Începu să se crape de zi. Era Duminecă 25 Martie; vremea era senină, liniștită și rece. «pe astă dată, neam înzăpezit

cu toții », spuse Tinglof după ce scoase nasul afară. Intr'adevăr, pe acoperiș stătea zăpada de-un cot; o slabă fâșie de lumină pătrundea prin crăpăturile tavanului. Termometrul arăta 48° sub zero. Waite spuse: « Minte cu nerușinare! ». Innes-Taylor dădu în cele din urmă semnalul plecării. Apoi mai târziu Demas, Hill și Skinner porniră cu unul din Citroene ca să facă o ultimă încercare de a salva Cletrac-ul, lăsând la Postul Inaintat pe June, Siple, Waite, Petersen, Black și Dustin, cu cele două tractoare. Waite făcuse probele de contact cu postul de radio din Mica Americă; Siple isprăvisese cu zidirea sobei; aparatele meteorologice începuseră să depene povestea lor de ger și de vânt. În sfârșit, luni la amiază, în timpul prânzului, June observă cu haz: « Ei bine, am făcut și am dres fel de fel de lucruri trebuincioase, și poate chiar netrebuincioase, - așa că ar fi vremea să ne cărăm ». În felul acesta rezolvi o problemă de etichetă polară, găsină formula de rămas-bun.

Numaidecât după masă, oamenii dela tractoare se pregătiră de plecare. Temperatura era de 64° sub zero. Ambele mașini zăceau troienite în zăpadă, și ne trebui o bucată bună de vreme ca să le scoatem de acolo. Cu toate făcliile aprinse și cu toată pătura care acoperea șasiul (ca să mențină căldura în radiator), ne trebuiă două ceasuri până să punem motorul în mișcare.

Tabăra făcu « o plecare » greșită la ora 5, pentru a se întoarce înapoi două ceasuri mai târziu. Eram jos în cabană când auzii zgomotul tractoarelor. Trecui printr'un moment neplăcut, căci, ardeam de nerăbdare să-i văd odată plecați. Dar când

îmi și povestiră ce se întâmplase, înțelesei că nu puteau face altfel. La trei sau patru mile de Postul Inaintat, radiatorul lui June înghețase; și, deșurubând bușonul, își opărise mâna cu apa care țâșnea din radiator; - iar cealaltă mână îi degerase în clipa când încerca să vie în ajutorul celei opărite. Astfel că hotărîră să se înapoieze cu toții ca să îngrijească mâna lui June la căldura cabanei. Stătută toată noaptea și dormiră îmbrăcați. Motoarele nu se opriră o clipă, iar Waite și Dustin petrecură noaptea lângă tractoare. « Dacă le lăsați să se oprească, strigă Demas, apoi, fiți siguri că o să petreceți iarna aici ». Nu mă culcai nici eu și stătui de pază cu oamenii.

În ziua de miercuri 28 Martie, la amiază, mașinile porniră din nou; dar de data aceasta nu se mai întoarseră. Plecarea lor fu tot atât de simplă și fără de ceremonie, ca aceea a unor mosafiri de « week-end ». Lucrurile importante fuseseră spuse dinainte. Singurul gând care îmi veni fu acela că poate nu fusesem destul de solemn în instrucțiunile date cu privire la convorbirile prin radio, unde le spuneam să nu facă nicio încercare de a mă salva în caz că aparatul meu n'ar mai răspunde. « Nu mă pricep prea bine în chestii de radio », spuneam eu. « S'ar putea întâmpla să pierd legătura cu Mica Americă pentru o bucată de vreme - sau poate chiar pentru totdeauna. Așadar să nu vă speriați. Orice s'ar întâmpla, țineți minte, că sunt de o mie de ori mai bine aici în cabana asta, decât voi acolo pe Barieră. Și vă poruncesc categoric să nu veniți în căutarea mea, decât o lună după reîntoarcerea soarelui. Am o încredere nestrămutată în Barieră, și n'ași dori ca, din cauza mea, să vă băgați în vreo primejdie în toiul întunericului

polar ». Ca să fiu sigur că am fost bine înțeles, repetai încă odată acest ordin, înainte ca oamenii să pornească din nou.

Siple și Waite mai trăgănară câteva clipe în urmă, pe când ceilalți făceau ultimele pregătiri. Nu știu dacă aveau de gând să-mi spună ceva; fapt e că nu izbutiră să scoată un singur cuvânt. O voce nerăbdătoare strigă: « Pentru numele lui Dumnezeu, grăbiți-vă! », și Siple, iar în urma lui Waite, după ce bolborosiră câteva cuvinte de neînțeles, alergară spre tractoare.

Stăteam în pragul ușii și priveam la pornirea caravanei.

Cu glugile lor roșii și cu șasiul învelit în țoale și în păтури, alcătuiau într'adevăr un tablou spectaculos. June se îndreptă spre nord, în direcția soarelui care părea așa de mare și atârna atât de jos pe cer, încât ai fi zis că stă să apună. În aerul înghețat - erau 50° sub zero - aburii dela eșapament făceau un nor gros ca fumul, și cu ajutorul vântului care sufla dinspre nord, toată zarea se întunecă. Coborîi în cabană, ca să cercetez recordurile de viteză ale vântului. Dar simții o dezamăgire pe care n'o puteam înlătura. Pentru întâia oară în viața mea, mă simții deodată deslegat de toate, și oarecum de capul meu. Cabana, care până acum o clipă îmi păruse veselă și strălucitoare, dintr'odată se întunecă. Și împins de un instinct de care n'avui vreme să mă rușinez, mă repezii sus pe scară, spre ușa oblon. De ce, nici eu n'aș putea-o spune. Poate ca să arunc o ultimă privire spre ceva care se mișcă, are viață, trăiește. Cu toate că mașinile se îndepărtaseră bine, mai puteam auzi zgomotul motoarelor și zăngănitul lanțurilor în aerul limpede ca cleștarul.

Stătui atent până ce se stinse orice zgomot, până ce pieri ultima umbră, la o cotitură după Barieră; până ce nu mai rămaseră decât aburii care se risipeau încet pe zăpadă. Prin acestea, lumea se micșora și se reducea la nimic.

Pe partea de miazăzi a cerului, față de soarele care se pregătea în curând să apună, noaptea se așternuse deasupra Polului; jur împrejur se vedea un cer neguros, albastru-închis și amenințător ca înainte de furtună. Erau oare primele semne ale aurorei boreale? Nu avui vreme să-mi dau seama, căci începuseră să-mi înghețe obrazii și nasul. Coborîi în grabă. Dar în schimb, îmi dădui seama de altceva: că ajutând la încărcatul tractoarelor, căzusem și îmi scrintisem umărul. Cel drept mă durea al naibii.

Stătui o bucată de vreme în cabană, frecându-mi umărul. « Rea afacere », îmi spusei. « Iacă, ai pornit la treaba cea mai grea din toată viața ta, și tocmai acum a trebuit să fii neghiob, să te ciunțești și să te schilodești ». Toate lucrurile erau așezate alandala. Jos în tunel era un talmeș-balmeș ne mai pomenit de cutii și de lăzi cu combustibil; mi-ar trebui săptămâni întregi ca să le așez cum se cade. Fără îndoială oamenii dela tractoare le găsiseră perfect de bine orânduie, obișnuiți cum erau cu groaznica desordine depe mașinile lor. Atâta vreme cât mai aveau loc să se miște, ei erau mulțumiți. Ei bine, eu n'aveam de gând să trăiesc așa, la Postul Inaintat. Din nenorocire n'aveam decât doi umeri la îndemână, și unul din ei era scos din uz.

Totuși n'avea niciun rost să stau locului și să-mi fac sânge rău. Folosindu-mă de singurul braț sănătos începui să deretec

prin cabană. Absorbit în lucru, uitai de umăr. Orele se scurgeau fără să-mi dau seama și se făcuse 12 noaptea, când mă gândii c'ar fi timpul să încetez. Făcui o mică pauză ca să ronțai câțiva pesmeți și să-mi pregătesc o ceașcă de ceai. Cu toate că nu puteam să mă laud cu o mare activitate pe ziua de astăzi, totuși puteam în sfârșit să mă mișc fără să mă împiedec de desagii de postav, de cutii de tinichea, sau de maldăre de prăjini de bambu. Măine aş putea despacheta cărțile și așeza farmacia într'un loc curat. Mai târziu aş pune în ordine merindele și combustibilul. Dar grija mea cea mai mare erau, fără îndoială, instrumentele meteorologice, care până acum mergeau frumos. Din ceas în ceas mă duceam să le controlez; era un obicei cu care vroiam să mă deprind. De pe acum mă uitam la ele cu acea privire caldă și intimă, rezervată prietenilor buni.

Treaba zilei odată sfârșită, făcui luxul unui inventar sufletesc; și tot ce văzui era bun. Mijloacele de a începe o viață adâncă și liniștită erau asigurate într'o lume pe care o puteai străbate făcând trei pași în lung și alți trei în lat. Nu era o lume strălucită. Lanterna de furtună agățată de un cui deasupra patului ardea slab, iar lampa cu gazolină care atârna de tavan își aduna toată lumina într'un singur punct, făcând ca umbra să pară și mai adâncă împrejur. Dar întunericul era pe placul meu. Dădea o oarecare adâncime odăii și astfel stăpânirile mele păreau mai întinse.

Patul era așezat pe peretele dinspre nord, la un metru înălțime de sol, iar capul era așezat pe peretele dinspre răsărit. La picioarele patului, pe o măsuță, se găsea registrul; era un dispozitiv alcătuit dintr'o tobă cu mișcare rotativă - și din

penițe care însemnau automat direcția și iuțea vântului, pe măsură ce ele erau înregistrate de cupele de anemometru și de sfârleaza de vânt de-afară, cu care erau în legătură electrică. În colțul dinspre sud-est, se afla un raft de formă triunghiulară, pe care era așezat postul de radio, cu o cheie bine fixată de margine. Difuzorul era un oscilator de 50-Watt, bine construit, pe care îl montase Dyer, și care era pus în mișcare de un generator cu gazolină de 350-Watt; cântărea cam vreo 17 kilograme. Receptorul era un superheterodyn construit în serie. Peste raftul cu postul de radio se găsea altă laviță mai mică cuprinzând echipamentul suplimentar compus din două difuzoare de 10-Wați; apoi două baterii de receptoare, fiecare bună pentru 100 de ore. Iar pe deasupra era un al treilea raft unde se găseau piesele de rezervă. Peretele dinspre est, cuprins între capul patului și colțul cu aparatul de radio, - era și el acoperit cu polițe - în totul șase, ca să fim exacti. Pe cele de jos se găseau merinde, unelte, cărți și diverse alte nimicuri, iar pe cele de sus, instrumente de precizie și cronometre, învelite în vată. Pe peretele de sud atârnav hainele, cizmele îmblănite, șuba, pantalonii și restul îmbrăcăminții. Pe același perete se găsea o ladă pentru alimente pe care era așezat un gramofon portativ pus într'o cutie verde. Pe podea, în colțul de sud-est, stătea o cutie pe care o denumisem «cutia cu gheață», căci tot ce puneai înăuntru rămânea înghețat; printre alte lucruri conținea și două șunci de Virginia dăruite de mama.

Soba era la vreo treizeci de centimetri de perete, cam la mijlocul drumului între ușă și registru. Era de fapt o mașină

de gătit, însă în loc să ardă cu cărbuni, era alimentată cu o soluție Stoddart, derivată a petrolului și înrudită cu kerozina și cu gazolina. Alesesem un combustibil lichid ca să nu avem de cărat atâta cărbune. Coșul se înălța până la vreo șaizeci de centimetri de tavan; acolo după ce făcea o cotitură, pornea dealungul peretelui, și apoi ieșea afară într'o deschizătură carc se găsea la vreo treizeci de centimetri deasupra patului. Mă gândisem că burlanul trecând dealungul zidurilor ar putea ține loc de calorifer; dar din nenorocire, sistemul ieși pe deandoselea. Două sau trei bucăți de burlan se pierduseră pe drum între Mica Americă și Postul Inaintat; iar cele rămase fiind de diferite mărimi, am fost nevoiți să le înlocuim cu niște cutii de tinichea, pe care le-am potrivit cât mai bine. Cu toate că erau încheiate cu destulă îndemânare, totuși legăturile lăsau să pătrundă puțin aer. Aceste burlane în aparență inofensive, dețineau puterea de viață sau de moarte - și, cu toată înfățișarea lor nevinovată, au fost cât p'aci să mă omoare câteva luni mai târziu. Și avea să vie vremea să mă întreb, cum de am putut să fiu așa de năuc încât să nu văd un lucru care sărea'n ochi.

Încălzirea și ventilația cabanei au fost din capul locului o problemă. La Mica Americă unde am făcut o probă de încercare de șase luni, Charlie Murphy și Siple s'au îmbolnăvit amândoi din cauza emanațiilor de fum. Acesta era un semn - cu atât mai mult că la Mica Americă adăpostul fiind construit deasupra solului, ventilația se făcea mai ușor decât la Postul Inaintat - unde din pricina condițiilor pe care le-am spus, a trebuit să-l îngropăm cu totul în zăpadă. Fericit că

descoperisem. primejdia din vreme, rugasem pe mașinist să facă o sobă nouă; tot timpul cât am stat la Mica Americă, a mers minunat. Totuși, Petersen, după două nopți petrecute la Postul Înaintat, avusese dureri de cap și grețuri. Deoarece însă nimeni, afară de el, nu s'a plâns de nimic, m'am gândit că își stricase poate stomacul. La drept vorbind, plutea tot timpul în aer un miros greu și neplăcut, mirosul obișnuit al sobelor cu ulei; dar acum de când ieșea fumul prin crăpătură parcă mirosea și mai tare. Siple și cu mine eram cu toate astea siguri că sistemul de ventilație ar înlătura orice primejdie. Sistemul era alcătuit dintr' o țevă în formă de V: unul din brațe ieșea afară pe acoperiș de unde mergea dealungul peretelui stâng, cobora sub cabană și apoi ieșea de sub podea. Celălalt braț, care era vârît într'un stâlp izolator de lemn, se ridica drept în mijlocul odăii și se deschidea la vreo 30 de centimetri de tavan. Ne-am gândit că aerul rece, scurgându-se în cabană sub puterea gravitației, s'ar amesteca cu aerul cald dela tavan și ar circula în voie. O țevă galvanizată trecând prin acoperiș gonea afară aerul stricat. Aș fi dorit să măresc această gaură de eșapament, dar nu îndrăzneam, amintindu-mi că unul din efectele furtunii este de a trage aerul afară din cabană, și-mi era teamă să nu tragă totdeodată și fumul toxic din sobă și să-l răspândească în odaie. Dacă în aceste burlane se găsea rădăcina vreunei nenorociri, în orice caz nu-mi dădui seama de nimic în prima zi. Ba, din potrivă, credeam că trage bine coșul. Când puneam mâna pe un capăt al burlanului, simțeam un flux de aer care se scurgea încontinuu.

Pe la unu dimineța m'am urcat sus ca să fac o inspecție.

Noaptea era adâncă și minunată: nenumărate stele acopereau cerul. Niciodată nu văzusem atât de multe; n'aveai decât să te ridici puțin ca să-ți umpli mâinile cu pietre nestimate. Puțin mai de vreme, o lună roșie, înfiorătoare se cățăraseră pe quadrantul de miazănoapte al cerului și pe urmă se făcuse nevăzută. Dar stele erau pretutindeni. « Un adevărat cer de marină » - îmi spusei - sub comanda Crucei de Sud, și având jur împrejur constelațiile Hydra, Orionul și Triunghiul. Era minunat să privești mișcarea lor înceată pe cer. Și toate acestea erau ale mele: stelele, constelațiile și chiar pământul, rotindu-se în jurul axei sale. Dacă pacea și bucuria pot exista împreună, acestea au fost sentimentele care m'au cuprins în prima mea noapte de singurătate. Nu; nu era să fie rău singur. Un om nu mai are aci nevoie de lume, cel puțin de acea lume convențională și deprinsă cu securitatea; depășisem acele nevoi. Bariera neîndurată și rece ca platina era destul de mare pentru mine. Singurele semne care arătau prezența unei ființe omenești erau antena de radio, anemometrul înalt de 12 picioare cu sfârleaza sa de argint în vârf, cupele de aluminiu, barograful și țevile de ventilație care ieșeau afară prin acoperiș. Nu aveam mai mult de câțiva pași de făcut ca să le cuprind pe toate. Iar un călător trecând la douăzeci de metri de ele, pe o noapte întunecoasă, n'ar fi văzut nimic. Și totuși aceasta era realitatea. Imi veni atunci gândul că o bună parte din zăpăceala care domnește în lume e datorită faptului că oamenii nu-și dau seama că au mult mai puține nevoi decât își închipuiesc. În noaptea aceea, în orice caz,

nu am simțit deloc lipsa acelei lumi convenționale; eram ca orice om de familie, metodic, îndeplinindu-și datoriile zilnice. Am întors robinetul și focul s'a stins. Pe urmă m'am desbrăcat și mi-am așezat lucrurile pe un scaun; îmi amintesc de fiorul care m'a cuprins când am atins podeaua cu picioarele goale, cum am deschis ușa pentru ventilație și cu ce iuțeală m'am aruncat în sacul de dormit ca să nu mă răzbească frigul. La început sacul a fost rece, din cauza umezelei corpului. Și pe când încercam să mă încălzesc, frecându-mi totodată flmărul scrântit, mă gândeam la cei de acasă, apoi la lucrul de mâine, dar mai ales la oamenii plecați cu tractoarele, și nu puteam să-mi iert faptul că-i păstrasem atâta vreme aci.

Din aceste gânduri fără șir se desprinsese deodată un singur lucru: Ceasul deșteptător și cartea de bucătărie! Nu-mi aminteam să le fi văzut printre lucruri. « Doamne Dumnezeule » exclamai. Și puterea cu care rostii aceste cuvinte - primele, dela plecarea oamenilor, mă azvârli aproape afară din pat, iar ecoul răsună în cabană. După atâtea planuri, după atâtea chibzuiri și răschibzuiri, controluri și paracontroluri, după atâtea scrutare a celor mai mici amănunte, se putea oare să fi uitat aceste două lucruri așa la mintea omului și de care aproape nu te puteai lipsi? Ca să spun ora nu era nicio greutate: aveam trei cronometre și un ceasornic de mână. Dar mă îngrijora gândul că va trebui să mă scol de vreme pentru observațiile meteorologice dela ora opt; mai ales acum, când noaptea polară trebuia să sosească în curând și când cele 24 de ore ale zilei vor fi toate la fel. Cât despre cartea de bucătărie, aș putea să mă lipsesc de ea. Desigur. Dar te pome-

nești că nu. Cu toate eforturile de memorie, îmi dădai seama că cunoștințele mele culinare nu mergeau mai departe de felurile următoare: ochiuri cu slănină; carne friptă și ciorbă de căprioară. Un om civilizat, un orașean deprins cu servitori, un explorator obișnuit cu bucătarul taberei - sau cu cel ce trece drept bucătar - nu avea altceva de ales decât a muri de foame, ori a mânca în fiecare zi carne de vacă conservată și cereale. Din fericire nu lipseau cheile pentru deschis cutiile de conserve; Corey îmi pusese vreo duzină și le împrăștiase pretutindeni, ca nu cumva să se piardă toate laolaltă. Astfel că, îmi spus ei eu, de ce să-mi obosesc mintea cu păreri de rău pentru lucruri de nimica? Ajunge pentru astăzi. Și amintindu-mi de toaleta pe care o aveam jos, mă coborîi în tunel, la 35 picioare sub cabană și mă simții deodată mai bine și cu rinichii ușurați.

În cursul celor patru luni și jumătate pe care le-am petrecut singur la Postul Înaintat, am ținut un jurnal complet. Aproape în fiecare seară, înainte de a mă culca, scriam o dare de seamă amănunțită a zilei. Patru ani mai târziu, recitind jurnalul, m'am mirat mult să văd că niciuna din emoțiile prin care trecusem în primele zile de singurătate nu erau consemnate pe hârtie. S'ar fi părut că nu fusesem niciodată mai ocupat. Cu toate că mă sculam în fiecare zi înainte de 8 și că nu mă culcam înainte de miezul nopții, zilele nu-mi păreau nici pe jumătate atât de lungi pe cât le-aș fi dorit ca să-mi pot îndeplini tot ce-mi pusesem în gând. O minte obosită cu munca de toate zilele n'are destulă răbdare ca să se îndeletnicească cu probleme autobiografice. Ca dovadă:

19 Martie .

. . . Noaptea trecută, când am sfârșit cu scrisul, am zărit pe podea o pată închisă ce se prelingea de sub sobă. O crăpătură destul de supărătoare se iscase pe burlan.

Ingrijorat de urmările pe care le-ar putea avea, am închis soba și am scotocit prin lăzi în căutarea unui burlan de schimb; dar n'am găsit nimic; în sfârșit am putut să opresc scurgerea

cu panglică de «sparadrap»¹⁾ pe care am găsit-o în dulăpiorul cu farmacia. Nu m'am culcat până la 4 dimineața, am stat cu focul stins, pe o temperatură de minus 58°, iar contactul cu metalul înghețat mi-a julit pielea depe trei degete.

(Mai târziu). Astăzi fiind aniversarea morții căpitanului Robert Falcon Scott, am cetit încă odată nemuritorul său jurnal. A murit pe această Barieră, cam la aceeași latitudine cu a Postului Inaintat. Il prețuiesc, cum prețuiesc puțini alți oameni; mai bine decât oricare pot să-mi dau seama prin câte a trecut ...

30 Martie.

Nu voi avea liniște până nu voi fi sigur că oamenii au ajuns cu bine în Mica Americă. Mă căiesc că i-am păstrat atâta vreme aci. Ei bine, peste două zile voi afla toate prin radio. Azi am deretecat în tuneluri, - dar nu prea cu spor, din pricina umărului; nu mă supără atât durerea, cât faptul că nu mai e bun la nimic. Mai sunt o sumedenie de lucruri de pus la locul lor. Până una alta îmi folosesc șoldul drept proptea.

31 Martie .

. . . A fost al naibii de greu să mă trezesc fără ceasornic deșteptător. Și e ciudat; căci am fost toată viața deprins să mă scol la ora pe care o hotăram dinainte și aproape la minuta pe care o fixam. E un dar cu care m'am născut și care mi-a fost tare folositor când colindam țara ca să fac conferințe și când alergam din tren în hotel și din hotel în tren. Dar acum

¹⁾ Pânză gumată și impermeabilă întrebuințată în chirurgie (n. t.).

această însușire mi-a pierit din senin; poate tocmai fiindcă am pus prea mult temei pe ea ... Noaptea, în sacul de dormit, îmi șoptesc: 7 și 30. Dar ieri, pur și simplu, am zăbovit cu un ceas, iar astăzi, cu o jumătate de ceas.

Nu mi-a trebuit mult ca să descopăr un lucru: dacă era ceva de pus la punct la Postul Inaintat, nu era atât felul cum îmi întrebuițam vremea, cât instrumentele care o măsurau. Acestea erau în număr de opt și funcționau fără încetare. Mai întâi, registrul pe care l-am descris și care ținea o socoteală neîncetată a direcției și a iușelei vânturi lor. Circuitul electric, care era în legătură cu sfârleaza de vânt depe anemometrul de-afară, era pus în mișcare de nouă baterii uscate, iar toba de aramă cu foaia de hârtie care o învelea și se mișca cu ajutorul unui mecanism de ceasornic pe care îl învârteam zilnic. Foaia era liniată la intervale corespunzând fiecare cu câte cinci minute; și între linii, două penițe, una arătând iușeala iar cealaltă direcția vântului, scriau neîncetat timp de 24 de ore, începând dela amiază. Două dintre instrumente erau termografe, care înregistrau schimbările de temperatură. Așa numitul termograf de casă era o invenție nouă, al cărui singur merit era că îl puteam păstra înăuntrul cabanei. Un tub de metal umplut cu alcool ieșea afară prin acoperiș; dilatarea și contractia lichidului din tub puneau în mișcare o peniță care înscrisa temperaturile pe o coală de hârtie așezată într'un cadran în formă de ceasornic. Acest aparat îl atârnasem deasupra aparatului de radio. Foaia - împărțită în 24 de spații pentru ore și având cercuri concentrice pentru însemnarea gradelor de temperatură - făcea o singură rotație

în 24 de ore; înregistra corect, până la 85° sub zero. Termograful de afară avea un mecanism asemănător, dar putea sta în plin aer, într'un dispozitiv de adăpost; iar foile nu trebuiau schimbate decât odată pe săptămână.

Pe lângă aceste instrumente, mai aveam un barograf care înregistra presiunea atmosferică; îl păstram într'o ladă de piele, jos în tunelul cu merinde. Apoi, un hygrometru cu un fir de păr, - pentru măsurarea umezelii (nu funcționa prea bine în zilele de ger). Apoi, un termometru minimal, măsurând temperaturile cele mai joase. Înăuntru avea o peniță mititică ce cădea jos sub contracția alcoolului din tub. Se întrebuițase alcool și nu mercur, deoarece mercurul îngheață la 38° sub zero; pe câtă vreme alcoolul rămâne lichid până la 179° . Acest instrument îmi slujea la controlul termografelor. Il păstram în dispozitivul de adăpost, un fel de cutie pe patru picioare, venind la înălțimea umărului și așezată lângă ușe. Părțile erau alcătuite din niște drugi îndepărtați cu câțiva centimetri unul de altul ca să îngăduie circulația aerului.

Dacă am avut vreodată iluzia că eram să fiu stăpân la mine acasă, apoi a trebuit s'o părăsesc foarte repede. Instrumentele erau stăpâne, nu eu; și faptul că nu știam aproape nimic despre ele îmi sporea sfiala. Nu trecea o oră din zi fără ca să le închin cu smerenie cel puțin câteva minute. În fiecare dimineață la 8 și în fiecare seară la aceeași oră, mă urcam sus și însemnam temperaturile minimale; pe urmă scuturam termometrul ca să pun penița la loc în lichid. Apoi stăteam vreo cinci minute în fața oblonului cercetând cerul, zarea și Ba-

riera - și notând pe o hârtie liniată procentul de nori, limpezimea sau ceața din aer, direcția și iuțeala vântului (un control pe registru și toate amănunțele privitoare la vreme). Aceste date erau transmise conștiincios la Biroul Meteorologic, U. S. A. - 1038.

În fiecare zi, între orele 12 și 1 înainte de amiază, schimbam foile de pe registru și depe termograful de casă. Penițele aveau nevoie neîncetată de cerneală proaspătă și mecanismul trebuia învârtit. În zilele de luni, îndeplineam aceleași datorii către termograful de afară și către barograf.

April sosi odată cu prima zi de Paște. Sosi cu vijelie și cu zăpadă, aducând cu el un vânt dinspre miazăzi și răsărit care ridică temperaturile dela -48° , până la 25° sub zero. Nu era o zi prea plăcută - dar față de gerul din Martie se făcuse aproape cald. Dimineăta, la ora 10, încercai primul contact prin radio cu Mica Americă. Având în vedere lipsa mea de îndemânare, faptul că am reușit m'a umplut de bucurie. Căci dacă era ceva care mă îngrijora - era teama de a pierde legătura cu Mica Americă. Nu atât pentru mine, cât pentru întreaga expediție. În ciuda poruncilor aspre pe care le dădusem, și în ciuda făgăduințelor primite, știam, în sinea mea, că, în cazul că aș pierde legătura prin radio pentru un răstimp mai îndelungat, nu s'ar ține seama nici de unele, nici de altele. Iar dacă Mica Americă s'ar apuca să-mi sară în ajutor, ar urma o tragedie fără seamăn. Dându-mi seama că toate depindeau numai de îndemânarea mea, eram obsedat de gândul că aș putea să-mi dau în petec, numai din prostie

curată. Dyer îmi arătase cum să fac reparațiile. Dar când priveam la butoane, la tuburi, la bobine, și la toate celelalte dichisuri, mă apuca un fel de groază. De abia cunoșteam alfabetul Morse. Din fericire, Mica Americă putea vorbi cu mine prin radio-telefon, astfel că nu eram nevoit să silabisesc sute de linii și de puncte. Inșă, ca să răspund, trebuia neapărat să folosesc acele linii și puncte și mă întrebam cum am să izbutesc.

Cu două ore înainte de transmisie totul era gata pregătit.

Generatorul cu gazolină care punea în mișcare difuzorul, stătea așezat într'un colț, pe la jumătatea drumului dinspre tunelul cu merinde. Nu putusem să-l pun în cabană, din cauza emanațiilor sobei. Ca să înlătur frigul depe metal, am adus aparatul în casă, și l-am așezat pe un scaun lângă sobă, unde a stat o oră și jumătate, picurând de umezeală. Apoi am umplut rezervorul cu gazolină și cu ulei, am dus aparatul repede înapoi, și am încercat să-l pun în mișcare, înainte ca să aibă vreme să înghețe din nou. Ca să-l învârtesc, mă foloseam de o frânghie având la un capăt un mâner și la celălalt cap un nod pe care îl strecuram în roata motorului; apoi petreceam frânghia de mai multe ori în jurul roatei și trăgeam cu putere, până pornea motorul.

În dimineața aceea, porni dela prima învârtitură. Dar era aproape zece și trebuia să-l duc înapoi în cabană ca să primesc transmisiunea la timp. Receptorul era pregătit pe 100 de metri. Tuburile se luminau când întorsei butonul, și cadranul îmi arată că totul era în regulă. Așteptai vreo câteva clipe până să se încălzească tuburile. La orele 10 precis auzii, deodată, glasul limpede și bine timbrat al lui Dyer. « K F Z chiamă pe

K F Y ». «Aici e K F Z care chiamă pe K F Y, vă rog să luați receptorul ». Fericit și nervos ca un pilot la primul său sbor, m'am repezit și am transmis: « O K - K F Z. Toate bune. Ce se aude cu oamenii și cu tractoarele? ». Sau cel puțin acestea erau cuvintele pe care am încercat să le silabisesc. Punctele și liniile îmi erau tot așa de puțin familiare ca limba Arabilor, și în mijlocul unei fraze, uitai cu desăvârșire despre ce era vorba. Cu toate acestea câteva clipe mai târziu sosi și Charlie Murphy, cu știrea că ambele tabere - cea dela Postul Inaintat și oamenii lui Innes-Taylor - sosiseră cu toții teferi, sănătoși în Mica Americă. « Toată lumea e bine », adăugă. Pe urmă îl auzii din nou: « Și la dumneata, totul e în regulă? ». Mă simții îndemnat să redactez un răspuns mai amănunțit. « Minunat. Muncesc zdravăn. Aici vântul, 30 mile. Ninge. cred furtună sosește ». Murphy făcea haz: « Cred că John o fi pricepând mai bine ca mine. Nu ninge încă pe aici, dar a început să sufle puternic vântul dela răsărit ». Legătura nu ținu decât 20 de minute. Zilele de convorbire erau: duminica, marțea și joia la 10, și în afară de asta, se putea face transmisiuni zilnice la aceleași ore, în caz că le-aș pierde pe celelalte. Inainte de despărțire Charlie spuse: « Dyer îți dă nota -4 pentru acest « debut », dar găsesc că meriți mai mult ». La acestea răspunsei: « Da, sunt cel mai bun radiofonist dela 80° latitudine sud »! In seara aceea am scris în jurnal: « Faptul că tractoarele și oamenii lui Innes-Taylor au ajuns cu bine la Mica Americă mi-a ridicat foarte mult moralul. A fost o știre minunată! Pentru întâia dată, după atâtea luni de lupte și de griji, Mica Americă e în sfârșit la adăpost; deacum poate

intra liniștită în iarnă. Și eu la fel. Dacă ne lăsăm mânați de bunul simț, nimic rău nu ni se poate întâmpla. Sunt liber să fac inventariul situației mele și să împing cât de departe o experiență care îmi aparține personal. Acum, mai mult ca niciodată, îmi dau seama cât de mult am dorit să fiu aci. Trebuie să mărturisesc că simt o veselie fără de asemănare ... Acum puteam și eu să mă odihnesc puțin și să aștept liniștit vijelia care începuse să dea primele semne. În ziua de luni două Aprilie, vântul începu să bată mai tare. După ce se îndreptase spre răsărit, marți se îndreptă spre nord și suflă din ce în ce mai puternic. Cu totul fermecat, urmăream coborîrea vertiginoasă a barometrului; văzui picătura roșie în clipa când căzu pe barograf: în interval de 16 ore presiunea atmosferică coborîse cu 16 milimetri. La ora 5,30 după amiază, penița căzu jos, afară din foaie. Barometrul scăzuse la 27,82. La Boston, să fi citit o astfel de însemnare, te puteai aștepta la un uragan și mai năpraznic decât cel din Florida. Toate condițiile unui cataclism erau întrunite. Vântul vuia pe acoperiș. Cupele dela anemometru făceau un zăngănit neînterupt. Zăpada se cernea prin ventilator ca printr'o sită, adunându-se grămadă pe podea. Când m'am urcat sus ca să fac ultimele observații, aproape că n'am mai putut ridica oblonul pe care vântul îl împingea din rășputeri spre mine; iar viforul șuiera prin deschizătură cu așa putere, încât îți tăia respirația. Dar însemnarea barometrului - cum se întâmplă des în latitudinile joase - era cu totul inexactă. Când am cercetat a doua zi recordurile vântului, am văzut că, în timpul nopții iuțeala nu întrecuse niciodată, 34 mile pe

oră. Miercuri, vântul încă nu se potolise, dar barometrul se urcase din nou. În ziua aceea am găsit atâta zăpadă strânsă pe acoperișul tunelului cu merinde, încât acesta se găurise sub greutate. Materialul care căptușea acoperișul plesnise pe alocuri, iar două scânduri fuseseră smulse. Speriat la gândul că întreg tunelul s'ar putea prăbuși și că n'aș mai fi niciodată în stare să-l refac cu brațul meu scrântit, îl curățai de zăpadă pe cât putui mai bine, cu ajutorul unor cutii și al unor grinzi. Gerul care ar urma după vijelie, ar preface zăpada proaspăt căzută într'un pod temeinic de gheață. Ca să grăbesc acest proces, am petrecut ore întregi topind zăpada pe sobă, cărând apa sus și vărsând-o pe locurile șubrede. Temperatura se ridicase la 6° deasupra lui zero. Se făcuse cald deabinelea, față de cele -60° cu care mă obișnuisem în Martie. Vântul, totuși, pătrundea până la oase; iar nasul și obrații îmi erau înăspriți de degerături. N'am mai gătit nimic, preferând să folosesc soba numai ca să topesc zăpada. În noaptea aceea am vârit în pat un om cu totul frânt de oboseală.

5 Aprilie.

Azi dimineață când m'am sculat din somn, mi-am dat seama numaidecât că vântul scăzuse, cu toate că fulgii de zăpadă tot se mai strecurau în ventilator și în coșul sobii. M'am îmbrăcat repede și m'am repezit sus pe scară, ca să fac observația dela ora 8. Când am încercat să ridic oblonul (cu umărul cel sănătos), acesta nu s'a mișcat. Pe jumătate adormit și amorțit de frig am împins din răspuțeri, dar ușa tot nu se clinti. Amintindu-mi de îndoita acțiune a oblonului, am tras în jos de mânere, însă fără niciun folos. Apoi m'am

azvârlit depe scară și am început să zgâlțâi clanța din răsputeri, lovind în același timp ușa și cu piciorul. Dar în zadar. Atunci mă lăsai să cad la pământ; un singur gând îmi străfulgeră mintea: « Ești pierdut. Pierdut fără de scăpare, cu oblonul tău, cu dubla lui acțiune, și cu toate împreună ». Cu ajutorul lămpii pe care o purtam de obicei atârnată de gât, am descoperit în verandă o grindă care zăcea sub un morman de țoale. Folosind-o în chip de berbece, am început să mă năpustesc peste ușă, zdruncinând-o din răsputeri. După cincisprezece sau douăzeci de minute de bătaie, ușa scârțâi puțin. Apoi adunându-mi puterile pe scară și de-acolo aruncându-mă zdravăn cu spatele peste ușă, izbutii, într'un târziu, să despic o mică deschizătură.

Odată ajuns la suprafață nu mi-a trebuit mult ca să-mi dau seama ce se întâmplase. Cu o zi înainte, pe când lucram în tunel, ușa rămăsese deschisă o bucată bună de vreme. Aerul cald înmuiase zăpada în jurul ușei-oblon, iar pe urmă, când dădu iar frigul, lapovița se prefăcuse într'un sloi de gheață și ușa se înțepenise. La drept vorbind, gheața nu era singura vinovată. Un troian de zăpadă înalt de aproape un metru se îngrămădisise deasupra ușii și în spatele burlanului de ventilație și'al termografului. Pe urmă am observat că, nefiind îngropată cabana destul de adânc, se adunase pe acoperiș un strat gros de zăpadă. Iar oblonul fiind pe partea de apus a cabanei, în partea lui se abătea toată puterea viforului.

Toată ziua aceea, în timpul cât n'am fost ocupat cu observațiile meteorologice, am sfârâmat, am săpat și am tăiat cu

ferăstrăul în movila de zăpadă din jurul cabanei. Treaba mergea bine, dar vântul tot mai azvârlea nori de zăpadă și mă sileam pe cât puteam ca să netezesc locul de lângă ușă, de teamă să nu pățesc ca ieri. Blocarea ușei, în care îmi pusesem toate nădejtile, mă băgase la grijă; luai așa dar hotărârea să mai fac încă o ușe de rezervă. Planul meu era să sparg o deschizătură în partea de apus a tunelului cu merinde și de acolo să fac o nouă subterană spre miazăzi. Am ales direcția, după o cercetare bine chibzuită. Știam din experiență că vânturile dela răsărit sunt cele care predomină în regiunea antarctică, și că ele sunt aducătoare de vijelii și de ninsoare. Deoarece îmi era cu neputință să împiedec zăpada de a se întroeni dealungul hornului, a țevilor de ventilație și a termografului de afară - care erau toate așezate în partea opusă vântului - nu mai îmi rămânea altceva de făcut decât de a zidi un al treilea tunel în afară de zona vântului. Nici așa n'aș avea siguranță deplină, căci oricând ar putea interveni un viscol dela nord sau dela sud, care ar îngrămădi noi troiene peste cele vechi. Din fericire o bună parte din zăpadă era de obicei luată de vânt. Totuși dacă « Empire State Building »¹⁾ ar fi așezat în mijlocul continentului antarctic, s'ar putea întâmpla ca într-o bună zi să dispară cu totul sub zăpadă.

Am început deci să croiesc noul tunel. Urma să fie lung de vreo nouă metri, înalt de 1,80 m și lat de 1,20 m. Voiam să-l sap la o adâncime de vreo trei picioare de suprafață;

¹⁾ Clădirea cea mai înaltă din New-York (n. t.).

iar la capăt, la vreo treizeci centimetri de sol, să las o mică deschizătură pe care aş putea-o lărgi cu uşurinţă în caz de nevoie. Totuşi mi-era cu neputinţă să sap mai mult de 30 centimetri pe zi. «Chiar 30 de centimetri pe zi - scriam în jurnal - înseamnă muncă grea, deoarece nu mă pot folosi decât de braţul stâng. Intâi trebuie să tai blocurile de zăpadă cu fierăstrăul, apoi să le car până la intrare; de acolo trebuie să le ridic la suprafaţă, să le încarc pe o săniuţă şi să le transport în direcţia opusă vântului ».

Dacă nu ştiţi nimic despre consistenţa zăpezii antarctice vă veţi minuna, auzind că trebuie tăiată cu fierăstrăul. Toată zăpada depe Barieră este tare şi fărâmicioasă ca gresia. Nu poţi să faci bulgări din ea. Când o freci, se fărâmiţează în zobi mici, iar culoarea ei este de albul cel mai alb pe care ţi-l poţi închipui şi nu are nici străvezimea nici luciul gheţei. După ce a nins, poţi să umbli pe ninsoarea proaspăt căzută fără să laşi nicio urmă. O astfel de zăpadă nu se poate lua cu lopata; lopata se loveşte de ea ca de o stâncă de granit. Am tăiat-o deci frumos cu fierăstrăul în bucăţi mari, cu marginile drepte, ca să fie uşoare de mînuit. Din fericire munca nu a fost zadarnică, căci am folosit blocurile drept rezervor de apă. N'am avut decât să le tai cu fierăstrăul şi să le aşez unul lângă altul formând un basin. Dar topitul zăpezii era o corvoadă cu totul nesuferită; o uram din tot sufletul. Din zece litri de zăpadă abia obţineam cu greu vreo doi litri de apă. Cazanul domnea în permanenţă pe maşina de gătit, şi nu te mai puteai învârti fără să dai de el; începuse să-mi fie silă de înfăţişarea sa negricioasă; într-o bună zi, nu ştiu

prin ce întâmplare, căzu jos de pe sobă și toată apa se răspândi pe podea. De bucurie, îi trăsei un picior, zvârlindu-l cât colo, să nu-l mai văd. Aplecându-mă ca să-l ridic îmi zării mutra în oglindă: - văzui că rânjeam.

6 Aprilie.

Dorm destul de bine. E o adevărată binecuvântare. Dar totuși, nu pot încă să mă trezesc la ora dorită. Azi am zăbovit iar cu trei sferturi de ceas. Nu știu din ce cauză mi-a pierit darul de a mă scula la timp - dar va trebui să mă lecuiesc. În curând va începe noaptea și nu va mai fi lumină ca să mă trezească. Curăț zilnic zăpada depe ferestruicile din tavan, ca să mă bucur de puțina lumină ce a mai rămas. Dar toate trei sunt înghețate aproape fără încetare. Când temperatura dela tavan se urcă deasupra lui zero, atunci apa începe să picure depe ferestruici formând stalagmite pe podea - care e și ea înghețată. Am controlat, cu termometrul, diferențe de zece până la treizeci de grade între temperatura depe podea și cea dela înălțimea capului.

7 Aprilie.

Ziua de șase luni se stinge încetul cu încetul și întunerecul coboară pe nesimțite. Chiar la amiază soarele se ridică deabia la câteva sulite deasupra orizontului. Vremea e rece și mohodtă. Chiar în amiază-mare lumina e așa de slabă, încât de abia se zărește o umbră. Un vâl funerar atârână pe apusul cerului. Aceasta este epoca între viață și moarte. Așa va arăta lumea la sfârșitul ei când nu vor mai trăi pe pământ decât ultimii supraviețuitori ...

8 Aprilie.

Dacă n'ar fi umărul ăsta și greutatea ce le am cu instrumentele meteorologice (care erau făcute pentru o climă mai caldă), aş putea să mă pregătesc mai bine de iarnă. Mici lucruri neprevăzute îmi răpesc însă tot timpul. De pildă am observat că, chiar în zilele unde nu bate vântul, ventilatorul se umple cu gheață (sau mai bine zis cu « néve »¹⁾ care are acea consistență tare între gheață și zăpadă). Imi închipui că fenomenul se datorește condensăției. Oricum, trebuie să mă grăbesc din cauza asta. Ventilația trebuie să funcționeze fără greș. Am scos burlanul și l-am așezat pe sobă ca să topesc gheața, care nu se lasă pisată.

Ca un făcut, același lucru se petrece pe partea de sus a coșului dela sobă. La ora mesei - atunci când mașina e înfierbântată - gheața se topește și începe să pice printr'o gaură dela colțul burlanului. Noroc că registrul, care se găsește tocmai dedesubt, are un capac de sticlă, altfel ar fi fost de mult scos din uz. Am așezat un lighean sub cotul burlanului. Totuși sunt îngrijorat de blocajul țevei, mi-e tare teamă să nu am plictiseli ...

Prima parte a lunii Aprilie s'a scurs cu repeziciune. Am făcut tot felul de mici schimbări. Afară de tunelul de rezervă, munca cea mai grea a fost să orânduiesc tunelul cu provizii și cel cu combustibil. Aceste tuneluri erau despărțite între ele de un perete de zăpadă de vreun metru grosime. În amândouă era întuneric beznă; când lucram înăuntru, întrebuițam

¹⁾ Masă de zăpadă întărită (n. t.).

lanterna de furtună ori lampa de buzunar. În lumina aceea, tunelurile dobândeau o iradiație de toată frumusețea. Cristalele de gheață depe boltă străluceau ca luminile unui candelabru, iar pereții refractau o lumină tare, albastră. În tunelul cu provizii se găseau patru butoaie de kerozină de câte 250 litri; vreo 1500 litri de combustibil Stoddart pentru sobă, care era pus în damigene de câte 55 de litri, cântărind fiecare 45 de kilograme; apoi două butoaie cu gazolină de câte 400 litri pentru generatorul dela radio, așezate în fundul tunelului. Afară de faptul că butoaiele stăteau toate în picioare, ca nu cumva să se scurgă lichidul din ele - tunelul îmi amintea de acele pivnițe de vin franceze, mai ales când plimbam lanterna și-mi zăream umbra desprinzându-se printre butoaie. Tunelul cu merinde care începea în fața ușei avea cu totul altă înfățișare. Acolo pereții erau alcătuiți din înseși lăzile cu provizii. Când doream ceva, n'aveam decât să fac o deschizătură cu ajutorul unei dalte, lăsând lada la locul ei ca să folosească și mai departe drept perete. Ceea ce mă supăra era felul cum erau aruncate lăzile una peste alta, la nimereală: fasolea era iremediabil amestecată cu conservele de carne, cu bulionul și cu mii de alte lucruri. Iar acoperișul se găurise. Neorânduiala asta mă supăra foarte mult. Când aveam timp de pierdut, îl petreceam așezând lucrurile la locul lor.

Nu încercam să dau treaba peste cap. Dacă am învățat ceva în regiunea polară - aceasta a fost răbdarea. Nu lucram niciodată mai mult de un ceas la același lucru; în felul acesta, fără a mă plictisi, izbuteam să înaintez în fiecare zi cu câte

puțin. Era și un fel de a aduce o variație într'o viață hărăzită celei mai cumplite monotonii.

Și încă, nu se putea spune că schimbările lipseau cu desăvârșire; cel puțin pentru cine era în stare să uite totul despre civilizație. Câte odată aveam simțimântul că eram ultimul supraviețuitor al Vârstei de Gheață, străduindu-mă să mă folosesc de unelte moștenite dela o civilizație unde toate erau ușoare.

Frigul are efecte stranii:

La 50° sub zero, ți se stinge o lampă electrică în mână.

La 55° sub zero, kerozina îngheață, iar flacăra se usucă pe fitil. La 60° cauciucul se sparge ca sticla. Imi amintesc într'o zi, cum mi-a plesnit în mână firul dela antenă, în momentul când încercam să fac o legătură. Sub minus 60°, gerul răzbește până la cea mai microscopică picătură de ulei dintr'un aparat, oprindu-l pe loc. Dacă adie un vânt cât de ușor, îți poți auzi respirația înghețând și pârlind pe măsură ce răsuflă. Ca roua de dimineață, chiciura învăluie orice obiect expus. Și dacă răsuflă prea adânc, simți că-ți ard plămânii ca focul.

Intr' o bună zi, cu toate că gerul nu era așa aspru - novocaina din mica mea farmacie îngheță și sparse tubul în care se afla. Același lucru se întâmplă cu bombele de stins focul. Sticlele cu bulion din două lăzi - se făcură praf. Când aduceam conservele din tunel, trebuia să le las o zi întreagă în cabană ca să se desghețe. În unele zile, kerozina și Stoddard-ul se îngroșeau ca uleiul pentru cilindri.

Chiciura se aduna veşnic pe punctele de contact electric de pe sfârleaza de vânt şi de pe anemometru. Câte odată mă căţăram până'n vârful anemometrului ca să-l curăţ de gheaţă. Era o muncă aprigă, mai cu seamă pe nopţile furtunoase. Cu picioarele încolăcite în jurul stâlpului, cu braţele atârinate de cârlige, într'o mână ţinând lampa, iar cu cealaltă sgâriind gheaţa, întruchipam pe omul cel mai îngheţat din lume, căţărat în vârful unei prăjini!

Rareori am coborât depe acel anemometru fără să nu-mi fi degerat mâinile sau obrazii, nasul sau bărbia. Dimineţa era în cabană un frig de moarte. Dormeam cu uşa dinspre tunel deschisă. Când mă sculam, temperatura dinăuntru era pretutindenî dela 10° până la 40° sub zero. Chiciura învelea sacul de dormit în locul unde se condensase respiraţia în timpul nopţii; ciorapii şi cizmele erau întărite de sudoare îngheţată, şi trebuia să le frec bine până să se înmoaie. De un cui era atârnată o pereche de mânuşi de mătase, pe care o îmbrăcam la repezeală şi totuşi, cu toată protecţia lor, îmi ardeau degetele dela primul contact cu lampa şi cu soba care trebuia s'o aprind. Carnea se jupuisese de pe degete şi cea de dedesubt fiind prea fragedă mă ardea ca focul. Aşa că aveam şi eu supărările mele. Unele din ele veneau, e drept, din nepriceperea mea. La început mi-a fost al naibii de greu să mă descurc cu instrumentele meteorologice. Hârtiile cu însemnări erau pline de pete, peniţele se lipeau şi instrumentele se opreau din cer senin, fără niciun motiv; de obicei le găseam câte un leac; de pildă am învăţat cum să subţiez cerneala cu glicerină ca să împiedec îngheţul, sau cum să amestec uleiul cu

gazolină. Totuși - jucând rolul Admirabilului Crichton eram departe de a mă distinge. Multe din născocirile mele nu ar fi putut trece prin inspecția Căpitanului. Nu mi-ar fi rămas altceva de făcut decât de a pleca « nolo contendere » și de a cere îngăduirea Curții: Mă simțeam din nou ca acel elev al Academiei Navale care știa că trecerea unui examen ține câte odată de un fir de păr și care arunca gologani la statuia Zeului Academiei, în momentul când pășea spre marea încercare. Acum, ca ofițer, trebuia din nou să învăț să fac toate singur - și, printre altele, să gătesc.

Micul dejun nu prezenta nicio greutate; nu luam decât o ceașcă de ceai și un pesmete; la prânz mâncam zeamă de roșii, carne sau pește conservat și pesmeți de Eschimoși. Toate acestea erau pregătite cu meșteșug. Dar în schimb masa de seară - care ar fi trebuit să fie punctul culminant al zilei unui explorator și răsplata trudei sale și al gerului înghițit - era un fiasco zilnic.

N'am decât să închid ochii ca să-mi amintesc șirul neîntrerupt de dezastre culinare care au însoțit șederea mea la Postul Inaintat. Țin minte de acel incident desemnat în jurnal sub numele de « Incidentul cu făina de metal ». Pusesem într'o cratiță o cantitate potrivită de mălai, am adăugat puțină apă, și am așezat-o pe soba de gătit. Această simplă formulă dădu naștere unui Balaur cu șapte capete. Combinația începu să se umfle și să clocotească și se tot umfla, producând un pâraie îngrozitor. Cu toată nevinovăția, am mai adăugat puțină apă. Atunci cratița a izbucnit într'o erupție ca a Vezuviului. Toate oalele și cratițele nu au fost îndestulătoare

pentru a conține păsatul ce se revărsa pretutindeni, se prelingea pe sobă, răbufnea până la tavan. Mă stropi din cap până în picioare. Dacă n'aș fi acționat cu hotărâre, m'aș fi prefăcut cu însumi în pasat de mălai! Apucând cratița, m'am repezit la ușă și am azvârlit-o cât colo în tunelul cu provizii. Acolo a continuat să împrăstie lavă fierbinte, până când în sfârșit, frigul izbuti să potolească acest crater.

Au mai fost și alte dezastre de același fel. A fost « Incidentul cu Fasolea Uscată » dela 10 Aprilie. « E curios, observă jurnalul, ce multă apă absoarbe fasolea asta, și câtă vreme îi trebuie ca să fiarbă. La ora mesei, aveam destulă fasole (pe jumătate fiartă) ca să hrănesc tot echipajul unui vapor ». Primul desert pe care l-am făcut sălta sub cuțit ca o gumă; clătitele a trebuit să le desprind depe fundul cratiței cu o daltă. « Tu, care ai luat parte la sute de banchete » ... scrie jurnalul pe data de 12 Aprilie). Aveam groază de banchete înainte să fi fost la Postul Înaintat și am avut aceeași groază și pe urmă. Dar în acele ore întunecate din Aprilie îmi chinuiam memoria ca să-mi amintesc cum arăta un banchet. Tot ce-mi aminteam era: « filet mignon », « homard Thermidor »; porumbei așezați pe triunghiuri de pâine prăjită și salată de pui cu lăptuci.

Toate acestea depășeau mijloacele cămarei mele. Când am încercat să gătesc feluri mai complicate, rezultatul a fost jalnic. Toată cabana s'a umplut de un miros respingător, iar cratițele s'au acoperit cu un fel de reziduu de consistența cauciucului. Dar, cu toată lipsa cărții de bucătărie, m'am hotărât să mai fac o ultimă încercare: am luat puil pe care-l mai aveam, l-am atârnat de un cui deasupra mașinei de gătit,

l-am pus la fiert o zi întreagă, l-am presărat cu sare și piper, și l-am servit. Supa (care era un derivat neașteptat) a fost delicioasă; în seara aceea am desfundat o sticlă de cidru și am băut-o în onoarea lui Escouffier. Astfel trecu și luna Aprilie. În fiecare scară ștergeam data depe calendarul dela perete. Și în fiecare dimineață, prima mea grije era să arunc o privire pe calendar, ca nu cumva să uit zilele. Deasupra mea, ziua se stingea încetul cu încetul și noaptea îi lua pe nesimțite locul. Încă din Februarie, soarele începuse să apună în fiecare seară mai devreme și să răsară mai târziu în fiecare dimineață. Acum, ajunsese să semene cu o minge uriașă și greoaie care de abia se poate ridica deasupra orizontului. Apărea câteva ceasuri, și nici măcar nu lucea, întunecat fiind de negură; puțin după amiază se cufunda în zare și se făcea nevăzut. M'am surprins uitându-mă la el cu drag - ca cel care își privește iubita plecând ...

9 Aprilie.

Chiar acum (la ora 9 a. m.) am asistat la un fenomen ciudat: Mai întâi a apărut o minge de foc ceva mai mică și mai roșie decât soarele. Nu-mi dădeam seama ce putea fi. Am coborât în cabană, mi-am luat ocheanul și am observat. Mingea de foc își prefăcea încetul cu încetul culoarea, și din roșu închis ajungea să lucească ca argintul. E curios -la început părea mult mai mare; dar până la urmă mi-am dat seama că era alcătuită din patru stele foarte strălucitoare, așezate vertical pe aceeași linie. Totuși se poate să fi fost o singură stea reflectându-se de trei ori în cristalele înghețate.

12 Aprilie.

Azi a fost o zi limpede ca cleștarul, cu o temperatură de minus 50° și un vânt ușor, suflând dinspre miazăzi. În fiecare zi se duce câte puțin din lumină. Bolta întunecoasă, albastră-închisă ca furtuna, înaintează dinspre Polul Sud și la amiază ajunge aproape de zenit.

Soarele a răsărit azi dimineată pe la orele 9,30, dar de fapt aproape că nu a părăsit linia orizontului. Uriaș, roșu și solemn, s'a rostogolit ca o roată dealungul Barierei timp de două ceasuri și jumătate, adică dela apus până la răsărit. Apoi timp de alte două ceasuri și jumătate s'a mai rotit dealungul orizontului, și în cele din urmă s'a cufundat pe nesimțite în zare, lăsând în urma sa o dâră roșiatrică. Era ca și cum aș fi luat parte la o eclipsă. Apoi, o lumină suprafirească se așternu pe Barieră, ca aceea pe care o fac flăcările atunci când ies dintr'o groapă adâncă.

În climele temperate suntem obișnuiți să vedem soarele ridicându-se drept în sus dinspre răsărit, - străbătând cerul, și seara, apucând pe o linie perpendiculară cu zarea. Dar aci soarele are alte legi. În prima zi de primăvară răsare la amiază, iar în ultima zi, răsare la ora douăsprezece noaptea; astfel că, timp de o lună și jumătate, răsare și apune regulat în fiecare zi. Apoi timp de patru luni și jumătate nu mai apune deloc, nu se mai ridică niciodată deasupra capului, dar în schimb se rostogolește dealungul orizontului, aproape paralel cu acesta, nedepășind niciodată o înălțime de 33° și jumătate. În această fază, soarele începe să apună întâia dată la orele 12 noaptea și apune deabinelea la amiază. Pe urmă, timp

de patru luni și jumătate nu mai răsare, dar în schimb se afundă încetul cu încetul în zare până la o adâncime de 1.30 și jumătate, și apoi iar începe să se ridice. Aceasta este perioada de care mă apropii acum: e o perioadă în care natura parcă își ține respirația.

După cum vedeți, noaptea polară nu izbucnește în mod brusc și spectaculos cum cred unii. Ziua nu e gonită dintr'o singură dată, ci încetul cu încetul și noaptea îi ia locul pe nesimțite, într'un fel asemănător cu înaintarea fluxului. În fiecare zi, întunecul, care reprezintă fluxul, înaintează mai departe și stă mai multă vreme; iar ziua - pe care o putem asemăna cu țărnuțul - este în fiecare zi mâncată câte un pic, până când în cele din urmă, se năruie cu totul. Nu e nicio grabă în această desfășurare; dimpotrivă, spectatorul are simțământul unei răbdări și unei liniști desăvârșite ale naturii. Multă vreme după plecarea soarelui, se mai vede o lumină slabă, răspândită pe cer. Aceasta este perioada cea mai frumoasă; aceasta este vremea când simțurile par mai ascuțite și sensibilitatea mai vie. Stai pe Barieră, privești, asculți și simți. Dimineața se vede câteodată o ceață stranie, înșelătoare, răspândită pe Barieră și care te face să te împiedeci de «sastrugii» ¹⁾ de zăpadă pe care nu-i vezi - sau să faci ochuri pentru a evita obstacole închipuite; micile bastonașe de bambu înfipite în zăpadă pot atunci să-ți pară mai înalte ca stâlpii de telegraf și le vezi atârinate în văzduh. Anemometrul se înalță, uriaș, ca cel mai falnic vapor de război.

¹⁾ Crește de zăpadă înghețate (n. t.).

În astfel de zile, am văzut ridicându-se pe partea de miază-noapte-răsărit a cerului, cea mai falnică coastă de Barieră, limpede desenată, cu faleze atingând înălțimi de sute de metri. O vedenie, de sigur. Totuși un om care nu a văzut niciodată așa ceva, poate jura că a fost adevărat. Câte odată, după amiază era atât de limpede încât nu îndrăzneam să scot un sunet, de teamă să nu cadă totul în bucăți. Într-o zi am văzut cerul sfărâmându-se ca un pahar spart și scuturând în fața soarelui mii de zobi de cristali înghețați. Altă dată am văzut, în lumina aurie a apusului, o coloană de platină ridicându-se din zare până în inima soarelui; iar acolo, a doua rază încrucișându-se cu cea dintâi, coloana se prefăcu într-o cruce de lumină; doi sori mici, de culoare verde și galbenă, atârnavu la capătul fiecărui braț. Acest fenomen se numește « parhelia »¹⁾; nu se poate vedea nimic mai minunat pe lume.

14 Aprilie.

Mi-am făcut plimbarea zilnică la orele 4 p. m., pe un frig de 89° sub zero. Soarele a coborât în spatele orizontului și o culoare albastră de o frumusețe nemaivăzută s'a așternut pretutindeni.

Pe partea de apus a cerului, la jumătatea drumului spre zenit, Venus părea un diamant strălucitor; iar pe partea de răsărit, făcându-i față, strălucea o altă stea la fel de frumoasă, în albastrul nemărginit al cerului. La miazănoapte-răsărit, o auroră boreală șerpuia și se legăna ușor în văzduh.

¹⁾ Imaginea soarelui reflectată într'un nor alcătuit din cristale de gheață.

Pe alocuri Bariera luase înfățișarea întunecoasă a platinei. Colorile erau stinse și puțin numeroase; bijuteriile, în număr mic; orânduirea lor, simplă. Dar toate împreună destăinuiau mâna marelui făurar.

Mă oprii o clipă ca să ascult tăcerea. Respirația mea făcea un zgomot de șoaptă. Sfârleaza de vânt se îndrepta spre Polul Sud. În acel moment, cupele dela anemometru stăteau nemișcate din cauza înghețului care oprise vântul pe loc. Respirația mea înghețată plutea ca un nor pe deasupra capului.

Ziua murea încet. Noaptea se născuse într'o mare liniște.

Eram în plină desfășurare a puterilor Universului, tainice și pline de armonie. Armonie, acesta este cuvântul! Se desprindeau din tăcere: - un ritm armonios - acordurile unui instrument desăvârșit, poate muzica sferelor cerești.

Era îndeajuns să simt acel ritm ca să fac, pentru o clipă, parte din el. În momentul acela n'am avut nicio îndoială că omul este o parte din Univers. Acea armonie era prea desăvârșită pentru a fi doar rodul unei soarte oarbe. Trebuie să fie un scop în toate și omul nu poate fi o simplă întâmplare. Această credință depășea rațiunea. Universul era un cosmos, și nu un haos; omul Îmi apăru ca făcând parte integrantă din acest Univers, cum fac parte din el ziua și noaptea.

15 Aprilie.

Azi la ceasul 7 am pus la fiert niște boabe de fasole uscată în apa cea mai fierbinte pe care am putut-o obține. S'a făcut ora 9 și sunt tot atât de tari. Voi încerca să le înmoi cu lingura mare de os, chiar dacă operația ar trebui să țină toată noaptea.

Azi dimineață am stabilit un nou contact radiofonic cu Mica Americă. Treaba nu a fost ușoară ca și de data trecută. Faptul că nu cunosc destul de bine Codul Morse mă încurcă nemaipomenit. Cu toate că alături de chei am și un alfabet de transcriere ținut pe masă, mi se pare nespus de greu să gândesc în puncte și linii și mă străduiesc neîndemânatec să le execut cu degetul arătător. Iată cum procedez: în timp ce aparatul se încălzește pe sobă, mă așez la masă și scriu pe o foaie de hârtie toate mesagiile ce am de gând să le transmit. Le înșir pe o linie verticală după modelul chinezesc, cu literele unele sub altele; apoi, alături de fiecare literă, scriu echivalentul său în puncte și linii. Până aici toate merg de minune. Incurcătura vine pe urmă, când Charlie Murphy începe să trateze vreo chestiune în legătură cu expediția, sau când se arată dispus să facă o conversație. Atunci devin tot atât de furios ca un om legat de limbă și strâns într'o cămașă de forță, care se vede împiedecat de-a rosti un singur cuvânt și de

a face cea mai mică mișcare. Cu toate acestea, Dyer izbutește întrucâtva să mă înțeleagă - se vede că afară de inginerie a învățat să citească și gândurile ...

Prima mea întrebare de astăzi a fost: « cum mai merge Ken Rawson? ». Charlie Murphy îmi răspunde: « Pe Rawson îl supără încă gâtul ». În afară de aceasta toate-s bune la Mica Americă. Charlie mi-a dat buletinul vremii din Mica Americă; și după cum mă așteptam, dă o mijlocie de 15°-20° mai cald ca aici. Este foarte liniștitor într'adevăr să poți vorbi astfel cu Mica Americă, și cu toate acestea, în fundul sufletului, aș fi dorit să nu am acest aparat de radio. Mă leagă de o lume în care se țin prea multe cuvântări și de toate neplăcerile ei. Mulțumesc cel puțin Domnului că în afară de acest mic grup de oameni nu mai pot stabili nicio legătură cu nimeni. Mai întâi aparatul nu e destul de puternic și nici nu am destulă electricitate ca să transmit mesagii lungi. Charlie Murphy se va îngriji ca prietenii mei să înțeleagă situația. Dar îmi dau bine seama că într-o bună zi, voi fi ispitit, din simplă curiozitate, să întreb cum mai merge bursa sau ce se întâmplă în Washington. Și, având în vedere finanțele mele șubrede, orice veste ar putea să-mi aducă neliniște și nemulțumire.

După convorbire am văzut că țeava de ventilație a generatorului era pe jumătate plină cu gheață, provenită din condensarea gazelor fierbinți, și că un fum amestecător umplea tunelul. Cu toate că lucrul acesta mă îngrijorează, nu cred să pot găsi vreo îndreptare. Astăzi temperatura s'a menținut între 50° și 60° sub zero.

17 Aprilie.

Azi a fost o zi mare. Am găsit cartea de bucătărie! Scotocind într'un sac plin cu fel de fel de boarfe, am dat de neprețuitul volum. Am scos un chiot de bucurie care a umplut cabana și mi-am dat seama că era cel dintâi sunet pe care îl scoteam de douăzeci de zile. Cred că nicio carte pierdută și apoi regăsită, nu a fost studiată cu mai multă lăcomie. Trebuie totuși să mărturisesc că nu rezolvă toate tainele bucătăriei; nu-mi lămurește cum trebuie împiedecate clătitele de a se lipi pe fundul cratiței. Am profitat deci, azi fiind ziua de convorbire - ca să întreb pe Charlie Murphy prin radio dacă cineva în tabără m'ar putea lămuri. « Am încercat să ung tingirea dar fără niciun folos ». Răspunsul sosi îndată: « M'ai și nimerit! În viața mea n'am gătit un singur fel de mâncare. Ar fi mai bine să-ți schimbi regimul ». «Intreabă bucătar », silabisii eu din nou. « Dick, fu răspunsul, chiar dacă ai muri de foame și încă nu m'aș încrede în acest marinăr ». « Intreabă pe altcineva », răspunsei eu (nu mă lăsam de loc). « Știi ce? răspunse atunci Charlie, am să trimit o scrisoare bucătarului dela Waldorf. Intr'o afacere așa de serioasă, nn putem lua nicio răspundere ». Altă întâmplare însemnată a avut loc azi. Soarele a plecat deabinelea. La amiază s'a ridicat câteva clipe deasupra orizontului, cu acea grabă cu care faci lucrurile pentru ultima dată. Nu simt nimic deosebit depe urma pierderii soarelui - nici măcar invidie pentru cei din Mica Americă - care vor avea o noapte de iarnă mai scurtă. Mă mir și eu - dar pe semne că toate aceste pregătiri și apusuri prelungite m'au adus în dispoziția să doresc o

schimbare. « Dacă n'ai fi pierdut soarele -imi spuneam mie însumi - ai avea un subiect serios de meditație, deoarece asta ar însemna că axa pământului s'a schimbat din loc și că tot sistemul solar merge la prăpăd!»

18 Aprilie.

Am lucrat azi mai multe ceasuri, netezind și curățind zăpada din tunelul de rezervă. Am alunecat și am căzut destul de rău pe umărul cel bolnav, și m'a durut al naibii. Răsuflam din greu în timpul lucrului și cred că mi-au înghețat puțin plămânii, căci mă arde când respir. Temperatura era de 60° sub zero. Lanterna mi-a înghețat când m'am dus sus pentru ultima inspecție. Azi dimineață am găsit și mai multă gheață adunată în coșul sobei. Trebuie să iau măsuri. Gheața era tare ca piatra. Mi-a trebuit multă vreme ca s'o sfărâm. O zi sau două mai târziu - după ce m'am gândit la problema ventilației - m'am hotărât să schimb din loc țeava ventilatorului. Cu toate că așezarea veche părea bună, după o lună de încercare m'am convins că trebuie modificată. În primul rând, burlanul fiind așezat în mijlocul odăii, te împiedeca tot timpul de el. Și asta nu era decât un neajuns. Ceea ce mă supăra mai mult, e că aparatul nu era în stare să-și îndeplinească funcțiunea. Dimineața gerul umplea odaia, ca un lichid înghețat. Pe la mijlocul după-amiezii, când se încălzea bine soba, aerul din jurul capului meu se făcea calduț - dar colțurile și podeaua rămâneau reci ca gheața. Un pas sau doi despărteau « regiunea ecuatorială » de « gerul polar ». Aș fi vrut o împărțire mai egală a temperaturii și, mai ales, aer mai din belșug. Mă gândeam că circulația aerului s'ar face

mult mai bine dacă aş putea aduce țeava de ventilație mai aproape de sobă; neavând însă burlane de rezervă și nici alte scule decât ciocanul, fierăstrăul și cleștele - am rezolvat problema foarte simplu. După ce am dat jos stâlpul de lemn și țeava, am tăiat cu fierăstrăul vreo 60 de centimetri din stâlp și l-am fixat cu un piron în mijlocul odăii. Pe deasupra am fixat o pânză groasă, formând astfel un fel de ladă. Pe urmă am vârît într'o parte o bucată de burlan care străbătea podeaua, trecând pe sub pat. Acolo, un bidon gol de gazolină găurit mi-a slujit drept o a doua legătură. Pe partea de sus a bidonului am sudat o bucată de burlan și am rezemat-o pe secția orizontală a coșului dela sobă, lângă tavan. Am lucrat până la trei dimineața și rezultatul a fost o îmbunătățire simțitoare a ventilației din cabană. O bucată de hârtie ținută deasupra țevii flutura convingător. Și de când eliminasem stâlpul din mijlocul podelei, camera părea de două ori mai mare. Dar acum, în loc să mă lovesc de burlan, mă poticneam cu piciorul de el. A doua zi când m'am trezit, temperatura din cameră era de 30° sub zero. Așezarea cea nouă fusese într' adevăr din cele mai fericite!

Cu toate că noaptea polară se așternuse deabinelea, se mai zărea totuși puțină lumină la răsăritul soarelui. La amiază, zarea, spre nord, licărea de lumini roșii, galbene sau verzi. În cele câteva ceasuri din jurul amiezii puteam lucra pe Barieră fără niciun luminător. Dar diminețile și după amiezele erau întunecoase ca noaptea. Pe lângă observațiile meteorologice, trebuia să fac de aci înainte cinci observații aurorale pe zi, la 10 dimineața, la 1, 4, și 7 după masă, iar ultima

la 1.0 seara. Aurora boreală are mai multe feluri de a se manifesta, așa numitele: raze, arcuri, perdele, bande și coroane. Stând în fața ușii, căutam să identific structura și să notez toate informațiile suplimentare, ca, de pildă: altitudinea, centrul și marginile aurorei. Toate aceste date erau însemnate într'un caiet și erau menite să fie puse în cumpănă cu cele adunate în același timp, în Mica Americă. O zi astfel împărțită mi se părea foarte scurtă și îmi trebuia puțin timp ca să mă obișnuiesc cu noile mele îndeletniciri. La drept vorbind, am fost toată viața un om obișnuit să lucrez pe îndelete și să mă las mânuit tot așa de bine de toane sau de nevoi.

Deprinderile mele erau deadreptul supărătoare pentru cei care trebuiau să trăiască cu mine. Casa exploratorului este, în același timp, birou, centru de recrutare și magazie de aprovizionare. Căminul meu era punctul de mobilizare și de demobilizare al tuturor expedițiilor noastre. Telefonul sbârâia în fiecare ceas. Lumea intra și ieșea ca într'un local public. Camerele de culcare și celelalte încăperi erau pline cu mânuși de blană, cu saci de dormit, compasuri de soare și mostre de carne de căprioară. Mesele nu serveau niciodată la ore fixe, pentru că *Daddy*¹⁾ vorbea la telefon - sau pregătea un discurs - sau se îmbrăca de plecare. Când îmi umintesc felul cum decurgeau lucrurile, mă minunez cum de a izbutit soția mea să crească cei patru prea frumoși copii ai noștri; fiecare e înțelept în felul său, și pe atât de ordonat pe cât de puțin era «Daddy» al lor. Din fericire exemplul omului care

¹⁾ Tata, în limba engleză (n. t.).

venea și pleca, în Brimmer Street 9, nu a fost urmat! Și am explicat deseori copiilor cât de fericiți erau să aibă în mama lor pilda strălucită a lucrurilor ce trebuie făcute, și în tatăl lor a celor ce trebuie evitate.

Odată la Postul Inaintat, am făcut sforțări eroice ca să mă îndrept. Nu din conștiință, ci mai mult din nevoie. Dela început mi-am dat seama că, în aceste împrejurări, o viață bine orânduită era singura scăpare. Am încercat așa dar să umplu zilele cu cât mai multe ocupații, și cel mai desordonat dintre muritori se silea, în mod eroic, să devie un om chibzuit. Noaptea, când stingeam lanterna, întocmeam în gând programul zilei următoare. Odată ce tunelurile și cabana ar fi în perfectă ordinc, mi-aș putea îngădui și eu să lucrez mai pe îndelete: de pildă, o oră la tunelul de rezervă, o jumătate de oră la nivelarca zăpezii, un ceas la așezatul bidoanelor cu combustibil și așa mai departe. Dacă timpul era prea scurt, cu atât mai bine; lăsam o parte din lucru pentru a doua zi. Era minunat să împarți astfel timpul. Aveam simțământul că luasem comanda asupra mea, și lucrurile cele mai mici căpătau o însemnătate și un prestigiu nou; altminteri zilele mi s'ar fi părut lipsite de orice țel.

21 Aprilie.

Dimineața e partea cea mai grea a zilei. E greu pretutindeni să începi ziua în întuneric. Aci însă greutatea pare și mai mare. Frigul și întunericul macină trupul încetul cu încetul; mintea se îngreuiază și sistemul nervos își încetinește și el reflexele. Azi dimineață am fost nevoit să admit că sunt singur. Dar nu trebuie să mă gândesc prea mult la asta

Acasă, mă trezesc cu mintea ageră și în plină stăpânire a facultăților. Nu e cazul aici, unde îmi trebuie câteva clipe ca să-mi adun gândurile. Imi pare că dibuesc prin spațiile reci interplanetare și că sunt rătăcit și sălbatec. Odaia e plină de întunec, fără dimensiuni, fără umbre. Nesubstanțială. Câte odată mă întreb: Unde sunt? Ce caut aici? Ciulesc urechile, căutând s'aud un sgomot - aci unde nu există niciunul, cât de slab ar fi el. A, da. Tic, tic, tic, tic, tic, glasurile prietenoase ale termografului și ale registrului sună distinct și dramatic. Mă simt ca marinarul pierdut în oceanul deslănțuit când aude și recunoaște în apropiere zgomotul bărcilor de salvare. Cum mi-e silă să mă scol, mai stau puțin întins, ascultând bătaile limpezi ale instrumentelor; au un efect plăcut și narcotizant. Cea mai mică mișcare alungă căldura adunată în sacul de dormit și-mi aduce un curent de aer rece pe spate ori pe piept. Mi se zbârlește pielea la gândul că va trebui să pun piciorul pe podeaua înghețată. Dar trebuie, pentru observațiile dela ora opt. Odată ieșit din culcuș, pipăi raftul în întuneric, în căutarea mânușilor de mătase. Apoi aprind lanterna care e atârnată de un cui deasupra patului. Fitilul înghețat se aprinde rareori din prima dată. Feștila se aprinde, se stinge, iar se aprinde și iar se stinge. Apoi, încetul cu încetul, flacăra începe să desemneze un arc de cerc luminos în odaie, luminând toate stăpânirile mele. Pentru mine, această slabă lumină e ca o minune zilnică. Cu lumina începe ziua, mintea se scutură de întunec și negura îmi părăsește trupul. Imi iau repede hainele depe masă și nu e nevoie să mai adaog că sunt gata îmbrăcat în câteva clipe.

Astfel începea ziua la Postul Înaintat. Ziua următoare - exact o lună după plecarea din Mica Americă - m'am așezat în fața mesei și am scris toate întâmplările din ziua aceea. Intreaga povestire cuprindea 3500 de cuvinte. Era într-o duminică - dar la Postul Înaintat nu era nicio deosebire între zile. Deoarece era o zi ca toate celelalte, m'am hotărât să o includ în această carte.

22 Aprilie.

După ce m'am îmbrăcat, prima mea grijă este să aprind la repezeală soba. Combustibilul fiind oarecum înghețat trebuie zece minute până să-l aprind. Ca să nu aștept prea mult, îmi pregătesc ceai, încălzind apa - sau mai bine zis gheața - cu tablete de meta (care nu este altceva decât alcool înghețat). Azvârl vreo șase tablete într-o oală, le dau foc, iar pe deasupra așez cratița cu gheață. Liniștea care domnește în acele prime clipe de dimineață, e totdeauna deprimantă. Am simțimântul că o ființă rău voitoare plutește prin umbrele cabanei, gata să-mi spună ceva supărător. Exercițiile de gimnastică pe care le fac mă ajută să alung această impresie. Mă întind pe pat și fac timp de 15 minute diverse mișcări pentru întărirea mușchilor. Când am isprăvit apa este și ea gata clocotită; îmi pregătesc o ceașcă mare de ceai cu zahăr mult și cu lapte condensat. După o înghițitură-două, pun ceașca cu ceai pe flacără până se face așa de fierbinte, încât îmi opăresc limba și gâtulejul. Astfel prind putere pentru observația dela ora 8.

Cu câteva minute înainte de 8 am însemnat presiunea atmosferică (28,79). Termograful arată o temperatură maximă de

40° sub zero. Am încălzit lampa de buzunar câteva clipe pe sobă, ca să nu înghețe mai târziu bateria. Am intrat în verandă fără să aprind lampa și de acolo m'am urcat sus pe scară. Cunosc locurile pe de rost: un pas până la ușă, doi la stânga, șase sus pe scară. Ușa-oblon se lipise puțin. La a doua lovitură dată cu putere, m'am pomenit cu o ploaie de țandări de gheață pe gât și pe spinare, care m'au făcut să dârdâi de frig. Era foarte întunerec afară; dar o ceață impalpabilă se așternuse pe Barieră, dându-i o înfățișare cenușie. Cuvintele « zi » și « noapte » nu mai au niciun înțeles aci. Cum aş putea numi « zi » acest întuneric asemănător unui vestmânt de doliu care acoperă Bariera? Privind jur împrejur m'a cuprins un sentiment de singurătate și de părăsire. Termograful din adăpost arăta un minimum de 48°-50° sub zero și un maximum de 46°, Am așezat penița la loc în termometrul minimal și l-am curățat de zăpadă cu o perie pe care o purtam în buzunar. În totul, n'am stat mai mult de cinci minute la suprafață, în care timp mi-am notat în gând starea norilor, umezeala, curenții, precipitățile și restul; a fost destul ca să-mi dau seama că se pregătea de furtună.

Deși cabana nu se încălzise încă, mi se păru tare plăcut înăuntru. Am aprins o lumânare și am pus-o pe masă ca să înveselesc odaia; și tot stând în picioare cu blana pe mine - mi-era prea frig ca să mă așez - am însemnat datele meteorologice pe hârtia liniată. Apoi mi-am pregătit încă o ceașcă de ceai, însoțită de un pesmete tare ca piatra. 8,30. O parte din gheața adunată în oală s'a topit; înainte de a aduce un bloc de zăpadă nou din verandă, am vărsat apa în lighean

ca să mă spăl pe mâini. Acum venise momentul să hotărâsc ce aveam de gând să pregătesc pentru masa de seară și să încep cu desghețatul merindelor. Masa era compusă din supă de mazăre, carne de vidră și cereale. Am luat din cutia de conserve o bucată de carne de vidră neagră și respingătoare și am agățat-o de un cui deasupra sobei ca să se desghețe. Am pus la încălzit în spatele sobei o cană de cereale; apoi am ridicat rezervorul de combustibil și am pornit cu el spre tunel ca să-l umplu din nou; trebuia umplut la trei zile; în tunel mi-am agățat lanterna de-un cui și a trebuit să sug cu putere până să'nceapă să curgă combustibilul din butoiu. În același timp am examinat tavanul, de teamă ca nu cumva să se fi găurit din nou. Dar toate erau în ordine. Pe la nouă am început să pregătesc aparatul de radio pentru convorbirea dela ora zece. Abia sfârșisem, că auzii vocea lui Dyer chemând: « K F Y ».

Convorbirea a fost interesantă. Principalele obiective ale campaniei de primăvară au fost hotărâte înainte de plecarea mea din Mica Americă. Dar Charlie Murphy, după ce a discutat cu Poulter, June, Innes-Taylor, Rawson și Siple - a găsit de cuviință să aducă oarecari schimbări planului dintâi, lucru cu care am fost de acord.

Înainte de a închide aparatul, Dyer emise un semnal sonor pe care îl prinsese dela Observatorul Naval din Statele Unite, ori dela Greenwich - nu-mi amintesc bine. « Când voi spune: « acuma », va fi ora 10,53. Mai sunt 35 de secunde ... 20 de secunde ... 10 secunde ... Acuma ». Cu prilejul acesta am descoperit că unul din cronometre înainta cu 2 minute 10 secunde, celălalt cu 31 de secunde, iar al treilea rămăsese

în urmă cu 1 minut și 20 secunde. Am însemnat faptele. Trebuie să știu ora exactă ca să pot sincroniza observațiile mele cu cele din Mica Americă. După aceasta am învățat din nou cu grijă toate cronometrele.

După convorbire, am avut un ceas liber pe care l-am petrecut săpând în tunelul de rezervă. E pe trei sferturi gata, - adică, până acum am săpat 4 metri, ea să fie exact. Sunt departe de cei 30 de centimetri pe care voiam să-i fac pe zidar cu umărul ăsta șubred mi-a fost cu neputință să lucrez mai mult. Azi dimineață am sfârșit cu tăiatul rafturilor pentru pus cărțile de care nu mai am nevoie. Mai târziu nădăjduiesc să pot scobi în zăpadă un fel de firide pentru materialul de prisos. Nu mai e niciun pic de loc, ea să te poți mișca în cabană. Privind în jurul meu, am fost aproape îngrozit văzând ce grămadă uriașă de haine, merinde, unelte, trebuie unui singur om într'un Post ca acesta. O bună parte din lucruri puteau fi păstrate afară, dar se vede treaba că mă plictisea să mă tot duc în tunel și să mă întorc de câte ori aveam nevoie de ceva ...

Între orele 12 și 1 aveam cel mai mult de lucru. La 12 fix puneam cerneală în penițele registrului, schimbam foaia și întorceam ceasornicul. Apoi, afară cu lampa atârnată de gât, iar în buzunar cu o perie și eu un briceag deschis. Astfel înarmat, mă cățaram pe anemometru; odată ajuns sus, îmi scoteam mănușile de piele de ren, care atârnavă și ele de un șnur în jurul gâtului și mă apucam de treabă. Scoteam sfârleaza din loc, curățam zăpada depe cupe și zgâriam gheața depe punctele de contact, în timp ce gerul îmi biciuia obrajii și mâinile.

Ceasul de mână arăta ora 1. Nicio observație aurorală de făcut la ceasul acesta. Dar în schimb era timpul să învârtesc termograful și să schimb foaia. După aceea, urma prânzul. Am ajuns la jumătatea cărții «Of human Bondage», de Somerset Maugham și am cetit un capitol în timpul mesei. O masă luată singur și în tăcere nu are niciun haz. Așa că am luat obiceiul să citesc în timp ce mănânc. În felul acesta, mă simt cu totul pierdut pentru o bucată de vreme. În zilele în care nu citesc, mă simt ca un barbar aplecat cu lăcomie asupra unei hălci de carne. O clipă mai târziu se auzi o detunătură puternică - parcă ar fi explodat tone de dinamită pe Barieră¹⁾. Sunetul era înăbușit din cauza depărtării; totuși în liniștea înconjurătoare părea sinistru. Mărturisesc că orice zgomot care curmă pentru o clipă tăcerea, este aici binevenit. Am simțit Bariera zdruncinându-se ușor. Mânerul lanternei s'a clăntănit. Lampa cealaltă care atârna de un cui în fața mea s'a legănat puțin. A fost un « cutremur de Barieră» datorit unor mase de zăpadă adânci, contractându-se sub influența frigului.

Programul de după-amiază cuprindea printre altele și o jumătate de ceas la curățatul zăpezii. Mi-am luat lopata (aproape înghețată) și mi-am făcut jumătatea de oră. Azi n'a

¹⁾ Prin cercetările seismice făcute în vara următoare, am putut afla că dedesubtul Postului Înaintat se găsea un strat de gheață și de zăpadă, gros cam de 200 de metri. Această carapace specifică și nepieritoare, care poate fi găsită în tot Antarctica, constituie una din caracteristicile regiunii, deosebind-o de cea arctică, unde, afară de câteva excepții, vara, solul e descoperit,

fost așa greu. Zăpada depe acoperiș trebuie să aibă un metru și mai bine - dar nu pare să crească. După aceea, am scos ventilatorul prin acoperiș și l-am dus în cabană ca să-l încălzesc pe mașina de gătit. De data asta pot spune că nu era prea înghețat. Peste câteva minute gheața a început să se înmoaie și am putut să o pisez cu un ciocan. Bucata de carne de vidră de pe mașină continua să picure o zeamă negricioasă, compusă din sânge amestecat cu apă. Apoi am avut un ceas pentru mine, pe care l-am petrecut orânduind notele destinate Biroului Meteorologic NY 1083. Puțin înainte de ora 4, am îmbrăcat hainele apărătoare de vânt și m'am urcat sus pentru observațiile aurorale. Negura se subțiasse puțin și ninsoarea încetase; dar, în afară de o licărire care pâlâia pe marginea norilor, nu se vedea niciun semn de auroră boreală. O zi liniștită - îmi spusei - pentru departamentul auroral, și o pornii mai departe. Din cauza ceței și de teama unei vijelii, n'am îndrăznit să mă îndepărtez prea mult. Când am vreme, am obiceiul să umblu un ceas sau două pe zi. Plimbarea îmi aduce o schimbare și în același timp e un bun exercițiu. La fiecare zece sau douăzeci de pași, îndoiesc genunchii, sau mă plec până'n pământ, sau fac una sau alta dintre figurile de gimnastică care îmi plac. Astăzi însă mi-e teamă că am mers prea departe căci mă ustură plămânii când respir. A doua jumătate a drumului este partea cea mai plăcută a zilei, cea unde mă simt cel mai împăcat cu mine însumi și eu împrejurările. Fel de fel de cugetări despre viața și despre natura lucrurilor îmi trec prin minte, dându-mi iluzia că în marele Univers toate se petrec în deplină armonie. Mă simt înălțat

sufletește, cu toate că gândurile mă duc deobicei spre griji de ordin pământesc și practic.

Noaptea trecută înainte s'adorm, am cetit un eseu despre prietenie în cartea « Soliloquii în Anglia » de Santayana. M'am gândit la cunoștințele și la prietenii mei și la înrâurirea pe care au avut-o asupra vieții mele. Aspectele negative: trădări, desamăgiri, amărăciuni - vreau să le uit cu totul. Numai îndepărtând din suflet acele amintiri neplăcute, pot să mă simt într'adevăr liber și deslegat de preocupări egoiste. Am făcut multe drumuri înainte și înapoi până să mă hotăresc să mă întorc; se înoptase deabinelea; nu se mai zărea acoperișul cabanei și nici stâlpul anemometrului; mi-am isprăvit plimbarea la lumina lămpii de buzunar. Mi-am scos parka și am procedat la ceremonialul aprinderii lămpii cu gazolină. Lumina ei este de două ori mai puternică decât cea a lanternei de furtună; toată odaia se înveselește când o aprind; însă mi-am făgăduit s'o aprind cât de rar, fiindcă consumă o mare cantitate de gazolină și răspândește în același timp un miros greu. Dar mi-e sete de lumina ei cum îi e sete unui om de apă. Faptul de a avea această lanternă în orele nopții, îmi dă o mare bucurie. Mă simt ca un om bogat.

Apa din oală era fierbinte când am încercat-o cu degetul tocmai bună pentru supă. Cu mare zăngănit de cratițe, și fluerând fals toate melodiile care îmi treceau prin minte, am început să gătesc masa de seară: supă de mazăre, friptură de vidră tânără, foarte fragedă, și, ca desert, cereale, ceai și conserve de piersici. Excelente toate. Înainte m'am urcat sus pentru observația aurorală dela ora șapte d.a. Bolta se

însenina se puțin. Un vâl luminos atârna pe părțile de miazănoapte-răsărit și miazăzi-apus ale cerului, dar era foarte puțin colorat. Am însemnat datele: Structură H.A. (alcătuită din arcuri omogene) intensitate 2; altitudine 35 grade deasupra orizontului. Lumină slabă la 10 grade spre dreapta, în direcția Micii Americi. După ce am mâncat piersicile am împins cartea și farfuriile la o parte, am scos jocul de cărți și am jucat vreo trei partide de 67 « Canfield ». Fără noroc. Socotind un dolar punctul - am pierdut \$ 15. După aceea, singurul meu lux: muzica. Am pus discul: « Vin, femei și cântece » de Strauss, am învârtit gramofonul și m'am repezit la spălatul vaselor - ca să isprăvesc înainte de oprirea gramofonului. Aparatul are un resort de lungime dublă și un disc scurt poate fi cântat de 4-5 ori fără să mai învârtești manivela. Dar astă seară nu ieșea niciun sunet: uleiul din roțițe înghețase. Am așezat gramofonul pe sobă: peste câteva minute a început să se învârtască. Deodată îmi amintii că uitasem cu desăvârșire observația dela ora 8 p.m. Am îmbrăcat la repezeală o haină, căciula, mănușile, și am alergat sus. Cerul era încă acoperit; acul termometrului minimal arăta 50° sub zero; vântul sufla ușor dinspre miazănoapte-apus. Dar mirosea a vijelie. Am fost fericit să mă pot reîntoarce în cabană. Afară de observația dela ora 10 seara, programul zilei era îndeplinit. Am petrecut ultimele ceasuri cântând la gramofon și scriind în acest jurnal. Ziua e pe sfârșite. Mi-am luat baia de seară - sau mai bine zis treimea de bae; căci în fiecare seară îmi spăl o treime din trup. Am luat acest obicei încă din Mica Americă și l-am găsit mulțumitor. De fapt, nici nu

mă murdăresc. Bariera e tot așa de curată ca și vârful Muntelui Everest, dar obiceiurile trebuie păstrate, și adevărul e că baia îmi aduce o diversiune plăcută, și-mi face bine. Se apropie miezul nopții. Peste câteva clipe am să mă culc. Știu cu precizie tot ce voi face. Voi șterge mai întâi data de pe calendar cu un creion; apoi voi aduce zăpadă și tabletele de alcool, ca să le am pregătite pentru ceaiul de mâine dimineață; pe urmă am să controlez instrumentele. Apoi voi arunca o privire prin ușa-oblon - ca să mă asigur că nu se întâmplă nimic nou în departamentul auroral. În sfârșit mă voi desbrăca, voi stinge lanterna, apoi focul; voi deschide ușa dinspre tunel, și voi sări în sacul de dormit, lăsând să ardă numai lanterna de furtună deasupra patului. Câtă vreme va mai rămâne puțină căldură în cabană voi ceti; astă seară cetesc volumul al doilea din « Viața lui Alexandru Machedon », cu care sunt pe sfârșite. Când mi se vor moleși mâinile, voi stinge lanterna - dar nu înainte de a mă fi asigurat că lampa de buzunar e în pat lângă mine, ca nu care cumva să înghețe în timpul nopții.

Nu fac eforturi ca să adorm dacă nu mi-e somn - cum mi se întâmpla câte odată acasă. Viața mea aci este o încercare de echilibru și de armonie desăvârșită, și îmi las trupul în voia sa. De obicei adorm repede. Dar câte gânduri îți trec prin minte din clipa în care te-ai culcat, până în clipa când adormi! Câte odată vezi în fața ta amintirile unei vieți întregi, orânduite și potrivite după cerințele tot mereu noi ale minții.

După cum prevestisem, luni 23 Aprilie a început vijelia. Am fost trezit din somn de bătaia cupelor dela anemometru,

Când am tras ușa-oblon, vântul s'a năpustit în cabană cu putere, aducând cu el un vârtej de zăpadă. Toată căldura adunată în cabană a fost suptă afară de vânt; soba zăngănea din cauza curentului. Cu toate că oblonul era tras jos și cu toate că aproape un metru de zăpadă mă despărțea de suprafață, - un curent puternic sufla totuși prin tuneluri.

Luna Aprilie era pe sfârșite, ca un vapor care se apropie de țărm. Dela 23 până la 29 Aprilie vântul a bătut aproape neîncetat, fără să întreacă însă niciodată iuțea de 27 mile pe oră; dar având în vedere că vântul începe să ridice zăpada când atinge o vitesă de 15 mile pe oră, condițiile, în plin aer, nu erau prea plăcute. Vânturile brăzdau Bariera cu « sastrugi » de zăpadă simetrice ca valurile mării, de consistență tare în creștet, și moale în adâncitură, în așa fel încât era cu neputință să umbli prin ei. În zilele mai liniștite o ceață cenușie, deasă ca bumbacul, întuneca tot cerul, iar la amiază o colorație de un roșu închis mânjea orizontul. Brațul meu drept se făcuse aproape bine. Am aflat prin radio că în Mica Americă au început vijeliile și că orice lucrări în câmp au fost întrerupte. Dar toate mergeau bine.

30 Aprilie.

Azi a fost o zi frumoasă și senină. Așa tare lucea luna când mi-am făcut plimbarea încât puteam vedea acele ceasornicului meu de mână. Cerul întreg era scaldat în lumină și Bariera părea că emană o radiație. La început nu se zărea niciun nor și stelele licăreau cu o suprafirească strălucire. Deasupra capului, având forma unei elipse, se vedea o auroră boreală, care străbătea cerul dela miazănoapte la miazăzi.

Diametrul scurt al elipsei mergea dinspre apus spre răsărit, iar partea de răsărit a segmentului era la zenit. Valuri de lumină vibrau deasupra. Dincolo de partea de miazăzi a elipsei se vedea ca un fel de draperie strălucitoare, atârând în falduri luminoase asupra Polului Sud. Zăpada căpătase o iradiație minunată de culoarea argintului. Iar în partea de răsărit a cerului, se zăreau slabe urme de auroră boreală. Vântul sufla ușor dinspre Pol, iar temperatura era de 50° sub zero. Când regiunea antarctică își desvăluie frumusețile, vânturile de obicei se potolesc. Sus pe cer, aurora începuse să se schimbe și să se prefacă într'un șarpe luminos mișcându-se alene spre zenit. Lumina din partea de răsărit creștea și sticlea din ce în ce mai frumos; aproape în același timp, faldurile luminoase începură să unduiască, împinse ca de o ființă cerească. Stea după stea, una după alta, toate fură acoperite de vălul cu chip de șarpe, și totul părea ca o tragedie cosmică: șarpele, întruchipând puterea răului, nimicea până la urmă toată frumusețea firei. Deodată șarpele pieri. Stelele se iviră din nou. Când privii cerul spre răsărit căutând dâra de lumină, dispăruse și ea. Iar perdeaua care atârna deasupra Polului fusese într'o clipă smulsă de vânt. Toate se petrecuseră în așa fel încât aveam strania impresie că întrezărisem o taină la care nu i-a fost dat niciunei ființe omenești să ia parte. Totuși, această armonie era în mare parte sufletească: simțeam un echilibru și o liniște deplină datorită unei vieți bine orânduite.

Dar slava cerească e una și cea pământească e alta. Chiar în clipele când mă simțeam mai înălțat, nu uitam niciodată

că eram asemenea unui excursionist care se oprește ca să privească un apus de soare, dar care nu trebuie să uite unde își pune piciorul, știind că dedesubt are o prăpastie. Au fost puține zile, chiar în Aprilie, în care să nu se întâmple câte ceva care să-mi amintească de primejdiile singurătății. Gheața astupa veșnic burlanele. Ventilatoarele și chiar țeava eșapamentului dela generator nu funcționau cum trebuie, împiedcând aerisitul și făcând fum în cabană. Cu toate că plimbarea fusese întotdeauna pentru mine cea mai plăcută recreație, nu îndrăzneam să mă îndepărtez mai mult de câteva sute de metri în jurul cabanei. Stâlpul anemometrului și movila de zăpadă înaltă de trei metri care indica depozitul Taberei de Sud - erau singurele semne de reper între munții Queen Maud și Mica Americă. Dacă ar izbucni deodată o furtună puternică, aș putea - și de fapt lucrul s'a întâmplat - să le pierd într'o clipă din vedere.

Singurul lucru care ne ajută să putem trăi o viață așa de primejdioasă, este faptul că mintea omenească nu poate sta încordată tot timpul, iar sensibilitatea se tocește încetul eu încetul. Spaima de o moarte subită nu poate chinui un om decât o bucată de vreme. Când sburam cu Bennett spre Polul Nord, pe la jumătatea drumului se produse o spărtură la unul din motoare, și uleiul vâcos, luat de vânt începu să acopere avionul. Bennett se făcu galben ca ceara și mie mi se făcu inima cât un purice. Apoi spaima îmi trecu. « Ține-ți firea » îmi scrisei la repezeală, pe tăblița prin care comunicam. Dar el îmi arătă cu degetul în jos: la șase sute metri sub noi era prăpastia deschisă. « Ce ne facem dacă merge mai rău? »,

îmi strigă Bennett în ureche. Nu îndrăzneam să răspund, știind că el, ca un bun pilot, cunoștea perfect situația. Ori curgea tot uleiul afară din rezervor înainte ca să ajungem la King's Bay - ori nu curgea. Asta nu depindea de noi, nu puteam deci schimba nimic. În momentul de față un vânt tăios încorda toată atenția lui Bennett asupra comandei, și pe a mea asupra indicatorului de vânturi. Astfel că restul călătoriei am fost nevoiți să ne ocupăm mai degrabă de vânt, decât de spărtura rezervorului. Frica și durerea sunt cele mai trecătoare dintre emoții. Și deoarece avem îndeobște tendința să le uităm prea repede - nu pierdeam niciodată prilejul să atrag atenția oamenilor mei asupra regulilor siguranței. « Nu e vorba de azi, nici de mâine, dar de tot timpul cât veți fi în expediția aceasta », erau cuvintele cu care învățam pe cei noi veniți. « Puteți să vă odihniți odată ajunși în regiunile polare, după ce veți fi ridicat în jurul vostru un zid de ocrotire mai mult sau mai puțin artificial ». Păstram la Postul Înaintat aceleași principii de disciplină; câteodată trebuia să mă sforțez ca să le aplic, dar de obicei nevoia mă silea. După cum vedeam eu lucrurile, trei primejdii erau mai de temut:

Cea dintâi era focul. A doua era să nu mă răătăcesc pe Barieră. Iar a treia, să nu deviu eu neputincios din pricina vreunei boli sau vreunui accident. Din toate trei, cea mai grea de prevăzut era boala. Aveam o sănătate zdravănă; fusesem examinat încă odată din cap până în picioare înainte de a părăsi Noua Zelandă; nu mă pândeau nicio boală, regiunea antarctică este un rai în privința aceasta, fiind un continent cu totul lipsit de microbi. Oceane întinse, veșnic înghețate, îl despart

de partea de nord a continentului unde bântuiesc molimele. Iar temperaturile de aici - care aproape niciodată nu se ridică deasupra lui zero, chiar în timpul verii, - reduc micro-organismele la o viață inactivă. Singurii microbi sunt aceia pe cari îi aduci cu tine. Am văzut pe gerul cel mai cumplit, oameni bolnavi de malarie contractată în regiunile tropicale. Imi închipui că, chiar dacă ar mai fi rămas câțiva microbi la Postul Înaintat, - frigul desigur că i-ar fi nimicit. Cu ajutorul unui prieten medic, înzestrasem Baza cu o bibliotecă medicală, în care se putea găsi « Anatomia » de Grey și « Practica Medicinii » de Strumpell. Cu ajutorul acestor cărți puteam recunoaște orice boală, dela viermii intestinali până la cariile dentare. Aveam și câteva narcotice și anesteziante (ca novocaina), precum și ace pentru injecții sub-cutanee. Toate erau păstrate în tunelul cu merinde, pe lângă instrumentele chirurgicale din care aveam o trusă completă, putând sluji la orice operație - chiar la tăierea unui picior. Ferească Dumnezeu să am nevoie de ele! - de altfel nici nu știam cum să le folosesc. În orice caz, erau acolo, la locul lor, ascuțite și strălucitoare. Nici nu-mi trecea prin gând că s'ar putea întâmpla ceva grav. Dar care e omul care să se gândească la așa ceva? Totuși mă pregăteam pentru diverse eventualități, în mod impersonal, așa cum învățasem la școala de zbor. De pildă, când scoteam combustibilul din tunel, mă deprinsesem să trag în față butoaiile din fund. În felul acesta de mi s'ar întâmpla un accident care m'ar împiedeca să mă mișc cu ușurință, aș găsi numai decît la intrare butoaiile cu combustibil. Incendiul era și el o primejdie de temut; aveam bombe de

stins focul din belșug, dar gerul mi le crăpase aproape pe toate. Mă gândeam că dacă din nenorocire s'ar aprinde cabana, n'aș putea stinge focul cu nimic. Aveam de altfel, în tunel, un cort pregătit pentru cel mai rău caz; cuprindea un sac de dormit, o sobă, o mașină mică de gătit și chiar un dispozitiv pentru semnalizări luminoase. Dacă s'ar întâmpla să pierd cabana, aș putea săpa tunelul mai lat, și aș așeza cortul înăuntru. Bine înțeles, aveam cea mai mare grijă ca nu care cumva să se întâmple așa ceva. Când plecam la plimbare, închideam întotdeauna soba înainte de a părăsi cabana; iar seara nu uitam niciodată să sting focul înainte de a mă adormi, cu toată plăcerea pe care aș fi avut-o să-l las să ardă până dimineața. Această veșnică stare de alarmă în care trăiam îmi amintea de copilărie, când împreună cu Tom și Harry ne jucam de-a războiul. Tom și cu mine zideam la forturi toată ziua; și nu metereze dintre acelea pe care le dă râmi odată ce s'a terminat cu jocul, - ci bastioane în toată legea prevăzute cu turnuri săpate adânc în pământ, și care prefăceau grădina familiei Byrd într'o adevărată fortăreață. Biata mamă era împărțită între două sentimente: unul de mânie și altul de spaimă. Mai întâi, îi stricasem cu totul grădina și apoi nu putea face un pas fără să dea într'o capcană. Cred că nicio cetate asediată nu a fost apărată cu mai multă credință. Fără să mai vorbim de băieții din afară care aruncau cu bolovanii ca să încerce rezistența citadelei, pozițiile noastre mai erau amenințate și de alți dușmani al căror număr, după spusele lui Tomera « nimicitor! ». Și de teamă să nu ne atace în timp ce dormeam, ne furișam afară din casă, seara, ca să stăm de veghe

în turnuri până în momentul când unul din noi vestea în șoapte că tata - pe care îl vedeam în bibliotecă - își strângea cărțile. Era semnalul că trebuia să ne retragem repede, câtă vreme mai găseam drumul deschis. Afară de faptul că eram singur, Postul Inaintat era ceva de același fel. Era tot o fortăreață, ai cărei dușmani erau asemenea nevăzuți - și deseori, îmi închipuiam - tot așa de imaginari. Treaba zilnică de a verifica apărările, de a zgâria gheața depe ventilator cu ajutorul unei prăjini în vârful căreia se găsea un cuțit, și toate acele îndeletniciri păreau câteodată un joc de copil. Da, era un joc, însă jucat cu mare seriozitate, chiar în cele mai mici amănunte. Spre miazăzi și spre miazănoapte, pornind dela cabană, marcasem un drum lung de vreo sută de metri, pe care l-am numit: Puntea Uraganului. La fiecare trei pași, un bastonaș de bambu lung de 60 de centimetri era înfipt în zăpadă și între bastoane trăsesem o balustradă de frânghie. Astfel chiar cu ochii închiși puteam să pipăi funia și să-mi găsesc drumul; deseori ceața era așa de deasă încât nu vedeam nimic în fața ochilor, și atunci frânghia era o adevărată scăpare în mijlocul haosului. În zilele senine mă avântam în orice direcție vroiam. Luam cu mine o legătură de bastonașe de bambu, și la fiecare 30 de metri înflegeam câte unul în zăpadă. Bastonașele erau foarte ușoare, astfel că puteam purta sub braț un număr destul de mare pentru a marca o cale lungă de un sfert de milă. Cu toate că variam pe cât cu puțință direcția plimbărilor, nu vedeam nicio deosebire. Aș fi putut umbla 175 mile spre miazănoapte-răsărit, în direcția munților lui Rockefeller, sau 300 mile spre miazăzi, în spre munții

Queen Maud, sau 400 mile la apus spre ținutul Victoria de sud, - fără să întâmpin nici cea mai mică schimbare. Dar cu ajutorul imaginației, puteam să-mi închipui tot ce-mi trecea prin gând. De pildă, că mă găseam pe Esplanadă, sau pe Beacon Hill, la Boston, unde făceam dese plimbări eu soția mea. Puteam de asemenea să-mi întind imaginația înainte sau chiar înapoi, în spațiu sau timp, și să-mi închipui că făceam toate drumurile lui Mareo Polo, dela Veneția până în China. Alteori, mă găseam în Vârsta de Gheață și grăbind cursul veacurilor, vedeam munți uriași de gheață eborând din Oceanul Antaretic și nimicind tot în drumul lor; vedeam sloiurile sosind până la New- York și până în California, acoperind toate coastele și formând zăgazuri uriașe pe marginea mărilor. Și, veacuri dearândul, mi se părea că nu mai aud altceva decât zgomotul gheței ce se sparge și vuietul vânturilor și că pretutindeni domnește înțepeneala morții. În sfârșit, gheața începea să se topească și să se afunde în mări; iar pământul căpătând o nouă viață sub văpaia soarelui - râurile își croiau drumuri noi și munții apăreau, măreți și cu o proaspătă strălucire. Iar dealungul țărmurilor, în Europa și în Asia, vedeam oameni primitivi folosindu-se de unelte grosolane și aruncând bazele unei noi civilizații. Așa a fost în Emisferul Nordic, și așa va fi și în regiunea Antaretică, aci unde gheața a pus stăpânire pe ținut. Afară de cazul în care, cu mult înaintea topirii ghețurilor, se vor organiza curse de vapoare dela Sandy Hook, și atunci, bine-înțeles, fiecare morenă își va avea hotelul său.

Toate acestea erau glume. Totuși puteau deveni primejdioase, precum vom vedea. Intr'o zi, fiind cât se poate de bine dispus, mă hotărâsem să fac o plimbare mai lungă ca de obicei. Viscolea puțin și Bariera era foarte întunecoasă, însă asta nu mă supăra. După ce m'am plimbat de-colo până-colo, timp de o jumătate de ceas, am vrut să mă înapoiez acasă. Dar bastonașele de bambu nu se mai zăreau nicăieri; trecusem de ele și le depășisem de mult, fără să-mi dau seama de nimic. Stăteam și mă gândeam încotro s'o iau; atunci îmi dădui seama că habar n'aveam în ce direcție pornisem și nici cât de departe umblasem. Nădăjduind să-mi găsesc urmele, am cercetat zăpada cu lampa de buzunar, dar nu se zărea nimic. M'a cuprins frica și cea dintâi mișcare a fost s'o iau la fugă. Dar m'am stăpânit și am examinat situația cu sânge rece.

De oarece n'aveam altceva de făcut, am scos din nou lampa din buzunar și am desemnat pe zăpadă o săgeată arătând direcția din care veneam. Imi amintii de asemenea că, privind sfârleaza, înainte de plecare, am văzut că vântul sufla dinspre miazăzi. Mă bătea pe obrazul stâng și acum asemenea - dar asta nu însemna nimic. Căci vântul putea să se fi schimbat, iar eu să-l fi urmărit fără să-mi dau seama. Eram pierdut și simteam că mă îmbolnăvesc de inimă rea.

Pentru a nu mă îndepărta și mai mult de cabană, m'am gândit să fac un semn în zăpadă. Am sfărâmat cu tocul sastrugii de zăpadă și am făcut o moviliță înaltă de vreo 45 de centimetri, la capătul săgeții. Această treabă îmi luă ceva timp. Apoi ridicându-mi privirea spre cer, am văzut două

stele care erau așezate pe aceeași linie, în direcția de unde veneam când m'am oprit. Era un adevărat noroc, căci până acum cerul fusese acoperit. Ca să vorbim marinărește, stelele îmi dădură « punctul » și movilița de zăpadă « reperul ». Astfel, cu ochii ațintiți pe stele, am pornit înainte; după 100 de pași m'am oprit. Am îndreptat lampa jur împrejur - dar n'am văzut nimic, decât Bariera goală.

Neîndrăznind să merg mai departe de teamă să nu pierd movilița de zăpadă, m'am întors înapoi, tot cu ochii la stele, Dar peste o sută de pași, n'am mai regăsit movila. Era cât p'aci să mă apuce groaza. Din fericire am descoperit-o numaidecât cu ajutorul lămpii, la vreo 6 metri spre stânga. De fapt, această grămadă de zăpadă n'avea de ce să mă bucure într'atâta, dar cel puțin îmi dădea simțământul că nu umblam ca un orb, în neștire.

Am făcut o a doua încercare la un unghiu de 30 de grade spre stânga. Dar, ca și adineaori, după o sută de pași, n'am văzut nimic.

« *De data aceasta ești pierdut* », îmi spusei mie însumi. Eram îngrozit. Mi-am dat seama că va trebui să prelungesc și mai departe de movilă, raza de explorare; și îndepărtându-mă astfel, s'ar putea întâmpla să nu mai regăsesc niciodată singurul punct sigur pe care-l aveam. Oricum ar fi, nu aveam altceva de ales - decât să mor înghețat, și aceasta se putea întâmpla tot așa de bine la 1000 de metri, ca și la 500 de metri de cabană.

Hotărîi așa dar să mai fac 30 de pași în aceeași direcție, după ce ridicai o nouă moviliță de zăpadă. La al douăzeci

și nouălea pas, am zărit primul bastonaș de bambu, nu mai departe de 10 metri de mine. Cred că niciun marinar pierdut, și zărind deodată în depărtare o corabie, n'a putut să aibă o bucurie mai mare decât aceea pe care am simțit-o eu atunci.

În primele zile ale lunii Mai nu am observat niciun semn premergător, cât de slab - al nenorocirilor ee aveau să vină. Ba, dimpotrivă, au fost printre zilele cele mai plăcute din câte am trăit. Vijeliile se îndepărtaseră, gerul acela năpraznic părăsise Polul Sud, iar dincolo de lună, pe un cer negru cum e cărbunele, se mai zărea licărind slab lumina soarelui ee plecase.

În primele șase zile temperatura a fost de $-47,03^{\circ}$ și a oscilat aproape tot timpul între 40° și 50° sub zero. Vânturile de abia suflau. O tăcere deplină - o lipsă de orice zgomot, se lăsase pe Barieră. Niciodată n'am cunoscut o liniște mai desăvârșită. Uneori mă simțeam legănat și somnoros ca la auzul unui zgomot familiar și regulat, cum ar fi de pildă șipotul unui pârau. Alteori liniștea mi se părea tot așa de ciudată ca o gălăgie bruscă; mă făcea să mă gândesc la golul pe care îl lasă în urma sa un avion, atunci când, îndepărtându-se cu repeziciune, taie în treacăt aerul cu aripile sale. Bariera părea nemărginită și uneori mă trezeam, în ciuda voinței mele, căutând să prind vreun zgomot - dar nu se auzea nimic. În toiul lucrului sau pe când citeam o carte, mă simțeam deodată trezit și ciuleam urechile, ca omul căruia i se pare

că a auzit un hoț intrând în casă. Zgomotele mărunte ale cabanei - umplutul sobei, zăngănitul instrumentelor, bătaile cronometrelor - păreau câteodată că se desprind din tăcere și că încep să capete o viață proprie. Intr'o zi, în cursul unei furtuni puternice am fost deodată trezit din somn; o liniște neobișnuită urmasse brusc furtunii deslănțuite.

Era ciudat, mă simțeam ca un om care ar fi fost smuls de pe pământ și așezat în altă planetă, despre care n'aveam nicio cunoștință și nicio amintire. Și totuși, gândeam că această experiență era bună pentru mine; învățam un lucru pe care filosofi din toate timpurile l-au știut: că omul poate trăi adânc, fără a avea nevoie de o sumedenie de lucruri în jurul lui. Cu tot realismul și cu tot scepticismul meu, aveam o puternică impresie de identitate cu Universul din afară - era în parte ceva mistic - dar era și o certitudine. Am ajuns să înțeleg ce vroia să spună Thoreau prin aceste cuvinte: « Tot trupul meu este conștient ». Erau unele clipe când mă simțeam mai « în viață » decât oricând. Descătușat de preocupări materialiste - simțurile mi se ascuteau în direcții noi. Și întâmplările din cer și de pe pământ, care în alte împrejurări mi s'ar fi părut lipsite de interes, căpătau o însemnătate nouă.

1 Mai.

Azi după amiază am descoperit, printre sastrugii formați de ultima furtună, zăpadă neobișnuit de frumoasă. Era așa de ușoară încât era de ajuns să o suflă, ca să zboare în cristale, și așa de fragilă, încât dacă o Buflai mai tare se fărâmița în bucățele: unele mărunte ca bilele, iar altele cât ouăle de rață. De bună seamă zăpada fusese adusa, azi dimineață de vântul

din apus. Am adunat puțină și am umplut o cutie de mărimea unei cutii de ghete; nu a fost ușor deloc, căci în clipa în care o atingeam cu mâinile, se împrăștia, sburând în dreapta și în stânga. După ce am topit-o, n'a rămas din ea decât o jumătate de pahar de apă.

Mai târziu, în timpul plimbării, am văzut un halo în jurul lunii, cel dintâi, decând sunt aci. Observasem înainte că luna avea o strălucire neobișnuită, dar nu m'am gândit la asta, până când ceva - (poate o schimbare în lumina lunii) - m'a îndemnat să-mi ațintesc din nou privirea spre cer. Când am privit sus, am văzut un vâl subțire întinzându-se peste lună; pe măsură ce observam, o sumedenie de cercuri mici se adunau în jurul ei. Aproape în aceeași clipă luna fu cuprinsă jur-împrejur de flamuri colorate - dând impresia unui curcubeu înfășurând o monetă de argint. Fășia din afară era de culoare verde-deschis și avea un diametru de vreo nouăsprezece ori mai mare decât al lunii. Fenomenul nu dură decât vreo cinci minute. Pe urmă colorile se desprins eră din jurul lunii și, aproape în același timp, mai multe fășii colorate pătate cu roșu aprins și vărgate cu negru, au părut oă se înalță din partea de sus a lunii. Apoi s'au răspândit pe cer și au pierit.

3. *Mai.*

Am văzut din nou pe partea de miazăzi-răsărit a cerului o stea de o strălucire nemaipomenită. Acum câteva săptămâni, când am văzut-o pentru întâia dată, mi-a trecut prin gând că era poate un semnal luminos; din nou mi-a venit același gând, azi după amiază. E o stea ciudată care se arată și apoi se ascunde, în mod neregulat, ca o lampă, care clipește.

Sfârleaza de vânt mi-a dat mult de lucru. A trebuit să mă cațăr sus de două ori pe zi ca să zgârii gheața depe punctele de contact. Temperatura se menține la 50° și 60° sub zero; și trebuie să mărturisesc că meseria aceasta e din cele mai friguroase; îmi îngheață regulat ori nasul, ori mâinile, ori obrajii, ori toate împreună; asta e o poveste veche; azi, drept schimbare, mi-a înghețat bărbia. Dar toate astea nu sunt chiar așa de rele precum par ...

5 Mai.

Azi a fost o zi minunată. Cu toate că cerul era aproape senin, o ceață impalpabilă plutea în aer, datorită desigur cristalelor înghețate. Pe la jumătatea zilei, ceața s'a împrăștiat și Bariera s'a acoperit cu o lumină trandafirie, de o rară frăgezime. Linia orizontului era roșie purpurie; pe deasupra se întindea o mare galbenă ca spicul grâului, iar mai sus - nemărginitul albastru-închis al nopții. Am privit îndelung cerul, cu gândul că astfel de frumuseți nu se pot vedea decât în locuri îndepărtate și pline de primejdii - și că natura nu le arată decât celor care se jertfesc pentru a le putea întrezări. Mă cuprinse gândul singurătății în care mă găseam; poate această strălucire a naturii era o răsplată pentru pierderea soarelui, de care se bucurau toți cei din partea cealaltă a orizontului.

De dragul schimbării, am hotărât azi să-mi fac plimbarea dealungul antenei de radio, care se întindea pe partea de răsărit a cabanei. Gerul nu era prea mare - cam de vreo 50°-60° sub zero, și am fost mirat văzând câtă gheață se adunase pe cablu: pe alocuri avea de mai multe ori volumul său obișnuit, astfel încât nu-l mai puteam cuprinde între degete;

greutatea gheței îl trăgea în jos și-l făcea să atârne între stâlpi.

Cu o zi-două înainte de plecarea soarelui, am înfipt un baston de bambu la vreo treizeci de metri mai departe de ultimul stâlp. Aceasta, pentru a-l folosi la nevoie drept semnal, în cazul când – datorită ceței sau furtunii – aş pierde stâlpul din vedere ..

Azi l-am găsit fără nicio greutate. Stăteam acolo, gândindu-mă la nu ştiu ce, când deodată îmi amintii că lăsasem soba aprinsă. Mă întorsei înapoi, în direcția ultimului stâlp, a cărui umbră o puteam de abia zări. Umblam cu capul băgat în glugă, fără să mă uit unde puneam piciorul. Deodată simții că alunec și că în același timp sunt tras într-o parte. Nu-mi aduc aminte să fi auzit vreun zgomot. Când îmi venii în fire, eram întins pe zăpadă, cu un picior atârând într-o crăpătură deschisă.

Am stat nemișcat, neîndrăznind să mă ridic de teamă să nuse prăbușască podul de gheață care mă susținea. Apoi, încet de tot, m'am târît într-o parte. Când am fost la doi metri de crăpătură, m'au trecut fiorii văzând din ce primejdie scăpasem.

Călcasem pe o crăpătură așa numită « oarbă », fiindcă podul care o acoperea nu se deosebea întru nimic de zăpada înconjurătoare. M'am tras puțin înapoi, am aprins lampa și am observat locul. Gaura pe care o făcusem avea vreo șaizeci de centimetri, iar podul crăpăturii trebuia să aibă vreun metru grosime. Intins pe pânțece, am tras cu bastonul de bambu câteva lovituri în stratul de ghiață care alcătua podul; apoi am îndreptat lampa în crăpătură; nu se putea zări fundul.

Trebuia să aibă câteva sute de metri adâncime. La suprafață nu avea mai mult de 90 de centimetri, dar puțin mai jos se lărgea, făcând o groapă uriașă. Pereții erau verzi ca smaragdul, de culoarea mării înghetate. Nu se vedeau cristalele alcătuite din aburii condensați care de obicei căptușesc pereții crăpăturilor; ceea ce arăta că mă găseam în fața unei formațiuni de origine nouă.

Am fost fericit să pot părăsi acel meleag. O soartă norocoasă îmi îndreptase pașii în așa fel, încât am intrat în crăpătură - la unghi drept cu lungimea ei. Dacă aș fi nimerit-o din orice altă parte, m'aș fi prăbușit drept la fund. Ciudat, mă gândeam, am trecut peste ea la ducere, fără să mi se fi întâmplat nimic. Poate că la întoarcere să fi nimerit tocmai locul slab. Ca să nu mi se mai întâmple altă dată, am luat două bastonașe de bambu și le-am înfipt în fața găurii.

6 Mai.

Azi am spart termometrul pe care-l păstram în cabană. Nu are mare însemnătate - deoarece temperatura din casă nu interesează datele meteorologice pe care le culeg, dar îmi era plăcut să știu cât de rece se face în cabană în timpul nopții, când focul este stins.

Curiozitatea m'a împins să întreb în Mica Americă cum merg afacerile. A fost o mare greșală. Nu pot în niciun fel, să schimb nimic. Astfel că n'are niciun rost să mă îngrijorez. Înainte de plecare îmi investisem banii într'o afacere ce mi se părea bună, cu nădejdea să câștig ceva și astfel să pot micșora datoriile expediției. Dacă s'ar întâmpla să mai pierd și banii aceia după toate datoriile pe care le mai aveam, ar fi

culmea nenorocului. Dar să nu ne mai gândim la astea. Din fericire, la Postul Inaintat n'avem nevoie de bani. Tot ce pot face mai înțelept este sa alung grijile pământești. Dar una este să gândești un lucru, și alta este să-l îndeplinești. De altfel, la Postul Inaintat, acesta era unul din punctele cele mai de seamă ale programului meu sufletesc, precum se poate vedea din jurnalul pe care-l ținam: « Nu știu ce am - scrie jurnalul- dar am fost foarte supărăcios toată ziua, și foarte abătut după masa de seara. Faptul n'ar avea mare înscmnătate, dacă aș putea cel puțin să-mi dau seama care să fie cauza acestei stări. Dar nu găsesc nicio explicație. Totuși, faptul nu se poate tăgădui; și în momentul de față, a devenit o adevărată problemă: cum să fac să-mi păstrez vlaga și cumpăna sufletească ».

Toată partea aceea a jurnalului o am acum în fața mea. Imi amintesc foarte bine în ce împrejurări am scris-o. Isprăvisem masa de seară. Vasele erau spălate, observația aurorală dela ora 8 d. a. era făcută, și mă așezasem jos ca să citesc. Luasem cartea lui Velbe « Teoria claselor bogate » pe care o citisem pe jumătate - și care mi se părea fără nicio legătură cu monocrația dela Postul Inaintat. Apoi am luat « Heloise et Abelard », o poveste care mi-a plăcut întotdeauna; peste câteva clipe, cuvintele au început să-mi joace în fața ochilor. Era ciudat, mă usturau ochii, mă durea capul și nu-mi era bine deloc.

Am aprins lampa, cu gândul că aveam poate nevoie de mai multă lumină, și am făcut câteva pasiențe. Dar nu mi-a făcut niciun bine. Apoi mi-am spălat ochii cu acid boric; nu

puteam să mă reculeg. Simțeam o neliniște și o turburare în toată făptura. M'am sculat și am început să umblu prin cabană, făcând mișcări aproape mecanice. Făceam doi pași mari - mă aplecam sub lampă, apoi ocoleam soba - încă un pas; ajungeam la pat - mă întorceam înapoi, făceam trei pași dela ușă până la aparatul de radio - și așa mai departe, ca un automat, desemnând cu pașii mei un L neîncetat.

Luni de zile după ce părăsisem Postul Inaintat, mi se întâmpla uneori să umblu tot așa la mine acasă, măsurându-mi pașii fără să vreau, după mărimea cabanei, și ferindu-mi capul de o lanternă închipuită.

În noaptea aceea, liniștea atât de dorită nu sosea deloc. Stăteam ca un ceasornic gata învârtit să sune - dar într'o casă pustie. Orice făceam mi se părea neisprăvit, fără de rost și fără nicio legătură cu gândurile mele. Deșertăciunea și zădărnicia vieții mele mi se păreau întruchipate în singura mișcare de a mă scula depe scaun. Între toate faptele zilnice niciunul nu întruchipează mai bine dorul de acțiune decât acela de a te ridica depe scaun; printr'o mișcare vioaie te simți împins spre sute de țeluri și de îndeletniciri de tot felul. Dar eu, când mă sculam în picioare, aveam în jurul meu patru pereți goi.

Am încercat să mă muștraluiesc. Jurnalul o dovedește. Mi-am luat sufletul în primire și l-am cercetat așa cum aș fi cercetat registrul. Se întâmplase oare ceva neplăcut în timpul zilei? De fel. Fusesse o zi bună. Cu toate că gerul era de 50° sub zero, lucrasem zdravăn la Tunelul de rezervă. Mâncasem bine la masa de seară: supă cu pui, fasole, cartofi deshidratați, spanac și conserve de piersici. Aveam oare vreo pricină ca să

fiu îngrijat de cei din cealaltă parte a lumii? Nu, dimpotrivă: ultimele vești primite prin radio erau liniștitoare. Familia mea era bine și cei din Mica Americă așijderea. Datoria rămânea ca o problemă - dar eram deprins cu datoriile; desigur am s'o plătesc și pe accasta, precum le-am plătit și pe toate celelalte. Starea sănătății mele? Afară de durerea aceea nelămurită la cap și la ochi, mă simțeam cât se poate de bine; de altfel durerea nu mă apuca decât noaptea și mă părăsea înainte ca să adorm. S'ar putea ca emanațiile sobei să fie de vină; dacă ar fi așa, n'aveam decât să crap puțin ușa cât timp ardea focul și pe de altă parte să caut să petrec mai multă vreme afară, la aer curat. Hrana, de asemenea, s'ar putea să aibă o înrăurire, însă de asta mă îndoiam, deoarece avusesem grijă să cuprindă destule vitamine.

Explicația cea mai apropiată de adevăr era, desigur, că vina nu o purtam decât eu. Dacă izbutesc să împac conflictele sufletești din mine și dacă încerc să mă mlădiez împrejurărilor, voi dobândi și liniștea. S'ar putea ca monotonia aceasta desăvârșită, întunecul și lipsa de orice viață să fie prea greu de îndurat toate împreună. Dar nu trebuie să mă las năpădit de astfel de gânduri — căci sunt de abia de 45 de zile la Postul Inaintat și vor mai trece încă multe zile întocmai la fel cu acestea. Dacă îmi este dat să trăiesc mai departe și să nu-mi pierd mințile - va trebui să-mi stăpânesc firea. Nu cred să fie chiar așa de greu. Orice om înțelept trebuie să fie în stare să găsească în sufletul lui mijloace de a trăi liniștit.

Chiar azi, și de așa departe, stăruie să cred că purtarea mea era înțeleaptă. Inșă judecata mea era prea simplă. Acum

văd limpede, dar atunci nu-mi dădeam seama de nimic. Era adevărat că obiceiurile și îndeletnicirile vieții mele dinainte nu mă turburau în viața de aci. Petrecusem mai multe săptămâni într'o liniște deplină. Era de asemenea adevărat că singurul mijloc de a nu mă lăsa turburat de gânduri din afară era să-mi cercetez neîncetat sufletul. Dar mai era un adevăr pe care în seara aceea nu-l văzusem: anume că tot organismul mușchiular și nervos care alcătuiește făptura stătea în așteptarea stimulentei cu care era deprins și că nu putea să priceapă din ce cauză nu îi mai sunt date.

Un om poate să rupă cu obiceiurile și năravurile vieții de toate zilele cu tot dinadinsul - cum era cazul meu - sau în mod întâmplător, cum se întâmplă cu marinarii unei corăbii scufundate - și atunci se silește pe cât poate să uite. Dar trupul nu se lasă chiar așa de ușor strunit. El își amintește mereu. Obiceiurile întipăresc în adâncul ființei un sistem de acțiuni și de reacțiuni fizico-chimice care se cer satisfăcute. Aci începe conflictul. Nu cred că un om poate trăi fericit fără sunete, fără miros, fără pipăit, fără să audă glasuri - așa cum nu poate trăi fără calciu sau fără de fosfor. La aceste lipsuri mă gândeam când întrebuițam cuvântul « monotonie ».

Toate acestea le-am aflat la 80°08 latitudine sud. Era minunat să stai pe Barieră și să privești cerul și să te îmbeți cu o frumusețe pe care niciodată nu o vei stăpâni. În fața unei atări frumuseți mă simțeam înălțat deasupra lucrurilor pământești. Și era de asemenea îmbătător să ajungi la amăgirea unei desîncarnări intelectuale, să simți mintea plimbându-se prin spațiu tot așa de lin și de pașnic ca printre obiectele

cugetărilor zilnice. Trupul stătea neclintit, dar mintea era liberă. Puteam străbate Universul în spațiu și timp cu mobilitatea unei mașini născocite de Wells.

Simțurile stăteau izolate în negură și în tăcere; tot astfel și mintea, însă pe câtă vreme simțurile rămâne au pe locmintea se înălța cu agerimea șoimului. Din adâncul firii simțeam uneori dorința de a fi aruncat într'o trăire caldă și într'o viață de care îmi aminteam. De obicei, dorul pe care-l aveam nu era bine lămurit. Nu doream un singur lucru. Dar gândul mă tot ducea în jurul unor chipuri apropiate - de pildă vedeam familia mea, la ora mesei, auzeam voci într'o cameră la catul de jos, sau simțeam răcoreala ploii.

Lucruri mărunte, desigur, nu realități - dar imagini ale realității. Totuși, astfel de amintiri mă trezeau câte odată noaptea din somn. Și nu cu acel simțimânt de liniște și de înviorare pe care ți-l dau amintirile dragi: dar cu amărăciune și ca un fel de amenințare; apăreau ca niște chipuri desprinse dintr'o viață trecută - pierdută pe vecie. Astfel era dispoziția mea sufletească în acea noapte de Mai. Umblam pe Barieră cu gândurile acestea și liniștea aceea radioasă pe care mi-o făurisem în timpul după amiezii se năruia cu totul, ca un foc de artificii.

Cu toate acestea, urmăream mai departe disciplina pe care mi-a impusesem. Sau poate că vorba disciplină nu este chiar potrivită; ceea ce făceam - sau încercam să fac - era să mă gândesc la lucruri sănătoase și plăcute și să alung gândurile negre. Am ridicat un zid între mine și trecut în scopul de a încerca să mă mulțumesc cu ce aveam împrejurul meu. In

fiecare zi încercam planuri noi pentru ca orele să pară mai plăcute « Un mediu plăcut poate ține loc de fericire », spune Santayana. Împrejurările în care mă găseam erau din capul locului pline de greutate și de piedici, însă vedeam felul cum le-aș putea îmbunătăți. Am încercat să găsesc mai repede, să fac mai bine observațiile meteorologice și să-mi îndeplinesc toate datoriile cu socoteală. Scopul meu era să trag toate foloasele din fiecă clipă. Am prelungit plimbările, am citit mai mult și mi-am îndreptat gândurile spre lucruri obiective. Cu alte cuvinte, am încercat cu hotărâre să-mi văd de treburile mele.

Tot timpul stăteam îmbrăcat cu haine călduroase. În cabană, echipamentul meu obișnuit era alcătuit dintr'o cămașă de lână, pantaloni, și rufărie (de greutate potrivită); apoi: două perechi de ciorapi de lână (una groasă, iar cealaltă potrivită); o pereche de ghete de pânză (făcute în casă), cusute pe talpă de piele de vidră fără blană, căptușite cu pâslă groasă de câțiva centimetri și prinse în jurul gleznei cu niște curele de piele legate de talpă. Picioarele sunt cele mai expuse la frig. Se răcesc mai repede și se încălzesc mai greu ca orice altă parte din trup. Aceasta din cauză că circulația sângelui e mai înceată și pentru că frigul zăpezii pricinuiește condensare. Dar ghetele fiind cu câțiva centimetri mai lungi și cu o jumătate mai largi ca ghetele obișnuite, circulația se făcea mai ușor. Erau tot așa de gingașe ca niște saci de cartofi, dar îmi prindeau foarte bine. Când stăteam vreme îndelungată în frig, schimbam ciorapii și tălpile dinăuntru și le puneam să se usuce pe sobă. Tălpile dinăuntru erau acoperite cu o pojghiță de

gheață care nu apuca niciodată să se topească bine. Frigul nu era ceva nou pentru mine; știam că taina de a fi bine păzit de frig nu stă atât în cantitatea și în greutatea hainelor, cât în croiala și în calitatea lor, și mai ales în felul cum le porți și cum ai grijă de ele. Acum, după ce petrecusem o bucată bună de vreme la Postul Inaintat, puteam spune îndată, după o simplă privire spre termograf, cu ce haine trebuia să mă îmbrac ca să ies afară. Dacă era vorba de o observație grabnică, îmbrăcam o haină de pânză, mănuși și o scufă de lână pe care o trăgeam peste urechi. Dacă aveam de curățat zăpada cu lopata, puneam pe cap o cască, apoi îmbrăcam ciorapi impermeabili, încă o pereche de pantaloni și parka. Când mă plimbam, purtam o parka de lână sub hainele impermeabile, care de fapt nu sunt altceva decât o pereche de pantaloni și o bluză făcută din material de pânză obișnuită. Am simțit vântul trecând prin haine de lână groase de zece centimetri, pe câtă vreme hainele apărătoare de vânt subțiri ca foaia de hârtie, bine închise la glesne, la gât și la brâu cu șnururi și elastice, nu lasă să pătrundă vântul aproape de loc. Cea mai bună pânză nu trebuie să fie cu totul impermeabilă; trebuie să lase să pătrundă puțin aer pentru a împiedeca umezeala corpului de a se condensa. La 65° sub zero, purtam de obicei o mască. Era foarte simplă, făcută din sârmă acoperită cu pânză impermeabilă. Avea două crăpături, una pentru nas, și una pentru gură, și două deschizături la ochi. Aspiram prin nas și expiram prin gură; când se îngrămădea gheața produsă de respirația condensată, o ștergeam cu mânușile. Pe zilele friguroase - când aveam de stat afară mai bine de două

ceasuri, purtam echipamentul de blană: pantaloni, parka, cizme și mănuși de blană; erau făcute din piele de ren, cea mai ușoară dintre blănuri. Astfel înfofolit, puteam să umblu în mediul acela neprietenos din jurul meu tot așa de bine păzit ca un scafandru în fundul mării.

În luna Mai, ca și în April, pot spune că niciodată n'am stat de geaba. Cu toată monotonia nopții care se lăsa încetul cu încetul, viața mea era oricum - numai leneșă nu. Eram « inspector al furtunilor de zăpadă și al aurorei boreale », « paznic de noapte » și părinte-duhovnic mie însumi. Se întâmpla mereu câte ceva nou, fie în bine, fie în rău. De pildă convorbirile din zilele de marți cu Mica Americă fuseseră șterse depe program spre a economisi gazolina; în schimb, celelalte convorbiri erau de două ori mai plăcute. Primeam întotdeauna și o veste dela familie într'un alfabet cunoscut numai de noi pe care Dyer îl citea cu amabilitatea sa obișnuită: « A, ca Arthur; L, ca lebăda; T, ca tavan ». Parcă-l aud, cum silabisea. Alteori primeam mesagii dela prieteni. Unul îmi veni din partea vechiului meu prieten, Franklin D. Roosevelt, din Casa Albă, spunându-mi că speră « că noaptea nu e prea întunecoasă și nici vântul prea puternic pentru a mă împiedeca de a face o mică plimbare ». Aproape mereu, Poulter, sau Rawson, care se vindecase, sau Siple, Noville ori Haines, ori Innes-Taylor intrau și ei în vorbă discutând planuri și probleme de expediții.

Când câștigam într'o direcție mi se părea că pierd într'alta. Tocmai când începusem să mă bucur că am dobândit oarecare îndemânare în meseria de meteorologist, termograful de afară

începu să se răzvrătească. Ca printr'un vicleșug drăcesc, instrumentul se umplu de gheață peste tot, pe foaie, pe peniță, pe tobă și chiar pe roțițe. Pentru întâia dată, am adus instrumentul în cabană, ca să schimb foaia și ca să-l pun la punct; dar schimbarea de temperatură îl opri pe loc. Nu-mi rămânea altceva de făcut, decât de a-l duce în tunel și de a-l drege acolo, în frig. Nu aveam altă protecție pentru mâini decât cea a mânușilor de mătase și mi-a fost foarte greu să potrivesc regulatorul de viteze, care desigur nu a fost născocit decât pentru a necăji pe meteorologiști.

Astfel, chiar în inima Barierei lui Ross, un om singur poate găsi destule îndeletniciri. Scriam în jurnal:...« Azi am câștigat două partide de Canfield - nemai pomenit! - De altfel, n'am jucat decât două ». - Pe urmă: « ... Unul din discurile care îmi place mai mult este « Home on the Range ». E al doilea cântec pe care am învățat să-i cânt, în viața mea (Celălalt este: « Carry me back to old Virginny ») și chiar pe acesta nu am îndrăznit să-l cânt decât în carlinga avionului, unde nu mă putea auzi nimeni. Astă seară am cântat spălând vasele. Singurătatea nu mi-a împlânzit vocea, dar am petrecut de minune. O seară de gală, cum s'ar spune ». Jurnalul devenea mai mult decât o simplă însemnare; devenea un mijloc de a gândi cu glas tare. Era un fel plăcut de a petrece ultimul ceas al serii și îmi ajuta ca să-mi definesc bine filozofia. De pildă:

9 Mai.

« Am încercat cu hotărîre să îndepărtez gândurile negre care îmi vin seara după masă. Până azi am izbutit destul de

bine, dar acum sunt iar abătut. Bunul simț îmi spune că n'am niciun motiv ca să nu fiu fericit. Am înlăturat subiectele supărătoare mai ușor decât mă așteptam. Cred că am început să învăț cum să-mi păstrez echilibrul sufletesc. De aceea mă întreb dacă starea aceasta nu se datorește oare unor împrejurări fizice - cum ar fi de pildă emanațiile sobei, ale lanternei sau ale generatorului cu gazolină. Dacă ar fi așa, starea mea de echilibru sufletesc m'a ajutat, totuși, să îndepărtiez urmările otrăvirii.

Trebuie neapărat să văd limpede, căci dușmanul meu e foarte viclean. Asta nu înseamnă că am de gând să mă ocup numai de mine, sau să devin din cale afară de grav. Am fost destul de obiectiv până acuma. Dar dacă este ceva care mă otrăvește pe nesimțite, sau care face rău trupului, cum voi mai putea păstra liniștea sufletească? Unele alimente au o înrâurire rea asupra organismului. Întrebarea este, în ce măsură se poate înlătura răul prin faptul de a-l disprețui, sau chiar de a-l nega? Să presupunem că desordinea este fiziologică și că e adânc ascunsă în organism. Să presupunem că vine din hrana proastă, ori dela gazele sobei. Ce împotrivire mai poate aduce mintea, dacă ea însăși este atinsă?

S'ar putea ca ceva să-mi dăuneze trupului - și cu să exagerez reacția - printr'o emoție negativă subconștientă. Atunci trupul îmi este bolnav, și sufletul la fel, și trebuie să rup un cerc vicios. Oare trupul și sufletul trăiesc despărțiți, pe două linii paralele? Este fizicul în mare parte sufletesc, ori este sufletul în mare parte fizic? În ce măsură controlează sufletul reacțiile trupului? De fart, cât de mare este distanța

dintre trup și suflet? Trupul răspunde și el de suflet? — dar nu e mai firesc și mai bine să admit că sufletul are răspunderea trupului? Creierul face parte din trup - dar nu sunt conștient de creierul meu. Sufletul pare a fi adevăratul « Eu » ...

Care este deci? Sufletul, trupul, ori amândouă? E de cea mai mare însemnătate să aflu adevărul. Afară de durerea ușoară la ochi și de faptul că plămânii îmi sunt foarte sensibili la frig, nu simt nicio stricăciune fizică. Hrana, sunt sigur, n'are nimic de a face cu starea mea sufletească. Gazele dela sobă sunt un punct de întrebare. Durerile de ochi și de cap încep scara, după ce a ars soba un timp îndelungat. Și uneori aerul din tunel este îmbâcsit, când a funcționat mai multă vreme mașina cu gazolină, după o convorbire prin radio. Dar nu-mi vine să cred că gazele sobei sau ale aparatului cu gazolină să fie într'adevăr dăunătoare. Ventilația pare să se facă bine, atâta vreme cât îndepărtez regulat gheața din burlane ».

Imi amintesc cum, după ce am scris aceste rânduri, m'am sculat și am cercetat soba. M'am plimbat în jurul ei, privind-o cu deamănuntul ca pe un prieten de care ai motive să te îndoiești. Dar cred că nu arătam prea grav: Soba era mai degrabă caraghioasă decât amenințătoare! În clipa aceea își îndeplinea umila sarcină de a încălzi oala cu apă în care îmi înmuiasem rufe. Chiar șuieratul ușor al burlanului părea nevătămător și contrastul între micimea sobei - care îmi venea până deasupra genunchilor, și lungimea burlanului, era lucrul cel mai hazliu ce se putea vedea. Singurele cusururi pe care le zăream erau în număr de două. Unul era tendința sobei de a stropi și de a răbufni de câte ori puneam zăpadă

în lighian ca s'o topesc. Și al doilea era tendința țevii de a se umplea cu gheață, iar pe urmă, când se topea, de a o lăsa să curgă jos, drept în sobă. Făcusem din vreme o gaură în partea îndoită a țevii, în așa fel încât să pot prinde apa într'un lighean înainte ca să pice în sobă; dacă va fi nevoie, voi face o legătură în formă de V.

Afară de aceasta, nu-mi venea în gând nicio schimbare însemnată dc făcut. Țevile de ventilație trăgeau bine, având în vedere în ce împrejurări neobișnuite se găseau. Aveam aer din belșug. În timpul zilei crăpam din când în când ușa. Când se făcea prea frig în odaie, și când începea să mă ardă nasul, o închideam la loc. Pentru a face camera mai atrăgătoare am botezat unul din colțuri « Palm Beach » și pe celălalt « Malibu ». Dar cu ușa întredeschisă nu mă simțeam prea bine în niciunul din aceste colțuri, dacă nu îmbrăcam pantalonii de blană. Într' adevăr, în mai multe rânduri, paharul de apă pe care l-am pus lângă aparatul de radio la începutul unei convorbiri, a înghețat înainte ca să am vreme să-l beau.

Precum o povestește jurnalul, eram împăcat cu gândul că regimul meu alimentar cuprindea destule vitamine. Făcusem două găurele noi la cingătoare și mă gândeam că desigur va trebui să mai fac încă una până la sfârșitul lunii. Cu toate că citisem un studiu despre Dietetică - și mai ales, despre vitamine, în legătură cu aprovizionarea expedițiilor, - m'am hotărât - ca să fiu mai sigur - să iau și părerea unei cărți numită « Dietetica nouă », un dar dela prietenul meu John H. Kellog. La început nu am găsit-o nicăiri; în cele din urmă, l-am rugat prin radio pe Dyer să trimeată pe cineva să-l întrebe

pe Siple unde a pus cartea. Zece minute mai târziu, Siple trimise vorbă că ea se găsește într'o cutie din verandă. Și acolo am găsit-o.

Am citit cartea la repezeală și mi-a confirmat ceea ce știam dinainte, anume că regimul meu era cât se poate de bine chibzuit. Ca să fiu și mai sigur, am rugat pe cei din Mica Americă să afle părerea unui laborator de alimente bine cunoscut din Rochester, New- York. Experții răspunseseră că regimul era bun, în toate privințele.

11 Mai, ora 12: 15 a. m.

E târziu, dar chiar acum am făcut o experiență pe care vreau să mi-o amintesc. Înainte de ora 12 noaptea m'am urcat sus ca să privesc încă odată aurora boreală, dar n'am găsit decât o licărire pe zare, întinzându-se dinspre miazănoapte spre miazănoapte-răsărit. Am cântat la gramofon, în așteptarea orei douăsprezece. Cântam unul din discurile cu Simfonia 5-a de Beethoven. Noaptea era senină și liniștită. Am lăsat ușa cabanei și ușa-oblon deschise. Stăteam acolo în întuneric, privind la una din constelațiile mele favorite, care era mai strălucitoare ca oricând.

Deodată am avut iluzia că ceea ce vedeam era același lucru cu ceea ce auzeam, atât de desăvârșit se îmbina muzica cu priveliștea care se desfășura pe cer. Pe când sunetele se umflau, aurora depe zare se înviora, prindea viață, se prefăcea în arcuri și în raze strălucitoare, acoperind cerul cu falnica lor măreție.

Muzica și cu noaptea nu mai făceau decât una; și mi-a venit gândul că toată frumusețea firii era una și că se trăgea din

aceeași obârșie. M'am gândit la o faptă nobilă și înaltă care era de aceeași esență cu muzica și cu aurora de pe cer.

Ora 10 p. m.

Singurătatea este un laborator din cele mai bune pentru a-ți da seama până la ce punct obiceiurile noastre și felul nostru de a ne purta sunt în strânsă legătură cu ceilalți. Felul meu de a mânca e groaznic; în privința aceasta am dat înapoi cu sute de ani. De fapt, nu mai știu deloc să mă port. Dacă îmi vine pofta să mănânc cu mâinile, sau din cratiță, sau stând în picioare, sau cum îmi vine mai ușor, o fac liniștit. Mâncarea ce rămâne o arunc în găleată, lângă picioare. Nu văd de ce n'aș face-o. E un fel foarte plăcut de a mânca; îmi amintesc de a fi citit odată în Epicur, că un om care trăiește singur duce o viață de lup.

Când stai singur nu mai simți nevoia de a arăta în afară tot ce simți înăuntru. Nu prea am obiceiul să înjur, cu toate că la început eram gata să mă supăr pentru orice fleac care mă scotea din sărite. Nu pot spune că s'a făcut mai cald ca la început, când mă cațăr sus pe stâlpul anemometrului; dar muncesc și pățimesc în tăcere, știind că noaptea este nemărginită și că nu pot jicni pe nimeni altul decât pe mine însumi.

Voia bună nu m'a părăsit, dar singurele izvoare de veselie pe care le am sunt cărțile, sau eu însumi; dealtfel am foarte puțin timp pentru a citi. Azi când am intrat în cabană cu ligheanul de apă într'o mână și cu lanterna în cealaltă, am așezat lanterna pe sobă și am agățat ligheanul în cui; am râs de mine; dar acum râd în sinea. mea și îmi pare că am uitat

cum se râde tare. Aceasta mă face să gândesc că râsul este mai înainte de toate o plăcere care trebuie împărtășită.

Am descoperit, de asemenea, că neputând schimba o vorbă cu nimeni în jurul meu, îmi vine cu mult mai greu să gândesc cu cuvinte. Uneori, în timpul plimbării, vorbesc tare și mă ascult vorbind, dar cuvintele sună goale și străine. Azi de pildă mă gândeam la înrăurirea pe care o are lipsa de schimbare în viața mea; dar mi-e peste putință să descriu ceea ce gândeam: vedeam deosebirea dintre viața mea de aci și o viață obișnuită, însă nu găseam cuvintele potrivite ca să-mi lămuresc gândul. Aceasta s'ar putea datori faptului că trăind o viață sufletească mai adâncă, nu mai am nevoie să o definesc, deoarece simțurile au o intuiție desăvârșită.

Nu mi-am tăiat părul de luni de zile. L-am lăsat să crească pentru că îmi acoperă ceafa și îmi ține cald. Mă rad odată pe săptămână; am descoperit că barba este un chin fără de pereche, fără să mai socotim faptul că îngheață cu cea mai mare ușurință din cauza aburilor respirației. Privindu-mă în oglindă azi dimineață, am mai descoperit că un bărbat care n'are femei în jurul lui este lipsit de orice vanitate; obrații îmi sunt degerați și nasul îmi este roșu și umflat. Felul cum arăt nu mă supără de fel; ceea ce importă este felul cum mă simt. Totuși m'am păstrat curat, tot așa de curat ca la mine acasă. Dar curățenia nu are nimic de a face cu vanitatea. Îmi este plăcut să fiu curat și să-mi fac baia de seară, și mi-e foarte neplăcut să port rufe prea murdare.

Am încercat să studiez înrăurirea singurătății asupra omului. Precum am spus, îmi vine greu să aștern cuvinte pe

hârtie. Simt numai lipsa unor lucruri și prisosința altora. În viața civilizată, petrecerile și schimbările treceau aproape neobservate, și de abia acum îmi dau seama că își aveau și ele rostul lor; îmi lipsesc unele lucruri mai mult decât aș fi crezut. De pildă, nu mi-ar părea rău să fiu înjurat din când în când! Aceasta este desigur latura virginiană a firii mele.

12 Mai.

Tăcerea care domnește în locul acesta este adâncă și temeinică. E mai reală chiar decât crăpăturile depe Barieră și decât cutremurele datorite prăvălirii zăpezilor.

Tăcerea pare că se strecoară, că năvălește și că face parte din acea monotonie cu neputință de descris, în același fel ca frigul, ca întunericul și ca zgomotul neîncetat al aparatelor. Monotonia umple aerul cu statornicia sa, stă în fața mea la masă și mă însoțește noaptea în pat. Aceasta. este culmea lipsei de timp. Deseori mă simt înălțat sufletește, dar alteori mă apucă o sete de schimbare - aș dori să văd un copac, o stâncă, o mână de pământ, să aud zgomotul sirenelor, sau orice ar fi, care să facă parte dintr' o lume în mișcare și în viață.

Dar nu-mi îngădui să mă simt nefericit. Incercarea pe care o fac e măreață. Tristețea care îmi venea seara după masă, - poate fiindcă atunci e ora la care suntem obișnuiți să avem prieteni în jurul nostru - acum nu o mai simt. De asemenea, mi-am reluat obiceiul de a mă scula la timp, care mi-a revenit tot așa de misterios precum mă părăsise. De două săptămâni încoace mă trezesc în fiecare dimineață cam cu cinci minute în jurul orei pe care am hotărît-o.

Am început să fiu foarte distrat. Ieri seară am pus zahăr în supă și astă seară am servit o lingură mare de mămăligă deadreptul pe masă, în locul unde trebuia să fie farfuria. Am cetit povești în reviste vechi englezești. Am început cu o serie de crime, dar să fiu al naibii dacă îmi mai amintesc o singură întâmplare! Nu mai îmi rămâne decât să încerc să citesc romane de dragoste - dar mi se pare așa de ciudat să mă gândesc că dincolo de orizont bucuriile vieții își urmează cursul. În orice caz, acesta este singurul continent unde n'a călcat niciun picior de femeie; n'aș putea spune că faptul acesta îl face mai plăcut. De fapt, goana spre altar care a urmat ultima mea expediție întărește oarecum ceea ce spuneam. Din cei patruzeci și unu de oameni care au fost cu mine în Mica Americă, treizeci erau holtei. Câțiva dintre ei s'au însurat cu cele dintâi fete pe care le-au întâlnit în Noua-Zelandă; cea mai mare parte din ceilalți s'au însurat numaidecât după întoarcerea lor în Statele Unite. Doi din ei erau în vârstă de 50 de ani. Foarte puțini dintre ei au rămas neînsurați și bănuiesc că nu a fost numai din vina lor.

16 Mai.

A trecut o săptămână dela ultima mea tristețe de după masa de seară. Nu vreau să par prea încrezut, dar cred că am învins.

17 Mai.

Am mai multă vreme liberă decât voi avea vreodată în viața mea. Mulțumită ordinei cu care îmi îndeplinesc datoriile, am vreme nemărginită pentru îndeletnicirile intelectuale. Pot, dacă vreau - să petrec mai multe ceasuri asupra unei

singure pagini dintr'o carte. Mă gândeam astăseară ce viață simplă și în același timp îmbelșugată duc aci; de fapt, singurul lucru care îmi lipsește este ispita.

În parte ca să mă distrez, am speculat asupra gândului de armonie. Dacă omul este, precum cred, o părțică din Univers și deoarece o armonie și o liniște desăvârșită însoțesc desfășurarea mișcărilor cosmice - de pildă: mișcarea electronilor și a protonilor alcătuiesc atomul, cea a planetelor, sistemul solar, cea a stelelor, galaxiile - atunci îmi vine gândul că mintea omenească ar trebui să lucreze în aceeași armonie.

Oricum ar fi, gândurile îmi vin mai ușor și mai limpede ca oricând.

Aceasta a fost o parte însemnată din viața mea; mi-am simțit sufletul plin de pace și legănat pe valurile romantice ale imaginației, ca un vapor care se lasă împins domol pe o mare liniștită.

Clipele de seninătate deplină sunt puține într'o viață de om, dar ele îl vor sprijini o viață întreagă. La Postul Înaintat mi-am găsit pacea lăuntrică pe care o căutam; ecourile acestei păci au răsunat încă mult timp. Căci atunci lumea întreagă mi s'a părut ca o poezie - acea poezie care este « emoția reamintită în clipele de liniște ».

Poate că acea parte a vieții mele să fi fost într'un fel repetarea copilăriei mele. Când m'am făcut mai mare, aveam obiceiul să mă furișez noaptea afară din casă și să mă îndrept spre Pădurile din Glass care sunt la o mică depărtare de casa noastră. În umbra adâncă din Valea Shenandoah, întunecul părea înfricoșător unui băiețel de vârsta mea; dar când mă

opream și ridicam privirea spre cer, mă cuprindea un simțimânt de bucurie și de pace deplină. Când eram copil, nu izbuteam să-mi dau seama de ce simțeam; și de altfel nici ca tânăr ofițer, când vegheam noaptea pe mare, și nici pe urmă, ca explorator, când priveam pentru întâia oară munți și țări întregi nevăzute până atunci de nimeni. Fără îndoială, era și ceva animal în acel sentiment; cuprindea și bucuria de a fi în viață, de a crește, de a nu mai avea teamă. Dar era mai mult decât atât. Era sentimentul identificării omului cu marile mișcări ale Universului, era poate o prețuire a soartei și așteptarea unei revelații.

MAI - II: LOVITURA

Luna Mai fu asemenea unei pietricele care se afundă încetul cu încetul în nisip, pe măsură ce înaintează marea. Zilele se iroseau pe nesimțite. Știrile, destul de rare, pe care le primeam dela Dyer, mi se păreau tot așa de îndepărtate și de străine ca unui locuitor al planetei Marte. Lumea mea era la adăpostul zdruncinărilor economice. La Postul Inaintat domneau alte legi. Dimineăța, când mă sculam, îmi era deajuns să spun: « Azi e ziua în care trebuie să schimb foaia barografului, sau: « azi e ziua când trebuie să umplu cazanul cu combustibil ». Noaptea se așeza deabinelea. In ziua de 17 Mai, cu o lună după plecarea soarelui, nu mai rămânea din amurg decât o dâră de lumină slabă care crăpa întunerecul. In zilele în care vântul sufla dela miazănoapte sau dela răsărit, Bariera se prefăcea într'o umbră uriașă acoperită cu vrafuri de nori așezați unul peste altul ... Astfel era noaptea polară, a cărei înfățișare funebră amintea Vârsta de Gheață. Totul era nemișcat; nu se zărea nimic. Eram în inima tăcerii.

Din adâncul întunerecului izbucni deodată frigul. In ziua de 19 Mai, pe când îmi făceam plimbarea obișnuită, temperatura coborî la 65° sub zero. Pentru întâia dată, încălțăminte pe care o purtam nu-și îndeplini datoria. Unul din tocuri se

rupse și fui nevoit să mă înapoiez la cabană ca să îmbrac cizmele din piele de ren. Mi-a fost foarte rău în ziua aceea. Aveam junghiuri în tot trupul, ca și cum aș fi fost gazat și, de fapt, eram; când am cercetat a doua zi de dimineață burlanele de ventilație, am descoperit că țeava din afară era astupată cu gheață și cea dinăuntru asemenea, pe mai mult de trei sferturi din ca. A doua zi era Duminecă 20 Mai. A fost ziua cea mai friguroasă din câte fusese până atunci. Termometrul minimal a coborât până la minus 72°; termograful din casă, care însemna întotdeauna câteva grade mai puțin decât cel din apărător, arăta 74° sub zero; cât despre instrumentul de afară, acesta se opri pe loc - uleiul, cerneala și glicerina fiind deopotrivă de înghețate. Când am aprins soba, aerul din rezervorul cu combustibil s'a dilatat cu atâta putere încât uleiul a țâșnit jur împrejur. Ca să apăr rezervorul împotriva acestor diferențe de temperatură, l-am acoperit cu perna de cauciuc, care, dintr'o fericită greșală, se strecurase printre lucrurile mele. La lumina lămpii, aburii care ieșeau din sobă și din țeava ventilatorului păreau că ies din două motoare puternice. Imi chinuiam degetele pe termograf și mi-au trebuit ceasuri până să-l potrivesc. Combustibilul nu voia cu niciun chip să curgă din butoaie; a trebuit să aduc unul din ele în cabană și să-l încălzesc lângă sobă. Toată ziua am pus să ardă în tunel două sobe Primus.

Duminecă am avut o convorbire prin radio; m'am chinuit un ceas ca să prind legătura; degetele îmi erau așa de înghețate de frig încât, în clipa când am prins Mica Americă, deabia mai puteam învârti cheia. « Trimite pe Haines la aparat », fu

prima mea cerere. În timp ce Hutcheson alerga prin tunelurile Miceii Americii în căutarea șefului meteorologist, m'am întreținut puțin cu Charlie Murphy. Nu erau decât 60° sub zero acolo. « Aci 72° sub zero », spusei eu. « Să le stăpânești sănătos! » fu răspunsul.

Apoi, vocea veselă a lui Bill Haines răsună în receptor.

În povestii întâmplarea cu termograful. « Același lucru ni s'a întâmplat și nouă. Se datorește desigur uleiului înghețat. Aș fi de părere să-l aduci în casă și să-l bagi în gazolină, ca să înlături orice urmă de ulei. Apoi, să-l clătești în eter. Cât despre cerneală, n'ar fi rău să-i mai adaugi puțină glicerină ». Bill era bine dispus. « Urmează-mi pilda, Amirale. În viața mea n'am avut o singură neplăcere cu instrumentele; taina este să ai un asistent ambițios și ascultător! ». Mă pufni râsul, pentru că știam, din prima expediție, prin câte a trebuit să treacă Grimmlinger, meteorologistul junior. Bill stătea liniștit cu spatele la sobă și căuta să-l convingă pe Grimmlinger cu cuvinte microase că datoria lui era să iasă afară în plină vijelie ca să înfigă un stâlp în zăpadă. Sau, altă dată, tânărul meteorologist stătea într-o groapă adâncă încercând să manevreze un teodolit și de acolo, pe jumătate înghețat, transmitea prin telefon lui Bill, confortabil așezat la gura sobei, iuțea și direcția vânturilor. În ziua aceea am dorit și eu să am un asistent care să se cațere sus pe anemometru, în locul meu. Poleiul adunat pe treptele de oțel îmi îngheța tălpile cizmelor de blană și frigul mă străbătea până la oase. Îmi auzeam respirația troznind în aer și plămânii care îmi erau dinainte înghețați, păreau că se chircesc de câte ori răsuflam.

Aurora avusese rareori o strălucire mai minunată. Ceasuri dearândul a luminat cerul, ca într'un basm. Din când în când, cutremurele de pe Barieră făceau un zgomot de detunătură. Limba îmi era umflată și mă ustura de atâta ceai fierbinte cât înghițisem, iar vârful nasului îmi era umflat de frig. Eram sigur că un vânt puternic va izbucni din acest ger liniștit; m'am urcat sus pe acoperiș, am cărat bidoane de apă și le-am vărsat dealungul acoperișului. Apa îngheța pe măsură ce o vărsam. Gheața aceasta aleătuia ca un fel de pavăză peste zăpada îngrămădită.

La miezul nopții, când m'am urcat sus pentru observația aurorală, în clipa în care treceam umerii prin ușa-oblon mi s'a tăiat respirația. Mi-am umflat plămânii, dar n'am simțit pătrunzând niciun pic de aer. Uimit și chiar puțin speriat, am coborât jos în cabană și am respirat adânc, apoi, oarecum îngrijorat și cu băgare de seamă, am urcat iar sus. Același lucru se întâmplă din nou: în clipa în care dădeam de aer, mi se tăia respirația. Imi dădui seama care era cauza: un vânt ușor se ridicase dela răsărit; și când îmi sufla în obraz îmi tăia respirația. M'am întors la o parte și am respirat în mânășă; astfel am putut să-mi isprăvesc observația. Înainte de a coborî, am făcut o experiență interesantă. Am așezat termometrul pe zăpadă și l-am lăsat acolo câteva clipe; am descoperit că temperatura depe sol era cu 5 grade mai coborâtă decât cea dela înălțimea instrumentelor. Pe urmă, pe când citeam în pat, mi-a înghețat un deget, cu toate că treceam tot timpul cartea dintr'o mână în alta, punând-o pe cea liberă la adăpost sub pătură.

Dinspre răsărit și din toiul frigului, izbucni vijelia. Sosi încetul cu încetul, ca și cum frigul ar fi atârnat prea greu, ca să poată fi urnit din loc dintr'o singură dată. În noaptea 21 Mai, barometrul începu să coboare. Când m'am urcat sus, noaptea era neagră ca cerneala; tensiunea vântului precum și învălmășeala pe cer a norilor întunecoși arătau că un nou centru de furtună se pregătea. A doua zi de dimineață, fericit de a fi găsit un pretext pontru a nu ieși pe Barieră, am lucrat o bucată bună de vreme în tunelul de rezervă la lumina unei lumânări roșii, înfiptă într'o firidă de zăpadă. În ziua aceea am săpat cam vreo șase metri și jumătate, distanță pe care n'am mai depășit-o niciodată. Apoi m'am așezat pe o ladă și am privit lumânarea roșie care se desprindea așa de frumos pe albul neprihănit al zăpezii. În curând auzii cupele anemometrului care începeau să se clatine mai tare. Dându-mi seama că vântul se întetea, m'am urcat sus, să văd dacă toate sunt în regulă. E foarte ciudat să privești la începutul unei vijelii pe Barieră. Mai întâi începe vântul. Apoi Bariera se deșteaptă din toropeală; și suprafața ei, care până mai adineaori părea tare și lucioasă ca metalul, vezi că deodată începe să se miște ca o mare furtunoasă. Uneori când viscolește puternic, nori de zăpadă sunt împinși pe Barieră și aruncați în aer la înălțimi de zeci de metri. Alteori lucrurile se petrec mai domol. Simți că totul începe să alunece. Aerul începe să troznească din cauza cristalelor de gheață care sunt puși în mișcare. Foarte repede, cristalele încep să năvălească cu putere, ca marea, când se întinde fluxul și îți acoperă cu repeziciune întâi picioarele, apoi gleznele, apoi trupul și în sfârșit se urcă până la gât.

Mi s'a întâmplat să umblu pe vijelii atât de puternice, încât nu vedeam la un metru; în schimb, zăream stelele deasupra norilor de zăpadă. Spirale de fum învăluiau stâlpul anemometrului, când am isprăvit cu inspecția. Am controlat ușa-oblon și, ca un marinar care se pregătește de vreme rea și care știe că vaporul lui e bine pregătit, am coborât în cabană ca să aștept sfârșitul furtunii. Acolo în adăpost, sub coaja Barierei, viscolul nu mă putea răzbi; totuși zgomotul se auzea. Vântul șuiera prin ventilatoare și scutura burlanul sobei cu atâta putere, încât am crezut că era gata să-l smulgă din loc; pe acoperiș se auzeau lovituri ca de ciocan și aerul din cabană era aspirat de puterea vântului. Un curent se strecurase prin tuneluri și în cabană. Lumânările clipiră și se stinseră. Nu mai ardea decât lanterna de furtună.

Chiar așa nu-mi dădui seama de grozava deslănțuire a elementelor până în clipa când mă urcai sus pentru observația meteorologică. Când am deschis ușa-oblon, vântul m'a împins cu puterea unui perete mișcător. Intre oblon și termograful de afară erau numai câțiva pași - dar mi se păru că erau kilometri. Vântul azvârlea zăpada peste mine și mă luptam cu el ca împotriva valurilor. Nicio noapte nu mi s'a părut mai întunecoasă. Raza lămpii de buzunar înghețase pe loc; nu-mi puteam vedea mâna în fața ochilor. Hainele îmi erau împietrite de zăpadă când am coborât jos în cabană. Am avut simțământul că se întâmplase ceva în lipsa mea, însă nu-mi dădeam seama ce. Era mult mai frig ca înainte. Focul se stinsese, cu toate că rezervorul cu combustibil era încă pe jumătate plin. M'am gândit că, pe semne, întorsesem din greșală

maneta, înainte de a ieși afară; dar când am aprins un chibrit în fața țevii, curentul îl stinse numaidecât. Vântul, desigur, oprise focul. L-am aprins din nou și l-am supravegheat.

Furtuna se prefăcu în vijelie. Zgomotul antenei de radio și bătaia sârmelor dela anemometru îmi aminteau zgomotul furtunei în catarguri și în pânzenc corăbiilor. Penița care arăta direcția vânturilor încremenisc pe foaie; desigur că din cauza zăpezii adunate se făcuse un scurt-circuit pe contactele electrice. Mi-am dat seama că nu era nimic de făcut și am lăsat instrumentul în pace. Mai sunt și alte feluri de a afla direcția vânturilor; am legat o batistă în vârful unei prăjini de bambu, și am strecurat-o afară prin ventilator; cu ajutorul unei lămpi, puteam vedea în ce direcție flutură batista. Am făcut treaba aceasta la fiecare ceas, însemnând toate schimbările de direcție pe o foaie de hârtie. Pe la ora 2 dimineața, mi s'a urît cu aceste observații prin periscop. Dacă aveam de gând să mă culc și în același timp să păstrez legăturile cu meteorologia, nu-mi rămânea altceva de făcut decât de a curăța punctele de contact.

Viscolea puternic. Bariera părea zdruncinată din temelie și era atâta zgomot de parcă stătea să se năruie lumea întreagă. Deabia am putut împinge ușa-oblon. În clipa când am deschis-o, am fost orbit de zăpada. Am ieșit afară târîș, agățându-mă de clanța ușei, ca să-mi asigur mișcările. Apoi am trântit ușa la loc, nedorind să-mi văd locuința umplută cu zăpadă. Nu se zărea nimic. Mii de zobi de gheață mă biciuiau pe obraz; nu puteam nici măcar să răsufli, fiindcă zăpada îmi astupase gura și nările. M'am târît deabușilea până, la anemometru,

de teamă să nu fiu azvârlit jos; o singură greșală, și eram pierdut.

Am găsit cu ușurință stâlpul, după ce, e drept, m'am lovit de el la cap. Am izbutit să mă cațăr sus, cu toate că mii de stafii trăgeau de mine și-mi băgau degetele în ochi. Dar n'am putut face nimic. Pe măsură ce curățam punctele de contact, zăpada le acoperea din nou; afară de aceasta, cupele se învâneau așa de repede încât aș fi putut să-mi las acolo câteva degete. Când am coborât, m'am simțit deodată azvârlit în aer, fără să am putința să-mi stăpânesc mișcările. Ușa-oblon era cu totul îngropată în zăpadă când am regăsit-o, după ce am zgâriat zăpada în câteva locuri cu mânușile mele îmblănite. Am tras de mâner, întâi cu o mână, apoi cu amândouă. Nu se clintea. « Na-ți-o bună », mă gândii. Se vede că zăpada o fi înțepenit colțurile. M'am așezat alături de oblon, mi-am adunat puterile și am tras cât am putut de tare. Ar fi fost tot așa de ușor să încerc să mișc Bariera din loc.

Mărturisesc că mă apucă groaza. Sângele rece mă părăsi.

M'am năpustit ca un nebun pe acel metru pătrat de lemn și l-am lovit cu pumnii, cu nădejdea de a deslipi zăpada înghețată; apoi m'am culcat pe burtă și am tras de mâner până ce mi-au înțepenit brațele de frig și de oboseală. Atunci, vârandu-mi capul între coate, am repetat de zeci de ori. «Ce tâmpit, vai, ce tâmpit am fost! ». Săptămâni dearândul m'am apărât împotriva primejdiei de a nu rămâne închis în cabană; și acum eram închis în afară; nu mi se putea întâmpla nimic mai rău. Mai ales că sub hainele apărătoare de vânt n'aveam pe mine decât pantalonii și o scurteică de lână. La

două picioare sub mine se găseau adăpostul, merindele, căldura, instrumentele, toate mijloacele de a mă păstra în viață. Toate acestea erau alături, dar eu eram fără putere ca să le ating.

În regiunea Antarctică, vijelia are ceva sălbatec și aproape de neînchipuit. Nu se poate măsura după însemnările anemometrului. E cu totul altceva decât o furtună puternică; e un zid care înaintează și care te bate ca un uragan. Toată masa aceea se abate asupra ta ca asupra unui dușman. Nu mai ești decât un lucru de nimic care se târleşte pe o lume zdruncinată din temelii; nu mai auzi, nu mai vezi nimic și deabia te mai poți mișca. Plămânii se străduiesc să aspire aerul și creierul parcă îți este zdruncinat. Nimic pe lume nu-l face pe om să se simtă mai părăsit și mai singur.

Pe jumătate Înghețat, m'am târît spre unul din ventilatoare, la câțiva pași de oblon. Am simțit prin mânuși un lucru rotund și lunguiet. Era țeava ventilatorului. Am apucat-o între mâini și m'am apropiat. Nu știu prin ce instinct am îngenunchiat și mi-am lipit obrazul de deschizătură. Nu se zărea nimic în odaie, dar o pată de lumină licărea pe podea și puțină căldură se ridică până la mine; tot stând în genunchi am întors spatele spre vânt și m'am gândit ce măsuri aş putea lua. Imi trecu prin gând să sparg ferestrele din acoperiș, dar erau la o adâncime de o jumătate de metru sub zăpadă, și mai erau și întărite cu sârmă pe deasupra. De-aș avea cel puțin cu ce să sap, aş putea întâi scoate zăpada și apoi sparge ferăstruicele cu picioarele. Mă gândii că aş putea folosi țeava ca să sap cu ea; dar era bine înțepenită; trasei din răsputeri,

fără niciun folos; pierdusem orice noțiune a timpului și mă apucă desnădejdea la gândul că totul era zadarnic. Deodată îmi amintii de lopată. Cu o săptămână înainte, după ce curățisem ultima ninsoare căzută, înfipsesem lopata în zăpadă, cu mânerul în sus. În lopată stătea scăparea. Dur cum s'o găesc pe viscolul acela cumplit?

M'am culcat pe zăpadă și ținând burlanul în mână am început să bat aerul cu picioarele, dar n'am întâmpinat nimic. Apoi m'am târît spre ușă, m'am agățat de colțurile oblonului și am început iar să dau din picioare. Dar tot nimic. Nu voiam să dau drumul până nu găseam alt lucru de care să mă pot agăța. Picioarul mi se izbi de cealaltă țevă de ventilație; mă agățai de această nouă proptea și de acolo repetai loviturile cu picioarele. De data asta mă lovii cu glesna de ceva tare. Când simții și recunoscui lopata, îmi veni s'o îmbrățișez!

Am luat în brațe obiectul binecuvântat și m'am înapoiat spre ușa oblon. Coada lopeții era destul de îngustă, ca s'o pot strecura în mânerul de lemn cu care se deschidea ușa. M'am ajutat cu ambele mâini, dar n'aveam destulă putere. M'am culcat iar pe pânțe și am căutat să împing și cu umerii; oblonul se deschise și mă rostogolii drept în cabană. Când am dat de lumină și de căldură n'am avut decât un singur gând: « Ce minune! Ce minune desăvârșită! ».

Ceasornicul meu de mână se opri. Cronometrele îmi arătară că stătusem afară un ceas. Soba se stinsese din nou, dar n'am mai aprins-o. Era destulă căldură în cabană ca să mă pot desbrăca. Eram frânt de oboseală; tot ce mai puteam face,

era să mă arunc în pat. La început n'am putut să adorm. Vijelia făcea un zgomot îngrozitor deasupra mea; și mă gândeam tot timpul la ce s'ar fi putut întâmpla dacă nu găseam lopata. Cred că aş mai fi luptat. Sau poate că nu. Sunt și feluri mai groaznice de a muri decât cel de a muri îngheţat. Toropeala și liniştea care pătrund întreaga fiinţă când încetezi de a mai auzi vuietul vijeliei, fac poate ca moartea să pară uşoară.

A doua zi de dimineaţă, când m'am sculat, vântul nu se potolise încă, dar sufla cu mai puţină tărie. M'am îmbrăcat la lumina galbenă a lanternei de furtună, tremurând și pătruns de frig până la oase. Hainele întărite de gheaţă zăceau grămadă pe podea, așa cum le lăsasem cu câteva ceasuri mai devreme; când le-am îmbrăcat, trosneau ca hârtia. M'am urcat sus pe scară cu gândul că desigur voi găsi iar uşa înţepenită; astfel că nu m'a prins mirarea, văzând că nu mă înşelasem. Inarmat cu lopata, fierăstrăul, frânghia și lanterna, m'am îndreptat spre capătul tunelului de rezervă. Nu mi-a trebuit mult ca să fac o gaură în acoperiş, care, în locul acela nu avea decât 60 cm grosime.

Înainte de a părăsi tunelul, am înfipt în acoperiş un băţ gros de care am legat capătul frânghiei, iar celălalt capăt mi l-am înnodat în jurul mijlocului; apoi m'am suit pe nişte lăzi și am ajuns la suprafaţă. Ningeă încă tare, dar cu ajutorul lămpii se putea vedea cam la un metru. După câteva ocoluri am nimerit în sfârșit stâlpul anemometrului. Zăpada îngrămadită pe cupe era tare ca cimentul; am curăţat punctele de contact; a fost o treabă drăcească; însă trebuia s'o fac, fiindcă

zăpada îngreua cupele, înregistrarea nu mai era exactă. Dar când mă gândeam prin ce trecusem noaptea trecută, toate acestea mi se păreau nimica toată.

În ziua aceea nu mi-am făcut plimbarea obișnuită. Orice clipă de prisos trebuia folosită pentru a scoate zăpada din jurul cabanei. Din fericire, zăpada proaspă căzută nu era prea tare. O aruncam cu lopata în aer și vântul o împrăștia mai departe. Pe urmă, am astupat cu cutii de conserve deschizătura pe care o făcusem în tunel și am redeschis ușa-oblon. Lumina slabă care străbătuse norii la amiază nu se mai zărea și o umbră groasă plutea pe Barieră. Vântul se potolise, de asemenea și gerul. Temperatura se ridicase până la 10 grade sub zero. Puteam sta liniștit în pat. Am dormit ca un om care ar fi muncit o sută de ani.

Joi 24 Mai, a fost o căldură nemaipomenită. La ora 8 a. m. termometrul maximal arăta 2° deasupra lui zero. Ninge și vântul sufla dela răsărit, aducând cu el nori de zăpadă. Am întârziat cu o oră la convorbirea prin radio, fiindcă antena fusese doborâtă de vânt, fără să fi observat nimic. Am reparat-o la iuțeală și am legat-o între două prăjini. Dyer aștepta cu răbdare la celălalt capăt al firului. Imi spuse că deși semnalele mele erau slabe, se puteau totuși înțelege. Afară de pregătirile pe care trehuia să le fac pentru o transmisiune specială. n'aveam despre ce vorbi. La Mica Americă erau 25° deasupra lui zero și Bill Haines vesti oficial « un val de căldură ».

Am fost înștiințat că Mica Americă va emite sâmbătă un program special destinat târgului din Chicago, la care eram rugat să adaug și eu salutările mele. Hotărîrăm să silabisesc

în alfabetul Morse: « Salutări din capătul lumii »; Mica Americă urma să prindă mesagiul și să-l retransmită în America. Mi-am pregătit așadar conștiincios punctele și liniile și le-am studiat cu sfințenie. Sâmbăta următoare, Charlie Murphy mă înștiință că New- York nu mai dorea: « Salutări din capătul lumii », ci « O salutare antarctică ». « Cred, adăogă Charlie, că au de gând să prefacă cuvintele în focuri de artificiu ».

« Vai, săracii de ei ! » răspunsei eu.

« Bine zici », spuse Charlie! Dacă se apucă să silabisească transmisiunea d-tale, Dumnezeu știe ce o să iasă! Cred că Chicago va râde ca niciodată! ».

Cu inima tremurândă, ca un actor la prima lui scenă, stăteam așezat în așteptarea transmisiei. Când am auzit un glas spunând: « Acum vom încerca să facem legătura cu Amiralul Byrd », am apucat cheia și am început s'o învârtesc ca un nebun, dar fără niciun folos. Dyer îmi spuse câteva minute mai târziu că auzise deslușit, dar Chicago nu auzise nimic. « N'ai nicio grijă », adăogă Dyer, « focurile de artificii au pornit în orice caz! ».

Prevestirea lui Bill Haines despre « valul de căldură » nu era o glumă. În după amiaza aceea, termometrul s'a urcat la 18° deasupra lui zero - punct pe care nu l-a atins decât de două ori. Vântul care sufla dela răsărit, aducea pe Barieră aer cald dela oceanul îndepărtat. Din ziua aceea și până la sfârșitul lunii, temperatura cea mai rece n'a coborât niciodată sub -23°, și a stat aproape tot timpul deasupra lui zero - sau cu câteva grade sub zero. Ninge ușor și fără încetare, Bariera era cufundată în negură și numai la două săptămâni, când

luna își făcea ocolul său, se zărea pe cer o slabă lumină care crăpa vălurile de ceață ¹⁾.

25 Mai.

Azi e a șaiszeci și cincea zi de când sunt la Postul Înaintat și nu știu cum s'a întâmplat că am avut mai multă vreme liberă ca de obicei; astfel am avut prilejul să cuget asupra timpului petrecut aci, și asupra situației mele.

Sunt unele lucruri de care sunt foarte mulțumit. Mai întâi, datele meteorologice - cu toate că unele din ele sunt puțin stricate sau pătate - sunt în genere bine ținute. Al doilea, am învățat să mă apăr împotriva primejdiilor. Iar în al treilea rând, m'am deprins - mai ales sufletește - cu viața mea cea nouă. Mă simt în stare să lupt împotriva oricărui asalt care s'ar putea ivi din noaptea înconjurătoare. Una peste alta, privesc înainte cu plăcere zilele care îmi mai rămân de stat la Bază.

Cu toate că am slăbit de când sunt aci, mă simt bine.

Eram desigur puțin prea gras. Poate că emanațiile de gaze dela sobă să aibă ceva de aface cu slăbitul, dar totuși, mă apăr mai bine ca la început împotriva lor.

Am descoperit că viața de aci e mai înainte de toate o viață sufletească. Cugetarea mi-a devenit un fel de tovarășă. Totuși, singurătatea este și mai mare decât mi-aș fi închipuit-o. Simțul valorilor s'a schimbat și multor întrebări pe care mi le puneam, îmi pare că le-am găsit răspunsul. Imi dau seama

¹⁾ La drept vorbind, luna Mai nu a fost o lună călduroasă. Timp de 20 de zile au fost 40° sub zero, timp de 12 zile au fost 50° sub zero, timp de 3 zile 60° sub zero, și timp de două zile 70° sub zero.

ce este bun pentru mine, și ce este fără de folos. Chiar și noțiunea pe care o aveam despre reușită s'a schimbat. De curând, gândurile mele despre om și despre locul pe care îl are în Univers au luat cam întorsătura aceasta:

Să spunem, de pildă, că aş vedea pentru întâia dată un ceasornic; m'aş gândi îndată că acele se mişcă după un plan oarecare, bine orânduit, şi nicidecum la întâmplare. Mi se pare la fel de firesc să gundesc că orânduirea care domneşte în Univers nu poate fi datorită unei soarte oarbe. Toate acestea se pot exprima printr'un cuvânt: armonie. Cei care ştiu să vadă, văd pretutindeni semnele unei atot puternice Înțelepciuni.

Omenirea - sufletul meu mi-o spune - nu trăieşte în afară de marile desfăşurări cosmice şi nu e o întâmplare fără de rost. Ea face parte din Univers în aceeaşi măsură cu arborii, munţii, aurora boreală, sau stelele. Raţiunea îmi dă dreptate şi descoperirile ştiinţei - o văd bine - mă îndrumă în aceeaşi direcţie. Astfel, omul fiind o parte din Univers şi fiind supus legilor lui, nu văd de ce aceste legi nu ar opera tot aşa de bine pe tărâmul sufletesc, ca pe cel trupesc, - deoarece operaţia lor este vădită în procesele conştiinţei.

De aceea cred că ideile de *bine* şi de *rău* fiind produsul conştiinţei, au luat naştere şi ele în conformitate cu aceste legi. Conştiinţa este ca un mecanism care ne foloseşte ca să înţelegem aceste legi şi ca să le căutăm obârşia în înțelepciunea universală care le dă formă şi armonie.

Cred deci că aceste vechi idei de bine şi de rău sunt şi ele o manifestare a legilor cosmice.

Toate cele pe care omenirea le-a găsit bune și drepte sunt aducătoare de pace, de progres și armonie. Iar tot ce a fost găsit nedrept, a întârziat progresul și a dus la neînțelegere. Lucrurile bune și drepte îndeamnă la o purtare înțeleaptă, ca de pildă atunci când rațiunea se substituie forței sau libertății fără de frâu. Ce e nedrept duce la forță brută și la robie.

Dar pacea despre care vorbesc nu este pasivă. Ea trebuie câștigată. Pacea adevărată o dobândești prin luptă, efortare, disciplină, vlagă. Aceasta este și calea spre tăria sufletească. O pace leneșă duce pe om la sensualitate și trândăvie, care sunt o lipsă de armonie. Deseori trebuie să lupți ca să micșorezi discordia. Acesta este paradoxul.

Când un om desăvârșeste în sânul familiei lui o armonie deplină, atunci a dobândit pacea. Un popor alcătuit din astfel de oameni este un popor fericit. Și precum armonia unei stele în mișcare se arată prin ritm și prin grație, de asemenea armonia unei vieți de om se exprimă prin fericire; cred că acesta este cel mai mare har al omenirii.

Universul este un rezervor aproape neatins de valori și de semnificații, iar un om nu trebuie să-și piardă vloga pentru că nu-l poate măsura. Viața omului nu e decât o scânteie în timp, iar lucrurile mărunte țin un loc nesfârșit. De aceea nu putem vedea niciodată tabloul în întregime. Dar scopul - cel de a desăvârși armonia - îl vedem pretutindeni în Univers. Singurul fapt de a-l vedea și de a nu-l pierde din vedere, ne apropie de el.

În ziua de joi 31 Mai, ninsoarea tot nu se opri încă. Dimineața era întunecoasă și mohorâtă; temperatura cam de

5° deasupra lui zero. Pe calendar stătea scris: « Convorbire prin radio ».

Am început pregătirile. Am în fața mea mesagiile pe care le-am trimis în ziua aceea În Mica Americă.

Unul era către June, pilotul șef, iar celălalt către Rawson, navigatorul, amintindu-le să-și Întocmească planurile. Al treilea era către soția mea, pe care o rugam să vorbească cu secretara, Miss Mc. Kercher, și cu reprezentanții mei din Statele Unite, în vederea reducerii, daeă se poate, a cheltuelilor expediției.

Dyer primi mesagiile, apoi le reciti. Imi spuse că Poulter sosise și el în cabană ca să vorbească cu mine. Am avut o lungă convorbire cu el și cu Charlie Murphy, asupra operațiilor viitoare, și am fost în deosebi de solemn când le-am atras atenția asupra primejdiilor crăpăturilor pentru tractoare. După ce sfârșii cu Poulter, pusei la punct cu Charlie Murphy diferite lucruri, printre altele angajarea unui pilot pentru *Iacob Ruppert*, când se va întoarce în Mica Americă iarna viitoare. Vorbirăm timp de un ceas și jumătate. Dela pupitrul meu din cabană auzeam zgomotul mașinei din tunel- dar la un moment dat, nu știu din ce cauză, începu să meargă neregulat. « Așteaptă », silabisii eu lui Dyer, și o pornii spre tunel. cu lanterna În mână. Aerul era îmbâcsit cu gazele dela eșapament. M'am aplecat pe carburator și l-am zgâlțâit puțin-fără folos de altfel. Imi amintesc că m'am ridicat în sus. Acesta a fost ultimul meu act conștient. Apoi, m'am văzut în genunchi și sprijinit pe mâini; cu toată amețeala de care eram cuprins mi-am dat seama că aveam ceva foarte însemnat de făcut. Dar nu-mi aminteam ce; căzui jos, desnădăjduit. Nu știu câtă vreme am stat așa. Se poate ca frigul să mă fi trezit. Peste puțină

vreme, m'am înapoiat în cabană. Aparatul de radio se desprindea din umbră și deodată îmi amintii ce aveam de făcut. Am căutat cheia pe dibuite și am încercat să silabisesc cuvintele. Nu știu de am fost sau nu auzit, căci n'am avut puterea să duc receptorul la urechi.

Ceea ce a urmat rămâne învăluit în negură; nu pot deosebi ce a fost întâmplare adevărată, de ce a fost vis urît. Țin minte că eram culcat pe pat și că ascultam bătăia motorului din tunel, dându-mi deodată seama că dacă nu mă duc să-l opresc, voi muri asfixiat. M'am rostogolit afară din pat și m'am repezit la ușă. Eram așa de slăbit încât inima îmi bătea de se rupea. Dela ușa tunelului se zărea fumul cenușiu învolburându-se până la tavan; în partea de sus a tunelului fumul era atât de gros, încât nu se mai zărea firida unde stătea motorul.

Îmi amintesc că m'am lăsat jos pe genunchi spre a-mi apăra capul împotriva gazelor otrăvitoare. În orice caz eram în genunchi când am atins motorul și l-am putut închide. Intorcându-mă în odaie, n'am mai zărit nicio lumină; atunci mi-am amintit că singura lumină era cea dela radio care se aprindea când puneam motorul în mișcare. Din fericire lanterna era pe o ladă, unde o așezasem înainte de a da drumul la motor. Am luat-o, m'am târît la loc în cabană și am intrat în pat.

Ce s'a întâmplat apoi în această ultimă zi de Mai - aceasta o știu bine; o mare parte să se fi petrecut în închipuire? Se prea poate; o închipuire greoaie și obosită. Poate că într'adevăr m'am rostogolit afară din pat și că am încercat să schimb foile registrului; altfel cum mi-aș aminti să fi văzut rama de

sticlă pe podea, cândva după amiază? Dar ce a urmat - durerea de cap și de ochi, greața, bătaile inimii, iluzia de a fi o flacără subțire între două prăpăstii - toate acestea desigur că s'au petrecut în capul meu. Un singur lucru era adevărat; frigul, care îmi pătrundea prin mâini și prin picioare până la miezul trupului, amorțindu-mi-l treptat. Cel puțin cu frigul puteam lupta. Am apucat sacul de dormit și m'am strecurat înăuntru.

Bătaile instrumentelor m'au trezit din toropeală. Nu țineam minte dacă le învârtisem. Dar așa de tare e puterea obișnuinței, încât m'am gândit cu amărăciune că ar trebui învârtite și că foile ar trebui schimbate. Pe semne că am îndeplinit tot ce trebuia, deoarece a doua zi instrumentele mergeau ca de obicei; și datele păstrate la Biroul Meteorologic U. S. A. arată că foile au fost schimbate două ore mai târziu. Singurul lucru pe care mi-l amintesc bine este că m'am sculat și am crezut că am orbit. Aveam ochii deschiși, dar nu vedeam nimic. Apoi mi-am dat seama că eram în fața peretelui și că lanterna era stinsă; o licărire slabă se zărea pe o parte a sobei.

Nimic nu înspăimântă mai mult decât pierderea vederii. Nu voi uita niciodată groaza din vocea lui Floyd Bennet când l-am scos, groaznic mutilat, dintre rămășițele avionului prăbușit. « Sunt pierdut », îmi șopti. « Nu mai văd ». Toată fața îi era mânjită cu ulei; când l-am șters și când a văzut din nou, bucuria i-a prefăcut și i-a luminat toate trăsăturile feței.

E foarte dureros pentru mine să depăn amintirile decăderii mele fizice - acum mai ales, când tot ce privește Postul

Înaintat a intrat în umbra trecutului. E un subiect despre care nu-mi place să vorbesc, fiindcă despre suferință și despre dragoste nu se poate vorbi niciodată cum trebuie. Încă din tinerețe am fost de părere că suferințele și bolile sunt umilitoare și că trebuie tănuite. Dar tot timpul șederii mele la Postul Înaintat, am simțit urmările acestei întâmplări nefericite; și lupta împotriva singurului lucru despre care suntem siguri pe acest pământ a ținut prea mult loc în viața mea de atunci, pentru ca să o pot trece cu vederea.

Imi dau destul de bine seama de cele întâmplate, poate chiar prea bine. Totuși nu mă voi bizui numai pe amintirile mele. În zilele următoare am așternut pe hârtie - în măsura în care mi-a fost cu putință - tot ce știam și tot ce-mi aminteam. Instinctul îl împinge pe omul singur către creion și hârtie, ca și cum soarta lui i-ar cere dreptul să se afle tot, până la ultimul cuvânt.

Trecu și după amiaza; cu toate că ochii și tâmplele mă dureau tot așa de rău, faptul de a sta culcat în sacul de dormit mi-a liniștit puțin bătăile inimii. Treptat, treptat, mintea mi se luminează și încercai să reconstruiesc toate întâmplările dinaintea mersului meu în tunel. Țeava de eșapament desigur că se umpluse cu gheață, dând naștere gazelor otrăvitoare. Eram aproape sigur că era oxid de carbon. Felul cum am fost trântit la pământ dintrodă, lipsa oricărei sufocații înainte, apoi celelalte semne: dureri de cap, grețuri, dureri de ochi, valuri de căldură și de frig, toate acestea vedeau oxidul de carbon. Singurul lucru care m'a scăpat este faptul că am căzut la pământ. Oxidul de carbon ridicându-se deasupra solului,

aerul era curat la nivelul pământului și oxigenul care-mi pătrundea în sânge m'a înviorat.

Știam că scăpasem dela moarte, dar aceasta nu era decât primul pas: trebuia de aci înainte să mă pregătesc să înfrunt alte piedeci. Era vădit că mă găseam cu totul lipsit de ajutor cel puțin în clipele acelea. Cu greu am aprins lumânarea ce stătea pe laviță deasupra capului meu. Dacă o mișcare așa de ușoară putea să-mi răpună puțină putere pe care o mai aveam, ce sorți mai aveam să pot aduce din tunel combustibilul și hrana? Ce să mai vorbim de instrumente? Puteam trăi mai multe zile fără de hrană. Puteam suge zăpadă spre a-mi potoli setea. Dar, bolnav și slăbit cum eram, nu puteam trăi multă vreme fără de căldură și rezervorul cu combustibil trebuia umplut la trei zile odată. Imi era prea greu să cumpănesc toate acele greutăți; mi se întuneca mintea. Când m'am trezit și m'am uitat la ceas, era ora 7. Nu mai eram chiar așa de slab și muream de sete.

Am scos lampa din sacul de dormit și am proptit-o pe marginea patului, îndreptând raza de lumină spre sobă. Am lunecat afară din sac, rezemându-mă de pat. Valuri de amețeală m'au cuprins dela cap la picioare. Peste câteva clipe, am avut puterea să ating scaunul și să-l împing spre sobă. Mai era puțină apă în oală; am luat-o cu o cană. Primele înghițituri le-am vărsat; dar am băut înainte, până când am înghițit cam un pahar plin. Imi clănțăneau dinții; am pus mâinile în fața sobei; focul se stinsese - nu de mult - căci altfel apa ar fi înghețat. *Joi ... Joi ... ziua în care trebuie încărcat rezervorul ...* Rezervorul era gol, asemenea și lanterna; dacă voiam

să am lumină și căldură, trebuia să le umplu numaidecât pe amândouă.

Insemnările pe care le-am zvârlit zilele următoare pe hârtie arată că, cu toată slăbiciunea omului bolnav care dibuie prin întunerec, eram totuși plin de hotărâre. Între durere și slăbiciune era greu să am mai mult de un gând deodată. Am izbutit să îmbrac parka și mănușile. Apoi am ridicat rezervorul gol și am pornit cu el spre tunel. Cel mai apropiat butoi de combustibil nu era, slavă Domnului, decât la vreo patru metri, dar am fost nevoit să mă opresc și să-mi atârn lampa de gât cu frânghia, ca să am o mână liberă pe care să mă pot rezema. Am umblat încet și cu nesiguranță; cum mai umblasem cu mulți ani înainte după ce avusesem febra tifoidă, căpătată ca aspirant de marină, pe coastele Angliei.

Pâlnia era pusă pe o ladă; am potrivit-o pe rezervor și m'am așezat pe o cutie, așteptând să se umple. Am avut puterea să ridic rezervorul - care cântărea 9 kilograme - dar n'am putut merge departe cu el. Peste câțiva pași, amețeala m'a apucat din nou, dimpreună cu bătăile de inimă. M'am lăsat să cad lângă cutia cu unelte, aproape de capătul tunelului. Câtă vreme să fi stat? Nu știu. Destul de mult în orice caz, căci am fost trezit de frig. Dacă nu puteam să car rezervorul, poate aș putea să-l trag; ceea ce am și făcut, încetul cu încetul. Asta îmi amintesc.

Odată ajuns în cabană, am vărsat vreo 2-3 litri de combustibil într-o cană, pentru lanternă. O mulțime de lichid se vărsă pe podea. Apoi am izbutit să pun rezervorul la locul lui, în spatele sobei. Am avut un simțământ de ușurare. Aș putea

deci înfrunta frigul cel puțin două zile, sau poate chiar trei. Totuși, n'am îndrăznit să aprind soba, de teamă să nu fac o sforțare prea mare și dându-mi scama că ar trebui să fiu în pat; dar am aprins lanterna, de care îmi era prea dor, după atâta întunec. Lumina ei era așa de veselă, încât am avut puterea să fac observația dela ora 10 seara.

A fost o greșeală. Am urcat foarte bine seara, oprindu-mă la fiecare treaptă; am împins ușa eu capul, am așteptat o clipă, apoi m'am târît eu greu spre adăpostul cu instrumente. Am socotit că iuțeala vântului era de vreo 27 km pe oră (însemnările de atunci arată numai 17 km) și am observat lipsa de auroră. Dar am fost peste măsură de slăbit când am atins seara. *Trebuie să dorm. Trebuie să dorm*, îmi spunea o voce lăuntrică. Am căutat pe dibuite în tunelul de adăpost cutia cu pastile somnifere. Cu cutia în mână, mă împleticeam umblând spre odaie. Mi-am scos parka, hainele și ghetetele, dar n'am avut puterea să scot și cămașa. M'am suit pe scaun și am agățat lanterna de cuiul ei, deasupra patului; apoi m'am întins în sacul de dormit, cuprins de un simțământ de zădărnicie.

Când se stinse lumânarea, întunericul se abătu greoi asupra mea. Mi-era sete de somn; dar n'am putut închide ochii de rău ce mă înjunghiau capul, spatele și picioarele. În clipa aceea, am crezut că nu-mi voi reveni niciodată. Otrăvirea prin oxid de carbon este înecată și înșelătoare; te cuprinde pe nesimțite. Odată ce hemoglobina din sânge și din plămâni începe să scadă, trebuie multă vreme ficatului și splinei pentru a regenera sângele. Chiar cu cele mai bune

îngrijiri date de medici, vindecarea vine abia după săptămâni, sau chiar după luni de zile. Cât despre mine, nu trecuse încă partea cea mai grea a gerului și a întunerecului. Soarele plecase de trei luni. Nu puteam să mă conving că voi avea puterea să trăiesc ca să-l văd din nou. Unii oameni, când sunt bolnavi, nu mai au decât o singură dorință: să fie lăsați singuri, ca animalele care se ascund în vizuină ca să-și lingă rănilor; așa eram eu. Dar în noaptea aceea, ca niciodată, mi-am dat seama cât de singur eram; și am avut un dor nespus să am în jurul meu pe cei la care țineam mai mult. Amintindu-mi pregătirile așa de migăloase și toate prevederile cu care mă înarmasem, eram plin de remușcări. Cetatea bine apărată se prefăcuse într'o capcană, de care nu era de vină nici întunerecul, nici frigul, ci numai prostia mea - de care ar fi trebuit să mă tem înainte de toate.

Chiar în starea în care mă găseam, îmi dădeam seama că motorul cu gazolină nu purta singur toată răspunderea. Motorul îmi dase ultima lovitură; dar cu mult mai înainte începusem să fiu otrăvit de gaze. Imi amintii cum trebuise să-mi micșorez cingătoarea; apoi durerile de cap și de ochi dela începutul lunii. Poate că răceala plămânilor să fi avut și ca o înrăurire. Sau poate că ceva mergea prost în organism. Dar mă îndoiam că acestea singure să mă fi adus în așa hal. Cu cât mă gândeam mai mult, cu atât îmi dădeam seama că soba era marca vinovată. Otrăvirea cu oxid de carbon nu se face dintr'odată, dar încetul cu încetul, prin absorbția intermitentă a gazelor. Cu cât îmi dădeam seama, cu atât blestemam mai cu amar legăturile prost făcute ale burlanului,

Dar toate acestea erau nedeslușite în capul meu, în acea ultimă noapte de Mai. Aveam sufletul împărțit între muștrările de conștiință și desnădejdea, între durere și un gol cumplit. Știam că mă aflu într'o încurcătură fără de seamă, care ar cădea poate pe familia mea, pe expediție, Dumnezeu știe mai pe cine. Dar nu vedeam ce aș putea face. Am aprins lumânarea, cu gândul să scriu câteva scrisori; dar negăsind hârtie la îndemână am stins lumânarea. Țineam în mână cutia cu pastile somnifere. N'aveam poftă să iau din ele, fiindcă mă temeam să nu mă simt și mai slăbit pe urmă. Hotărât să aștept până la ora 4 înainte de a lua doctoria, am pus cutia jos. După ceasul 3, am căzut într'un somn adânc străbătut de vise groaznice.

Întâi Iunie căzu într'o vineri. O Vineri neagră pentru mine. Pe la ora 7 dimineața, visele urâte încetară și mă trezii deodată din somn, ca și cum cineva m'ar fi aruncat într'un puț. Mă uitam ca un sălbatec în jurul meu, fără să-mi dau seama unde mă aflu. Când m'am întors în culcuș, căutând să aprind lampa ca să văd cât e ceasul, slăbiciunea care-mi cuprinse trupul îmi reaminti de toate. Eram Richard E. Byrd, din Marina Statelor Unite, aflându-mă pentru câțeva vreme la 80°,08 latitudine sud, și în clipa de față cu desăvârșire scos din uz. Gura îmi era uscată și amară. Doamne, ce sete îmi-era! Dar aproape că n'aveam putere să mă mișc. M'am vârit în sacul de dormit, singurul loc unde mai găseam puțină căldură, și am început să mă gândesc cu amărăciune la puținul ce mai rămâne a de făcut.

Două lucruri se desprindeau lămurit. Cel dintâi, că aveam foarte puțini sorți de a scăpa. Al doilea, că, datorită slăbiciunii, eram neputincios să mă ajut singur. Acestea erau concluziile desnădăjduite la care ajunseseam - dar nu vedeam altele. Nu mă puteam aștepta la mai mult decât la o prelungire de câteva zile a vieții - și aceasta adunându-mi toate puterile - și făcând lucrurile neapărat trebuincioase cu cea

mai mare încetineală. Atâta vreme cât se poate ține de aceste reguli, orice om bolnav mai poate supraviețui un timp. De altfel n'aveam ce alege.

« Ai încredere - ai încredere în sfârșit » - îmi șopteam mie însumi. E ca un zbor în necunoscute. Pornești și nu te mai poți întoarce înapoi. Trebuie să-ți urmezi drumul înainte cu încredere în hărți și în întâmplările prevăzute. Tot ce va merge prost va fi din cauza ta; dacă drumul se va preface în dramă, atunci nu va fi altceva decât drama prea cunoscută a slăbiciunii omenești.

Aveam înainte de toate nevoie de căldură și de hrană. Focul fusese stins timp de 12 ore. Nu mâncasem de 36 de ore. Mi-am adunat ultimele puteri. Dacă ar fi fost un aparat cinematografie care să-mi prindă mișcările, s'ar fi văzut că toate erau făcute cu încetineală. Fiecare mișcare era făcută cu o răbdare deplină. Am ridicat lanterna și am așteptat. M'am strecurat afară din sacul de dormit și m'am odihnit pe scaun lângă sobă. Am îmbrăcat pantalonii cu mișcări încete. Apoi cămașa. Apoi ciorapii, ghetetele. Și în sfârșit «parka ». Toate astea mi-au luat foarte mult timp. Dărdăiam de frig în așa hal încât lovindu-mi cotul de perete, a făcut un zgomot ca și cum s'ar fi bătut la ușă de mai multe ori. Mă simțeam așa de nenorocit încât m'am întors în sacul de dormit; o jumătate de ceas mai târziu, frigul mă împinse pentru a doua oară spre sobă.

Când am pus piciorul pe pământ mi-a venit amețală. Am ajuns cu greu până la scaun și m'am așezat, privind fix la lumânare. Apoi am întors robinetul și am așteptat ca fitilul

să se înmoaie în uleiul rece și lipicios. Setea mă chinuia. Erau în oală mai multe bucăți de ghiață. Am aruncat oala pe podea. O bucată de ghiață căzu jos și am supt-o până au început să-mi clănțane dinții. Pe masă era o cutie cu chibrituri. Am aprins unul și l'am apropiat de fitil; o flacăra roșie se ridică deasupra inelului de metal; era de toată frumusețea. Am stat acolo zece sau cincisprezece minute, încălzindu-mă. Flacăra era roșie și fumurie în loc de a fi albastră și limpede; observând-o, îmi dădui seama unde era izvorul nenorocirilor mele. Focul era dușmanul meu și nu puteam trăi fără de el.

Astfel începu acea zi nesfârșită. Ar fi prea plicticos s'o povestesc toată. Nimic nu se întâmplă; și totuși nicio zi din viața mea nu mi s'a părut mai lungă. Am trăit mii de ani de agonie. Câștigam câte puțin și pierdeam mult de tot. La sfârșitul zilei - dacă se poate spune că acea zi a avut un sfârșit - tot ce puteam spune era că mă aflu încă în viață. Ținând seama de împrejurări, nu puteam cere mai mult. Viața se sfârșește rareori cu frumusețe. Trupul se împotrivește, iar la urmă se afundă ca un vapor; dar mintea, ca cel care stă pe puntea vaporului - vede ce slabă este hula și măsoară toată ironia soartei.

Setea mea era ca cel mai înalt arbore dintr'o pădure de suferințe. Tunelul de rezervă se găsea la o sută de mile depărtare, dar m'am îndreptat spre el, cu lanterna și cu cazanul de apă în mână. Pe drum am alunecat și am căzut. Am lins zăpada până m'a usturat limba. Tunelul era prea departe. Dar în celălalt tunel, cel cu merinde, pașii mei făcuseră un făgaș lat de 50 de centimetri și adânc de 15 centimetri, care

era plin cu zăpadă moale. Zăpada era murdară, dar am zgâriat-o cu cazanul; apoi am tras cazanul înapoi în cabană, încetul cu încetul.

Zăpada se topea foarte anevoie și nu mai aveam răbdarea să aștept. Am vărsat puțin din ea într'o cană și am încălzit-o cu tablete de meta. Nu se desghețase bine când am dus-o la gură. Mâinile îmi tremurau și lichidul se răspândi pe haine; apoi am vărsat tot ce băusem. Am băut din nou, înghițituri mici., Pe urmă m'am vârât în sacul de dormit și mi-am aruncat pe umeri o pătură groasă, cu nădejdea că voi redobândi puțină putere.

Totuși am izbutit să fac anumite lucruri mici, în rate, unele după altele. Am avut grijă de termograf și de registru, schimbând foile, învârtind mecanisme și punând cerneală în penițe. Ventilatorul era pe trei sferturi umplut cu gheață. Puteam să-l ating din pat cu ajutorul unui baston în vârful căruia se găsea un cui. După fiecare mișcare mă odihneam. Durerile pe care le aveam în brațe și în tot trupul mă țineau ca răstignit pe cruce. Am umplut un termos cu apă caldă, am adăogat lapte condensat și zahăr și l-am luat cu mine în sacul de dormit. Mi-era greață - dar luând numai câte o linguriță deodată, am izbutit să înghit o ceașcă de lichid. Peste câteva minute m'am simțit mai în puteri și am pornit spre adăpostul cu instrumente de afară. Am ajuns până la oblon, l-am deschis - dar n'am putut merge mai departe. Noaptea era cenușie și plină de umbre, ca și sufletul meu. Ajuns jos în cabană, am vărsat tot laptele. Pe punctul de a pierde cunoștința, am intrat în pat.

Nu voi încerca niciodată să-mi amintesc toate gândurile negre care mi-au năpădit mintea în acea lungă după amiază. Pot spune, însă, că n'am cunoscut nici măcar o singură clipă simțământul de resemnare. Toată ființa mea se împotriva acestei stări de decădere. Pe măsură ce trecea timpul, simțeam că mă cufund. Incepea să-mi fie frică. Nu era întâia dată când înfruntam moartea. O întâlnisem deseori în văzduh. Atunci însă mi se părea cu totul altfel. Când zbori, lucrurile se petrec repede; iei o hotărîre și numaidecât îți primești verdictul. Dar acum moartea era ca un străin așezat în odaia întunecoasă, sigur de el și de faptul că el va rămâne și că eu voi pleca.

Valuri de frică, o frică pe care n'o cunoscusem până atunci mă cuprinseseră și mă pătrunseră adânc. Nu era teama de durere și nici chiar de moarte. Era o neliniște groaznică privind soarta celor lăsați acasă. Făcusem un lucru cu totul nesocotit, ducându-mă la Postul Înaintat, îmi spuneam mie însumi. În acele ore amarnice, mi-am văzut în fața ochilor toată viața. Mi-am dat seama ce fals judecasem și cât mă înșelasem, nevăzând că lucrurile mici, simple, nebătătoare la ochi, erau cele mai însemnate.

Oricâtă dorință aș fi avut, nu puteam nici măcar să apar în ochii mei drept un mucenic al științei; nu puteam nici să învinuiesc împrejurările care mă împiedecaseră să alcătuiesc o Bază cu trei oameni, după cum plănuisem întâi. Mă dusesem acolo cu gândul la pace și la armonie, nădăjduind să-mi îmbogățesc viața sufletească și să devin un om mai folositor. Aveam afară de asta și îndreptățirea unei misiuni

științifice. Acum vedeam lucrurile limpede: primul țel se sfârșea printr'o desamăgire, iar al doilea prin neputința de a-l duce la capăt. Gândurile mi se întunecau. Eram amărît împotriva lumii întregi, în afară de familie și de prietenii mei. Instrumentele își urmau tic-tacul, iar siguranța și nepăsarea lor îmi amărau și mai mult sufletul. Cu ce drept erau oare așa de liniștite? Fără de mine nu s'ar putea învârti nici măcar o zi.

Singura dorință pe care o mai aveam cra să fiu judecat după teancul de date meteorologice care se găsea în tunelul de rezervă. Dar îmi dădeam seama că și aceasta era o zădărnicie; la urma urmei, acele date nu arătau altceva decât o întreprindere cutezătoare din felul aceloră după care le place oamenilor să fie prețuiți. Noi, bărbații de acțiune, care ne închinăm viața științei, servim de fapt o imagine într'o oglindă. Lucrările sunt grele, obiectivele îndepărtate: dar învățații care stau așezați printre cărți ne spun unde să mergem, - ce să căutăm - și chiar ce vom găsi. La întoarcere, pronunță o judecată rece, orice am aduce acasă. În ochii lor nu suntem decât niște oameni ținând mijlocul între teorie și fapt și niște materialişti, făcându-și de lucru în substanța adevărilor universale.

Afară de faptul că luptasem ca să le dobândesc, ce știam eu despre însemnătatea teoretică a datelor din tunelul de rezervă? Sau despre deosebirea dintre ele și dintre cele ce s'ar culege de pildă la Keokuk? Într'adevăr habar n'aveam. Eram un nebun pierdut într'o întreprindere nesocotită - și după aceste fapte rămânea să fiu judecat.

La urma urmei, numai două lucruri au însemnătate în viața unui om: să fie iubit și să fie înțeles de ai săi. Toate celelalte sunt fără de ființă; sunt ca vapoarele părăsite în voia vântului și a furtunilor prejudecăților. Pe câtă vreme familia este un port sigur, un liman liniștit unde corabia poate rămâne veșnic ancorată, fiind temeinic legată de cinste și de mândrie.

Gerul părăsi cabana și căldura sobei, îngrămadită la tavan, mă învăluia ca o pătură. Puțin după ora 6, după câte mi-am amintit pe urmă, am băut laptele care mai rămăsese în thermos. Trupul cerea o hrană mai bogată - dar n'aveam puterea să pregătesc de mâncare. Am încercat să mănânc un pesmete de Eskimoși și o bucată de ciocolată, care mi-au făcut rău la stomac. M'am sculat și am umplut thermosul cu apă fierbinte și cu lapte condensat; a fost foarte greu; trebuia să mă țin de masă ca să nu cad. Despre orele care au mai urmat nu-mi mai amintesc nimic. Poate că am dormit. Când m'am uitat din nou la ceasornic, era ora 9,30. Eram amețit și istovit. Imi venea în gând că ar trebui să sting soba; dar nu știam când voi fi în stare să umplu rezervorul din nou. Când am întors robinetul, odaia s'a întunecat. Pe urmă m'am trezit pe podea. M'am târât până la sobă. Mai era caldă; nu-mi pierdusem cunoștința multă vreme.

M'am lăsat să cad pe scaun, cu convingerea că sfârșitul era aproape. Până acum fusesem susținut de gândul că singurul fel de a-mi ispăși greșala era să mă depășesc pe mine însumi, făcând efortul de a trăi mai departe. Dar pierdusem. Mi-am

întins brațele pe masă și am lăsat capul să cadă pe ele, vărsând paharul de apă pe care îl ținam în mână. Amărăciunea dispăruse și nu-mi mai era gândul decât la mine. Am stat așa, multă vreme, văitându-mă: « ce păcat ! ah Doamne, ce păcat ! ». Astfel, mă părăsise și mândria. Ca Virginian, fusesem crescut să nu arăt niciodată tot ce simțeam. Dar acum nu mai aveam nicio rușine de slăbiciunea mea. Frica de asemenea mă părăsise. Odată cu nădejdea, dispare și nesiguranța: și omul nu se teme decât de cele nesigure.

Singura voință care îmi mai rămânea era să compun o scrisoare soției mele. Afară de câteva lucruri personale, voiam să știu de ce nu încercasem să dau de veste în Mica America despre boala mea - și să-i spun și de ce am plecat la Postul Înaintat. Creionul și hârtia erau pe raft alături. Când am vrut să le iau, brațul n'a voit să se ridice; mâneca înghețase în apa vărsată din pahar. Mi-am tras brațul. Dorința de a scrie îmi dădea puteri. După primele cuvinte, m'am liniștit. Dar eram prea slab ca să stau în picioare. Capul îmi cădea în jos; și acum fiindcă se stinsese focul, se lăsase un frig cumplit în cabană.

Patul se găsea la o depărtare de câteva mile, și aveam de străbătut o câmpie fără de sfârșit ca să-l pot atinge. În cele din urmă izbutii să intru în culcuș, unde stătui câteva minute nemișcat, tremurând și sufocându-mă. Apoi am terminat scrisoarea, amintindu-mi ultimele cuvinte din jurnalul lui Scott: « Pentru numele lui Dumnezeu, aveți grijă de oamenii noștri ». Mă gândisem des la aceste cuvinte, dar abia în noaptea aceea mi-am dat seamă ce vroia să spună Scott. E o nebunie, ca un

om să fie nevoit să treacă printr'o catastrofă ca să priceapă adevăruri așa de simple.

Lanternă clipi și se întunecă. Am aprins două lumânări care erau așezate pe un raft deasupra patului. Chiar în clipa în care se aprinseră, lanternă se stinse de tot. Apoi după o bucată de vreme, am mai scris o scrisoare mamei mele și una copiilor, câteva cuvinte către Dr. Poulter și către Charles Murphy cu privire la expediție, și în sfârșit o scrisoare către oamenii din Mica Americă. Pe laviță se găsea o cutie verde de metal în care îmi țineam hârtiile personale. O aveam de mai mulți ani. Acolo am pus scrisorile către familie. Ce a urmat, nu-mi mai amintesc. Se poate să fi căzut în comă. Am simțit cum mă pătrunde frigul. Apoi îmi amintese iar că am încercat să stau așezat și să scriu lui Murphy cu privire la ultimele mele hârtii. Toate aceste scrisori le-am legat cu sfoară și le-am agățat de cuiul unde era atârnată de obicei lanternă.

Incepea să mă pătrundă un simțământ de mulțumire; deasupra mea ardeau cele două lumânări, amândouă erau roșii. Una stătea pe un sfeșnic de porțelan. Cealaltă era înțepenită în ceara ei. Le-am privit cu gândul că, în clipa când se vor stinge, nu voi mai vedea niciodată în fața ochilor ceva așa de prietenos. Peste câteva minute le-am stins. Alte gânduri îneepeau să-și facă loc. Mintea îmi rătăcea printre amintirile din trecut și mă vedeam luând parte la campionatul Aeademiei Navale. Simțeam în tot trupul o durere sfâșietoare; mă părăsise orice nădejde de a învinge; îmi rămânea doar o hotărîre: să nu dau de rușine pe mama mea, care era acolo. Amintirea era vie, cu atât mai vie prin faptul că mă găseam în împrejurări

asemănătoare, dar scopul era acum mult mai de seamă și sorții de câștig mult mai puțini. Apoi aceeași voință care mă făcuse să lupt toată ziua îmi veni din nou; mă gândii că s'ar putea, totuși, să mă fi înșelat. Trebuia să mai fac o încercare.

Pe la ora 3 dimineața, în ziua de 2 Iunie, mi-am venit iar în fire câteva minute. M'am silit să dorm, dar în zadar. Pastilele somnifere erau pe laviță - am răsturnat cutia și le-am răspândit în palmă. Erau în totul vreo două duzini, albe și rotunde; cuprindeau în ele făgăduințe de pace și de bucurie ... M'am oprit la timp. Nu se putea să fac aceasta, să devin un bărbat lipsit de curaj, tremurând în fața fiecărei umbre și neputând îndura nicio încercare. Am căutat un chibrit și am aprins lumânarea. O foaie de hârtie curată se găsea pe pat, peste Jurnal. Am scris:

Universul nu piere. Este deci o Inteligență atotputernică, ce se arată în toate. Unul din scopurile ei - și poate chiar scopul cel mai de seamă - este îndeplinirea armoniei universale.

A încerca înfăptuirea acestei armonii înseamnă a nu te împotrivi acestei Inteligențe univers ale.

Este de dorit ca acest acord să se înfăptuiască.

Neamul omenesc, deci, nu este singur și părăsit în Univers.

Cu toate că sunt despărțit de ceilalți oameni, totuși nu sunt smgur.

Din vremurile cele mai îndepărtate, omul a simțit că există o Înțelepciune universală. A crede în ea este punctul de întâlnire al tuturor religiilor. I s'au dat o sumedenie de nume. Mulți o numesc Dumnezeu.

Acesta a fost punctul cel mai înalt al ideilor mele filosofice din Aprilie. Am stins lumânarea și m'am strecurat în sacul de dormit, gândindu-mă și răzgândindu-mă la toate acestea de sute de ori. Peste câteva clipe am adormit. Am avut un vis urât în care făceam eforturi desnădăjduite ca să mă trezesc și ea să-mi revin în fire. Lupta a urmat mai departe multă vreme, într-o lume întunecoasă, mărginită de un zid mare, alb. De mai multe ori am izbutit să străbat zidul și să ajung pe o câmpie scăldată în lumină aurie, dar de fiecare dată alunecam înapoi în întuneric. Un instinct mă împingea să mă deștept: « Trebuie să te trezești. Trebuie să te trezești ». Mă ciupeam de braț, îmi trăgeam părul, care crescuse lung. Apoi visul încetă: am căzut dincolo de zid și în loc de lumina caldă a soarelui, m'am regăsit în întunec, tremurând de sete și de frig.

Ziua de 2 Iunie căzu într-o Sâmbătă; a fost o prelungire a întâmplărilor nefericite din ajun. Eram mai slăbit ca oricând, și convins că mă apropiam de sfârșit. Cupele anemometrului s'au clănțănit toată ziua și zăpada se strecura în pulbere subțire prin ventilator. Cercetând registrul, am văzut că vântul sufla dinspre miazănoapte-răsărit și avea o iuțea de 20 de mile. Mă rugam fierbinte să-și păstreze aceeași direcție, ceea ce ar însemna că vremea să se mențină caldă. Cu toate că noaptea termometrul cădea la minus 19° - aproape tot timpul zilei rămânea deasupra lui zero. Dacă nu s'ar lăsa iar frigul, aș putea să stau cu soba stinsă mai multă vreme, ca să las trupului răgaz să-și revie din otrăvirea cu gaze. În orice caz nu puteam sta afară din pat mai mult de 2-3 ore pe zi.

Ca și înainte, mi-am urmat mai departe treburile, economisindu-mi puterile, târîndu-mă în loc să umblu, și odihnindu-mă vreme îndelungată după fiecare mișcare. Pe la mijlocul zilei am făcut mai multe ieșiri în tuneluri, odată ca să aduc zăpadă, și de trei ori după combustibil. Am pus combustibilul într'o garniță de tinichea de vreo cinci litri, cazanul fiind mult prea greu pentru mine. Mai târziu, când s'a topit zăpada, am mai pregătit lapte în termos. Stomacul nu primea nicio altă hrană; cu greu înghițeam o ceașcă de ceai.

Imi amintesc că m'am suit pe scară ca să văd cum arată afară. Eram în epoca lunii: dar nu ți-u minte să o fi văzut; îmi amintesc numai de un întunerec apăsător, și de vântul care îmi ardea obrazii. Târziu, către seară, când s'a încălzit cabana, am închis iar soba. Termograful arăta -22°; era o temperatură destul de moderată. Dar apa pe care o vărsasem, înghețase pe podea; o pojghiță de polei îmbrăca pereții cabanei ; iar găleata se prefăcuse într'un sloi de gheață.

În noaptea aceea, după cât am putut socoti, am dormit vreo șapte sau opt ore. Duminecă dimineața a trebuit să lupt ca să mă deștept. Ziua de Duminecă însemna o convorbire prin radio cu Mica Americă și, deci, nevoia de a minți, când fiecare fibră a ființei mele mă îndemna să spun adevărul. Dumnezeu știe unde am găsit puterea să trag motorul de șaptesprezece kg în cabană, să-l ridic pe sobă și apoi să-l duc înapoi în tunel, străbătând o distanță de 15 metri. Am avut norocul să găsesc rezervorul pe jumătate plin cu gazolină. Cel din urmă lucru pe care l-am făcut a fost să zgârii gheața depe ventilator cu un băț ascuțit. Țeava era aproape pe deaîntregul astupată.

Nu era de mirare că se umpluse tunelul cu fum în timpul ultimei convorbiri.

Am întârziat cu douăzeci de minute. Vocea lui Dyer spunea: « K F Z cheamă pe K F Y » cu același glas liniștit și precis ca de obicei, dar sunetul vocii lui mi s'a părut o minune.

Am apăsat cu degetul pe buton; știam că alfabetul nu mă va trăda. Cu câteva zile mai înainte, Charles Murphy mă rugase să-i dau informații asupra vremii. Datele erau pe masă de aproape o săptămână. Le-am trimes. Apoi câțiva din ofițeri au luat în discuție operațiile de primăvară. Nu sunt sigur că am priceput tot ce s'a spus, căci începea să-mi fie rău din nou. Răspunsurile mele constau în « da sau nu », sau « mă voi gândi ». La urmă Dyer spuse « Mulțumesc, domnule, ne vom întâlni din nou Joi ». Am închis aparatul; eram cu totul istovit.

Am fost deseori întrebat de ce nu am spus celor dela Mica Americă cele ce se întâmplaseră. Răspunsul este că era mult prea primejdios pentru oameni să vie până la mine. Dar nu eram un automat. Când se stabilea legătura și când auzeam vocea lui Dyer spunând, ca de obicei « Nădăjduim că toate merg bine la dumneata », îmi venea greu să răspund: « O K ». Dar mi-ar fi fost și mai greu să răspund orice alt cuvânt. Noaptea polară, gerul și crăpăturile depe Barieră erau fapte de netăgăduit. Postul Inaintat era pe răspunderea mea și ar fi fost de neînchipuit ca cei dela Mica Americă să aibă de suferit din pricina mea.

În după amiaza aceea am fost cât p'aci să-mi pierd mințile. Sforțarea pe care o făcusem ca să pregătesc aparatul de radio răsculase în mine pe vechiul Cain. Eram chinuit și nu mă

părăsea gândul că eram pe pragul morții. Odată, în cursul serii, mi-am revenit în fire; eram însetat și înfometat. Am izbutit să mănânc câțiva pesmeți sărați; era cea dintâi hrană solidă pe care o luam de Joi dimineață. Noaptea aceea am dormit ceva mai mult, cu toate că somnul mi-a fost străbătut de vise groaznice. Luni n'am părăsit aproape deloc sacul de dormit. Odihna îmi făcea bine: și de asemenea faptul de a lăsa soba stinsă o bună parte din zi. Scara m'am sculat și am mâncat pesmeți sărați, migdale, lapte cu malț și mere uscate înmuiate în apă caldă; o amestecătură ciudată; dar din toate lucrurile de mâncare pe care le aveam, acestea erau singurele care îmi priau.

Eram tot așa de sleit de puteri. Durerile mă apucau și mă lăsau, când la ochi, când la cap, când la șale, și îmi era tot timpul frig.

În noaptea aceea am suferit ca în iad, înainte de a putea adormi. A doua zi m'am deșteptat mai lesne din somn, ceea ce m'a îmbărbătat. Într'adevăr, parcă toate lucrurile mergeau mai ușor. Am putut chiar să golesc găleata în tunel. După masă am avut destulă putere ca să învârtesc gramofonul. Discul: « Viața de Boemă » era pe gramofon. L-am cântat, apoi am pus cântecul de vin din « Heidelberg ». Și pe urmă: « Adeste Fideles ». Era minunat să auzi atâtea voci, răsunând în toate colțurile cabanei. *Ești pe cale de a te drege*, îmi spunea un glas lăuntric; *într'adevăr mai ai sorți de a scăpa. Poate numai unul la sută, dar totuși, îl ai*.

După aceea, întins în sacul de dormit, am cercetat cu deamănuntul împrejurările. Petrecusem cinci zile - cinci zile fără

de sfârșit, pierdut pe o câmpie nemărginită, plină de suferințe, unde toate drumurile erau închise. Răbdasem și luptasem; nădăjduisem și pierdusem nădejdea. Totuși nu este în firea omului să se oprească; ceva îl ține încă în picioare multă vreme, după ce l-a părăsit orice nădejde. Și tot stând și gândindu-mă, îmi veni întrebarea: « Care sunt sorții pe care îi mai am? Ce aș mai putea face? ».

Mai întâi, erau două lucruri sigure. Primul era că nu trebuie să mă aștept la niciun ajutor din afară. Bariera era un zid între mine și restul lumii. Iar al doilea era că nu se putea schimba mare lucru cu privire la ventilația cabanei. Chiar dacă aș fi avut materialul cerut pentru o schimbare a instalației, eram prea slăbit ca să întreprind așa ceva. Avusesem norocul să pot sta câteva ceasuri pe zi cu soba stinsă, dând astfel organismului un răgaz. Dar gerul cel mare nu sosise încă și putea să se abată dintr'o zi pe alta.

Acestea erau faptele. Puteam să le înfrâng, în măsura în care un om își poate învinge soarta rea. Puțini sunt cei care, în cursul vieții lor, ajung să istovească toate puterile de care dispun. Mai sunt de obicei în om energii lăuntrice care rămân nefolosite. Aș putea oare trezi acele potențialități ascunse în mine? Ei bine, să presupunem că da. Și încă n'ar însemna mare lucru. De aceea, trebuie să caut alte izvoare de însănătoșire. În împrejurări de felul acesta, când toate se năruiesc în jurul lor, oamenii, de obicei, se întorc spre Dumnezeu. Astfel am făcut și eu - în felul meu.

Articolele credinței mele le-am scris în parte după criza mea de desnădejde de vineri. Nu erau noi; le avusesem întot-

dea una într'un fel nelămurit. Singura deosebire era că liniștea de care mă bucurasem în Aprilie și în Mai dăduse o putere nouă vechilor mele credințe; acum venise vremea să le încerc.

Ca om practic, vedeam o mare deosebire între faptul de a-și afirma credința și cel de a o încerca. Să dorești armonia, sau pacea, sau orice alt cuvânt cu care vrei să numești dorința ta de identificare cu întâmplările vieții - era primul pas în direcția cea bună; dar nu era de ajuns. *Trebuia să lucrezi ca s'o dobândești.* Mai presus de toate trebuia să fiu logic și să nu mă îndepărtez de legile naturii. Nu-mi veni gândul să spun o rugăciune. Mai de grabă aș fi vrut să prefac rugăciunea în acțiune. De altfel, dorința pe care o aveam de a trăi era ea însăși o rugăciune.

După părerea mea, două lucruri se cereau înainte de toate, dacă voiam să trăiesc mai departe: în primul rând să-mi cruț puterile și să nu fac nicio mișcare de prisos. Iar apoi, să folosesc soba cât mai puțin și lanterna deloc, pentru a nu mă otrăvi și mai tare cu gazele. Să nu aprind lanterna, însemna să nu mai văd lumina aceea veselă, care era aproape singurul meu lux; dar puteam trăi și fără lux pentru un timp. În ce privește soba, n'aveam decât să aleg între otrăvire sau îngheț. Frigul îl puteam simți. Dar oxidul de carbon era nevăzut, fără gust și fără de miros. Astfel că am ales frigul, știind că în cel mai rău caz mă puteam adăposti în sacul de dormit. De aci înainte, hotărâni să stau cu soba stinsă două sau trei ceasuri pe zi.

Aceasta era partea practică. Dar asta nu mă împiedeca să-mi amintesc toate prostiile făcute. Dorința și voința de a

răbda trebuiau să nu-mi lipsească. Dar cum? Cercetându-mi neîncetat mintea. Gonind toate gândurile negre în clipa în care îmi veneam și neprimind decât pe cele aducătoare de pace. Un suflet pradă desnădejdiei și gândurilor negre îmi era mai dăunător decât frigul. O astfel de disciplină nu era ușoară. Chiar în Aprilie și în Mai, când eram așa de liniștit, nu o stăpânisem pe deplin.

În seara aceea m'am străduit din răputeri să observ aceste precepte. M'am silit să înghit o farfurie mare de supă, zarzavaturi și lapte. Apoi am stins focul; pe urmă, la adăpost în sacul de dormit, am jucat o partidă de Canfield. Îmi amintesc că pierdeam, ceea ce avu darul să mă înfurie. Am încercat să citesc cartea lui Ben Ames William: « All the Brothers were valiant », dar după o pagină sau două, literele începură să joace; mă dureau ochii - de fapt nu încetaseră o clipă să mă doară. Am înjurat în mine însumi, spunându-mi că felul cum pierdeam la cărți și durerea de ochi erau două pilde destul de bune ale nenorocului care mă urmărea! Adevărul este că lumina slabă a lămpii începuse să aibe o înrâurire proastă asupra nervilor mei slăbiți. În ciuda hotărîrii luate, aș fi aprins cu dragă inimă lampa cu gazolină, dar n'aveam putere să pompez lichidul. Numai când ai trecut prin așa ceva, îți poți da seama ce lucru de neprețuit este lumina.

Ceva mă îndemna să scot oglinda de ras din cui. Când m'am privit, am văzut în fața mea un om slab și bătrân, cu obrajii trași și crăpați de ger și cu ochii înroșiți ca după o lungă viață de desfrâu. Ceva se rupse în mine, în clipa aceea. La ce bun să mai lupt? Orice s'ar întâmpla și chiar dacă aș trăi,

nu mai puteam fi de aici înainte decât o zdreanță omenească și o povară pentru ai mei. A fost groaznic. Toate gândurile frumoase de după amiază se năruiră într'o desnădejde fără de margini.

Partea întunecată a sufletului meu era ca o antenă care prindea toate gândurile negre din toate direcțiile. A fost o noapte urâtă. Era ca și cum toate puterile răzbunării din lume s'ar fi năpustit asupra mea, ca împotriva unui dușman. M'am cufundat în adâncuri nebănuite de durere. N'ar avea niciun rost să le mai povestesc. Durerea sufletească este cea mai banală dintre emoții. Tot ce pot spune, e că credința mea începu să crească și că mi-a fost iarăși cu puțință să-mi umplu sufletul cu imagini bune și frumoase despre această lume, pe care o crezusem pentru totdeauna pierdută. M'am văzut în mijlocul familiei și al prietenilor, am stat în lumina soarelui, înconjurat de verdețură și de muguri. M'am gândit la tot ce voi face când mă voi înapoia. Mii de lucruri neînsemnate acum mi se păreau pline de preț și de interes. Apoi cădeam din nou în melancolie. Nu puteam să-mi adun gândurile decât făcând mari eforturi. În cele din urmă, mintea mi se potoli și când am stins lumânările și lanterna, trăiam în lumea închipuirilor, unde vedeam oameni simpli, binevoitori, pașnici, veseli, fericiți și dorindu-și unul altuia numai binele.

Durerile nu mă părăsiseră și trecură mai multe ceasuri până să pot adormi: dar în noaptea aceea am dormit mult mai bine ca oricând, dela 31 Mai încoace. Iar dimineața m'am simțit mai bine la trup ca și la suflet.

Melancolia începea să mă părăsească și am putut face mai multă treabă. Vineri, 6 Iunie, am ieșit pentru observația dela

ora 8. Cerul era senin, dar zăpada întuneca zarea și îmi bătea obraji; mă afundam la fiecare pas în zăpada moale. Ce bine era să poți stăpâni toată întinderea Barierei, după îngustimea cabanei! Am îndreptat raza lămpii de buzunar spre sfârleaza de vânt și am văzut că vântul sufla dinspre miazăzi-răsărit. « Asta înseamnă ger », mormăii eu. Chiciura acoperea toate. Termograful era plin cu zăpadă, dar nu l'am curățat. Am cetit doar temperatura, am așezat acul la loc și m'am înapoiat în cabană.

Mai târziu m'am târît până la capul tunelului cu combustibil, de unde am adus bucăți de asbest, pe care le-am tăiat și le-am așezat deasupra sobei. Aveam în gând că astfel aş putea opri gazele care se înălțau din sobă, înainte ca soba să se încălzească. Le-am tăiat cu grijă, în așa fel încât să acopere întocmai burlanul și marginile sobei.

După masă am făcut legătura cu emisiunea săptămânală pe care o avea Mica Americă cu Statele Unite; mai întâi, în scopul de a mă asigura de buna funcțiune a bateriei de rezervă, dar mai ales fiindcă-mi era dor de glasuri cunoscute. Am pierdut multe cuvinte- dar în schimb am prins povestea celor trei vaci din Mica Americă; una din ele stătea tot timpul în picioare și nu voia cu niciun chip să se culce; cea de a doua, care era deprinsă să stea culcată, nu voia să se scoale; iar a treia, mititica, nu știa ce să facă și rotea ochii către Cox, târnplarul, care venea din când în când în grajd. Am râs cu poftă de asta și apoi de cântecul de bariton solo al lui Schlossbach, numit: « Dragostea, ciudat lucru ». Mi-am dat seama că mai erau oameni în ținutul antarctic, care își aveau și ei problemele lor.

Convorbirea pe care trebuia să o am prin radio a doua zi, care era joi, 7 Iunie, îmi adevăra ceea ce știam dinainte: că însănătoșirea mea era mai mult sufletească decât trupească. Cu tuată că aveam mai multă vlagă - îmi trebuia totuși trei ceasuri ca să car combustibilul, să încălzesc motorul, să-l aduc în cabană, să-l duc la loc în tunel și să fac toate pregătirile. Abia mă mișcam, ca un om bătrân. Odată m'am rezemat de zidul tunelului, ne putând să împing mai departe motorul. « Ești nebun », îmi spuneam: « Mai bine stăteai în pat, să tai păpuși de hârtie ».

În ziua aceea gerul se întetise. Termograful arăta un minimum de 48° sub zero. După toate indicațiile, « valul de căldură » se îndepărtase. Pojghița de gheață depe pereți se întinsese până aproape de tavan. Toată rezistența mea la frig mă părăsise. Mi se chircise trupul și degetele îmi tremurau de câte ori atingeam câte ceva. Eram cu totul desnădăjduit să fiu la cheremul unui lucru împotriva căruia n'aveam niciun leac. Din când în când mă aplecam pe sobă. Dar căldura nu se răspândea. Imi era sângele rece ca gheața.

În ciuda tuturor eforturilor, am întârziat la radio. Dyer cânta un disc, cum făcea de obicei, când i se ura să repete

semnalul de chemare. Am recunoscut « Cântecul pelerinilor » din Tannhäuser; am ascultat cu reculegere sfârșitul discului. Când am început să transmit, Charlie Murphy îmi strigă: « Ai dormit prea mult, Dick? » - « Nu, dar foarte ocupat ».

Charlie n'avea multe de spus. Siple, însă, aștepta ca să-mi citească o hârtie. După câte țin minte, era vorba de țărmurile încă nedescoperite din quadrantul Pacific, pe care aveam de gând să le explorez cu avionul la primăvară. « Foarte interesant, da ». Eram recunoscător lui Siple pentru acest gând, și desnădăjduit cum eram, închizând aparatul, n'am putut să mă împiedec de a mă gândi la ironia soartei: eu stăteam ținut pe loc și agățându-mă de masă ca să nu cad, iar Siple îmi vorbea despre niște ținuturi pe care nu le văzusem și pe care nu le voi vedea, pe semne, niciodată.

Dacă țin bine minte am răspuns: « Foarte interesant. A se supune echipei științifice ». Apoi Dyer mă întrebă dacă mai aveam ceva de spus. L-am rugat să schimbe orele convorbirilor prin radio, punându-le după masă în loc de dimineață. Imi răspunse: « Așteaptă o clipă te rog ». Am auzit mai multe glasuri vorbind însă fără să aud cuvintele. Dyer răspunse că schimbă cu plăcere orele - dacă țin neapărat - dar că ar trebui atunci să schimbe și orele convorbirilor cu Statele Unite, care fuseseră stabilite după o lungă chibzuire. « Nu-i nimic », răspunsei eu. Și lăsa să cadă acest subiect, de teamă să nu trezesc bănuieli. Numai decît după convorbire, m'am băgat în pat și nu m'am mai mișcat toată ziua. Mă apucaseră din nou durerile și, împreună cu ele, desnădejdea și amărăciunea.

« De ce să te îngrijești? » îmi spunea o voce ironică. « De ce să nu lași lucrurile în voia soartei? Filosofia ta te învață să te integrezi în procesele Universului. Ele se sfârșesc întotdeauna prin desintegrare. Acesta este drumul spre pacea veșnică; atunci de ce să te împotrivești? ».

Din ziua aceea am început să am groază de convorbirile prin radio cu Mica Alnerică. Pregătirea motorului în mijlocul emanațiilor de gaze îmi sleia toate puterile pe care le adunasem între timp. M'am gândit că ar fi mai bine să renunț la radio. Am căutat un pretext ca să încetez convorbirile cu Mica Americă, dar n'am găsit nimic. Nu puteam să le spun că acestea începuseră să mă plictisească, și nici că postul transmițător era pe punctul de a se strica cu totul. Mai întâi, îmi rămânea o grămadă de probleme de discutat cu Poulter și cu Murphy; apoi, în ciuda instrucțiunilor date, eram sigur că dacă aș lăsa să treacă prea mult timp fără să dau de veste, tabăra din Mica Americă ar trimite o expediție spre mine ca să vadă ce s'a întâmplat.

Eram prins într'un cerc vițios. Dacă se continuau convorbirile, oboseala și emanațiile de gaze m'ar da desigur gata; dacă dimpotrivă le înceetam, atunci era mai bine să mor. Astfel vedeam eu situația - și cred că fiecare din oamenii expediției ar fi văzut-o la fel ca mine. Eram hotărât să împiedec cu orice preț pornirea unei expediții nesocotite.

Am început să mă tem de convorbiri și pentru alt motiv: teama de a trăda ceea ce mă străduiam să ascund. Știam că Murphy mă cântărea și mă judeca tot timpul în felul său rece și pătrunzător. Am început să-i trimet mesagii hazlii ca să-l

amăgesc. (Trebuie să spun că, pe urmă, cele mai multe din ele nu mi s'au mai părut hazlii deloc). Printr'o ironie a soartei, radio-ul, care ar fi trebuit să-mi fie cel mai bun prieten, se prefăcuse în cel mai mare dușman.

În noaptea aceea mi-am dat seama cât de jos căzusem. Am scris în Jurnal: « Aceste convorbiri prin radio mă omoară. Imi sleiesc puterile pentru ziua întreagă. Mi-e foarte greu să adorm. Simt dureri ciudate și junghiuri în brațe, picioare, umeri și piept ... Fac tot ce-mi stă în putință ca să nu mă prăbușesc. De aș putea ceti, orele nu mi s'ar părea nici pe jumătate așa de lungi, nici întunecatul așa de apăsător și nici nenorocirile mele așa de mari ... »

În celălalt colț al odăii, în umbra din jurul lanternei, se găseau rânduri întregi de cărți, pline de cugetări adânci, povestind viețile oamenilor mari. Dar nu le puteam citi, din cauza durerii de ochi. Gramofonul era și el acolo, însă puterea pe care aș fi cheltuit-o ca să-l învârtesc trebuia păstrată pentru celelalte treburi, dacă voiam să trăiesc mai departe. Fiecare colț al cabanei era o mărturie a slăbiciunii mele: flacăra fumurie a lanternei, cratițele cu mâncare înghețată depe masă, petele albe de gheață depe podea, cele, mai închise, ale kerozinei și cele unde vărsasem ... scaunul răsturnat lângă sobă, pe care nu avusesem puterea să-l ridic și cartea « Lord Timothy Dexter of Newburypost » de Marquand, părăsită deschisă pe masă.

8 Iunie.

Mă străduiesc să însemn zilnic tot ce se întâmplă. Imi dau toată osteneala ca să duc un fel de viață care să-mi piarscă.

Cu toate că mi-e scârbă de mâncare, mă hrănesc cu deasila. Imi trebuesc două sau trei minute ca să înghit o singură îmbucătură. Mănânc mai ales legume deshidratate, fasole uscată, orez, gulii, mămăligă, pâtlăgele roșii, care conțin vitamine și câteodată cereale cu lapte condensat, sau câte o friptură de vidră proaspătă.

Nesiguranța în care trăiesc o măsoar după faptul că, seara când sting lumânările, nu sunt niciodată sigur dacă a doua zi voi avea puterea să mă scol. În clipele când mă simt mai zdravăn, umplu cu ulei rezervorul de pe sobă. Nu mai întrebuițez decât kerozină pentru încălzit; cred că gazele ei sunt mai puțin otrăvitoare decât cele produse de soluția Stoddart. Nu mai duc rezervorul în tunel ca să-l umplu cum făceam înainte; singurul vas pe care îl am conține 4 litri și jumătate și trebuie să fac patru drumuri în tunel ca să umplu rezervorul și să alimentez lanterna. Mă târăsc puțin, apoi mă odihnesc puțin; azi dimineață toată treaba a ținut un ceas; mi-a înghețat mâna destul de rău. Incetul cu incetul, am adus merinde din tunel și le-am așezat pe lavița din apropierea patului, ca să le am de rezervă. Ultimul lucru pe care îl fac seara e să mă asigur că lanterna este umplută cu ulei. Dacă într-o bună dimineață s'ar întâmpla să nu mă pot scula, aș avea destulă hrană și destulă lumină pentru câteva zile.

Din nefericire n'am niciun pic de rezistență. Când mă urc pe scară, trebuie să mă opresc la fiecare treaptă. Temperatura de azi n'a coborât mai jos de 40° sub zero; dar cu toate că eram înfoclit în blănuri, frigul mă pătrundea până la oase. Vântul a suflat tot timpul dinspre miazăzi-răsărit și n'am izbutit

om să fie nevoit să treacă printr'o catastrofă ca să priceapă adevăruri așa de simple.

Lanternă clipi și se întunecă. Am aprins două lumânări care erau așezate pe un raft deasupra patului. Chiar în clipa în care se aprinseră, lanternă se stinse de tot. Apoi după o bucată de vreme, am mai scris o serisoare mamei mele și una copiilor, câteva cuvinte către Dr. Poulter și către Charles Murphy cu privire la expediție, și în sfârșit o serisoare către oamenii din Mica Americă. Pe laviță se găsea o cutie verde de metal în care îmi țineam hârtiile personale. O aveam de mai mulți ani. Acolo am pus scrisorile către familie. Ce a urmat, nu-mi mai amintesc. Se poate să fi căzut în comă. Am simțit cum mă pătrunde frigul. Apoi îmi amintese iar că am încercat să stau așezat și să scriu lui Murphy cu privire la ultimele mele hârtii. Toate aceste scrisori le-am legat cu sfoară și le-am agățat de cuiul unde era atârnată de obicei lanternă.

Incepea să mă pătrundă un simțământ de mulțumire; deasupra mea ardeau eele două lumânări, amândouă erau roșii. Una stătea pe un sfeșnic de porțelan. Cealaltă era înțepenită în ceara ei. Le-am privit cu gândul că, în clipa când se vor stinge, nu voi mai vedea niciodată în fața ochilor ceva așa de prietenos. Peste câteva minute le-am stins. Alte gânduri începeau să-și facă loc. Mintea îmi rățăcea printre amintirile din trecut și mă vedeam luând parte la campionatul Aeademiei Navale. Simțeam în tot trupul o durere sfâșietoare; mă părăsise orice nădejde de a învinge; îmi rămânea doar o hotărîre: să nu dau de rușine pe mama mea, care era aeolo. Amintirea era vie, cu atât mai vie prin faptul că mă găseam în împrejurări

asemănătoare, dar scopul era acum mult mai de seamă și sorții de câștig mult mai puțini. Apoi aceeași voință care mă făcuse să lupt toată ziua îmi veni din nou; mă gândii că s'ar putea, totuși, să mă fi înșelat. Trebuia să mai fac o încercare.

Pe la ora 3 dimineața, în ziua de 2 Iunie, mi-am venit iar în fire câteva minute. M'am silit să dorm, dar în zadar. Pastilele somnifere erau pe laviță - am răsturnat cutia și le-am răspândit în palmă. Erau în totul vreo două duzini, albe și rotunde; cuprindeau în ele făgăduințe de pace și de bucurie ... M'am oprit la timp. Nu se putea să fac aceasta, să devin un bărbat lipsit de curaj, tremurând în fața fiecărei umbre și neputând îndura nicio încercare. Am căutat un chibrit și am aprins lumânarea. O foaie de hârtie curată se găsea pe pat, peste Jurnal. Am scris:

Universul nu piere. Este deci o Inteligență atotputernică, ce se arată în toate. Unul din scopurile ei - și poate chiar scopul cel mai de seamă - este îndeplinirea armoniei universale.

A încerca înfăptuirea acestei armonii înseamnă a nu te împotrivi acestei Inteligențe univers ale.

Este de dorit ca acest acord să se înfăptuiască.

Neamul omenesc, deci, nu este singur și părăsit în Univers.

Cu toate că sunt despărțit de ceilalți oameni, totuși nu sunt smgur.

Din vremurile cele mai îndepărtate, omul a simțit că există o Înțelepciune universală. A crede în ea este punctul de întâlnire al tuturor religiilor. I s'au dat o sumedenie de nume. Mulți o numesc Dumnezeu.

Acesta a fost punctul cel mai înalt al ideilor mele filosofice din Aprilie. Am stins lumânarea și m'am strecurat în sacul de dormit, gândindu-mă și răzgândindu-mă la toate acestea de sute de ori. Peste câteva clipe am adormit. Am avut un vis urât în care făceam eforturi desnădăjduite ca să mă trezesc și ea să-mi revin în fire. Lupta a urmat mai departe multă vreme, într'o lume întunecoasă, mărginită de un zid mare, alb. De mai multe ori am izbutit să străbat zidul și să ajung pe o câmpie scăldată în lumină aurie, dar de fiecare dată alunecam înapoi în întuneric. Un instinct mă împingea să mă deștept: « Trebuie să te trezești. Trebuie să te trezești ». Mă ciupeam de braț, îmi trăgeam părul, care crescuse lung. Apoi visul încetă: am căzut dincolo de zid și în loc de lumina caldă a soarelui, m'am regăsit în întunec, tremurând de sete și de frig.

Ziua de 2 Iunie căzu într'o Sâmbătă; a fost o prelungire a întâmplărilor nefericite din ajun. Eram mai slăbit ca oricând, și convins că mă apropiam de sfârșit. Cupele anemometrului s'au clănțănit toată ziua și zăpada se strecura în pulbere subțire prin ventilator. Cercetând registrul, am văzut că vântul sufla dinspre miazănoapte-răsărit și avea o iuțea de 20 de mile. Mă rugam fierbinte să-și păstreze aceeași direcție, ceea ce ar însemna că vremea să se mențină caldă. Cu toate că noaptea termometrul cădea la minus 19° - aproape tot timpul zilei rămânea deasupra lui zero. Dacă nu s'ar lăsa iar frigul, aș putea să stau cu soba stinsă mai multă vreme, ca să las trupului răgaz să-și revie din otrăvirea cu gaze. În orice caz nu puteam sta afară din pat mai mult de 2-3 ore pe zi.

Ca și înainte, mi-am urmat mai departe treburile, economisindu-mi puterile, târîndu-mă în loc să umblu, și odihnindu-mă vreme îndelungată după fiecare mișcare. Pe la mijlocul zilei am făcut mai multe ieșiri în tuneluri, odată ca să aduc zăpadă, și de trei ori după combustibil. Am pus combustibilul într'o garniță de tinichea de vreo cinci litri, cazanul fiind mult prea greu pentru mine. Mai târziu, când s'a topit zăpada, am mai pregătit lapte în termos. Stomacul nu primea nicio altă hrană; cu greu înghițeam o ceașcă de ceai.

Imi amintesc că m'am suit pe scară ca să văd cum arată afară. Eram în epoca lunii: dar nu ți-u minte să o fi văzut; îmi amintesc numai de un întunerec apăsător, și de vântul care îmi ardea obrazii. Târziu, către seară, când s'a încălzit cabana, am închis iar soba. Termograful arăta -22°; era o temperatură destul de moderată. Dar apa pe care o vărsasem, înghețase pe podea; o pojghiță de polei îmbrăca pereții cabanei ; iar găleata se prefăcuse într'un sloi de gheață.

În noaptea aceea, după cât am putut socoti, am dormit vreo șapte sau opt ore. Duminecă dimineața a trebuit să lupt ca să mă deștept. Ziua de Duminecă însemna o convorbire prin radio cu Mica Americă și, deci, nevoia de a minți, când fiecare fibră a ființei mele mă îndemna să spun adevărul. Dumnezeu știe unde am găsit puterea să trag motorul de șaptesprezece kg în cabană, să-l ridic pe sobă și apoi să-l duc înapoi în tunel, străbătând o distanță de 15 metri. Am avut norocul să găsesc rezervorul pe jumătate plin cu gazolină. Cel din urmă lucru pe care l-am făcut a fost să zgârii gheața depe ventilator cu un băț ascuțit. Țeava era aproape pe deaîntregul astupată.

Nu era de mirare că se umpluse tunelul cu fum în timpul ultimei convorbiri.

Am întârziat cu douăzeci de minute. Vocea lui Dyer spunea: « K F Z cheamă pe K F Y » cu același glas liniștit și precis ca de obicei, dar sunetul vocii lui mi s'a părut o minune.

Am apăsat cu degetul pe buton; știam că alfabetul nu mă va trăda. Cu câteva zile mai înainte, Charles Murphy mă rugase să-i dau informații asupra vremii. Datele erau pe masă de aproape o săptămână. Le-am trimes. Apoi câțiva din ofițeri au luat în discuție operațiile de primăvară. Nu sunt sigur că am priceput tot ce s'a spus, căci începea să-mi fie rău din nou. Răspunsurile mele constau în « da sau nu », sau « mă voi gândi ». La urmă Dyer spuse « Mulțumesc, domnule, ne vom întâlni din nou Joi ». Am închis aparatul; eram cu totul istovit.

Am fost deseori întrebat de ce nu am spus celor dela Mica Americă cele ce se întâmplaseră. Răspunsul este că era mult prea primejdios pentru oameni să vie până la mine. Dar nu eram un automat. Când se stabilea legătura și când auzeam vocea lui Dyer spunând, ca de obicei « Nădăjduim că toate merg bine la dumneata », îmi venea greu să răspund: « O K ». Dar mi-ar fi fost și mai greu să răspund orice alt cuvânt. Noaptea polară, gerul și crăpăturile depe Barieră erau fapte de netăgăduit. Postul Inaintat era pe răspunderea mea și ar fi fost de neînchipuit ca cei dela Mica Americă să aibă de suferit din pricina mea.

În după amiaza aceea am fost cât p'aci să-mi pierd mințile. Sforțarea pe care o făcusem ca să pregătesc aparatul de radio răsculase în mine pe vechiul Cain. Eram chinuit și nu mă

părăsea gândul că eram pe pragul morții. Odată, în cursul serii, mi-am revenit în fire; eram însetat și înfometat. Am izbutit să mănânc câțiva pesmeți sărați; era cea dintâi hrană solidă pe care o luam de Joi dimineață. Noaptea aceea am dormit ceva mai mult, cu toate că somnul mi-a fost străbătut de vise groaznice. Luni n'am părăsit aproape deloc sacul de dormit. Odihna îmi făcea bine: și de asemenea faptul de a lăsa soba stinsă o bună parte din zi. Scara m'am sculat și am mâncat pesmeți sărați, migdale, lapte cu malț și mere uscate înmuiate în apă caldă; o amestecătură ciudată; dar din toate lucrurile de mâncare pe care le aveam, acestea erau singurele care îmi priau.

Eram tot așa de sleit de puteri. Durerile mă apucau și mă lăsau, când la ochi, când la cap, când la șale, și îmi era tot timpul frig.

În noaptea aceea am suferit ca în iad, înainte de a putea adormi. A doua zi m'am deșteptat mai lesne din somn, ceea ce m'a îmbărbătat. Într'adevăr, parcă toate lucrurile mergeau mai ușor. Am putut chiar să golesc găleata în tunel. După masă am avut destulă putere ca să învârtesc gramofonul. Discul: « Viața de Boemă » era pe gramofon. L-am cântat, apoi am pus cântecul de vin din « Heidelberg ». Și pe urmă: « Adeste Fideles ». Era minunat să auzi atâtea voci, răsunând în toate colțurile cabanei. *Ești pe cale de a te drege*, îmi spunea un glas lăuntric; *într'adevăr mai ai sorți de a scăpa. Poate numai unul la sută, dar totuși, îl ai*.

După aceea, întins în sacul de dormit, am cercetat cu deamănuntul împrejurările. Petrecusem cinci zile - cinci zile fără

de sfârșit, pierdut pe o câmpie nemărginită, plină de suferințe, unde toate drumurile erau închise. Răbdasem și luptasem; nădăjduisem și pierdusem nădejdea. Totuși nu este în firea omului să se oprească; ceva îl ține încă în picioare multă vreme, după ce l-a părăsit orice nădejde. Și tot stând și gândindu-mă, îmi veni întrebarea: « Care sunt sorții pe care îi mai am? Ce aș mai putea face? ».

Mai întâi, erau două lucruri sigure. Primul era că nu trebuie să mă aștept la niciun ajutor din afară. Bariera era un zid între mine și restul lumii. Iar al doilea era că nu se putea schimba mare lucru cu privire la ventilația cabanei. Chiar dacă aș fi avut materialul cerut pentru o schimbare a instalației, eram prea slăbit ca să întreprind așa ceva. Avusesem norocul să pot sta câteva ceasuri pe zi cu soba stinsă, dând astfel organismului un răgaz. Dar gerul cel mare nu sosise încă și putea să se abată dintr'o zi pe alta.

Acestea erau faptele. Puteam să le înfrâng, în măsura în care un om își poate învinge soarta rea. Puțini sunt cei care, în cursul vieții lor, ajung să istovească toate puterile de care dispun. Mai sunt de obicei în om energii lăuntrice care rămân nefolosite. Aș putea oare trezi acele potențialități ascunse în mine? Ei bine, să presupunem că da. Și încă n'ar însemna mare lucru. De aceea, trebuie să caut alte izvoare de însănătoșire. În împrejurări de felul acesta, când toate se năruiesc în jurul lor, oamenii, de obicei, se întorc spre Dumnezeu. Astfel am făcut și eu - în felul meu.

Articolele credinței mele le-am scris în parte după criza mea de desnădejde de vineri. Nu erau noi; le avusesem întot-

dea una într'un fel nelămurit. Singura deosebire era că liniștea de care mă bucurasem în Aprilie și în Mai dăduse o putere nouă vechilor mele credințe; acum venise vremea să le încerc.

Ca om practic, vedeam o mare deosebire între faptul de a-și afirma credința și cel de a o încerca. Să dorești armonia, sau pacea, sau orice alt cuvânt cu care vrei să numești dorința ta de identificare cu întâmplările vieții - era primul pas în direcția cea bună; dar nu era de ajuns. *Trebuia să lucrezi ca s'o dobândești.* Mai presus de toate trebuia să fiu logic și să nu mă îndepărtez de legile naturii. Nu-mi veni gândul să spun o rugăciune. Mai de grabă aș fi vrut să prefac rugăciunea în acțiune. De altfel, dorința pe care o aveam de a trăi era ea însăși o rugăciune.

După părerea mea, două lucruri se cereau înainte de toate, dacă voiam să trăiesc mai departe: în primul rând să-mi cruț puterile și să nu fac nicio mișcare de prisos. Iar apoi, să folosesc soba cât mai puțin și lanterna deloc, pentru a nu mă otrăvi și mai tare cu gazele. Să nu aprind lanterna, însemna să nu mai văd lumina aceea veselă, care era aproape singurul meu lux; dar puteam trăi și fără lux pentru un timp. În ce privește soba, n'aveam decât să aleg între otrăvire sau îngheț. Frigul îl puteam simți. Dar oxidul de carbon era nevăzut, fără gust și fără de miros. Astfel că am ales frigul, știind că în cel mai rău caz mă puteam adăposti în sacul de dormit. De aci înainte, hotărâni să stau cu soba stinsă două sau trei ceasuri pe zi.

Aceasta era partea practică. Dar asta nu mă împiedeca să-mi amintesc toate prostiile făcute. Dorința și voința de a

răbda trebuiau să nu-mi lipsească. Dar cum? Cercetându-mi neîncetat mintea. Gonind toate gândurile negre în clipa în care îmi veneam și neprimind decât pe cele aducătoare de pace. Un suflet pradă desnădejdiei și gândurilor negre îmi era mai dăunător decât frigul. O astfel de disciplină nu era ușoară. Chiar în Aprilie și în Mai, când eram așa de liniștit, nu o stăpânisem pe deplin.

În seara aceea m'am străduit din răputeri să observ aceste precepte. M'am silit să înghit o farfurie mare de supă, zarzavaturi și lapte. Apoi am stins focul; pe urmă, la adăpost în sacul de dormit, am jucat o partidă de Canfield. Imi amintesc că pierdeam, ceea ce avu darul să mă înfurie. Am încercat să citesc cartea lui Ben Ames William: « All the Brothers were valiant », dar după o pagină sau două, literele începură să joace; mă dureau ochii - de fapt nu încetaseră o clipă să mă doară. Am înjurat în mine însumi, spunându-mi că felul cum pierdeam la cărți și durerea de ochi erau două pilde destul de bune ale nenorocului care mă urmărea! Adevărul este că lumina slabă a lămpii începuse să aibe o înrăurire proastă asupra nervilor mei slăbiți. În ciuda hotărârii luate, aș fi aprins cu dragă inimă lampa cu gazolină, dar n'aveam putere să pompez lichidul. Numai când ai trecut prin așa ceva, îți poți da seama ce lucru de neprețuit este lumina.

Ceva mă îndemna să scot oglinda de ras din cui. Când m'am privit, am văzut în fața mea un om slab și bătrân, cu obrajii trași și crăpați de ger și cu ochii înroșiți ca după o lungă viață de desfrâu. Ceva se rupse în mine, în clipa aceea. La ce bun să mai lupt? Orice s'ar întâmpla și chiar dacă aș trăi,

nu mai puteam fi de aici înainte decât o zdreanță omenească și o povară pentru ai mei. A fost groaznic. Toate gândurile frumoase de după amiază se năruiră într'o desnădejde fără de margini.

Partea întunecată a sufletului meu era ca o antenă care prindea toate gândurile negre din toate direcțiile. A fost o noapte urâtă. Era ca și cum toate puterile răzbunării din lume s'ar fi năpustit asupra mea, ca împotriva unui dușman. M'am cufundat în adâncuri nebănuite de durere. N'ar avea niciun rost să le mai povestesc. Durerea sufletească este cea mai banală dintre emoții. Tot ce pot spune, e că credința mea începu să crească și că mi-a fost iarăși cu puțință să-mi umplu sufletul cu imagini bune și frumoase despre această lume, pe care o crezusem pentru totdeauna pierdută. M'am văzut în mijlocul familiei și al prietenilor, am stat în lumina soarelui, înconjurat de verdețură și de muguri. M'am gândit la tot ce voi face când mă voi înapoia. Mii de lucruri neînsemnate acum mi se păreau pline de preț și de interes. Apoi cădeam din nou în melancolie. Nu puteam să-mi adun gândurile decât făcând mari eforturi. În cele din urmă, mintea mi se potoli și când am stins lumânările și lanterna, trăiam în lumea închipuirilor, unde vedeam oameni simpli, binevoitori, pașnici, veseli, fericiți și dorindu-și unul altuia numai binele.

Durerile nu mă părăsiseră și trecură mai multe ceasuri până să pot adormi: dar în noaptea aceea am dormit mult mai bine ca oricând, dela 31 Mai încoace. Iar dimineața m'am simțit mai bine la trup ca și la suflet.

Melancolia începea să mă părăsească și am putut face mai multă treabă. Vineri, 6 Iunie, am ieșit pentru observația dela

ora 8. Cerul era senin, dar zăpada întuneca zarea și îmi bătea obraji; mă afundam la fiecare pas în zăpada moale. Ce bine era să poți stăpâni toată întinderea Barierei, după îngustimea cabanei! Am îndreptat raza lămpii de buzunar spre sfârleaza de vânt și am văzut că vântul sufla dinspre miazăzi-răsărit. « Asta înseamnă ger », mormăii eu. Chiciura acoperea toate. Termograful era plin cu zăpadă, dar nu l'am curățat. Am cetit doar temperatura, am așezat acul la loc și m'am înapoiat în cabană.

Mai târziu m'am târît până la capul tunelului cu combustibil, de unde am adus bucăți de asbest, pe care le-am tăiat și le-am așezat deasupra sobei. Aveam în gând că astfel aş putea opri gazele care se înălțau din sobă, înainte ca soba să se încălzească. Le-am tăiat cu grijă, în așa fel încât să acopere întocmai burlanul și marginile sobei.

După masă am făcut legătura cu emisiunea săptămânală pe care o avea Mica Americă cu Statele Unite; mai întâi, în scopul de a mă asigura de buna funcțiune a bateriei de rezervă, dar mai ales fiindcă-mi era dor de glasuri cunoscute. Am pierdut multe cuvinte- dar în schimb am prins povestea celor trei vaci din Mica Americă; una din ele stătea tot timpul în picioare și nu voia cu niciun chip să se culce; cea de a doua, care era deprinsă să stea culcată, nu voia să se scoale; iar a treia, mititica, nu știa ce să facă și rotea ochii către Cox, târnplarul, care venea din când în când în grajd. Am râs cu poftă de asta și apoi de cântecul de bariton solo al lui Schlossbach, numit: « Dragostea, ciudat lucru ». Mi-am dat seama că mai erau oameni în ținutul antarctic, care își aveau și ei problemele lor.

Convorbirea pe care trebuia să o am prin radio a doua zi, care era joi, 7 Iunie, îmi adevăra ceea ce știam dinainte: că însănătoșirea mea era mai mult sufletească decât trupească. Cu tuată că aveam mai multă vlagă - îmi trebuia totuși trei ceasuri ca să car combustibilul, să încălzesc motorul, să-l aduc în cabană, să-l duc la loc în tunel și să fac toate pregătirile. Abia mă mișcam, ca un om bătrân. Odată m'am rezemat de zidul tunelului, ne putând să împing mai departe motorul. « Ești nebun », îmi spuneam: « Mai bine stăteai în pat, să tai păpuși de hârtie ».

În ziua aceea gerul se întetise. Termograful arăta un minimum de 48° sub zero. După toate indicațiile, « valul de căldură » se îndepărtase. Pojghița de gheață depe pereți se întinsese până aproape de tavan. Toată rezistența mea la frig mă părăsise. Mi se chircise trupul și degetele îmi tremurau de câte ori atingeam câte ceva. Eram cu totul desnădăjduit să fiu la cheremul unui lucru împotriva căruia n'aveam niciun leac. Din când în când mă aplecam pe sobă. Dar căldura nu se răspândea. Imi era sângele rece ca gheața.

În ciuda tuturor eforturilor, am întârziat la radio. Dyer cânta un disc, cum făcea de obicei, când i se ura să repete

semnalul de chemare. Am recunoscut « Cântecul pelerinilor » din Tannhäuser; am ascultat cu reculegere sfârșitul discului. Când am început să transmit, Charlie Murphy îmi strigă: « Ai dormit prea mult, Dick? » - « Nu, dar foarte ocupat ».

Charlie n'avea multe de spus. Siple, însă, aștepta ca să-mi citească o hârtie. După câte țin minte, era vorba de țărmurile încă nedescoperite din quadrantul Pacific, pe care aveam de gând să le explorez cu avionul la primăvară. « Foarte interesant, da ». Eram recunoscător lui Siple pentru acest gând, și desnădăjduit cum eram, închizând aparatul, n'am putut să mă împiedec de a mă gândi la ironia soartei: eu stăteam ținut pe loc și agățându-mă de masă ca să nu cad, iar Siple îmi vorbea despre niște ținuturi pe care nu le văzusem și pe care nu le voi vedea, pe semne, niciodată.

Dacă țin bine minte am răspuns: « Foarte interesant. A se supune echipei științifice ». Apoi Dyer mă întrebă dacă mai aveam ceva de spus. L-am rugat să schimbe orele convorbirilor prin radio, punându-le după masă în loc de dimineață. Imi răspunse: « Așteaptă o clipă te rog ». Am auzit mai multe glasuri vorbind însă fără să aud cuvintele. Dyer răspunse că schimbă cu plăcere orele - dacă țin neapărat - dar că ar trebui atunci să schimbe și orele convorbirilor cu Statele Unite, care fuseseră stabilite după o lungă chibzuire. « Nu-i nimic », răspunsei eu. Și lăsai să cadă acest subiect, de teamă să nu trezesc bănuieli. Numai decît după convorbire, m'am băgat în pat și nu m'am mai mișcat toată ziua. Mă apucaseră din nou durerile și, împreună cu ele, desnădejdea și amărăciunea.

« De ce să te îngrijești? » îmi spunea o voce ironică. « De ce să nu lași lucrurile în voia soartei? Filosofia ta te învață să te integrezi în procesele Universului. Ele se sfârșesc întotdeauna prin desintegrare. Acesta este drumul spre pacea veșnică; atunci de ce să te împotrivești? ».

Din ziua aceea am început să am groază de convorbirile prin radio cu Mica Alnerică. Pregătirea motorului în mijlocul emanațiilor de gaze îmi sleia toate puterile pe care le adunasem între timp. M'am gândit că ar fi mai bine să renunț la radio. Am căutat un pretext ca să încetez convorbirile cu Mica Americă, dar n'am găsit nimic. Nu puteam să le spun că acestea începuseră să mă plictisească, și nici că postul transmițător era pe punctul de a se strica cu totul. Mai întâi, îmi rămânea o grămadă de probleme de discutat cu Poulter și cu Murphy; apoi, în ciuda instrucțiunilor date, eram sigur că dacă aș lăsa să treacă prea mult timp fără să dau de veste, tabăra din Mica Americă ar trimite o expediție spre mine ca să vadă ce s'a întâmplat.

Eram prins într'un cerc vițios. Dacă se continuau convorbirile, oboseala și emanațiile de gaze m'ar da desigur gata; dacă dimpotrivă le înceetam, atunci era mai bine să mor. Astfel vedeam eu situația - și cred că fiecare din oamenii expediției ar fi văzut-o la fel ca mine. Eram hotărât să împiedec cu orice preț pornirea unei expediții nesocotite.

Am început să mă tem de convorbiri și pentru alt motiv: teama de a trăda ceea ce mă străduiam să ascund. Știam că Murphy mă cântărea și mă judeca tot timpul în felul său rece și pătrunzător. Am început să-i trimet mesagii hazlii ca să-l

amăgesc. (Trebuie să spun că, pe urmă, cele mai multe din ele nu mi s'au mai părut hazlii deloc). Printr'o ironie a soartei, radio-ul, care ar fi trebuit să-mi fie cel mai bun prieten, se prefăcuse în cel mai mare dușman.

În noaptea aceea mi-am dat seama cât de jos căzusem. Am scris în Jurnal: « Aceste convorbiri prin radio mă omoară. Imi sleiesc puterile pentru ziua întreagă. Mi-e foarte greu să adorm. Simt dureri ciudate și junghiuri în brațe, picioare, umeri și piept ... Fac tot ce-mi stă în putință ca să nu mă prăbușesc. De aș putea ceti, orele nu mi s'ar părea nici pe jumătate așa de lungi, nici întunecatul așa de apăsător și nici nenorocirile mele așa de mari ... »

În celălalt colț al odăii, în umbra din jurul lanternei, se găseau rânduri întregi de cărți, pline de cugetări adânci, povestind viețile oamenilor mari. Dar nu le puteam citi, din cauza durerii de ochi. Gramofonul era și el acolo, însă puterea pe care aș fi cheltuit-o ca să-l învârtesc trebuia păstrată pentru celelalte treburi, dacă voiam să trăiesc mai departe. Fiecare colț al cabanei era o mărturie a slăbiciunii mele: flacăra fumurie a lanternei, cratițele cu mâncare înghețată depe masă, petele albe de gheață depe podea, cele, mai închise, ale kerozinei și cele unde vărsasem ... scaunul răsturnat lângă sobă, pe care nu avusesem puterea să-l ridic și cartea « Lord Timothy Dexter of Newburypost » de Marquand, părăsită deschisă pe masă.

8 Iunie.

Mă străduiesc să însemn zilnic tot ce se întâmplă. Imi dau toată osteneala ca să duc un fel de viață care să-mi piarscă.

Cu toate că mi-e scârbă de mâncare, mă hrănesc cu deasila. Imi trebuesc două sau trei minute ca să înghit o singură îmbucătură. Mănânc mai ales legume deshidratate, fasole uscată, orez, gulii, mămăligă, pâtlăgele roșii, care conțin vitamine și câteodată cereale cu lapte condensat, sau câte o friptură de vidră proaspătă.

Nesiguranța în care trăiesc o măsoar după faptul că, seara când sting lumânările, nu sunt niciodată sigur dacă a doua zi voi avea puterea să mă scol. În clipele când mă simt mai zdravăn, umplu cu ulei rezervorul de pe sobă. Nu mai întrebuițez decât kerozină pentru încălzit; cred că gazele ei sunt mai puțin otrăvitoare decât cele produse de soluția Stoddart. Nu mai duc rezervorul în tunel ca să-l umplu cum făceam înainte; singurul vas pe care îl am conține 4 litri și jumătate și trebuie să fac patru drumuri în tunel ca să umplu rezervorul și să alimentez lanterna. Mă târăsc puțin, apoi mă odihnesc puțin; azi dimineață toată treaba a ținut un ceas; mi-a înghețat mâna destul de rău. Incetul cu incetul, am adus merinde din tunel și le-am așezat pe lavița din apropierea patului, ca să le am de rezervă. Ultimul lucru pe care îl fac seara e să mă asigur că lanterna este umplută cu ulei. Dacă într-o bună dimineață s'ar întâmpla să nu mă pot scula, aș avea destulă hrană și destulă lumină pentru câteva zile.

Din nefericire n'am niciun pic de rezistență. Când mă urc pe scară, trebuie să mă opresc la fiecare treaptă. Temperatura de azi n'a coborât mai jos de 40° sub zero; dar cu toate că eram înfoclit în blănuri, frigul mă pătrundea până la oase. Vântul a suflat tot timpul dinspre miazăzi-răsărit și n'am izbutit

Nota scannorului:

Exemplarul posedat are o greșeală tipografică importantă, o foaie tipografică (16 pagini=177-192) se dublează, și următoarea lipsește.

« Cât despre mine, am început să număr berbecii cu miile », spuse Charlie. « Dar bine că n'am uitat: în legătură cu tractorul: dacă timpul nu se strică - scoatem mâine unul din tractoare. Poulter și Demas vor face o încercare. Dar aceasta numai dacă voi izbuti să curăț cele 50 de tone de zăpadă grămadite la poarta garajului ». Mi se opri inima de bucurie: « am un mesaj pentru Poulter », spusei eu.

« Prea bine. John e aci și te ascultă ». Poulter lucra alături de Dyer, în adăpostul radiofonic. Mesagiul a fost scurt și cuprinzător. Sub cuvântul jalnicei stări financiare a expediției, eram de părere să încheiem lucrările și să plecăm de îndată ce vor sosi vapoarele din Noua-Zelandă. Adăugai că aș dori să se zorească operațiile de primăvară și că dacă s'ar muta Baza mai spre sud, m'aș înapoia și eu mai devreme la Mica Americă. Am sfârșit dându-le sfaturi de cumpătare și poruncindu-le să nu facă nimic până ce nu se va lumina de zi. Dyer reciti mesagiul fără a adăoga niciun comentariu.

« O. K. » răspunsei. Înainte de a încheia, Dyer îmi spuse că de aci înainte, emisiunile vor avea loc, după dorința mea, la orele două după amiază.

« Nădăjduiesc că astfel toate vor merge bine ». « Foarte bine ».

Și ne despărțirăm prin aceste cuvinte.

Vineri 22, soarele se opri pe roata în mers a solstițiului.

Cerul era vărgat și se vedea o jumătate de lună alunecând pe boltă. Erau cel puțin -50°. A doua zi vremea a fost tot așa de rece și de senină. Doar luna se mai rotunjise: semăna eu o monetă veche de aur teșită într-o parte. Am început să mă

cunosc mai bine. De unde până acum șaptezeci și două de ore mă deprinsesem cu gândul s'aștept până în Octomvrie, azi aștept să-mi vie ajutorul la sfârșitul lui August. Nu mă mai gândesc la nimic altceva și totuși nu mă simt liniștit; bunul simț nu-mi dă pace. Chiar dacă toate ar merge bine - oamenii vor avea de înfruntat mari greutăți ca să răzbată dela Mica Americă până la Postul Inaintat. La sfârșitul iernii, Bariera e tot atât de greu de trecut ca vârful muntelui Everest - și nu trebuie făcută nici cea mai mică greșală. Totul poate fi pierdut într'o clipă.

23 Iunie.

În ultimele zile am trecut prin ceasuri foarte grele. Ca să mă desintoxic și ca să-mi recapăt puterile pierdute, m'am culcat în sac și am stat întins mai multe ore pe zi, cu focul stins și cu lumina slabă ca o candelă. N'am poftă de mâncare, dar mă silesc să mănânc.

24 Iunie.

Mă simt tot așa de prost. Astăzi Bailey m'a rugat să reiau emisiunile de dimineață, deoarece cele de după amiază stânjenesc convorbirile Micei Americi cu Statele Unite. L-am întrebat pe Dyer dacă trebuie neapărat să fac această schimbare, și mi-a răspuns să aleg ce vreau eu - el neavând în ceea ce-l privește, nimic împotriva convorbirilor de după amiază. « Atunci să rămână tot așa », răspunsei eu. Cererea lui Bailey, care mi s'a părut întâi aspră și egoistă, mi-am dat seama apoi că era un semn bun. Arăta că tovarășii din Mica Americă sunt independenți, că știu să-și apere drepturile și că socotesc cererea mea ca o toană de comandant care vrea să-și facă mendrele.

25 Iunie.

Nimic ... Nimic ...

26 Iunie.

Adun kaloriile și îmi dau seama că mănânc cam 1200 pe zi.

Așa dar nu sunt destule. Ar trebui să iau 2500. Ca să îndrept această stare de lucruri, azi dimineață am topit o bucată de unt în laptele cald pe care l-am băut, iar scara am avut o masă aleasă: fasole, orez, pătlăgele roșii, conserve de gulii și șuncă de Virginia.

27 Iunie.

Nimic .. , și totuși, dac'aș avea voință să privesc, câte n'ar fi de spus ...

A doua zi am auzit o sumedenie de noutăți. Am fost punctual la ședința de radio. Dyer îmi spuse brusc, în felul său caracteristic yankee: « Doctorul și cu Charlie te așteaptă. Cred că ceea ce îți vor spune te va interesa ». Poulter făcuse în ajun o raită de încercare cu tractorul Nr. 1, străbătând Brațul lui Amundsen și creștetul Barierei, adică aproape cincisprezece kilometri spre sud de Mica Americă. « Totul a mers bine », adăugă Poulter. « Am ocolit crăpăturile și am găsit lesne drumul. Steagurile sunt toate la locul lor și nu sunt prea stricate de vânt. De câte ori am pierdut vreunul din vedere –l-am găsit pe următorul la lumina reflectoarelor. O să pun un reflector mai puternic care ne va fi de mare folos ». După aceasta, savantul îmi făcu parte de noul său plan - era vorba să vină aci la Postul Inaintat - pentru a cerceta meteorii; într'adevăr o ploaie de meteori era prevăzută pentru începutul lunii August. Două țeluri s'ar putea astfel atinge - spuse el. In

primul rând, dela Bază s'ar putea face observațiuni pe un câmp cu mult mai întins; și în al doilea rând, cercetătorii ar folosi adăpostul meu. Pe de altă parte, dacă aș dori, m'aș putea reîntoarce și eu cu tractorul, fără să trebuiască să mai aștept următoarea expediție. Nu știa încă în ce fel își va alcătui echipa ; se gândea la o echipă de cinci oameni dintre care doi vor rămâne o lună la Bază pentru a observa meteorii și timpul.

Acest plan urma să fie pus la cale între 23 și 29 ale lunii Iulie, pe cea dintâi zi senină. În zilele acelea ar fi lună plină la miezul nopții. Iar soarele ar fi în plină putere la amiază, luminându-i din spate. Poulter nu voia să mai zăbovească, fiindcă zorii de zi, care stăteau să se ivească, ar împiedeca, în curând, orice observație. Pe de altă parte, ofițerii din Mica Americă găseau că ar fi mai cuminte să nu se grăbească. Demas, la rândul lui, socotea că i-ar trebui trei săptămâni ca să pregătească celelalte două tractoare: nu se putea porni la drum înainte ca tractoarele de rezervă să fie gata.

Astfel îmi vorbi Poulter, înfățișându-mi proiectul său ca pe o banală expediție meteorologică. Nu-mi venea să cred; cuvintele sale îmi aminteau mai de grabă vedeniile care mă zbuciumaseră în vremea când eram atât de bolnav. Și totuși: acest glas liniștit nu contenea să vorbească prevăzând toate eventualitățile viitoare, cu atâta logică și cumpăt încât nu putea fi vorba de născocirea unei minți înfierbântate. Nicicând o bună veste n'a fost mai neașteptată. Dacă doi oameni întregi la minte - ca Poulter și Murphy - puseseră la cale acest plan, desigur că nu putea fi vorba de vreun risc. Și îmi spusei în sinea mea: « La urma urmei asta îi privește pe ei,

nu pe mine; dacă ei singuri au hotărât să vină aci, - n'are de ce să-mi fie mie rușine ». După aceea Poulter întrebă: « Ei bine, ce părere ai? ». Rămăsei așa nedumerit, cu mâna pe buton. « Așteaptă o clipă ». Mă gândeam că oricum s'ar întoarce lucrurile, eu aș fi răspunzător; dacă întreprinderea n'ar izbuti, tot buclucul ar cădea pe mine. Dar chiar gândind astfel, îmi dădeam seama că nu eram în stare să mă împotrivesc. Pătimisem prea mult ca să dau cu piciorul norocului. Apoi, urmările acestei aventuri nu s'ar resfrânge numai asupra familiei mele și asupra mea. Eram plin de datorii și conduceam o expediție care la primăvară avea să aibă multe nevoi. Dacă aș fi pierit depe fața pământului, s'ar mai fi iscat multe încurcături. Nu fiindcă dacă muream eu, Richard Byrd, s'ar fi prăpădit omenirea, ci fiindcă odată cu mine s'ar fi topit legătura care înfrătea sute de oameni în același gând; s'ar fi stins conducătorul, creierul, emblema care izbutise să câștige creditele trebuitoare vapoarelor, tractoarelor, avioanelor și oamenilor. Ar fi pierit numele care atrăgea lumea la conferințe, la filme, la emisiunile radiofonice. Numele era tot, iar nu un biet trup bolnav și istovit, care abia îl mai putea purta. Toată după amiaza și până noaptea târziu am stat în sac cu picioarele încrucișate și m'am tot gândit și răzgândit. Aveam pe genunchi un almanah nautic, o tablă de logaritmi, un creion, o peniță și o hartă a Drumului de Sud. După cum bine spusese Poulter, luna avea să iasă într'a doua săptămână a lui Iulie și avea să fie plină într'a întâia; iar soarele, care începuse să se cațere în zare, avea să fie atunci destul de puternic ca să lumineze slab la amiază. Zmângălii hârtia cu

grafice. Incercai să fac calculul posibilităților și al consumului tractoarelor și să prevăd cele mai mici amănunte. În cele din urmă totul se bizaia pe om. Dacă ei ar fi prevăzători, hotărâți și bine pregătiți - atunci riscurile n'ar fi prea mari și nici expediția prea anevoioasă.

Rămânea de văzut dacă, cu lumina din Iulie, se puteau ocoli crăpăturile. În luna Martie, când m'am întors dela postul Înaintat spre Mica Americă - tractoarele au putut merge dealungul steagurilor ce stăteau înfîpte din șase în șase sute de metri. Însă acum tare mă temeam să nu le fi întroienit și doborât viscolul, și să nu mai fi rămas nici urmă de drum. Dar nu era chip să-mi dau seama de adevărata stare a drumului - câtă vreme nu eram la fața locului. Primul drum de încercare făcut de Poulter era destul de satisfăcător, iar în vecinătatea Postului Înaintat, steagurile erau încă la locurile lor. Zăpada crescuse cam cu vreo 12-15 cm în jurul steagurilor care nu fuseseră răsturnate și care cu greu se mai puteau zări. Bariera fiind întinsă, nu se strânsese prea multă zăpadă; dacă ar fi fost văi și scobituri, s'ar fi acoperit și drăpelele. Atunci tot planul ar fi căzut baltă și ar fi trebuit să așteptăm reîntoarcerea soarelui.

În socotelile acestea căutam să fiu cât mai obiectiv și de aceea vedeam tot mai multe piedeci. Nădejdea pe care o nutrisem în timpul după amiezii, se topi încetul cu încetul- și când am stins lumânarea eram abătut și în ultimul hal de oboseală.

Pe măsură ce luna descreștea și frigul se întetea - se sfârșea și cu luna Iunie, Joi 28, termometrul minimal arată,

-59°. Vineri, -55°, sâmbătă -56°. Stratul de gheață depe pereți se urcase la aproape 1 metru de tavan - și-mi amintea cu zigzagurile sale, acele hărți școlare reprezentând Vârsta de gheață. De când leșinascm ultima oară, mă apucase iar teama să n'o mai pătesc încă odată și să fiu așa de slăbit încât să nu mai pot aduce combustibilul în cabană. De aceea, de câte ori mă simțeam mai bine, făceam provizii în adăpost și umpleam cu kerozină cutiile goale de conserve. Le așezam pe toate în colțul odăii; când n'au mai încăput le-am dus la pragul ușii și le-am acoperit cu țoale, să nu le ningă. Ca să am cât mai multe vase, am început să golesc cutiile mari de fasole și orez; vărsam orezul într'un sac, un adevărat sac de factor al Poștei Americane. Ofițerul însărcinat cu aprovizionarea nu cred să se fi gândit vreodată că îl voi folosi la aceasta.

La miezul nopții, la ultimul ceas al celei mai nesfârșite luni din toată viața mea, am întors foaia calendarului. Am văzut atunci un lucru ciudat. Măsurai foaia: era lungă de treizeci de centimetri și lată de trezeci și cinci. Datele -litere albe pe câmp albastru - erau înalte de câte doi centimetri:

A. R. L. Hislop Ltd.
Engineer's Supplies
Wellington N. Z.

spunea legenda; și într'o parte, în mici pătrate erau scrise celelalte luni ale anului.

Chiar astăzi, dacă închid ochii, revăd cu deamănuntul calendarul pe care l-am cercetat dimineață și seară, timp de

două sute patru zile dearândul. Pe margini era o dungă albă; acolo zmângălisem fel și fel de însemnări: bidoane de umplut - să ții ventilatorul deschis - ședința de radio - zilele în care încărcam soba cu combustibil. Dar în vreme ce în Aprilie și în Mai fiecare zi era ștearsă cu creionul roșu mai mult de jumătatea lunii Iunie se scursese fără să fi făcut nicio însemnare. Ce era o zi față de o veșnicie?

Iar s'a lăsat gerul: termometrul arată azi minus 65°. Cred că pentru a se răzbuna pe Iunie, vremea va fi de astă dată deosebit de cruntă; luna trecută am avut noroc - altfel cred că n'aş fi putut îndura frigul. Acum când fac focul, țin uşa cuptorului deschisă cât pot de mult; iar când focul a stat stins câteva ceasuri, astup ambele ventilatoare - cel din odaie şi cel din tunel - cu zdrenţe: cămăşi şi flanele vechi, să nu se răcească prea mult adăpostul. M'am obișnuit să stau cu soba stinsă 12 până la 14 ore pe zi. Tot ce pot spune e că îmi trebuie multă bărbăție. Ieri noapte pe când dormeam, mi-a înghețat o ureche. Zăpada a început şi ea să mă îngrijoreze. De când n'am mai putut s'o mătur - s'a adunat o grămadă pe acoperiş. Azi dimineață, ieșind ca să-mi fac observația - am văzut că s'a strâns foarte multă pe tunelul de scăpare şi pe partea de Vest a cabanei. In cele din urmă nădăjduiesc că tot voi putea răzbi. Schimbarea orelor de emisiune după amiază mi-a fost de mare folos. Având înaintea mea mai mult timp liber - mă pot pregăti din vreme şi îmi vine mai ușor. Emisiunea de astăzi, deşi obositoare, nu m'a istovit chiar așa de rău.

Nicio veste din Mica Americă. Hutcheson mi-a spus că Charlie şi cu John Dyer au ieșit să skieze şi că Poulter lucrează

cu observatorii de meteori. Doamne Dumnezeu! Cât aş dori să am şi eu alte îndeletniciri! Pe de altă parte ei trebuie să râvnească la rândul lor pe cei cu care vorbesc la radio.

Le-am trimis un comunicat prin care am încuviinţat expediţia pentru cercetarea meteorilor - însă cu condiţia de a se ţine seama de toate primejdiile.

2 Iulie.

Am recitat două capitole din « Casa surghiunului »; deseară voi citi mai departe. Imi face haine când pot să uit două trei ceasuri de mine. Am pus şi câteva discuri: « Intr'o mănăstire », « Die Fledermaus », « Povestiri din pădurea vieneză », « Lebăda ». Tot ascultând am început să prind puteri noi şi nădejdea că o voi putea duce până la capăt. Numai de nu m'ar lovi iar boala. Deşi mă simt nespus de slab, sunt totuşi mai bine ca săptămâna trecută. A simţi aceasta e o binccu-vântare.

3 Iunie.

Valul de frig stăruie. Astăzi au fost minus 62°. Gheaţa depe pereţi a mai crescut de-o şchioapă. În schimb am izbutit să curăţ tunelurile de zăpada îngheţată care se îngrămădise tocmai în faţa intrării. Aşezat pe pragul uşei-oblon, o dau afară cu o găleată legată de o funie pe care o zvârl apoi în bătaia vântului. Fireşte a trebuit să fac vreo şase drumuri cu găleata şi mă gândeam ce bine ar fi fost dacă aş fi avut şi eu pe aşa numitul « Vineri » ¹⁾ - care ar fi stat acolo sus, şi căruia n'aş fi avut decât să-i strig: « Trage, măi, Vinere, că-i plină, »,

¹⁾ Servitorul lui Robinson Crusoe. (n. t.)

Cum nu aveam însă încotro, trebuia să mă trudes singur și să mă odihnesc după fiecare urcuș. Dar nu mi-a părut rău că am făcut-o și pe asta. Tunelurile aveau acum o înfățișare cu mult mai bună.

4 Iulie.

M'am bucurat de faptul că am putut da jos zăpada depe acoperiș - cu toate că m'am căznit zdravăn, temperatura fiind de cincizeci de grade sub zero. Am ajuns să fiu ca un animal: mă feresc instinctiv de orice durere. E ciudat cât de mult m'am schimbat. Altădată gerul nu mă supăra de fel. Dimpotrivă, frigul cu însușirile lui purificatoare și antiseptice îmi plăcea. Acuma însă, nu mai pot să-I înfrunt. De pildă azi după masă mi-a degerat nasul destul de tare; când mi-am scos mâna din mănușe - ca să-l frec - au înghețat și câteva degete.

Mi-a făcut bine să ies. Una peste alta cred că am stat afară două ceasuri - dar bine înțeles în rate de câte o jumătate de oră. Noaptea e încă foarte întunecoasă; la amiază se ivesc pe zare lumini ce prevestesc răsăritul soarelui. Acesta din urmă s'a apropiat cu douăsprezece zile. Totdeauna am ținut la viață, dar parcă niciodată ca acum. Ce slabe sunt cuvintele când e vorba să spui cum simți viața renăscând în tine. Mă gândesc la tot ce aș avea de făcut, la tot ce făccam odinioară și la toate lucrurile pe care le voi face încă mai bine dacă scap teafăr de aci. Nădăjduesc că n'o să seamăn cu călugărul din cântec:

*« Când călugărul era bolnav, era el un bun călugăr
«Dar când se însănătoșea, se făcea ca un drac... »*

Zilele sunt nespuse de frumoase; senine, neturburate de niciun nor. Uitându-mă pe cer, mi se pare că văd în depărtare lucruri pe care nici cu telescopul nu le puteam zări altădată. Imi potrivesc plimbările ca să nu fie nici prea lungi, nici prea scurte; privesc bolta cu constelațiile, cu stelele și cu minunata auroră australă. Pe gerul acesta cumplit, aurora e de toată frumusețea. Ceasuri dearândul, Bariera e scăldată într'o lumină albă, incandescentă. Uneori un uriaș fluviu luminos, de o sută de ori mai lat ca Mississipi, brăzdează cerul; alte ori bolta se acoperă cu un fel de petale luminoase ca niște anemone, a căror stielire prin lumnator se aseamănă cu o pădure în flăcări.

Câteodată, când temperatura cobora până la minus 50° sau minus 60° - se isca din gerul acesta un vânt atât de tăios încât îmi tăia și crăpa tot obrazul. Zadarnic mă tot întorceam în toate părțile, nu izbuteam să scap din bătaia lui. Alte ori îmi înghețau sau îmi amorțeau picioarele; și în timp ce săream ca să pun sângele în mișcare, îmi degera nasul. Când îl lecuam, îmi înghețau mâinile. Pumnii, gâtul, în jurul căruia era legată casca, genunchii, toate pe rând treceau dela frig la căldură. Trebuie să fie ciudat să mori înghețat. Câteodată amorțea te face să nu mai simți durerea: ești ca un om amețit de opium. Dar alte ori, prin frigul care te străbate, trebuie să simți că trupul îți arde încetul cu încetul, ca ros de acizi chimici.

Bariera toată se chircea de frig. Simțeam cum i se desintegrează carapacea. Vifore de zăpadă se năpusteau cu furie. Câte odată se auzeau bubuituri ca de tun. Se cutremura

cabana toată și câteva bubuituri mai puternice mă treziră din somn. Mi se părea că sunt în epicentrul unei zone zguduite de seisme; detunăturile sporeau pe măsură ce timpul trecea. Să fi fost oare aceasta un semn că jur împrejurul Postului Inaintat gheața se despica în prăpăstii? Era poate o presimțire? Ca și stratul de gheață depe Barieră, nădejdea ce mi-o făurisem era încă destul de șubredă: o lovitură mai zdravănă și s'ar frânge în două.

Această lovitură cruntă căzu în ziua de 5 Iulie. În ziua aceea se strică generatorul cu gazolină al radio-ului. Totul era pregătit pentru emisiune. Am dat drumul la curent ca să verific voltajul. Indicatorul însă arată zero. Poate că nu era bine făcut contactul? Dar nu. Căutând să văd de unde vine cusurul, cercetai în cele din urmă generatorul și constatai că nu se mai învârtea în jurul axei. Prost lucru, foarte prost. Mai bine pierdeam o mână decât să-mi văd radio-ul stricat.

Pe ziua de azi am renunțat să vorbesc și am încercat să dreg aparatul. Până seara îl demontasem. Nu mai era însă bun de nimic. Un dinte al axei se tocise. Zadarnie m'am căznit să-i găsesc un leac. M'am trudit până noaptea târziu (afară de puțină odihnă în timpul mesei). La miezul nopții, masa și culcușul erau pline de unelte și de piese. Totuși nu făcusem nicio treabă. Un singur lucru m'ar fi scos din încurcătură: o nouă axă. Dar unde s'o găsesc?

Istovit de oboseală și de tristețe, vedeam cum totul se năruie. Mai aveam, ce-i drept, o rezervă: aparatul de mână. Dar mi-e tare teamă că nu-l voi putea mânui. Ca să pornească trebuiau doi oameni: - unul care să întoarcă manivela, iar

celălalt care să lucreze cu cheia. Din nenorocire accidentul cădea într'un ceas rău, tocmai când trebuia să se hotărască expediția cu tractorul. Dar asta nu e totul. Gândurile nu-mi dădeau astâmpăr. Îl vedeam pe Dyer chemând ceasuri dearândul « K. F. Y ». Intrând poate chiar la grijă. Nu, hotărît, nu putea să cadă mai prost. Toată strădania mea din Iunie ca să păstrez legăturile cu Mica Americă era azi spulberată din pricina unei mici și nevăzute bucăți de oțel.

Vineri m'am deșteptat din somn nenorocit și nehotărît.

Am desfăcut aparatul de rezervă. Cu câteva săptămâni înainte încercasem receptorul și știam că merge bine. De transmițător nu eram atât de sigur. Era închis într'o cutie de oțel înșurupată pe un tripod; unul din picioare servea și ca scaun pentru operator. Pe laturile cutiei erau două manivele scurte cu care se punea aparatul în mișcare.

Cu ajutorul instrucțiilor din carte, izbutii să stabilesc contactele. Astfel pus la punct, aparatul părea că funcționează cu ușurință. Dar presimțeam totuși ce m'aștepta.

Mă uitai la ceas: era aproape unu. Lucrasem aproape patru ore în șir. Bineînțeles că scăpasem ședința dela 9,30; însă Dyer mă înștiințase că în caz de aș scăpa orariul reglementar, ar fi la aparat la ceasul două după prânz. Luai la repezeală un lapte cald, o supă și pesmeți. La ora 2 am făcut prima încercare. Am aruncat firul antenei pe partea laterală a transmițătorului, și am pus o carte « Practica medicinei » de Strumpell, peste cheie, ca să o ție în loc; astfel, dacă Mica Americă m'ar asculta, ar putea prinde apelul meu. Apoi călare pe scaun, începui să învârtesc manivela cu amândouă mâi-

nile. Era și mai greu decât bănuisem la început. Nu știu câtă energie trebuia să cheltuești ca să încarci magnetoul; dar a fost pentru mine o luptă crâncenă și dârză. De îndată ce dădui drumul manivelei, luai cartea depe cheie și învârtind cu stânga, încercai să chem: K. F. Y., K. F. Y. Ați jucat vreodată acel joc de societate în care cu o mână te freci pe burtă într'un sens, iar cu cealaltă te bați pe creștetul capului de jos în sus? Ei bine, cam așa era: cu deosebirea că sincronizarea mișcărilor, din pricina slăbiciunii și a nepriceperii mele în materie de morse, era și mai anevoioasă. Chemam cinci minute în șir, apoi mianevram receptorul. Imi tremurau degetele căutând să prind lungimea de undă dată de Dyer pentru acest aparat. Nu auzeam decât pârâituri. Mai încercai în alte două sectoare alternative pe cari mi le indicase de asemenea Dyer. Dar nimic. Atunci învârtii acul pe tot cadranul. Imi răspunse tăcerea cea mai deplină. Fie că transmițătorul nu era bine pus la punct, fie că receptorul nu mergea, sau că Mica Americă nu asculta. Imi venea să plâng, atât eram de amărît. După ce m'am odihnit câteva clipe în culcuș, am reînceput să chem, știind că dacă voi continua astfel, puterile mi se vor irosi repede. Mă simțeam așa de abătut încât devenisem nesimțitor. O singură clipă glasul lui Dyer rupse tăcerea, dar pieri îndată. Cercetam cadranul cu desnădejde.

« Te auzim. Continuă. Dă-i înainte. K. F. Y. Haide mai departe. Noi te auzim ». Era Dyer. Minunat. Mi se păru o curată minune. M'am repezit la transmițător și am vestit lui Dyer că motorul meu « murise » și că mă descurcam acum de bine de rău cu aparatul de rezervă.

« Ne pare foarte rău », răspunse Dyer. « De aci înainte vom rezuma mesagiile noastre ».

Murphy îmi citi o telegramă privitoare la expediția pentru meteori pe care vroia s'o trimeată în Statele Unite. Când sfârși, comunicai: « Bine. De aci înainte radio-ul meu va face emisiuni neregulate. Nu vă speriați dacă nu mă țin de orariu ».

Atunci, în felul său simplu și liniștit, Charlie spuse: « După cum știți, drumul până la Postul Înaintat va fi poate greu și desigur primejdios. Astfel îl privim noi, cei de-aici. De aceea cercetăm toate împrejurările și ne pregătim cu deamănuntul. N'ar trebui să așteptați sosirea tractorului înainte de sfârșitul lunii Iulie, poate chiar mai târziu ». O clipă am rămas încremenit. Imi trecu prin minte gândul că, deși cunoșteau primejdiile unei atari expediții, erau totuși hotărâți să o facă cu orice preț. Oare lăsasem să se înțeleagă în ce stare eram? La gândul acesta mi se strânse inima. De aceea mă împotrivii numaidecât și în mod energic să se facă această expediție, dacă era socotită primejdioasă. Aș fi vrut să spun mai multe, dar nu eram în stare să întorc manivela. Bătui semnul K. K., adică: « continuați », și așteptai. În ciuda emisiunii mele jalnice, au trebuit să-și dea seama de cele ce mă frământau, căci cu același glas monoton, Murphy spuse că-i pare rău că l-am înțeles greșit. « Am vrut numai să spun, urmă el, că ne dăm foarte bine seama ce nesfârșite vi s'au părut lunile din urmă și cât de desnădăjduit ați fi, dacă tractorul ar zăbovi mult ». Vorbi el multe, dar nu înțeles ei mai nimic, fiindcă inima îmi bătea să se rupă, capul îmi vâjâia și nu știu de ce, glasul lui slăbea treptat-treptat și apoi iar revenea ...

Poulter înșiră la repezeală pregătirile făcute, dar cea mai mare parte din cuvinte îmi scăpară. Am auzit însă când m'a întrebat dacă vroiam să numesc eu oamenii care vor merge. « Nu », răspunsei eu.

Lângă cheie se găsea hârtia pe care înșirasem măsurile de prevedere ce trebuiau luate: un bidon mare de rezervă cu combustibil pentru tractor; măști pentru oameni; mănuși îmblănite - și sfatul că și în sania-remorcă și în tractor să se împartă în părți egale merindele și materialul; aceasta pentru cazul când ori sania ori tractorul ar cădea în vreo crăpătură. Când Poulter sfârși, am transmis cât am putut din aceste instrucțiuni. « Obișnuiți-vă să țineți bine drumul; mai luați steaguri cu voi », fură ultimele mele cuvinte. Așteptam răspunsul, dar a fost ca un făcut: n'am mai auzit nimic. Am silabisit încă odată aceleași cuvinte și apoi am închis, blestemându-mi slăbiciunea. Capul îmi căzu peste aparat. Totuși gândul că Mica Americă nu bănuia nimic - cel puțin așa îmi închipuiam eu - îmi mai luă parte din griji.

Temperatura era de minus 60°, dar pieptul îmi era înădușit learcă. Am stins soba și clătinându-mă m'am îndreptat spre culcuș. Era a treia oară că mă simțeam așa de rău; fiind după trei săptămâni de boală și de slăbiciune, am fost cât p'aci să mă curăț. Dacă n'aș fi avut cumințenia să fac o provizie de combustibil și de alimente pe trei săptămâni, nu m'aș fi putut păstra în viață. Eram din nou nevoit să-mi fac toate treburile cu « încetinătorul »; junghiurile, grețurile și nesomnul veniră iar să mă canonească.

7 Iulie.

Toate, începând cu mine, sunt înghețate de frig. De două săptămâni încoace termometrul oscilează între 40 și 60 grade sub zero. Adineaori, apropiind lampa de termograful din apărător, am văzut că a coborât până la -65° . Nădăjduiesc din tot sufletul că frigul va mai scădea, fiindcă am neapărată nevoie de mai multă căldură, chiar de ar fi s'o plătesc cu prețul unei ventilații mai reduse și a unei mai zdravene intoxicații cu gaze.

Mă găsesc în aceeași stare de plâns. Mintea mi-e goală și aiurită. Noaptea de ieri a fost groaznică, iar dimineața cât se poate de proastă. Intunecul, frigul și monotonia Barierei au început să-mi zdruncine moralul: sângele rece și liniștea sufletească m'au părăsit aproape de tot. O așa slăbiciune n'am mai avut decât cu prilejul febrei tifoide căpătate în Anglia, ca aspirant de marină. Când m'am făcut bine, în ziua când trebuia să încep să mănânc ca toți oamenii (și-mi era tare foame), am recăzut la pat. A trebuit s'o iau deacapul. Acum, ca și atunci, trebuia să fac din nou față boalei cu un trup și un suflet istovite.

Am scăpat o ședință de radio cu Mica Americă. Am chemat și am ascultat o jumătate de ceas fără să aud nimic. Apoi, cu nădejdea că voi fi totuși auzit, am transmis la nimereală: « Nu aud nimic. Receptorul stricat. O. K., aci O. K., O. K. ». Toate acestea erau cât se poate de jalnice și am simțit că eram pe punctul de. a leșina.

Adus de vânturile dela miazăzi, frigul stăruia pe Barieră. Din ziua aceea și până la 17 Iulie, temperatura minimală n'a

depășit niciodată 54° sub zero; aproape tot timpul a stat la minus 60°, iar în ziua de 14, a atins -71°. Gheața se adunase în apărător ca igrasia pe julepul de mentă. Aerul era câteodată încărcat cu o ploaie de cristali de gheață. Puteam spune că văd frigul căzând; căci, de câte ori deschideam oblonul, se forma o ceață deasă pricinuită de întâlnirea aerului înghețat depe Barieră cu aerul cald din adăpost. Chiar în zilele când soba ardea cincisprezece sau șasesprezece ore pe zi, nu răspândea destulă căldură ca să poată topi gheața depe pereți; aceasta câștiga teren pe zi ce trecea. Tavanul era pe jumătate acoperit cu cristali care nu mai apucau să se topească. Iar între timp pojghița de polei se urca pe ziduri până când atinse în cele din urmă tavanul, pe trei părți; nu mai rămânea neatinsă de îngheț decât partea de apus a tavanului, deasupra sobei. Cu toată teama pe care o aveam de incendiu, lăsam o lanternă să ardă în fiecare noapte sub registru, spre a feri bateriile de îngheț.

Tot timpul acela m'am hrănit cu proviziile adunate sub pat și pe rafturi. Era un regim foarte plicticos: klim, pesmeți de Eskimoși, pătlăgele roșii, mazăre conserve, orez, gulii, mămăligă, fasole, ciocolată, dulceață, smochine uscate, și mai rămăsese puțin din minunata șuncă dăruită de mama. Această hrană era potrivită pentru starea mea - de altfel n'aș fi avut puterea să pregătesc feluri mai complicate. Chiar după ce ținusem alimentele pe sobă mai multe ceasuri, eram câte odată nevoit să le sfărâm cu dalta și cu ciocanul. Degetele îmi erau crăpate din cauza contactului cu fierul rece; ori câtă hrană mă sileam să înghit și ori cât de multe haine îmbrăcam pe

mine, îmi era cu neputință să mă încălzesc. Intr'o seară, simțind nevoia să fac o baie (cea dintâi de o săptămână), am fost speriat de halul de slăbiciune în care ajunsesem. Mi se numărau coastele, iar pielea îmi atârna pe brațe. Cântăream 90 de kilograme când am plecat la Postul Inaintat. Cred că acum aveam cel mult 62.

9 Iulie.

Mă simt ca o glumă fără haz, sau ca un pește pe uscat. Monotonia aceasta mă omoară. Mi-a fost peste putință să citesc sau să învârtesc gramofonul. Trebuie să mă scutur și singurul leac este să mă agăț de credința care mi-a ajutat luna trecută, căci am pierdut aproape de tot pacea sufletească dobândită atunci. Trebuie să-mi regăsesc echilibrul lăuntric. Simt că am pierdut calea cea bună.

10 Iulie .

. . . Din pricina frigului, am fost nevoit să țin așa de multă vreme soba aprinsă, încât mi-e teamă să fi înghițit iar gaze din belșug. Acum cunosc bine simptomele: dureri de ochi, de cap și de spate. N'aș putea spune ce mă supără mai mult - frigul sau emanațiile de gaze; greșelile mele și încercările m'au învățat multe, dar nu știu încă de care din aceste două rele să mă feresc mai mult.

Noaptea trecută n'am putut să dorm; pentru întâia datăși cred, pentru ultima-am luat o pastilă pentru dormit; mi-era teamă, dacă nu izbuteam să adorm, să nu mai pot părăsi a doua zi culcușul. M'am simțit foarte slab toată ziua, și sunt sigur că a fost vina pilulei ...

11 Iulie.

Mi-a fost foarte rău ieri seară. Mi-era așa dor de lumină, încât, cu toată hotărârea luată, am aprins lanterna și m'am bucurat de lumina ei timp de o jumătate de oră. Mi s'a părut că revedeam lumina soarelui; întunecul părăsi pentru puțină vreme odaia și am putut să mă odihnesc de veșnica clipire a lumânării și de colțul veșnic întunecos. Cred că tot răul stă în faptul că gândesc cu cuvinte al căror înțeles îmi scapă: mi-am repetat de zeci de ori părerile mele asupra Universului, fără însă a simți înțelesul cuvintelor. În felul acesta mi-am pierdut calea - m'am rătăcit. Dacă aș putea simți adevărul precum îl pot rosti, aș redobândi pacea sufletească.

Partea cea mai rea este că am pierdut legătura cu Mica Americă. Luni 9 Iulie, am ascultat puțin la radio, dar n'am auzit nimic; Marți, asemenea. Am renunțat; mi-a fost prea greu să învârtesc manivela. Vina e a aparatului. În fiecare zi, m'am căznit ceasuri dearândul cu transmițătorul și cu receptorul; dacă nu l-am demontat cel puțin de douăsprezece ori, nu l-am demontat de loc. M'am cufundat în cartea de instrucții și în ghidul radiofonistului pe care mi l-a dat Dyer. N'am găsit alt cusur decât o legătură șubredă. Joi, 12 Iulie, l-am auzit pe Dyer chemând de foarte departe. Am încercat să-i transmit: «Am auzit. Mi s'a stricat aparatul. Ascult ». Și de bucurie spuneam cuvintele în gura mare. Dar totul fu zadarnic. Il auzeam pe Dyer chemând K. F. Y. și rugându-mă să iau receptorul. De două ori, la intervale de cinci minute, am învârtit manivela și am silabisit: « Aud. Aici toate bune. Q. K., O. K., O. K. ». Asta a fost tot ce am putut face; m'am

oprit la timp ca să aud vocea lui Murphy. N'am înțeles un singur cuvânt. Apoi a urmat tăcerea. Era ca și cum m'aș fi afundat într'un nisip mișcător și de acolo aș fi chemat un surd care nu mă putea auzi.

14 Iulie .

. . . Slavă Domnului, cred că am descoperit ce are aparatul.

Am găsit o legătură slăbită pe antenă -ceea ce m'a mirat- căci o examinaseam cu o zi înainte. Am verificat cu deamănuntul toate celelalte piese și le-am consolidat. Nu pot să sufăr frigul acesta veșnic. Temperatura a scăzut la 72° și a trebuit să mai adaug glicerină în cerneala instrumentelor ca să le feresc de îngheț.

15 Iulie.

Azi a fost o zi cu știri amestecate. In cele din urmă am izbutit să prind Mica Americă; dar învârtitul m'a dat gata. M'am bucurat însă de faptul că Mica Americă nu s'a speriat de tăcerea mea. Nu și-au pierdut capul până acum. Cu toate că aș fi dorit foarte mult să aflu în ce fel au tălmăcit tăcerea mea, m'am gândit că e mai prudent să nu-i întreb nimic. De teama întrebărilor lui Murphy, m'am avântat deadreptul în instrucțiunile pe care le scrisesem pentru Poulter și care sunau așa: « Intoarceți-vă la Mica Americă în caz de pierdeți drumul. Luați cu voi din belșug steaguri, gaz, merinde, blănuri și corturi; dar mai presus de toate, fiți atenți să nu pierdeți drumul și să aveți destul combustibil ».

De abia l-am auzit pe Dyer spunând că a înțeles parte din transmisiunea mea, și rugându-mă să repet. Dar n'am putut. Am sfârșit cu cuvintele următoare: « Nu puneți în primejdie viețile oamenilor ». Atunci Charlie intră și el în vorbă

și-mi spuse ce fericit era de restabilirea legăturii. Adăugă apoi că n'avea de gând să mă întrebe ce se întâmplase, având multe lucruri importante de vorbit. Imi vesti că vor porni la drum în prima zi frumoasă după 20 Iulie. Când rosti aceste cuvinte, îmi dădui seama că tăcerea mea fusese luată în sensul cel bun. Imi mai spuse că, în caz de ar pierde din nou contactul cu mine pe viitor, mi-ar trimite totuși informații zilnice la orele 9,30 a. m. și la 2,00 p. m. L-am mai auzit spunând ceva despre anemometru, dar n'am priceput nimic ...

Când se opri semnalul, îl auzii pe Poulter vorbind, în felul său liniștit și înțelept. Expediția, spunea el, ar fi alcătuită din el, White (operatorul de radio), Skinner (conducătorul), Petersen și Fleming. Aceștia doi ar urma să rămână la Bază ca observatori. Nădărduiam că vor găsi drumul fără mare greutate, totuși mă rugau să aprind în fiecare zi la amiază câte un bidon de gazolină drept semnal.

Harold June discută puțin despre problemele călătoriei dar n'am înțeles mai nimic; apoi Murphy repetă încă de mai multe ori tot ce spusese Poulter, ca să fie sigur că am înțeles. Spunea că această primă încercare era mai mult o experiență - rămânea bine înțeles că nu se vor lua niciun fel de riscuri, și că Poulter s'ar înapoia la Mica Americă în caz că condițiile ar fi prea neprielnice. « Te vom chema iar joi, ca de obicei, și apoi de două ori pe zi, la orele convenite », spuse el, încheind. Toate acestea erau mulțumitoare. Am încercat să transmit un cuvânt de aprobare, dar nu mai aveam putere. Când am închis aparatul, îl mai auzeam pe Dyer rugându-mă să repet.

Chiar acum, după patru ani, toată afacerea întreagă mi se pare nemaipomenită. Mințeam, fiindcă nu puteam face altfel. Dar cei din Mica Americă mințeau și ei. Deosebirea era că «ei », începând să-și dea seama că nu le spun adevărul, încercau la rândul lor să mă « ducă ».

Mi s'a părut mie că în ultima săptămână din Iunie, Charlie Murphy începuse să simtă că ceva merge prost la Bază. « Nu aveam niciun semn concret pe care să mă pot bizui; nimic altceva decât propriile-mi presimțiri și lipsa de știri dela d-ta », povesti el mai târziu. Dar intrase la bănuială, Așezat la celălalt capăt al firului și încercând să-mi prindă mesagiile care se înșirau pe mașina de scris a lui Dyer - era asemenea unui doctor, cu mâna pe pulsul pacientului. Pierderea legăturii prin radio din Iulie îi întărea bănuielile; acestea mergeau crescând pe măsură ce se mai adăugau și alte semne: șovăiala cu noul aparat, pauzele prea lungi între cuvinte și cuvintele scrise anapoda: toate acestea nu le putea explica decât prin slăbiciune fizică.

La început, ceilalți nu puseră prea mult temei pe presimțirile lui Murphy. Ii spuseră că nu era psiholog și că, de altfel, nu era de mirare că nu mă pricep în cele radiofonice. Totuși, gândul că se întâmpla ceva cu mine nu-l părăsea pe Murphy.

Cu toate că Poulter nu recunoscuse niciodată că fusese influențat de presimțirile lui Murphy, am și eu îndoielile mele; cunoscându-i mărinimia, am ajuns la convingerea că n'a vrut să-mi spună nimic, spre a mă cruța. Dar ceea ce știu, este că, atunci când au propus planul expediției pentru meteori, el și cu Murphy s'au izbit de un zid de opoziție. După statutele

Micei Americi, făcute chiar de mine însumi, toate lucrările importante trebuiau supuse spre aprobare unui grup de şaisprezece ofiţeri care alcătuiau Statul-Major şi care aveau drept de veto cu o majoritate de două treimi asupra oricărui act al ofiţerilor executivi. Discuţia ţinu zile şi zile. Subteranele Micei Americi răsunau de certuri. Argumentul celor care se opuneau plecării era că eu însumi interzisesem orice expediţie spre Postul Înaintat înainte de întoarcerea soarelui. Atrăsesem în special atenţia lui Poulter să nu plece decât atunci când va fi lumina mare.

Dar Murphy tot dădea zor cu presimţirile sale şi insista să se pună la cale expediţia - cu toate că recunoştea în faţa Statului Major că n'avea niciun semn concret pe care să se poată bizui.

« Recunosc, spuse el, că o presimţire e un lucru de nimic atunci când e vorba să arunci în primejdie vieţi omeneşti; dar să presupunem că eu aş avea dreptate; niciodată nu ne-o vom putea-o ierta ». De partea sa Poulter pretindea că nu vroia să plece decât în căutarea meteorilor. Dar pentru unii din bărbaţii dela Mica Americă, în mare parte marinari, sau foşti marinari, obişnuiţi să primească ordinele fără a le discuta, călătoria aceasta nu era altceva decât o neascultare faţă de comandă, o întreprindere nesocotită, bizuită pe presimţiri şi poate o catastrofă care ar avea urmări asupra şefului lor şi asupra tuturor. Dacă era vorba de o expediţie de salvare, atunci bunul simţ şi instrucţiunile comandantului cereau ca mai înainte de toate să fie consultat principalul interesat.

Dar aceasta Murphy nu vroia s'o facă, spunând că omul dela Postul Înaintat, dacă i s'ar supune faptele, n'ar avea

altceva de ales decât de a interzice expediția. El găsea că s'ar putea face două lovituri dintr'una: s'ar stabili baza de care avea nevoie Poulter pentru observațiile sale, și în același timp s'ar afla ce se întâmplă cu mine. Pe acest temei ajunseră până în urmă să convingă Statul-Major să le dea aprobarea. Astfel puteau să-mi prezinte călătoria ca un simplu studiu asupra meteorilor, știind că nu m'aș opune unui însemnat proiect științific de al lui Poulter. În clipa când mi-am dat consimțirea s'au simțit liberi. Dacă Poulter m'ar găsi bine, sănătos, atunci cu atât mai bine; el și-ar vedea liniștit de meteori și ceilalți s'ar mulțumi să-și bată joc de Murphy și de fiasco-ul său ca « medium polar ». Pe de altă parte, dacă într'adevăr eram bolnav, s'ar atinge amândouă scopurile.

În tot timpul acesta și chiar când pierdusem legătura prin radio, oamenii din Mica Americă nu încetau de a mă asigura că toate mergeau strună, că pregătirile își urmau cursul, că nu se întrezărea nicio piedecă și că se bucurau să mă vadă în curând.

Toate acestea le știu acum. Dar în Iulie 1937 n'am știut nimic și Charlie Murphy făcuse tot ce-i stătea în putință ca nu cumva să bănuiesc ceva.

În cei patru ani cari au urmat, am aflat povestea încetul cu încetul, și chiar acum mă întreb dacă o cunosc pe deantregul. Cei care știau tot au păstrat pentru ei ceea ce știau; iar ceilalți, necunoscând niciun amănunt, n'aveau decât păreri personale. Dar de vreme ce aceste fapte fac și ele parte din povestea Postului Înaintat, m'am simțit ținut să spun tot ceea ce aflasem.

Incetul cu încetul, ziua începea să se nască pe partea de miazănoapte a cerului. Felurite colori se iveau pe boltă, dar nu stăteau mai mult de o jumătate de oră; iar cu un ceas înainte și un ceas după amiază, se vedea pe zare o slabă lumină de amurg. Intr'o zi, așezat pe movilița de zăpadă de lângă coșul cabanei, priveam aceste schimbări, gândindu-mă că poate în curând voi vedea, desprinzându-se în depărtare, luminile galbene ale tractoarelor. Dar nu-mi plăcea să mă gândesc prea des la asta; trecusem prin prea multe, ca să nu mă tem de noi desamăgiri. « Dacă sosesc, va fi minunat », îmi spuneam eu; « iar dacă ște întorc înapoi, n'o să-ți meargă mai rău ca înainte ». Când se risipi amurgul, aurora se întinse pe cer ca un evantaliu deschis; timp de câteva minute Bariera străluci minunat. Se putea vedea la mai mulți kilometri depărtare; nu știu dacă am fost amăgit de umbre, dar am zărit limpede trei steaguri înfipite pe o distanță de o jumătate de milă, în direcția Micei Americi.

16 Iulie.

Azi, fără să pot spune de ce, am început iar să trag nădejdea că tractorul va veni. Poulter e un bărbat în toată puterea cuvântului, și știu că oamenii vor fi în siguranță în mâinile

sale. Mă simt mai bine, poate fiindcă știu că cei din Mica Americă se pregătesc să vină spre mine. Totuși, a fost nemaipomenit de frig: azi -50°, ieri -68°, alaltăeri -71° și răsalaltăeri tot -71°.

17 Iulie.

Lichidul termografului a atins astăzi 61° sub zero, însă acum a urcat iar în jurul lui -40°. Mă rog din suflet ca acesta să fie ultimul val de frig. Azi kerozina a înghețat în butoaie și am pus să ardă toată ziua în tunel o sobă Primus, dar fără mult folos. A trebuit să țin ușa cabanei deschisă toată după amiaza, și căldura, răspândindu-se în tunel, a izbutit într'un târziu să desghețe uleiul. Dar cabana e aproape de nelocuit din cauza gerului.

În ziua de miercuri, 18 Iulie, frigul a început să se potolească. Vântul care sufla fără încetare dinspre munții Regina Maud, își schimbă direcția dela apus spre miazănoapte; temperatura se urcă până la -28°. A doua zi, vântul suflă puțin mai tare, ridicând temperatura până la -23°. Eram mulțumit de această schimbare, fiindcă încălzirea vremii cu toate că n'avea să ție mult - era favorabilă călătoriei cu tractorul. Dar nu mă puteam bucura pe deplin, căci vânturile ce aduceau căldură erau de obicei și aducătoare de zăpadă ceea ce ar adăoga noi greutăți călătoriei. Într'adevăr, Mica Americă îmi vesti prin radio că viscolul se abătuse cu toată puterea asupra regiunii, încât nu se mai putea vedea în fața ochilor. Totuși, meteorologiștii preziceau că nu va ține prea mult. « Dacă vremea se îndreaptă », spuse Murphy, « tractorul va pleca mâine la 6 dimineața ». Mă rugă, să fiu la receptor ca să dau buletinul vremii.

« Poți să te scoli așa de vreme, fără ceasornic-deșteptător? ».

« Cred că da ».

« Dorești să ți se aducă ceva? ».

« Da, bromură de sodiu, untură de pește și glucoză ».

« Bine; vom vedea cum funcționează Poșta Antarctică »,

spuse Charlie. « Știi », mai adăugă el, « că Poulter ia cu el provizii pentru trei luni; și și-a făcut un reflector foarte iscusit din rămășițe de metal ».

Tot nu se auzea bine. Chiar când mă străduiam cel mai mult - eram mulțumit dacă din patru cuvinte puteam prinde două. Cu mult mai târziu am descoperit că era o legătură prost făcută pe firele încurcate ale receptorului. Din cauza acestui cusur trebuia să-i rog să repete de mai multe ori cuvintele, și ei trebuiau să facă la fel cu mine. Mă obosisem cu întorsul manivelei și nu izbuteam să trimit mai mult de un cuvânt sau două la o învârtitură; apoi trebuia să-i rog să aștepte - ca să mă odihnesc.

« Imi pare rău că trebuie să învârtești manivela din nou », spuse Charlie.

Căutând o explicație care să pară adevărată, îmi adusei aminte că mă lovisem la braț în luna Martie - fapt pe care îl știa. « Durere braț, greu de învârtit », silabisii eu. « Doare rău? » întrebă Charlie. « Nu, dar obositor învârtit ». Înainte de a ne despărți, hotărîrăm să facem o schimbare; cu începere de mâine la amiază, Mica Americă îmi va trimite câte un buletin de informații din patru în patru ore. N'aveam nevoie să răspund de fiecare dată, afară de cazul în care aş avea o instrucțiune de dat. Drept concluzie, Dyer îmi transmise

un semnal sonor pe care îl primise cu câteva ore mai devreme dela Arlington.

Tot cu gândul la plecarea tractorului și cu frica de a nu mă trezi la timp pentru mesajul radiofonic dela ora 6, n'am dormit aproape deloc. Înainte de a mă culca, am umplut termos-ul cu apă fierbinte și l-am băgat în sacul de dormit împreună cu cele două perne calde. Faptul că peste câteva ore oamenii vor porni dela Mica Americă mă făcea să uit de dureri. Am scris în jurnal: «Ce veste minunată! nu-mi vine să cred că voi vedea iar ființe omenești! Am gândit deseori că nu-mi mai rămânea nicio nădejde să văd oameni din nou. Vremea caldă este un semn bun. Lichidul roșu s'a urcat până la -30° . De data asta, toate merg strună. Mă simt înviorat. Dar sunt încă totuși foarte, foarte slab ... » Puțin după aceea am adormit. Când m'am deșteptat, era ora 5,30 la ceasornicul meu de mână. La ora aceea aveam foarte puțină voință și și mai puțină putere; dar m'am smuls de bine-de rău din sacul de dormit, m'am îmbrăcat și m'am urcat sus la oblon. Un vânt înghețat se ridicase dela miazănoapte. Cerul, însă, era minunat de senin. Semn bun. Mai ales că barometrul se urca. Dar mi s'a oprit inima în loc când am îndreptat raza lămpii de buzunar către foaia termografului. Temperatura coborîse dela -24° la $-46,05^{\circ}$ și era în scădere. Cu toate că soba ardea din plin, de abia încălzea. Pernițele de căldură erau și ele stricate și nu mai încălzeau aproape de loc.

Dyer era la postul său, în clipa în care m'am așezat în fața aparatului. « Bună dimineața », -îmi spuse el, după răspunsul meu la chemarea sa obișnuită. « Ești gata cu buletinul meteo-

rologic? Haines îl așteaptă ». După citirea buletinului, Poulter îmi spuse că plecarea fusese amânată, la cererea lui Haines, pentru ora douăsprezece, și că, între timp, așteptau dela mine un nou buletin. Vijelia se potolise la Mica Americă, însă Haines nu se hotărâ să vestească « cer senin » înainte ca balonașele sale, împreună cu noul buletin din Postul Inaintat, să-i confirme că vremea se îndreptase cu adevărat. Totuși, Bill crede că va fi timp frumos. « Frumos și rece », adaogă Poulter drept concluzie. Această efortare făcută înainte de a fi mâncat și de a mă fi încălzit, mă dădu gata pentru câteva minute. De fapt m'am oprit de mai multe ori în timpul convorbirii și l-am rugat pe Dyer să aștepte să mă odihnesc. Laptele fierbinte și cerealele pe care le mâncasem îmi veniră pe gât, înainte ca să am vreme să sosesc în tunel. M'am băgat în pat în așteptarea orei 12. Timpul trecea încet. La lumina lanternei de furtună, vedeam coloana de lichid din termograf coborînd din ce în ce mai jos. La amiază, când m'am urcat sus, termometrul arăta 61° sub zero; dar vântul căzuse; barometrul era în urcare, cerul limpede, iar în partea de miazănoapte se zărea o licărire trandafirie. « Haines e mulțumit », spuse Murphy, după ce auzi buletinul meu. « S'a făcut frig și aici; numai 14° sub zero ieri, însă azi, 40° sub zero. Dar Poulter nu dorește altceva decât cer senin: și are ce vrea. A spus că pleacă peste un ceas ».

« Spune-i să fie prevăzător ».

« Da, bine înțeles. Imi pare rău că trebuie să fiu așa laconic.

Ne întâlnim la patru ».

Imi vine greu să povestesc întâmplările care au urmat.

Cred că niciun pușcăriaș închis în celula sa și având nădejdea

că va scăpa poate la ceasul al unsprezecelea - n'a îndurat ce am îndurat eu; căci afară de răspunderea mea proprie mai aveam acum pe conștiință răspunderea a cinci suflete. Toată bucuria mă părăsi și fu înlocuită cu remușcările de a-i fi lăsat să plece și cu frica de ce ar putea urma. Nu puteam să stau nici întins, nici așezat. Odată m'am urcat sus la oblon și am aruncat o privire spre cer, ca și cum aș fi vrut să găsesc acolo îndreptățirea acestei fapte eroice. Dar nu se vedea decât luna, învăluită în cristali de gheață și așa de rece, încât îți îngheța sângele doar privind-o.

Temperatura coborî până la minus 62°. Incepui să pregătesc semnalele luminoase. Aveam în cutia cu uneltele de navigație opt sau nouă făclii de magnezium, cu mânere de lemn, cari dădeau o lumină foarte vie. Am luat șase din ele și le-am pus într'o cutie, jos lângă scară. Am mai găsit două bucăți de burlane de rezervă, lungi de vreun metru; le-am dus afară, le-am așezat în picioare pe zăpadă și am pus o scândură pe deasupra, făcând astfel o bancă pe care să pot așeza bidoanele cu gazolină. Aveam de gând să pun gazolina în mai multe găleți și să le aprind una după alta.

Am fost întrerupt în mijlocul pregătirilor de către Dyer care îmi spuse la receptor că era foarte grăbit, și că nu vroia să-mi spună decât un singur cuvânt: Poulter plecase din Mica Americă la orele 2,30 și chiar acum se primise știrea că se găsea la 4 mile depărtare, în apropierea Brațului lui Amundsen. Înainte de masa de seară am umplut cu gazolină patru garnițe având fiecare un conținut de câte patru litri și jumătate și am cărat sus trei din ele. La orele 8, termograful

arăta 65° sub zero. Mica Americă îmi vesti: « Au trecut de Brațul lui Amundsen; sunt acum pe partea de sus a Barierei, cam la 11 mile spre miazăzi și se pregătesc a intra pe drumul de sud. Cred că întâmpină greutăți în găsirea semnalelor. Te rechemăm iar la 12 noaptea ». Frig. Cerneala roșie continuă să coboare. « Doamne, cum se face că și-au ales tocmai gerul cel mai năpraznic pentru a porni la drum? » gândeam eu. Dyer îmi spuse lungimea de undă pe care va primi din ceas în ceas, știri dela tractor. Am încercat să le prind și eu, dar nu se auzea decât gălăgie; emisiunea mergea mult prea repede ca s'o pot prinde. La miezul nopții registrul arăta că vântul, după ce suflase puțin dinspre apus, începuse să se îndrepte spre miazănoapte-apus. Barometrul se urca, ceea ce era semn bun; dar în ultima oră temperatura coborîse dela 5° la 75° sub zero; era însemnarea cea mai joasă a anului - mai joasă chiar cu 2° decât temperatura cea mai rece înregistrată la Mica Americă. Știam că vremea se va încălzi, dar gândul că cinci oameni se găseau pe Barieră, încercând să se păstreze în viață ei și cu motorul lor, mă înnebunea de grijă.

La 12 noaptea Murphy părea destul de abătut. « Am avut vești dela Poulter », spuse el. « Tractorul se găsește la 17 mile spre sud de noi. Au încetinit mersul, însă nu s'au oprit ». Am silabisit: « Toate bune? ». Vocea din receptor părea că vine de foarte departe. Dyer răspunse: « Bine înțeles că nu. Ninge tare acolo unde sunt ei, deși aici cerul e senin. Poulter spune că vizibilitatea e zero. După câte am înțeles, toate semnalele sunt îngropate în zăpadă. Pânzele steagurilor nu depășesc suprafața decât cu 50 de centimetri. Astfel că merg din

steag în steag. Când se întâmplă să piardă unul, dau târcoale jur împrejur până ce dau de el. Și fiindcă unele steaguri au fost doborâte, făcând găuri pe parcurs, sunt nevoiți să meargă încet ».

Din cauza cusurului receptorului, eram nevoit să-l rog pe Murphy să repete de două, trei ori. Dar cam acesta era înțelesul, astfel că nu aveam de ce să mă bucur; făcusem destule drumuri în regiunile polare ca să-mi dau seama cum se desfășurau lucrurile pe întunericul acela cumplit. Il vedeam pe Poulter așezat lângă volan, cu reflectorul în mână, încercând să zărească niște petice de pânză mari cât o palmă și înfipite la distanță de 600 metri unul de altul. Cunoștea desigur semnele lui Innes- Taylor, care fusese așezate dealungul drumului cu cinci luni mai devreme, - dar asta nu-i folosea întru nimic; săniile trase de câini nu înaintează niciodată în linie dreaptă, ci mai degrabă în zig-zaguri scurte; steagurile puteau fi mai la dreapta sau mai la stânga cu douăzeci sau treizeci de metri, astfel că tractorul, după ce străbătuse distanțele prevăzute fără a găsi nimic, - era nevoit să se întoarcă înapoi și să facă ocoale în căutarea semnalelor. « Dick, n'are niciun rost să stai toată noaptea treaz », îmi spuse Mica Americă. « Noi păstrăm legătura cu Poulter. Ce-ar fi să închidem și să ne întâlnim mâine dimineață la 8? ». Am trimis un mesagiu pentru Poulter spunându-i că, dacă iese din încurcătură, în partea a doua a drumului va găsi semnalele în stare mai bună. Mai vroiam să-i spun ceva dar nu am putut, căci îmi căzură brațele de slăbiciune. Nu era prima oară că mi se întâmpla - și avea să mi se mai întâmple încă. Am fost cuprins

de un simțământ de zădărnici. În noaptea aceea, când am stins lampa și am intrat în culcuș, mi-am dat seama că nu mai eram stăpân pe situație. Durerile, junghiturile și visele urâte mă năpădiseră. Sâmbătă dimineața, după o noapte îngrozitoare, am căzut într-o stare de semi-conștiință. Tot ce am putut face a fost să mă scol. Când am îndreptat lumina către termograf, am văzut cum coloana roșie depășise 80° sub zero la 3 dimineața și că de atunci nu se mai ridicase. Acid boricul cu care mă spălasem pe ochi, înghețase, spărgând sticla. Până și laptele din termos era înghețat, iar peretele din spatele sobei, care până atunci nu fusese atins de îngheț, se acoperise și el cu o pojghiță de polei. Când am pus mâna pe sobă, mi s'a jupuit pielea de pe degete. Nu mă mai țineau picioarele; m'am vârit iar în sacul de dormit. Când m'am sculat era aproape douăsprezece. Pierdusem prima convorbire prin radio.

La amiază, apoi la ora 2, am căutat să stabilesc din nou legătura cu Mica Americă. Dar nu am auzit decât paraiziți. Termograful se înțepenise la -80°. Imi venea să înnebunesc de grijă. La orele 4, dibuind pe butoanele aparatului, am transmis la întâmplare: « Poulter, dacă mai ești pe drum, reîntoarce-te la Mica Americă. Așteaptă vreme mai caldă ». Dyer nu auzi nimic - dar eu n'aveam de unde să știu.

Nu puteam păstra nimic în stomac, afară de lapte cald. Am petrecut cea mai mare parte din zi ghemuit în sacul de dormit, într-o stare de toropeală. Focul arsese toată ziua; totuși era un frig năpraznic în cabană. Spre seară am început să-mi reviu; ochii îmi curgeau și mă usturau; spatele mă durea, capul asemenea, și-mi dădui seama că odaia trebuia să fie

plină de gaze. M'am silit să ies din sac ca să văd ce aş putea face. Ventilatorul era aproape plin de gheaţă; am zgâriat-o cu un băţ ascuţit. Când am pus mâna pe burlan, am văzut că era rece; astfel şi el era astupat cu gheaţă; am căutat în verandă până am găsit o bucată de asbest, ca să-l izolez. M'am urcat sus cu asbestul şi cu o funie. Termograful dinăuntru arăta 82° sub zero; era aşa de frig, încât mi s'a oprit respiraţia din cauza constricţiei căilor respiratorii. La nivelul solului, temperatura era desigur de cel puţin 84° sub zero. M'am întors repede în cabană ca să răsuflu. Mi-am pus masca, şi ținându-mi respiraţia, am pornit din nou afară spre burlanul sobei. Cu coada ochiului zăream ventilatorul pufuind ca un coş de aburi spart.

Mă sileam să nu mă uit spre mieznoapte, ştiind că n'aş putea avea decât desamăgiri; dar tot m'am uitat, cu gândul că luminile tractorului s'ar putea zări, chiar de foarte departe. O licărire care tremura în depărtare îmi opri inima în loc; dar nu era decât o stea pe zare. Cerul era în întregime limpede, afară de o auroră în formă de arc. Eram mulţumit. Cel puţin oamenii vor putea vedea bine. Dar oriunde s'ar găsi, îmi spusei, nicio vietate nu poate sta multă vreme afară pe acest ger năpraznic. Plămânii mi se chirceau de câte ori răsuflam şi aerul trozneă pe măsură ce ieşea afară prin deschizătura măştii.

Se întâmplă un lucru ciudat. Mă târam pe genunchi cu lampa în mână şi cu bucata de asbest pe spate. Ajuns la jumătatea drumului, deodată se întunecară toate. La început crezut că s'a stins lampa din cauza frigului. Dar privind

în sus, n'am mai zărit nici aurora. Eram orb. Primul meu gând a fost că mi-au înghețat ochii. Dibuind în căutarea oblonului, m'am lovit la cap de proptelele anemometrului. Am stat ghemuit și m'am gândit. Nu mă durea nimic. Mi-am scos mănușile și mi-am frecat ușor ochii: bucățele mici de gheață mi se lipiseră de gene, înghețându-le. Când le-am îndepărtat, am început iar să văd. Dar între timp, mi-au degerat degetele mâinei drepte.

Mi-a trebuit multă vreme ca să înfășor burlanul cu asbest. Eram neîndemânatec din cauza mănușilor. Țeava era astupată cu gheață. Nu mai rămânea decât o găurică de grosimea degetului. N'apucaî însă să isprăvesc, căci încă odată îmi înghețară genele și două degete. În graba mea de a scăpa de frig am alunecat, mai repede decât am coborât, jos pe scară. Când am scos masca, pielea mi s'a jupuit depe obraji drept sub ochi. Mi-a trebuit o jumătate de ceas ca să readuc sângele în degete; în cele din urmă, circulația s'a restabilit, cu dureri năpraznice.

Obosit cum eram, nu am îndrăznit să mă culc înainte de a scoate gheața din burlan. Ca să grăbesc desghețul, am umplut o cratiță de supă cu tablete de meta, le-am aprins și am plimbat flacăra jur împrejurul burlanului. S'a strâns o găleată de apă din gaura cotului dela burlan. Lichidul din termograf depășise 83° sub zero și apa îngheța pe podea pe măsură ce curgea. Nu îndrăzneam să sting soba de teamă ca atât instrumentele - cât și eu, să nu degerăm. M'am băgat în sac, și m'am gândit la țări calde, tropicale, ceea ce m'a mai încălzit puțin. Apoi m'am sculat și am stins focul.

Duminecă 22 Iulie, am început să fiu din ce în ce mai îngrijorat. Când m'am sculat din somn, am găsit capul sacului de dormit prefăcut într'un sloi de gheață. A trebuit să încălzesc cu alcool țeava rezervorului, ca să se poată scurge kerozina. De trei ori (dimineața, după amiază și seara) am încercat să prind Mica Americă. Cu toate că mâinile îmi erau degerate și arse, am demontat receptorul. Dar n'am făcut nicio treabă. Nu se auzea nimic. M'am suit la oblon cel puțin de douăsprezece ori. Aproape de fiecare dată am fost amăgit de licăriri care până la urmă, se dovedeau a fi doar stele. Temperatura se urcă până la -60° , dar în același timp se ridică și un vânt dela miazănoapte-răsărit care sufla cu 16 mile pe oră. Kerozina îngheță din nou și a trebuit să încălzesc iar tunelul, în dauna cabanei.

În după amiaza aceea mi-a pierit orice nădejde și împreună cu ea pieri și bucuria pe care o avusesem, știindu-mi prietenii pe drum. Simțeam un gol în suflet. Încercasem totul, și totul fusese în zadar. Începu să-mi fie teamă ca nu cumva călătoria lui Poulter să se fi sfârșit printr' o dramă; era groaznic, dar n'aveam niciun motiv să gândesc altfel. Cu toate acestea, la orele trei după amiază m'am urcat sus și am aprins două vase cu gazolină drept semnale luminoase. Am stricat vreo 12 chibrituri în vânt, înainte de a putca aprinde lichidul. Gazolina luă foc cu putere și lumina mă orbi pentru câteva clipe, obișnuit cum eram cu întunerecul. O coloană de fum se înalță pe cer în direcția vântului; niciun semnal luminos nu-mi răspunse dela nord. Mai târziu am aprins o făclie de magnezium. Lumina ei era și mai orbitoare decât cealaltă

și făcu o gaură luminoasă în noapte. Arse timp de zece minute. Apoi întunerecul se așternu și mă simții nepus de singur și de părăsit.

23 Iulie.

Nicio știre. Am ieșit afară de zeci și zeci de ori; n'am văzut nimic decât privesc desamăgitoare a stelelor. Știam că n'avea niciun rost, dar în spre seară am mai aprins două bidoane cu gazolină. Nu trebuia să mă agăț prea repede de o nădejde fără temei. Dar în ciuda amărăciunii mele, m'am înviorat puțin, văzând că lumina a început să crească la amiază și că se zăresc urme de colorii vestind sosirea soarelui peste mai puțin de o lună. Azi dimineată au fost 73° sub zero la termograful din casă. Cu greu m'am putut scula din sacul de dormit. Cât p'aci era să deger. Obrazul meu stâng avea arsuri de îngheț, iar părul, precum și marginile sacului se prefăcuseră în sloiuri.

24 Iulie.

Nimic. Doamne, cât aș dori să știu unde e Poulter! Nu mi-aș ierta niciodată dacă i s'ar întâmpla ceva. Viscolește cumplit, dela miazănoapte-răsărit. Dar frigul a început să slăbească; sunt între 50 și 60 de grade sub zero.

25 Iulie.

Nimic. Nimic afară de vânt și de zăpadă. Am demontat din nou aparatul de radio; dar degeaba. Uneori. îmi vine să cred că n'aud nimic, fiindcă nu e nimic de auzit: cine știe dacă nu s'o fi abătut vreo catastrofă asupra Micii Americi, nimicind instalația de radio. Dar nu se poate. Insemnez aceasta numai pentru a arăta zbuciumul sufletesc în care mă aflu.

Joi, 26 Iulie.

A nins și a viscolit fără încetare; dar după trei zile vijelia s'a potolit; căderea vântului a avut drept urmare încălzirea vremii; termometrul a urcat până la -10^0 : e temperatura cea mai caldă pe care am avut-o de treizeci și două de zile încoace. Poulter și oamenii lui trebuie să fie mulțumiți de această schimbare. În dimineața aceea am încercat de două ori să prind Mica Americă, dar în zadar. M'am prăbușit în pat și am aprins două lumânări; zăpada se strecura prin țeava ventilatorului și se topea pe măsură ce atingea podeaua.

La 2 după amiază, m'am sculat ca să mai fac încă o încercare. În clipa când era să renunț, numele lui Poulter răsună în întunec. Cu degetele tremurând, am potrivit receptorul. Apoi s'a auzit o învălmășeală de cuvinte. Am recunoscut glasul lui Charlie Murphy. Vorbea foarte răspicat și spunea de două-trei ori, aceleași vorbe. Nu îndrăzneam să răsuflu de teamă să nu pierd vreun cuvânt. Din cele auzite am putut să-mi dau seama ce se întâmplase cu tractorul. În dimineața zilei a treia Poulter a atins depozitul dela 50 de mile, pe marginea Văii Crăpăturilor; dar când s'a îndreptat spre Răsărit, a pierdut cu totul din vedere steagurile. Văzând că îi e peste putință să le mai găsească, - s'a înapoiat la Mica Americă, potrivit instrucțiunilor mele de a nu merge mai departe în caz că ar pierde drumul. După însemnările registrului, am socotit că un viscol îngrozitor (de fapt a fost un uragan, precum îmi spuse mai târziu Poulter), îi întorsese din drum. Au așteptat o zi, apoi s'au înapoiat. Însă Poulter nu se dădea bătut, ci se :pregătea pentru o nouă încercare.

Cam acesta era înțelesul; dar în starea de amețeală în care mă aflam, nu mai eram sigur de nimic. Am încercat să-l opresc pe Murphy și să-l chem pe Dyer. Pe când învârteam manivela, deodată îmi căzură brațele și văzui negru în fața ochilor. Am simțit că îmi vine rău și am vărsat tot ce mâncasem dimineața. Le-am lăsat toate baltă, ne mai având nimic altceva de făcut. Dar mai târziu, în pat, mi-a venit în gând o altă idee.

Am luat generatorul după tripodul pe care era așezat și l-am legat pe o ladă grea care era prinsă în cuie de podea. În felul acesta stând așezat și punând generatorul în mișcare cu piciorul, aveam mai multă putere. Cu toate că generatorul se clătina când învârteam manivela, efortarea pe care o făceam era totuși mai mică. Am însemnat în ziua aceea în jurnal: « A făcut bine (Poulter) că s'a întors la Mica Americă; mă simt ușurat. Vestea a venit la timp, căci eram foarte abătut ».

Vinerea aduse cu ea un cer noros. Temperatura se urcă până la 0 grade. Acum că se încălzise vremea, începeam iar să nădăjduiesc. Totuși, cântărind toate împrejurările, reieșea limpede că steagurile fiind în mare parte smulse sau înzăpezite, Poulter n'avea nici cei mai slabi sorti să ajungă la Postul Inaintat. Afară de cazul în care eu singur aş reveni asupra ordinelor date. Și în starea de desnădejde în care mă aflam, hotărîi să fac astfel. Pe urmă, recunosc că mi-a fost rușine, dar atunci n'am văzut altă scăpare. Imi puneam întrebarea cât voi mai putea rezista, mai ales cu oboseala convorbirilor; învârtitul manivelei mă lăsa istovit și sleit de orice putere.

M'am învățit prin cabană în așteptarea transmisiei dela ora 2. Scotocind prin lucruri ca să mai găsesc niște făclii, am găsit în tunel bucățile unui semnal în formă de T, înalt de vreo 2 metri, despre care uitasem cu totul. L-am încheiat repede și l-am potrivit ca să-mi folosească drept semnal luminos; am legat de el sârma antenei de care am agățat bucăți de pânză și de hârtie. Când va sosi momentul, le voi muia în gazolină și le voi da foc. Eram destul de mândru de ideea mea. La 2 după amiază l-am auzit pe Dyer chemând cu glas slab K. F. Z. Am început să răspund, așezat pe scaun, și pedalând pe butoanele generatorului ca pe o bicicletă. Le-am spus că, dacă e vorba să se mai facă o încercare, aş fi de părere să plece acum, pe vreme caldă, când luna, lumina care a început să lumineze zarea și temperatura sunt deopotrivă de prielnice; voi pune o lumină în vârful anemometrului; iar la orele 3 și la orele 8 după amiază voi aprinde un semnal luminos. A trebuit să mă opresc de mai multe ori ca să mă odihnesc. Apoi am spus că așteptam răspunsul.

Nu știu care din doi, Murphy sau Dyer, a răspuns, dar n'am înțeles nimic; eram doar rugat să repet. După cinci încercări am fost silit să mă opresc, spre a nu-mi irosi puținele puteri rămase. Genunchii mi se împleticeau și mâinile alunecau depe butoane. Punând receptorul la ureche, mi s'a părut că aud vorbindu-se; dar era numai zgomot; am lăsat receptorul să cadă. Totuși izbutisem mai bine decât credeam, - după câte îmi povestiră mai târziu cei dela Mica Americă.

Cu toate că n'aveam de unde să știu, Mica Americă își luase hotărîrea. După ce se sfătuisese cu ofițerii taberei, D-rul Poulter hotărî să pornească la Postul Inaintat. Expediția era alcătuită din trei oameni: el, Demas, șeful tractoarelor, și White, radiofonistul. Poulter nădăjduia să facă repede prima parte a călătoriei pe urmele însemnate mai înainte chiar de către el. În ce privește Valea Crăpăturilor, își făcuse un plan bine chibzuit. Era prea aproape de Polul magnetic ca să se poată bizui pe busole obișnuite; în latitudinile cele mai joase busolele nemai funcționând cum trebuie. Afară de asta, nimeni la Mica Americă nu fusese în stare să monteze o busolă pe un tractor, din cauza vecinătății metalului. Poulter se gândise să ridice din 500 în 500 de metri mobile de zăpadă înalte de 3 metri, și în vârful lor să pună lămpi cu baterii; în felul acesta și-ar putea urma drumul privind înapoi, ca să nu piardă din ochi urmele. Ar fi însă un fel foarte anevoios și lung de a marca un drum drept în jurul Văii Crăpăturilor.

Timpul nu mai era asemenea unui râu curgător, ci îmi amintea mai degrabă un lac adânc și liniștit. Mă afundam în el În tăcere, și fără nicio dorință de a mai lupta. Trecutul era trecut, -și viitorul își va avea cuvântul său hotărîtor. Nu-mi mai rămăsese decât un singur gând: să nu turbur echilibrul pe care, cu mare greutate, îl dobândisem - și să-mi păstrez liniștea sufletească. Nu mai aveam decât o singură grijă: aparatul de radio. Făceam însemnările meteorologice și învârteam instrumentele în mod automat. Tot ce mai avea viață și suflet în mine se străduia să păstreze legătura cu Mica

Americă; nu numai pentru mine, dar mai ales cu gândul la cei ce trebuiau să plece spre Postul Înaintat. Dela început urisem aparatul de radio, dar acum ura mea întrecea orice închipuire. Dacă l-aș fi sfârâmat cu un ciocan - și am fost deseori ispitit s'o fac - n'aș mai fi pățimit nici pe jumătate din ceea ce pătimeam. Însă un simțimânt moral mă împiedeca: pusesem în mișcare anumite puteri pe care nu le puteam stăpâni; mai mulți oameni erau pe cale să pornească prin întunecul dela Mica Americă spre mine, astfel că n'aveam dreptul să-mi fac de cap.

Sâmbătă 28 Iulie.

Vântul se îndreptă spre miazăzi, iar zăpada, după ce căzuse trei zile, se opri. Duminecă, gerul se lăsă din nou, și temperatura coborî până la -57° . Am auzit Mica Americă chemându-mă, dar Dyer nu mă auzi. Am crezut întâi că Poulter era din nou pe drum; mă înșelasem însă, deoarece Dyer nu spunea nimic, ci repeta semnalul cu răbdare. Eu însă tot am aprins două făclii după amiază. Atunci m'a apucat slăbiciunea. În tunel, lângă scară, se găsea o damigeană cu alcool de grâu pentru instrumente. Mi-am vărsat o porție, am amestecat-o cu apă și am dat-o pe gât. Dar în loc să-mi dea putere, mă dădu gata. Toată după amiaza am lăncezit, cu arsuri groaznice la stomac. Capul parcă stătea să-mi sară. Mă hotărîi să nu mai repet această încercare.

29 Iulie.

Mă simt bolnav, dar cu toată amețeala, mă gândesc tot timpul la instrucțiunile date lui Poulter ... Comandă proastă, și mai ales, încurcătură fără pereche.

Luni, termometrul minimal din apărător a coborât până la 64° sub zero; în timpul zilei a urcat cu 6°. Marți a fost aproape la fel; mi-a înghețat o ureche pe când aduceam mălai din tunel. În ziua aceea, n'am auzit nimic la radio. Imi pierise orice nădejde. La ora convorbirii, am transmis la întâmplare lui Poulter, ca nu cumva să se avânte printre crăpături, ci să se înapoieze la Mica Americă, în caz că s'ar încurca lucrurile. Nu se auzi nimic. Mi-am împăcat conștiința, aprinzând încă două bidoane cu gazolină și o făclie pe care am legat-o de antena de radio, unde a ars la o înălțime de 5 metri. Această strălucită iluminare nu primi însă niciun răspuns.

Astfel se isprăvi luna Iulie. Se isprăvi în frig, precum începuse. Am acum în fața ochilor datele culese: timp de douăzeci de zile au fost mai puțin de 60° sub zero, iar timp de șase zile, temperatura a coborât sub 70 de grade. Când am pus foaia la loc, mi-am zis: azi e a 61-a zi de când am leșinat pentru întâia oară în tunel; nimic nu s'a schimbat între timp; tot singur am rămas. Cei dela Mica Americă nu sunt mai aproape. Toate în jurul meu dovedeau halul în care căzusem: cratițele pe jumătate pline cu mâncare înghețată stăteau răspândite pe podea; bucățile generatorului erau aruncate într'un colț, de trei săptămâni; câteva cărți căzuseră depe laviță jos, și acolo le lăsasem. Acum pojghița de gheață acoperea deopotrivă podeaua, cei patru pereți și tavanul. Nu-mi mai rămânea nimic de cucerit! Și totuși starea în care mă aflam nu era cu totul desnădăjduită. Cu toate că pierdeam în anumite privinți, în altele câștigam. Căci ziua stătea să se

nască, lumina își croia un drum pe partea de miazănoapte a cerului, înlăturând în fiecă zi întunerecul cu câte puțin, și aprinzând, pentru mine, semnale luminoase pe zare. Aveam acestea de partea mea: tainica naștere a luminii și preludiul fără de zgomot al sosirii soarelui, care nu mai era decât la 27 de zile depărtare de mine.

Luna August începu într'o zi de miercuri întunecoasă și amenințătoare. Niciodată barometrul nu fusese atât de jos. Presiunea coborî până la 27,72 și penița alunecă depe hârtie. Aveam simțământul că tot aerul era supt în sus depe barieră. Cupele anemometrului se clătinau alene împinse de un vânt ușor. Nu se întâmplă însă nimic. Toată ziua mi-am închipuit că Bariera întreagă își ținea respirația, în așteptarea deslănțuirii unui uragan. Vremea asta avea o înrâurire și asupra stării mele. Pentru întâia dată, am fost cât p'aci să-mi pierd sângele rece. Nu puteam sta locului. Am umplut din nou cu kerozină bidoanele de rezervă pe care le întrebuișasem ultima dată când îmi venise rău; apoi am mai adus din tunel merinde pentru două săptămâni. Această sfortare mă istovi, dar n'am vrut - și de fapt, n'am putut - să mă opresc înainte de a fi sfârșit. Nevoia și obiceiul mă împingeau să fac unele lucruri în mod cu totul mecanic; le făceam fără să vreau.

Faptul că de cinci zile nu auzisem nimic dela Mica Americă îmi sporea și mai mult temerea. S'ar putea ca Poulter să fie pe drum, s'ar putea chiar să fie aproape. Am folosit ultimele puteri ca să aprind încă o cană cu gazolină. Întunerecul însă nu-mi răspunse prin niciun semn. M'am dus să mă culc și am

visat o sumedenie de tractoare și de crăpături; cabana era plină cu fețe necunoscute și neprietenoase care mă împiedecau să-mi însușesc un lucru - nu-mi amintesc ce anume - pe care îl doream cu foc.

2 August.

Azi n'am auzit nimic; dar ca să fiu sigur că mi-am făcut datoria, am aprins o oală cu gazolină după amiază, și una seara. Vremea se încălzește. Dela 52° sub zero temperatura s'a urcat astăzi la 11 seara la minus 2 grade. S'a lăsat o ceață subțire, dar, vântul nu suflă aproape de loc.

3 August.

Dumnezeu a fost bun cu noi. Poulter e la adăpost în Mica Americă și toate străduințele ce le-am făcut cu aparatul de radio se vede că n'au fost zadarnice. Azi Mica Americă a înțeles ce am transmis. Poulter nu a plecat, dar va porni de îndată ce Haines îi va vesti « vreme bună ». Mica Americă e învăluită în ceață, însă aci e minunat de senin. La amiază cerul a avut o colorație trandafirie de toată frumusețea, și în partea Mării lui Hoss se zărea o lumină galbenă. Termometrul maximal arăta zero grade azi dimineață, dar s'a făcut iar frig deodată - sunt aproape 40° sub zero acum, la ceasul 10 seara. Lumina care crește zilnic sporește sorții de reușită ai lui Poulter; cât despre mine, am început să fiu nepăsător. Am intrat într'o stare de nesimțire și de toropeală.

Dyer trebuie să se fi chinuit o grămadă cu transmisiile mele. Ce jale, să nu pot răspunde la întrebările urgente din Mica Americă. Se cuvine să spun că Dyer și Hutcheson au avut o răbdare îngerească.

4 August.

Poulter a plecat. Azi după amiază mi s'a vestit că au pornit acum cinci ceasuri cu provizii pentru două luni și cu o rezervă bună de gazolină. Vremea pare să fie frumoasă, căci nu e vânt, și temperatura se menține la -30°. Faptul că Poulter se îndreaptă spre Sud m'a scos din toropeală și inima a început să-mi bată de nădejde.

Duminecă a fost o zi pe care aș vrea s'o șterg pentru totdeauna din amintire. Mă simțeam foarte rău când m'am trezit. Prea bolnav ca să mănânc și prea obosit ca să pot uita de mine găsindu-mi ceva de lucru. M'am îndeletnicit puțin cu registrul, dar mă ustureau ochii și în cele din urmă m'am lăsat să cad pe scaunul de lângă sobă, în așteptarea convorbirii dela amiază. Mi-a adus vești proaste. Poulter era împotmolit în regiunea plină de crăpături a Brațului lui Amundsen, pe partea Miceii Americi. Pierduse urma care îl ajutase ultima dată ca să le ocolească; încercând să deschidă un drum nou, îl pierduse pe cel vechi, și în momentul de față se trudea să scoată tractorul dintr'o crăpătură în care căzuse. Receptorul mergea iar alandala și mi-a fost greu să pricep toate. Inșă când m'am lămurit, ascultând rând pe rând pe Murphy și pe Haines, am fost înspăimântat. Dacă Poulter era în primejdie, la mai puțin de zece mile de Mica Americă, de ce nu se făcea nimic pentru a i se sări în ajutor? M'am înfuriat. M'am năpustit pe butoane: «Charlie și Bill, pentru numele lui Dumnezeu, ce s'a întâmplat? Nu se poate trimite alt tractor ca să-l scoată de acolo? Faceți tot ce vă stă în putință ». Charlie îmi răspunse pe când îmi potriveam receptoarele la urechi. Imi trecuse supărarea și

începeam să fiu cuprins de remușcări. Aș fi dat orice ca să-mi pot retrage cuvintele. Prietenul meu îmi răspunse liniștit, politicos și chiar, mi se păru, cu un aer muștrător. Dacă nu-mi reamintesc întocmai cuvintele, țin minte doar înțelesul lor. După părerea sa, Poulter se purta foarte înțelept. Un tractor de rezervă era gata pregătit chiar înaintea de plecarea lui Poulter. Erau în legătură neîncetată prin radio cu expediția. Cu toate că au vrut să-i trimeată ajutoare, Poulter nu le-a primit. Astfel că nu avea nicio pricină de a se speria. După toate scmele, tractorul va porni din nou peste câteva ceasuri. În cele din urmă Charlie spuse cu acelaș glas rece și nepăsător: « Dick, adevărul este că suntem mult mai îngrijorați de soarta dumitale. Ești oare bolnav? Sau rănit? ».

Am încercat să mă fac că n'aud, spunând că am înțeles toată întâmplarea cu tractorul. Dar în clipa aceea, picioarele și brațele îmi căzură depe aparat. Răspunsul rămase în aer. Charlie începu să vorbească. Imi spuse că nu se înțelege decât o parte din ce transmit. Și mă întrebă din nou ce se întâmplă cu mine. Nu mai aveam nicio scăpare. Vechea poveste cu brațul scrîntit nu mai putea folosi; Murphy bănuia ceva. M'a întrebat chiar dacă nu vroiam un doctor. « Nu, nimic îngrijorător -răspunsei în cele din urmă-dar, te rog, nu mă mai pune să întorc manivela ». Toate acestea au fost consemnate în notele dela Mica Americă și alături stătea această observație a lui Dyer: « Puterile lui Byrd parcă îl părăsesc după fiecare cuvânt ». Astfel că până aci nu păcălisem pe nimeni altul decât pe mine. Indoielile lui Murphy mergeau crescând; totuși se arăta mulțumit. « Ne dăm seama cât de greu trebuie să fie de învățat »,

spuse el. « Nu te îngriji de noi și nici de Poulter. Ne întâlnim mâine ».

6 August.

Azi la amiaza, Poulter era abia la 21 de mile spre sud.

Ieri s'a despotmolt singur din crăpătură, dar de atunci a avut tot felul de neajunsuri la mașină. Ambreiajul nu merge bine, ventilatoarele s'au stricat toate și Charlie se întreabă dacă Poulter poate face mare lucru. Am trimis un mesaj de îmbărbătare, însă Charlie îmi răspunse că Dyer n'a putut prinde un singur cuvânt, emisiunea fiind prea slabă. Adăogă în mod delicat că n'aveam nevoie să mă obosesc cu învârtitul, afară de cazul când aş avea ceva însemnat de spus. Altfel, un O. K. ar ajunge. Am trimis vreo trei O. K.-uri și am închis aparatul.

Mi-a părut rău de cuvintele pe care le-am rostit ieri. Am făcut o mare nedreptate prietenilor mei din Mica Americă, punând la îndoială judecata și priceperea lor. Desigur că trebuie să știe ce fac, și de așa departe n'am dreptul să mă amestec. Ce mă supără însă mai mult ca toate e că după 66 de zile m'am lăsat pradă supărării, dându-mă astfel de gol.

Nu-mi dau seama în ce măsură cei din Mica Americă au ghicit starea mea. Nepăsarea lui Charlie poate fi prefăcută. Gândul acesta mă roade. Nu vreau cu niciun preț ca această expediție să se prefacă într'o expediție de salvare, cu toate primejdiile și umilințele pe care le comportă. Încă odată, spun toate acestea cu cea mai mare smerenie. Am trecut de mult vremea mândriei și a ambiției. Acum mă gândesc cu sânge rece. Dacă se avântă într'o întreprindere primejdioasă, și dacă li se întâmplă ceva, sorții mei de a ieși de aici sunt din

ce în ce mai scăzuți; căci Bariera nu e un loc nimerit pentru oameni abătuți și bolnavi. Astfel că grija mea este în parte egoistă. Bine înțeles, ofițerii dela Mica Americă chibzuiesc toate cu cea mai mare socoteală. Dacă ar face altfel, m'ar trăda atât pe mine, cât și pe cei în subordine ... Doamne, cum aş dori ca afacerea asta să se isprăvească odată; într'un fel sau într'altul. Nu mai pot trăi așa împărțit între bucurie și desnădejde. Fiecare zi ce trece îmi mai răpește puțin din puteri; și marele vinovat e aparatul de radio. După fiecare ședință sunt într'un hal fără de hal de slăbiciune. Nu se poate trăi multă vreme în astfel de condiții. Sunt de asemenea în ultimul hal de mizerie fizică. Acum mă voi culca cu gândul că mâine seară vor fi cu toții aci. In sufletul meu știu bine că nu se va întâmpla, mai ales acum, după cele spuse de Charlie. Partea cea mai rea e că frigul s'a înțețit. In momentul de față sunt 60° sub zero.

Mărți a fost o zi jalnică. Cu glasul său obișnuit, Murphy îmi vesti că Poulter se întorsese pentru a doua oară la Mica Americă. La douăzeci și șase mile spre sud, adică la jumătatea drumului făcut ultima dată, ambreiajul se stricase de tot. Poulter se înapoiase și era fericit că putuse să ajungă la Mica Americă. «E jalnic, spuse Charlie, dar astfel stau lucrurile. In momentul de față oamenii dorm. Mașina e în reparație și va fi gata la 12 noaptea ». Am răspuns că au făcut foarte bine și că nu s'ar fi câștigat nimic zorind și grăbind. «Vă rog să repetați », răspunse Mica Americă. «John spune că aparatul dumitale nu este bine pus la punct ». O nenorocire nu vine niciodată singură. Transmițătorul se stricase. Inainte, nu pu-

team auzi Mica Americă, dar Mica Americă mă auzea, iar acum eu îi auzeam perfect, dar ei nu mă auzeau aproape de loc. « Așteaptă », spusei eu. Am potrivit aparatul cât am putut de bine, și am pornit din nou. « Tot așa de prost, dar nu-i nimic, zise Charlie. Caută să-l repari până mâine. Ne întâlnim la aceeași oră. Nu te mai îngriji de semnalele luminoase timp de două, trei zile ». În dimineața aceea, am fost mai abătut ca oricând. Am scris în jurnal: « Cred că siguranța oamenilor și ajutorarea mea nu pot merge împreună. Am făcut rău să merg așa departe cu nădejdea ... Azi am înțeles că expediția e compusă din trei oameni; unul din ei e vechiul și loialul meu camarad Pete Demas și celălalt e Bud Waite în care am deplină încredere. Dacă Poulter împreună cu acești doi s'au întors din drum, desigur că aceasta n'a fost fără temei ». Imi pierise orice nădejde; dar mai trăia în mine un instinct animal. Încă dela prima plecare a expediției, pregătisem făclii și semnale. Mă apucai să car din nou vreo 6 bidoane cu gazolină, cu toate că mi-a trebuit un ceas pentru fiecare drum. Aveam acum douăsprezece bidoane cu gazolină gata pregătite. Erau proptite de blocuri de zăpadă și acoperite cu hârtie groasă, ca să nu pătrundă ninsoarea înăuntru; le-am așezat pe banca de sub acoperiș. Iar în verandă, la picioarele scării, am înșirat făcliile de magnezium, în număr de 6. Toate aceste pregătiri îmi făcură bine, fiindcă mă împiedecă să mă gândesc la mine. Ziua era de asemenea plăcută; aveam lumină destulă și nu era prea frig; numai 41° sub zero, la amiază. Și era neîndoelnic că lumina - împinsă de puterea soarelui - stătea să se nască. Între mine și Mica Americă, întunecul

se subția; licărirea depe zare se făcea trandafirie și gălbuie, ca un covor întins la soare. Acum, numai trei săptămâni mă mai despărteau de sosirea zilei. Am încercat să-mi amintesc cum arăta lumina soarelui, dar nu mi-a fost cu putință să-mi închipui ceva așa de măreț.

8 August.

Azi dimineață, au pornit din nou, pentru a treia oară, Paulter, Demas și cu Waite. Cerul era senin, lumina bună și temperatura potrivită. Erau minus 50° azi dimineață, dar s'a încălzit până la minus 30° în mijlocul zilei, iar acum sunt 45° sub zero. Charlie era bine dispus. « Să dai drumul la focuri, Dick. De data asta cred că merg glonț înainte ». Bine, asta rămâne de văzut. Nu mai vreau să mă bucur dinainte; desamăgirea, apoi, e prea dureroasă. Partea cea mai rea e că nu pot prinde hine Mica Americă. Eu îi aud destul de bine, dar ei nu înțeleg nimic. Am să demontez încă odată aparatul deseară.

A doua zi era joi. M'am deșteptat cu convingerea că expediția se va sfârși ca și celelalte printr'un fiasco. Acum îmi dau mai bine seama decât atunci, din ce cauză gândeam așa; era în mine un mecanism de apărare al întregii făpturi împotriva unei noi desamăgiri. E ciudat, dar nu eram cu totul disperat; încercam doar să văd lucrurile cum sunt. Soarta mea nu mi se părea legată de sfârșitul călătoriei lor. Oricum s'ar isprăvi-dacă oamenii ar ajunge sau nu la Postul Inaintat -eram convins că eu, personal, n'aveam mult de câștigat; sorții pe care îi aveam de a scăpa erau egali cu zero. Doream un singur lucru: prestigiul expediției și

siguranța celor trei oameni care se găseau între mine și Mica Americă.

Vremea nu prea era strălucită, cu toate că barometrul se urcase; cerul era acoperit și sfârleaza de vânt se învârtea spre răsărit, de unde pornesc de obicei furtunile. A început să-mi fie teamă ca nu cumva să se abată o vijelie sau un val de frig asupra expediției. Eram ca un spectator neputincios care ia parte la desfășurarea unei piese de teatru, unde vede toate nenorocirile adunându-se asupra capetelor actorilor, fără a avea putința să le vie în ajutor. Bineînțeles, cei dela Mica Americă erau cuprinși de aceleași temeri. Când ne-am întâlnit la radio după masă, John Dyer părea grăbit și nervos; îmi spuse că Charlie Murphy plecase undeva cu skiurile. Bill Haines îi ținea locul. Tot ce am putut înțelege e că Poulter își urma drumul înainte. « Cum e vremea? » întrebai eu. Bill spuse că nu i se părea prea bună. « Pentru numele lui Dumnezeu, Bill » silabisii eu, « spune-le să se grăbească ». Dacă se pregătea de furtună, doream să-i știu pe toți afară depe Barieră. « Am înțeles », răspunse Bill; « dar n'o să se întâmple nimic; cred că vor ști să aibă grijă de ei ».

Apoi sosi Charlie Murphy. Cu toate că glasul său era mai limpede, n'am înțeles mare lueru. Însă m'a liniștit, spunându-mi că tractorul celălalt era gata pregătit, și că chiar dacă s'ar strica amândouă, - June și Bowlin ar putea pregăti unul din avioane în patruzeci și opt de ore. Charlie Murphy și eu mine ne cunoșteam de mult; o prietenie strânsă și adâncă ne lega unul de altul; și nu atât prin cuvintele pe care le spuse, cât prin cele pe care nu le spuse am simțit cât de îngrijorat era de

soarta mea. « Mulțumesc », răspunsei eu, « dar să nu faceți nicio greșeală - și să nu vă avântați în nicio primejdie ».

Apoi, cu o pătură în jurul umerilor, m'am așezat lângă sobă. Trebuie să fi dormit, căci m'am trezit în întunec. Uitasem să umplu lanterna. Am bâjbăit în căutarea lampei de buzunar. Se făcuse ora patru, era vremea convorbirii. În întuneric l-am auzit pe Charlie spunându-mi că Poulter făcuse până acum 40 de mile și că își urma drumul înainte. N'am auzit bine sfârșitul. Mi s'a vorbit de lumini, apoi am fost întrebat dacă aveam nevoie de un doctor. Se vede că Charlie își făcuse o părere bine lămurită cu privire la ce se petrecea la Postul Înaintat; nu puteam să-l înșel mai departe. Am repetat totuși: « Nu, nu, nu ». Și cu aceste cuvinte am închis emisiunea.

Apoi ceasurile se scurseră lungi, nesfârșite. Umblam de colo până colo în cabană numai din nevoia de a lucra ceva. Odată m'am urcat sus ca să văd cum e vremea. Vântul amuțise și cerul se descoperea: se făcuse iar frig. Dela 16⁰ sub zero, câte erau la amiază, temperatura coborîse iar la -30⁰. Mi-am zis: Poulter va îndura și asta, el care a trecut prin atâtea. Înainte de a închide oblonul, am aruncat o privire spre miazănoapte și cred că am făcut în tăcere o rugăciune pentru cei trei călători.

La masa de seară am avut supă, pesmeți și cartofi; când am fost sigur că le-am mistuit bine pe toate, m'am băgat în pat. M'am gândit îndelung și mi-am dat seama că lucrul de care îmi era așa teamă era acum un fapt sigur: anume că Mica Americă ghicise tot și că Poulter venea mai degrabă în ajutorul meu, decât în căutarea meteorilor. Dacă așa stăteau lucrurile, știam că nimic nu-i va schimba hotărîrea, oricare

ar fi starea steagurilor din Valea Crăpăturilor. De aceea îmi vorbise atâta despre focuri. Odată ce ar fi depășit regiunea crăpăturilor, avea de gând să se îndrepte spre Postul Înaintat cu ajutorul busolei și să mă găsească datorită semnalelor luminoase care se zăresc dela 15 sau 20 de mile depărtare.

Îmi dădeam bine seama de toate primejdiile. Dacă, de pildă, nu m'aș putea mișca de slăbiciune, Poulter ar putea să treacă la o sută de metri de Bază și să nu vadă nimic, mai ales pe întuneric. Și dacă din grabă ar înainta mai departe spre sud, atunci nu i-ar merge bine. E adevărat că Poulter cunoștea întocmai poziția Bazei și că ar fi putut s'o determine cu o aproximație de 1 sau 2 kilometri, după lumina stelelor. Dar nu era lucru ușor pe vreme rece; și apoi se putea întâmpla ca cerul să fie acoperit. În cazul acesta, ar trebui să-și însemneze o suprafață mai mare și să o străbată din lung în larg, până să nimerească Baza. Dar ar pierde multă vreme și multă gazolină, și primejdia de a cădea prin crăpături ar merge sporind.

Datoria mea era limpede. În loc de a fi un simplu obiect, trebuia să devin un colaborator activ. Eram paznic al farului pe o coastă primejdioasă și trebuia neapărat să stau de strajă și să nu-mi risipesc puterile rămase. N'avea niciun rost să mă obosesc degeaba, cum făcusem până acum, aprinzând semnalele cu gazolină, când Poulter era așa departe, încât cu siguranță nu le putea încă vedea. M'am urcat în pat, am aprins o lumânare, și am început să socotesc cam la ce oră ar putea sosi. La orele patru erau la vreo 40 de mile de Mica Americă, și plecaseră de 37 de ore. Vitesa lor mijlocie fusese deci de

o milă și ceva pe oră. Mai aveau optzeci de mile de făcut. Chiar în cel mai bun caz n'ar putea fi aci înainte de 8 dimineața.

Era prea frumos ca să fie adevărat. Trebuia însă totuși să fiu pregătit. Am hotărât să aprind primul semnal la 7 dimineața și să fac apoi semnale toată ziua, din două în două ceasuri. Nu puteam face mai mult. Și poate chiar asta ar fi prea mult pentru puterile mele. Până una-alta, am încercat să adorm, ceea ce n'a fost de loc ușor. Am visat toată noaptea crăpături, oameni în primejdie de moarte și lumini clipind în depărtare.

A doua zi m'am trezit repede. De obicei se dădea o mare luptă în mine, până să mă scol, dar de data aceasta m'am simțit mai vioi. M'am îmbrăcat pe cât am putut de repede, am aprins soba și m'am urcat încet pe seară. Era ceasul 7,30 la ceasornicul meu de mână. Ziua era întunecoasă. Nori grei se adunau pe partea de răsărit a cerului. Ca de obicei, am aruncat o privire spre nord. De data asta aș fi făcut prinsoare că am văzut o lumină. Ca să fiu sigur, am închis ochii. Când am privit din nou, lumina pierise. Deseori fusesem amăgit de stele, însă de data aceasta mi s'a părut că nu era amăgire și m'am simțit cuprins de o putere nouă. Făclia era la picioarele scării. Am ridicat-o pe o frânghie și am muiat-o în gazolină, având grijă să las o bucată uscată în vârf, în așa fel încât să n'apuce să ardă în întregime, înainte de a fi înălțată în aer. M'am îndreptat cu făclia în mână spre direcția de unde bătea vântul; o adiere ușoară sufla dinspre miazăzi-apus. Ca să nu mă obosesc, m'am târât pe brânci o parte din drum; am parcurs în totul vreo șaiszeci de metri - ceea ce nu făcusem de mult; am săpat apoi o gaură în care am înfipt făclia, proptind-o jur împrejur

cu zăpadă, ca să stea dreaptă. Apoi am întins coada și i-am dat foc. Am încercat să potolesc flacăra, călcând-o în picioare. Dar toată gazolina luă foc înainte ca să am vreme să ajung la celălalt capăt al frânghiei. Neavând puterea să alerg, am căutat să arunc aparatul în aer, trăgând de frânghie, când cu o mână când cu cealaltă. Prima încercare a fost fericită. O adiere de vânt a apucat făclia și a ridicat-o la o înălțime de 30 de metri. Era o priveliște foarte plăcută, să vezi flăcările arzând, pe cerul întunecos. Era cea dintâi ispravă pe care o făceam, de multă vreme. Lumina ținu vreo cinci minute. Apoi nu mai rămase decât un filament încins, care căzu și se stinse și el. Niciun răspuns nu veni dinspre miazănoapte. Am dat jos semnalul, m'am întors la bidoanele cu gazolină și am aprins două, unul după altul. Nici ele nu primiră vreun răspuns. Imi trecuse bucuria și m'am împleticit de oboseală. Eram prea slab ca să plec de acolo, astfel că m'am așezat pe zăpadă. Focurile mele desigur că s'au putut vedea dela cel puțin 20 de mile. Faptul că Poulter nu dăduse niciun răspuns însemna că se afla încă departe. Deci, puteam să mă odihnesc încă vreo patru ceasuri înainte de a reîncepe. M'am întors în cabană, am deschis aparatul de radio și am ascultat vreo 10 minute cu nădejdea să prind Mica Americă. Dar aerul nu era turburat de niciun zgomot. Zăpada se topise în cratiță; am pregătit un lapte cald și apoi m'am băgat în sacul de dormit, lăsând lanterna aprinsă. Am moțăit puțin. De mai multe ori mi s'a părut că aud lanțurile tractorului, dar nu erau decât troznituri pe Barieră; apoi am fost înșelat de vuietul pe oare îl făcea vântul în sârmele antenei. La amiază m'am

urcat iar sus, cu ochianul. Lumina de zori de zi era destul de puternică și am putut număra cel puțin douăsprezece steaguri dealungul drumului, ceea ce însemna că se putea vedea la două mile depărtare; o licărire trandafirie era răspândită pe partea de miazănoapte a cerului, la jumătatea drumului spre Zenit. Dar nimic nu se mișca. La ora convenită m'am întâlnit cu Mica Americă. Murphy nu mai putea de bucurie. Cu șase ore mai devreme Poulter vestise că făcuse mai bine de jumătatea drumului din jurul Văii Crăpăturilor; găsisese chiar și urmele. Steagurile se vedeau bine. Poulter nu mai avea nicio grijă, partea cea mai grea trecuse. « De mult n'am mai avut o veste așa de bună », spuse Charlie. « Vom avea încă o convorbire cu ei la orele 3,45. O să-ți transmitem și dumitale cele aflate ». O oră mai târziu, m'am târît iar pe scară sus și am aprins o oală cu gazolină. Nu primii niciun răspuns. Dar nici nu-l așteptam așa devreme. La orele patru, Mica Americă mă chemă cu mare larmă: Poulter era la 93 de mile spre sud, pe drumul cel bun. Periile generatorului erau pe punctul de a se strica, dar Poulter nădăjduia că aceasta nu-l va opri din drum. « Noroc, Dick. Nu uita luminile! ». N'am răspuns nimic, tot cu gândul la ce s'ar putea întâmpla dacă aş învârti generatorul. Când Dyer închise, spunându-mi că mă va chema din nou peste câteva ceasuri, încercai să-mi adun gândurile. Charlie credea că, dacă toate merg bine, Poulter ar fi la Postul Inaintat peste opt ceasuri, adică cel mai târziu mâine dimineață. Era un lucru prea minunat ca să mi-l pot închipui. Era ca și cum ți-ar fi dat să știi dinainte că ai să reînvie - însă fără a mai trece prin întunericul morții. De altfel, găseam,

că Charlie era prea optimist. Poulter mai avea treizeci de mii de făcut. În cele 61 de ore petrecute pe drum făcuse o medie de o mie și jumătate pe oră, iar în ultimele 24 de ore mai puțin de două mii pe oră. Astfel că trebuia să fie la o distanță de vreo 15 ore de Postul Înaintat și n'ar putea fi aici înainte de 7 dimineața. Totuși, din prevedere, m'am pregătit pentru o sosire mai timpurie. Pe la cinci dimineața am urcat scara. Cerul se limpezise bine, dar lumina din zare nu se mai vedea și niciodată Bariera nu mi se păruse mai goală și mai întunecoasă. Am aprins încă un bidon cu gazolină. N'am primit niciun răspuns - dealtfel nu-l așteptam încă. Am coborât în cabană și m'am odihnit un ceas. M'am silit să citesc « Java Head ». Dar mintea nu vroia să urmeze cuvintele. La orele 6 eram din nou la oblon. De data aceasta am văzut într'adevăr ceva. Drept la mieznoapte o rază de lumină se ridică depe Barieră, atinse verticala, căzu din nou; apoi se ridică iar, se întâlni cu o stea și se stinse. Fără nicio îndoială era semnalul lui Poulter și am socotit că nu era mai departe de 10 mii. Eram peste măsură de fericit. Cu o făclie în mână și împleticindu-mă de bucurie m'am pregătit să-mi aprind semnalul. Am legat făclia strâns de coada zmeului, am aprins-o și am aruncat-o în aer. A ars vreo cinci minute. Tot timpul am privit spre nord, dar în zadar. Făclia se stinse. Am mai stat o jumătate de ceas așezat pe zăpadă, privind zarea. Intunecul creștea simțitor. Știam că văzusem o lumină, însă după atâtea desamăgiri, nu mai eram sigur de nimic. Nu mai doream decât un lucru: să mă lămuresc într'un fel sau într'un altul. Această nesiguranță, aceste așteptări, aceste du-te-vino nu le

mai puteam răbda. Trecuseră șaptezeci și una de zile dela primul meu leșin. Indurasem cât îi este cu putință unei ființe omenеști să îndure. Când m'am ridicat să plec, îmi pierise puterea. M'am târît până la oblon, m'am lăsat să alunec jos pe scară și m'am vârit în pat. Eram în ultimul hal de slăbiciune. Și totuși nu puteam sta liniștit. O jumătate de ceas mai târziu eram iar pe scară, oprindu-mă la fiecare treaptă. « Acum o să vezi luminile », Îmi spuneam. Dar nu se arăta nimic. Bariera era neagră ca tăciunele. Trebuie totuși să fi văzut semnalul meu; pe semne că n'au găsit de cuviință să răspundă. Căci nu auzeam și nu vedeam nimic. Am aprins încă un bidon cu gazolină; și apoi o făclie pe care am înfipt-o deadreptul în zăpadă. Simțeam că totul este în zadar și mi se părea că sute de kilograme de plumb îmi atârnă de picioare. Minutele se scurgeau. La orele 7,30 câteva stele ieșiră la iveală de sub nori. Unde or fi oamenii acum? Am mai aprins cu grijă încă un bidon cu gazolină și am așteptat să se stingă. Poate să fi făcut un popas pentru noapte. Dar știam că nu le-ar fi trecut așa ceva prin minte, fiind așa de aproape. Mă gândeam numai la rele: la un accident, la foc sau chiar la vreo prăbușire într'o prăpastie. Termometrul coborîse până la -40°. Eram cu totul abătut când am luat în mână receptorul. Charlie Murphy era în toiul unui raport. Spunea că nu se primise nicio știre dela orele patru. Mi-a căzut receptorul din mână. Păcat că n'am stat să aud sfârșitul, deoarece Murphy încerca să-mi spună că acesta era desigur semn bun; fiind așa aproape de Postul Inaintat, Poulter nu mai vroia să piardă vreme cu transmisiile și gonea pe cât putea de repede. Fapt este că eram cu totul

istovit. Mi se întunecă mintea. Când mi-am revenit în fire eram culcat în pat, cu trupul pe jumătate ieșit afară. Frigul m'a trezit. Era ora 8,30. M'am ghemuit, am tras păturile peste mine și am ațipit. Trebuie să fi dormit vreun ceas și jumătate. Apoi, dându-mi seama că datoria mea era la semnalizări, m'am târât până la scară, dar n'am putut-o urca decât pe jumătate. M'am întors în cabană ca să mă gândesc ce aş putea face. Imi trebuia un stimulent. Amintindu-mi de răul pe care mi-l făcuse alcoolul ultima dată, n'am avut poftă să reîncep. În dulăpiorul cu farmacia se găsea hypofosfat conținând stricnină. În jurul sticlei, pe o etichetă, stătea scris ce conține și modul de întrebuințare: o linguriță într'un pahar cu apă. Lichidul era înghețat, dar l-am desghețat în cratița de pe sobă. Am luat trei lingurițe într'o ceașcă de apă, și am mai înghițit pe deasupra trei cești de ceai tare de tot. Eram amețit, dar mi-am revenit puțin în fire. Am luat o sârmă și o făclie nouă și am ieșit din nou afară. Mă simțeam mai zdravăn. Am aruncat sârmă peste antena de radio, între doi stâlpi, am legat bine făclia la un capăt și i-am dat foc; apoi am tras de celălalt capăt și făclia s'a înălțat în vârful antenei. Lumina era orbitoare. Când s'a stins, am închis ochii; apoi am privit spre miazănoapte. O rază de lumină se mișca încet de sus în jos, pe decorul negru al orizontului. Poate să fi fost iarăși o nălucă. M'am așezat și i-am întors spatele cu hotărâre. Când m'am ridicat și când am privit din nou, raza continua să se plimbe de sus în jos. În curând zării o a doua lumină, mai fixă și mai slabă ca cealaltă; desigur unul din faruri. Era lumea care înainta spre mine. În câteva clipe voi vedea din

nou prieteni și voi auzi glasuri vorbind. Scăparea, pe care timp de două luni și jumătate nu mai îndrăznisem s'o aștept, era acum aci, în fața mea. Nu pot să spun ce a fost lumina aceea pentru mine. În toată viața mea nu am simțit decât o singură dată ceva asemănător. Eram la sfârșitul zborului transatlantic. Străbătusem Atlanticul pe ceață și furtună, iar pe coastele Franței am dat de noi vijelii, de ploi și de ceață. Am atins Parisul, dar am fost nevoiți să ne întoarcem înapoi la marginea mării; era singurul loc unde puteam aterisa fără a omorî pe nimeni, afară decât pe noi. Benzina era pe sfârșite și eram toți patru rupți de oboseală; aveam în fața noastră un aterisaj forțat, ceea ce însemna moarte aproape sigură. Și atunci, în ultima clipă, am zărit pe coastele Franței o lumină care se rotea jur împrejur; era farul dela Ver-Sur-Mer. Ei bine, când am zărit luminile tractorului, am simțit ceva asemănător; dar de data asta așteptarea fusese mai lungă și îndurasem mai mult. Însă în clipa aceea bine cuvântată, toată desnădejdea și toate suferințele din Iunie și din Iulie pieriră ca prin minune și simții că mă nasc din nou. Deodată luminile se făcură nevăzute. Tractorul se cufundase într'o adâncitură, cum sunt multe pe Barieră și m'am gândit că trebuie să fie încă la o depărtare de cel puțin două ore. Am aprins încă un bidon cu gazolină - nu-mi mai rămâneau acum decât două - am aprins și ultima făclie și am coborât în cabană ca să pregătesc masa de seară pentru oaspeții mei. Am aruncat câteva cutii de conserve de supă într'o cratiță și am așezat-o pe foc. Când m'am urcat pe urmă, la oblon, am văzut bine de tot reflectorul; era fixat pe partea laterală

a tractorului. Era la o depărtare de vreo cinci mile, și am socotit că va mai trece un ceas până să fie aici. M'am așezat în zăpadă ca să iau parte la sfârșitul acestei minuni. Peste puțină vreme am auzit, în aerul limpede, zăngănitul lanțurilor și sunetul claxonului. Dar tractorul era încă departe. A început să-mi fie frig și m'am dat jos în cabană ca să mă încălzesc puțin la căldura sobei. Imi venea greu să stau nemișcat în vreme ce sus se desfășura o minune; totuși m'am silit să stau liniștit de teamă să nu leșin. Am aruncat o privire în cabană, gândindu-mă ce schimbare va fi aici peste câteva minute. Era o murdărie și o neorânduială fără de pereche, și îmi amintesc că mi-a fost rușine de Poulter și de ceilalți. Am încercat să deretec puțin, dar eram mult prea slab ca să pot face mare treabă. Cu câteva minute înainte de 12 noaptea, m'am urcat iar sus. Tractorul era foarte aproape; îi puteam zări umbra. Drept urare de bun venit, am aprins cel din urmă bidon cu gazolină și ultima făclie. Chiar în clipa în care se stingeau, tractorul se opri la vreo sută de metri de cabană. Trei oameni săriră jos. La mijloc era Poulter, îmblănat din cap până în picioare și părând de două ori mai voinic. Stăteam în picioare, neîndrăznind să înaintez. Imi amintesc că le-am strâns mâinile la toți, și Waite pretinde că aș fi spus: « Hello, băieți! Haidem jos. Vă așteaptă o supă bună și fierbinte ». Nu știu dacă a fost așa, dar tot ce pot spune e că n'am căutat să fac teatru. Adevărul este că nu găseam cuvinte ca să le arăt tot ce simțeam în inima mea. S'a spus deasemenea că am leșinat la picioarele scării. Imi amintesc doar că am încercat, pe cât am putut, să-mi ascund slăbiciunea. Țin minte de asemenea că stăteam

pe pat și-i priveam pe Poulter, pe Demas și pe Waite, înghițind supă și pesmeții; îmi amintesc glasurile lor, dar vorbele pe care le spuneau mi se păreau lipsite de înțeles; căci fuseseră împreună multă vreme, trăisră aceleași întâmplări și se înțelegeau de minune. Străinul eram eu.

Toate acestea s'au petrecut în ziua de 11 August 1934, puțin după miezul nopții. Au mai trecut două luni și patru zile până să mă pot întoarce în Mica Americă. Dar toate au fost spre binele tuturor, căci astfel s'au putut face observații meteorologice mai bogate. Această a doua așteptare a fost și ea lungă; dar mi-a fost cu neputință să plec mai devreme. Nu eram în stare să fac o călătorie cu tractorul și nu îndrăzneam să mă urc în avion până ce nu aș avea destule puteri ca să pot face față unei aterisări forțate, lucru la care trebuie întotdeauna să te aștepți în această parte a lumii. Îi sunt recunoscător lui Poulter care niciodată n'a vorbit despre întoarcere. La fel a făcut și Charlie Murphy care până la urmă și-a jucat rolul său de tampon, și nu-mi vorbea decât despre lucruri unde trebuia să iau eu ultima hotărâre. « Suntem peste măsură de fericiți », spuse el lui Poulter prin radio, « de felul cum s'au întors lucrurile. Spune lui Byrd că, îndată ce va da semnalul, va găsi aci o expediție gata de plecare ». Cele două luni care urmară fură tot atât de plăcute, pe cât fusese celelalte de îngrozitoare. E adevărat că de abia ne puteam mișca în cabană și că ne împiedecam tot timpul unul de altul. Noaptea toți trei își întindeau sacii de dormit pe podea și dormeau umăr la umăr ca cei trei mușchetari. Demas și Waite găteau și curățau casa, cu schimbul. Poulter îngrijea de instrumente și observa me-

teorii. Multă vreme nu m'au lăsat să pun mâna pe nimic și ca să spun adevărul, nici eu nu insistam mai mult decât o cere politeța. Era minunat să nu ai nimic de făcut. Mi se ridică întunericul depe suflet, precum se ridicase și depe Barieră, și fu înlocuit cu valuri de lumină albă. Mi-a trebuit multă vreme până să recapăt puteri, dar încetul cu încetul mi-am revenit și am câștigat și din greutatea pierdută. Totuși, dintr'o pricină pe care nu mi-o lămuiesc bine - poate să fi fost din mândrie - am căutat să ascund oamenilor halul de slăbiciune în care mă aflu. Nu am vorbit niciodată despre asta. La rândul lor, nici ei nu m'au întrebat ce s'a petrecut înainte de venirea lor. Au trebuit să-și facă o părere, după murdăria din cabană, dar și-au păstrat-o pentru ei. Instinctul de comandă, precum și rușinea de a fi fost așa de ușuratic mă împingeau să ascund trecutul apropiat. Nu doream să fiu privit prin gaura cheii. Mai era și ceva adânc ascuns în mine care se împotriva gândului că fusesem scăpat.

Mândria își găsește fel de fel de îndreptățiri. Multă vreme am căutat să mă conving că, și fără ajutorul tractorului, aș fi ieșit singur din încurcătură. Poate chiar că aș fi reușit, de n'ar fi fost blestematul acela de generator. Oricum ar fi, nu se schimbă nimic. Este neîndoelnic că aveam nevoie de ajutor; și tot ce pot face e să le spun lui Poulter, lui Demas și lui Waite - veșnica mea recunoștință. În ziua de 14 Octomvrie, Bowlin și Schlossback sosiră dela Mica America cu

Pilgrim-ul. Soarele era sus și Bowlin îmi vesti că expediția cu săniile era gata de plecare pentru o călătorie de trei luni. Poulter dori să se întoarcă cu mine în avion. Waite și Demas rămaseră în urmă ca să strângă ultimele foi depe barografe și ca să încarce materialul și instrumentele. Am ieșit din cabană și nu am aruncat nicio privire înapoi. O parte din mine rămânea pentru totdeauna la 80°,08' latitudine sud: ce îmi mai rămânea din tinerețe, vanitatea poate și, desigur, scepticismul. Pe de altă parte am luat cu mine un lucru pe care nu-l prețuisem destul înainte: recunoștința pentru darul de a fi în viață și o noțiune nouă, mai simplă, a valorilor.

Toate acestea s'au petrecut acum patru ani; civilizația nu m'a schimbat. Trăiesc mai simplu acum și am dobândit o mai mare pace lăuntrică. Înainte de a încheia povestea Postului Înaintat, trebuie să mai spun un lucru pe care l-am învățat tot acolo. Fericit și nerăbdător cum eram de a-mi relua răspunderile postului de comandă la Mica Americă, nu mi-a trebuit multă vreme, ca să-mi dau seama că această sarcină era deasupra puterilor mele. Doctorul spuse că dacă aveam de gând să zbor, nu-și lua nicio răspundere. Deși comandasem cel dintâi zbor în necunoscut și aceste zboruri le-am iubit mai presus de orice, - trebuia de aci înainte să mă mulțumesc să stau pe pământ și să-i dau locul de navigator al marelui *Condor* lui Ken Rawson. Rawson nu avea decât douăzeci și trei de ani - și dacă îmi amintesc bine nu sburase decât de două, sau de trei ori în viața lui. Ei bine, și-a îndeplinit totuși sarcina în chip desăvârșit. Nu i se poate aduce o laudă mai mare decât aceea că cei doi veterani ai

Marinei, care stăteau în fața lui, nu au pus niciodată la îndoială spusele sale ... Astfel, drept încheiere voi scrie: « Un om nu începe să fie înțelept decât în clipa în care își dă seama că nu este neapărat trebuincios ».

CUPRINSUL

	<u>Pagina</u>
<i>Nota traducătorului</i>	7
<i>Prefață</i>	9
1933: Proiectul	13
Martie: Hotărârea	38
Aprilie. - I	67
Aprilie. - II: Noaptea	91
Mai. - I: Ordinul	119
Mai. - II: Lovitura	144
Iunie. - I: Desnădejde	169
Iunie. - II: Lupta	188
Iunie. - III: Propunerea	203
Iulie. - I: Gerul	217
Iulie. - II: Tractoarele	235
August: Reflectorul	255

MONITORUL OFICIAL ȘI IMPRIMERIILE STATULUI
IMPRIMERIA NAȚIONALĂ

BUCUREȘTI 1942

